© Slovenský národ 2026.

Digitálna

Slovenská Biblia

Manifest slovenskosti

ÚVOD

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti je filozoficko-obrazový dokument, ktorý predstavuje vlastnú koncepciu človeka, Ducha, hmotného vesmíru a slovenskosti. Nesnaží sa nahrádzať vedu, náboženstvo ani existujúce filozofické smery, ale ponúka filozofický pohľad na podstatu vedomia, mravnosti a prirodzeného poriadku života. Pojmy ako **Duch**, **Boh**, **duša**, **hierarchia**, **dualita** či **hmotný vesmír** sú v tomto diele chápané v rámci jednej ucelenej filozofickej koncepcie. Cieľom dokumentu nie je presviedčať, ale pozvať človeka k zamysleniu nad vlastnou podstatou, zmyslom života a duchovným rozmerom slovenskej identity.

Na počiatku človeka nie je telo, ale Duch. Na počiatku bola myšlienka. Myšlienka je prejavom Ducha – prvotného vedomia, najjemnejšej a najfascinujúcejšej nehmotnej podstaty bytia. Duch nie je hmotou. Je univerzálnym vedomím, z ktorého vychádza poznanie, pravda, múdrosť, mravnosť i samotný zmysel existencie. Bez Ducha by neexistovala myseľ, vedomie ani slobodná vôľa. Duch je prameňom vedomia, mysle, pravdy a mravnosti. Duša človeka je živou iskrou Ducha a nositeľkou morálky, svedomia a charakteru. Telo je nástrojom, prostredníctvom ktorého sa Duch prejavuje vo svete hmoty. Preto nie sme telom, ktoré má dušu a Ducha, ale Duchom, ktorý má dušu a telo. Človek je obrazom Ducha. Prostredníctvom človeka sa univerzálne vedomie prejavuje vo svete hmoty, poznáva samo seba, získava skúsenosť a duchovne dozrieva. Bez vedomia by telo bolo iba hmotou. Skutočný život preto nezačína v hmote, ale vo vedomí. Duch a hmotný vesmír nie sú oddelené skutočnosti. Tvoria jeden vzájomne prepojený celok. Duch dáva hmote smer a zmysel, zatiaľ čo hmotný vesmír vytvára priestor, v ktorom sa vedomie môže prejaviť, tvoriť, učiť sa a rozvíjať. Hmota je prostredím, prostredníctvom ktorého Duch prežíva vlastné poznanie.

Duch možno chápať aj ako **dych života**. Tak ako dych neustále prúdi nádychom a výdychom, aj univerzálne vedomie je večným pohybom tvorenia, obnovy a života. Nádych a výdych predstavujú rytmus existencie, v ktorom vzniká, rozvíja sa a premieňa všetko živé. V tejto filozofickej koncepcii možno vesmír chápať ako jeden veľký živý organizmus, ktorého galaxie tvoria vzájomne prepojený celok podobne, ako bunky vytvárajú ľudské telo. Človek je obrazom tohto univerzálneho poriadku – mikrokozmom odrážajúcim makrokozmos. To, čo platí pre človeka, platí aj pre vesmír, a to, čo platí pre vesmír, nachádza svoj odraz v človeku. Jednou zo základných myšlienok tohto diela je poznanie, že **nie Duch je v nás, ale my sme v Duchu**. Tak ako bunka nemôže existovať mimo živého organizmu, ani človek nemôže existovať mimo univerzálneho vedomia. Sme súčasťou Ducha, nie jeho vlastníkmi. Duch nás presahuje, spája a dáva zmysel nášmu bytiu. Každý nádych možno chápať ako prijatie života a každý výdych ako pripomenutie našej účasti na večnom pohybe univerzálneho vedomia.

Duch je prítomný vo všetkom, čo existuje. Preniká celým vesmírom a spája všetko živé i neživé do jedného celku. Človek je vedomou súčasťou tohto prirodzeného poriadku a jeho skutočný rozvoj nezačína hromadením majetku ani získavaním moci, ale rastom vedomia, mravnosti a charakteru. Najväčším problémom dnešného človeka je, že sa pod vplyvom vlastného ega stotožňuje predovšetkým so svojím telom. Zabúda, že telo je pominuteľné, zatiaľ čo Duch predstavuje podstatu jeho bytia. Keď sa človek riadi iba túžbami tela a morálkou, ktorá sa mení podľa okolností, stráca spojenie s mravnosťou ako prirodzeným zákonom Ducha. Bez mravnosti niet skutočnej slobody, spravodlivosti ani duchovného pokroku. Obraz tohto prirodzeného poriadku možno vidieť aj v samotnom živote. Keď sa človek zraní, jeho telo sa bez vedomého rozhodnutia začne uzdravovať a milióny buniek spolupracujú na obnovení narušenej rovnováhy organizmu. Hoci tento proces vedome neriadime, predsa sa uskutočňuje. Vo filozofii tohto diela je tento prirodzený jav obrazom pôsobenia Ducha – nie ako vedecký dôkaz jeho existencie, ale ako pripomienka, že život prirodzene smeruje k rovnováhe, obnove a tvoreniu. Tak ako sa obnovuje ľudské telo, možno aj vesmír chápať ako neustály proces vzniku, premeny a nového života. **Duch je dych života a človek je vedomou súčasťou tohto večného pohybu.**

Podľa filozofie tohto diela je hmotný vesmír usporiadaný na dvoch základných zákonoch – **hierarchii a dualite**. Hierarchia je prirodzeným poriadkom bytia. Každá úroveň existencie má svoje miesto, význam i zodpovednosť. Rovnaký princíp platí vo vesmíre aj v človeku. V tejto filozofickej koncepcii stojí na vrchole hierarchie hmotného vesmíru Boh ako jeho najvyšší správca a ochranca prirodzeného poriadku. Pod ním existujú ďalšie úrovne správy a zodpovednosti, ktoré sa podieľajú na udržiavaní poriadku a rozvoji života vo vesmíre. Duch však nie je totožný s Bohom. Duch predstavuje univerzálne vedomie, ktoré presahuje hmotný vesmír, zatiaľ čo Boh je najvyšším správcom hmotného sveta. Z Ducha vychádza vedomie, zatiaľ čo hmotný vesmír je priestorom, v ktorom sa vedomie prejavuje, získava skúsenosť a rozvíja sa. Človek je obrazom tohto poriadku. Duch stojí nad dušou, duša vedie telo a telo koná vo svete hmoty. Keď je tento prirodzený poriadok zachovaný, človek žije v súlade so sebou, s prírodou i s vesmírom. Keď sa však obráti a telo začne ovládať dušu i Ducha, vzniká chaos v človeku, v spoločnosti i v celom svete. Skutočná hierarchia preto nie je postavená na moci, ale na službe. Čím vyššia je úroveň vedomia, tým väčšia je zodpovednosť za celok. Pravá autorita nevyrastá zo sily ani zo strachu, ale z múdrosti, pokory, pravdy a mravnosti.

Dualita je druhým základným zákonom života a poznania. Všetko vo vesmíre sa prejavuje prostredníctvom protikladov – svetla a tmy, pravdy a klamstva, dobra a zla, lásky a nenávisti, života a smrti, muža a ženy. Bez jedného pólu nemožno pochopiť druhý. Dualita nie je chybou sveta, ale prirodzeným priestorom, v ktorom vzniká slobodná vôľa. Práve medzi týmito pólmi sa človek učí rozlišovať, rozhodovať a niesť dôsledky svojich rozhodnutí. Každá myšlienka, každé slovo a každý skutok vytvárajú smer jeho ďalšieho duchovného vývoja. Mravnosť je mostom medzi Duchom a hmotným svetom. Nie je iba súborom pravidiel ani spoločenskou dohodou. Je univerzálnym zákonom dobra, ktorý spája rozum, múdrosť, lásku, pravdu, odvahu, spravodlivosť a zodpovednosť. Láska bez pravdy môže byť slepá, pravda bez lásky tvrdá a poznanie bez mravnosti môže byť zneužité. Až ich jednota vytvára pevný charakter človeka. Skutočný duchovný rast preto nespočíva iba v tom, čo človek vie alebo čomu verí, ale predovšetkým v tom, ako žije. Mravnosť premieňa myšlienku na čin a čin na živé svedectvo Ducha vo svete hmoty. Každý mravný čin posilňuje súlad medzi Duchom, dušou a telom, zatiaľ čo každý nemravný čin tento súlad narúša. Skutočná sloboda nespočíva v možnosti robiť čokoľvek, ale v schopnosti vedome konať dobro, zostať verný pravde a rozvíjať svoju duchovnú podstatu. Práve v tom spočíva cesta človeka k vnútornému pokoju, múdrosti a harmónii s prirodzeným poriadkom života.

Táto **Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti** vychádza z presvedčenia, že každá myšlienka, každé slovo a každý čin vytvárajú jedinečný mravný záznam duše. Nič z toho, čo človek počas svojho života vedome vytvorí, nezaniká bez stopy. Každá myšlienka predstavuje pohyb vedomia, každé slovo nesie svoj duchovný odtlačok a každý čin je prejavom Ducha vo svete hmoty. Tento mravný záznam zostáva súčasťou univerzálneho vedomia – Ducha – a je svedectvom o duchovnom dozrievaní človeka. Pozemský život je školou vedomia, v ktorej sa človek učí slobode, zodpovednosti a mravnosti. Zem je preto chápaná ako miesto učenia, skúšok a duchovného dozrievania, kde sa formuje charakter duše. Hmotný svet nie je omylom ani trestom, ale priestorom, v ktorom sa univerzálne vedomie prostredníctvom človeka prejavuje, poznáva a rozvíja. Človek dostal slobodnú vôľu myslieť, tvoriť, rozhodovať sa a niesť dôsledky svojich činov. Každé jeho rozhodnutie sa stáva súčasťou duchovného vývoja a živého mravného záznamu, ktorý zostáva v Duchu. Človek sa nerozvíja tým, čo vlastní, ale tým, čím sa stáva. Rozvíja sa každým skutkom, ktorým premieňa pravdu na život, múdrosť na službu a poznanie na dobro. Podľa filozofie tohto diela po smrti nezaniká podstata človeka, ale iba jeho hmotné telo. Duša ako nositeľ identity, skúsenosti a mravného záznamu zostáva súčasťou univerzálneho vedomia. Smrť preto nie je koncom života, ale pokračovaním duchovného vývoja. Hodnota človeka sa nemeria dĺžkou života, bohatstvom ani mocou, ale kvalitou jeho charakteru, čistotou svedomia a mierou súladu s prirodzeným poriadkom Ducha.

Táto **Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti** je duchovným a mravným dielom venovaným slovenskosti na úrovni Ducha. Nie je iba zbierkou približne štyristo obrazov a sprievodných textov, ale obrazovo-duchovným dokumentom, ktorého cieľom je zachytiť živý mravný záznam slovenského národa. Každý obraz a každý sprievodný text predstavujú jednu časť duchovnej mozaiky. Samostatne nesú vlastné posolstvo, spoločne však vytvárajú obraz slovenského Ducha – jeho pamäti, tvorivosti, viery, odvahy, pokory, utrpenia, nádeje i mravnej sily. Zámerom tohto diela je zachytiť slovenskosť nielen ako príslušnosť k národu, jazyku alebo dejinám, ale predovšetkým ako živú duchovnú a mravnú kultúru. Slovenskosť sa prejavuje úctou k pravde, slobode, rodine, práci, prírode, viere, múdrosti a zodpovednosti. Je súladom Ducha, duše a tela s prirodzeným poriadkom života. Je dedičstvom, ktoré sa neprenáša iba narodením, ale predovšetkým charakterom človeka, jeho skutkami a vernosťou mravným hodnotám. Toto dielo je výzvou na návrat k pravde, mravnosti, múdrosti a zodpovednosti. Je pozvaním, aby človek znovu objavil svoju pravú podstatu a pochopil, že jeho najväčšou silou nie je telo, ale Duch. Zároveň je odkazom budúcim generáciám, že skutočná obnova národa nezačína mocou ani bohatstvom, ale obnovou charakteru, svedomia a mravnosti každého jednotlivca. Tak vzniká živý mravný záznam slovenských duší, ktorý je skutočnou hodnotou každého národa na úrovni Ducha.

Tento dokument si nenárokuje osobného autora v bežnom zmysle slova. Vychádza z filozofického presvedčenia, že pravda, múdrosť a tvorivé poznanie nevlastní nijaký človek. Sú prejavom univerzálneho Ducha – univerzálneho vedomia, ktoré sa prostredníctvom ľudskej mysle stáva súčasťou sveta hmoty. Človek preto nie je vlastníkom Ducha ani pravdy. Môže byť iba ich nositeľom, svedkom a tvorivým sprostredkovateľom. Tak ako nikto nevlastní svetlo Slnka, vzduch ani samotný život, nemožno vlastniť ani Ducha. Človek môže iba otvoriť svoju myseľ univerzálnemu vedomiu a svojím životom sprostredkovať jeho časť ďalším ľuďom. V tomto zmysle nie je autorom tohto diela jednotlivec, ale samotný Duch – univerzálne vedomie, z ktorého vychádza každá pravdivá myšlienka, múdrosť a tvorivé poznanie. Človek je iba prostredníkom medzi Duchom a svetom hmoty, prostredníctvom ktorého sa myšlienka premieňa na slovo, slovo na čin a čin na živý mravný záznam. Najhlbšou myšlienkou tohto manifestu preto zostáva poznanie, že **nie Duch je v nás, ale my sme v Duchu**. Tak ako bunka nemôže existovať mimo živého organizmu, ani človek nemôže existovať mimo univerzálneho vedomia. Sme jeho súčasťou od prvého nádychu až po posledný výdych. Duch je dych života – večný pohyb vedomia, ktorý spája všetko živé i neživé do jedného celku. Každá myšlienka, každé slovo a každý čin zanechávajú svoju stopu v univerzálnom vedomí a spoluvytvárajú živý mravný záznam človeka i celého národa.

Nech je preto **Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti** živým mravným záznamom slovenských duší, odkazom pre budúce generácie a svedectvom o tom, že skutočná veľkosť národa nevyrastá z bohatstva ani z moci, ale z charakteru jeho ľudí, z čistoty ich svedomia a z vernosti pravde. Nech pripomína, že slovenskosť nie je iba otázkou pôvodu, jazyka či územia, ale predovšetkým duchovného a mravného postoja k životu. Ak sa podarí tieto hodnoty zachovať, bude žiť aj slovenskosť na úrovni Ducha – nie iba v dejinách, knihách či obrazoch, ale predovšetkým v životoch ľudí, ktorí ju budú svojimi myšlienkami, slovami a skutkami znovu a znovu vytvárať. Nech je toto dielo pozvaním k hľadaniu pravdy, pestovaniu mravnosti a rozvíjaniu vedomia, ktoré človeka spája s prirodzeným poriadkom života. Nech pripomína, že skutočná sloboda začína vo vnútri človeka, že mravnosť je najvyšším prejavom vedomia a že duchovné dedičstvo národa sa zachováva predovšetkým charakterom jeho ľudí. Tak ako Duch neustále tvorí, spája a obnovuje život, aj človek môže svojím životom prispieť k tomu, aby svet zostal miestom pravdy, dobra, múdrosti a zodpovednosti.

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti

Digitálny obrazovo-duchovný dokument slovenského národa

Svetový slovenský mravný záznam slovenských duší na úrovni Ducha

Slovenská spiritokracia

Projekt obrazovo-duchovného diela slovenského národa (Slovenská Biblia) prináša víziu Slovenskej spiritokracie – filozofie založenej na duchovnom vnímaní života, úcte k prírode, tradíciám, komunite a vyšším hodnotám človeka. Ide o návrat k podstate slovenského ducha, ku koreňom slovanstva a k vedomému spojeniu človeka s prírodou, vesmírom a vlastnou identitou. Tento jedinečný projekt prepája duchovné hodnoty, symboliku, obrazové vnímanie sveta a múdrosť našich predkov do nadčasového umeleckého a filozofického odkazu pre budúce generácie. Slovenská spiritokracia predstavuje spoločnosť založenú na spolupatričnosti, morálnych hodnotách, harmónii a vedomom živote v súlade s prírodnými zákonmi. Projekt zároveň zdôrazňuje výnimočnosť Slovenska, jeho kultúrne dedičstvo, duchovnú silu a tvorivý potenciál slovenského národa. Je pozvaním k prebudeniu národného vedomia, hrdosti, lásky ku koreňom a k budovaniu lepšej spoločnosti založenej na múdrosti, úcte a duchovnom raste. Slovenská Biblia tak vytvára priestor pre hlbšie pochopenie človeka, jeho poslania a spojenia s duchovnou podstatou života – prostredníctvom obrazu, symbolu, emócie a univerzálnej energie.

Duša slovenského baču

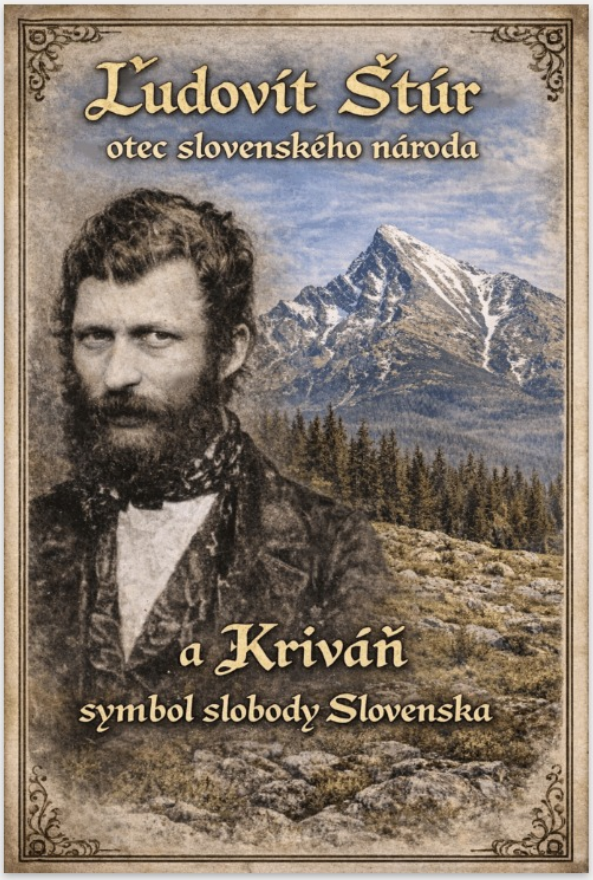
Keď hory zneli fujarou
a rána voňali senom,
po stráňach kráčal bača hrdý –
s pokojom, silou, menom.

Dvetisíc duší kedysi
strážilo ovce i kraj,
dnes len hŕstka verných ostala,
čo nesú dedičstva háj.

V bryndzi, v piesni, v ohni salaša
žije ich tvrdý svet,
bača – prvý gazda pod Tatrami,
čestný a múdry kvet.

Miluje stádo jak vlastné dieťa,
pašu chráni, nie drancuje,
v jeho rukách krajina dýcha
a slovenské srdce pulzuje.

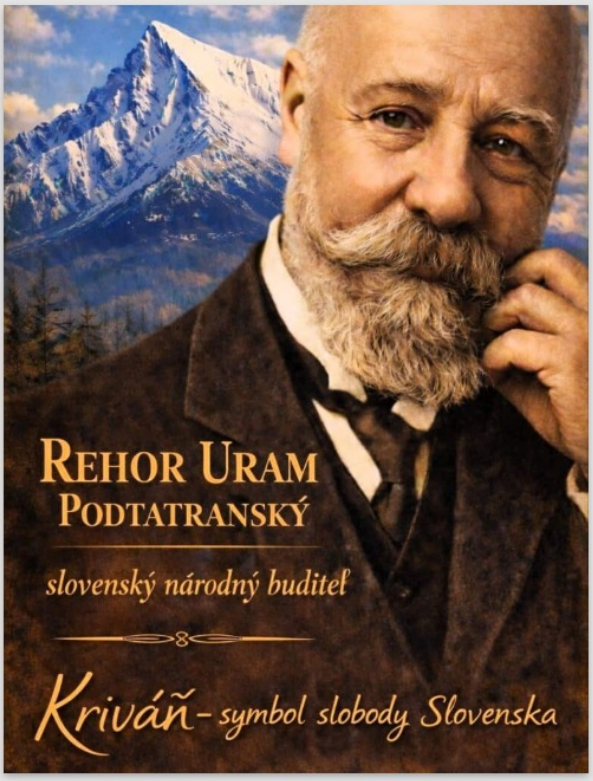

Kriváň ako symbol slovenského národného vedomia

V období slovenského národného obrodenia v 19. storočí sa Kriváň stal významným symbolom slobody, identity a jednoty slovenského národa. Výstup štúrovcov na jeho vrchol v roku 1841 nebol len obyčajnou túrou, ale silným vyjadrením túžby Slovákov po vlastnej existencii a kultúrnej samostatnosti. Odvtedy sa Kriváň hlboko zapísal do slovenskej kultúry, literatúry i umenia a stal sa duchovným centrom národného povedomia. Aj dnes predstavuje nadčasový symbol, ktorý spája minulosť, prítomnosť i budúcnosť Slovenska.

Kriváň ako symbol trvácnosti národa

Verše „Dokiaľ Kriváň stojí, žije i národ náš“ vyjadrujú hlboké presvedčenie o sile a nezničiteľnosti slovenského národa, ktorý je pevne spätý so svojou krajinou. Autor Rehor Uram Podtatranský v nich zdôrazňuje, že tak ako Kriváň odoláva času i nepriateľom, aj národ dokáže prežiť ťažké obdobia a zachovať si svoju identitu. Hora sa tu stáva symbolom nádeje, hrdosti a budúcej slávy Slovákov. Tento obraz posilňuje vedomie, že národná existencia je pevná, pokiaľ stojí na vlastných koreňoch a hodnotách.

Ľudstvo medzi rozumom a sebazničením

Vojny a ničenie životného prostredia ukazujú, že človek napriek svojej inteligencii často koná proti vlastnému dobru. Namiesto spolupráce a ochrany planéty sa opakovane uchyľuje ku konfliktom, ktoré prinášajú utrpenie a dlhodobé škody. Tento rozpor medzi schopnosťou myslieť a spôsobom konania vyvoláva otázky o zodpovednosti a hodnotách ľudskej spoločnosti. Budúcnosť však závisí od toho, či sa ľudia dokážu poučiť zo svojich chýb a začnú konať udržateľnejšie a mierovejšie.

Ušľachtilá slovenská vlajka ako výraz identity

Myšlienka ušľachtilej slovenskej vlajky predstavuje snahu posilniť národnú identitu a nadviazať na odkaz Ľudovíta Štúra a štúrovcov, ktorí položili základy moderného slovenského národa. Slovensko síce disponuje bohatým kultúrnym a historickým dedičstvom, no stále hľadá jasnú víziu, ktorá by ho jednotne definovala. Práve symboly vychádzajúce z vlastnej krajiny môžu byť pevným základom pre budovanie sebavedomia a spoločnej identity. Takáto vlajka by mohla reprezentovať nielen minulosť, ale aj smerovanie Slovenska do budúcnosti.

Prezentácia vlajky ako obrazu Slovenska

Táto vlajka predstavuje moderný a vizuálne silný symbol Slovenska, ktorý vychádza priamo z jeho prírody a krajiny, najmä z dominanty hory Kriváň. Jednoduchá kompozícia farieb – biela, zelená a modrá – spolu so zlatým slnkom, siluetou hory a vlnami vytvára jasne čitateľný a zapamätateľný obraz. Vlajka prepája základné prvky života – nebo, zem, vodu a slnko – čím symbolicky vyjadruje harmóniu krajiny aj národa. Zároveň nesie hlboký význam slobody, identity a spojenia Slovákov s vlastnou krajinou a jej prírodným dedičstvom.

Prezentácia vlajky ako jedinečného symbolu

Táto vlajka má potenciál zaradiť sa medzi najlepšie národné vlajky sveta, pretože spĺňa základné princípy vexilológie – je jednoduchá, výrazná a nesie silnú symboliku. Dominantný motív hory Kriváň spolu so slnkom, vodou a trojfarebným členením vytvára jedinečný a ľahko zapamätateľný obraz, ktorý sa odlišuje od tradičných pan-slovanských vlajok. Každý prvok má jasný význam a spolu rozprávajú príbeh krajiny, jej prírody aj historickej cesty k slobode, ktorú formovali osobnosti ako Ľudovít Štúr. Vlajka tak prirodzene prepája identitu národa s jeho krajinou a predstavuje moderný symbol Slovenska smerujúceho do budúcnosti.

Génius Slovanstva a poslanie duchovného poznania

Myšlienka Ľudovíta Štúra o „géniovi Slovanstva“ ako výzva na rozvoj vnútorného, duchovného poznania, ktoré dopĺňa technicky orientovaný Západ. Podľa vízie Emila Páleša majú Slovania priniesť svetu hlbšie porozumenie duše, spoločnosti a morálky, čím prispejú k novej etape civilizačného vývoja. Slovensko je pritom obrazne prirovnané k spiacej sile, ktorá sa môže prebudiť, ak sa odkloní od preberania cudzích myšlienok a začne rozvíjať vlastnú duchovnú identitu. Tento prístup zdôrazňuje význam „oka srdca“ – schopnosti spájať cit, intuície a poznanie do novej formy porozumenia svetu.

Hranice ako symbol suverenity a ochrany štátu

Výrok „Hranice nie sú korzo, aby sa tu voľakto prechádzal!“ pripisovaný Gustávovi Husákovi vyjadruje dôraz na kontrolu a ochranu štátnych hraníc v období jeho pôsobenia. Odráža pohľad, v ktorom hranice nepredstavujú len geografickú čiaru, ale najmä nástroj suverenity a bezpečnosti štátu. Tento postoj bol typický pre dobu, keď sa kládol veľký dôraz na stabilitu, kontrolu pohybu a ochranu politického systému. Výrok tak dodnes vyvoláva diskusiu o rovnováhe medzi slobodou pohybu a potrebou zabezpečenia štátu.

Napätie okolo dodávok ropy a vzťahov v EÚ

Rozhodnutie Chorvátska obmedziť prepravu ruskej ropy cez ropovod Adria pre Slovensko a Maďarsko poukazuje na rastúce napätie v rámci Európskej únie. Hoci obe krajiny majú výnimku z embarga na dovoz ruskej ropy, aktuálna situácia ich dostáva do komplikovanej energetickej pozície. Obmedzené alternatívne trasy, najmä cez Ukrajina, ešte viac prehlbujú problém dodávok. Táto situácia otvára širšiu diskusiu o solidarite, energetickej bezpečnosti a vzťahoch medzi partnermi v rámci EÚ.

Slovák, ktorý sa stal ikonou svetovej fotografie

Príbeh Gustáva Popoviča je symbolom generácie Slovákov, ktorí odchádzali do Ameriky za prácou s cieľom vrátiť sa domov a začať nový život. Do histórie sa zapísal vďaka slávnej fotografii „Lunch atop a Skyscraper“, ktorú zachytil Charles Clyde Ebbets a ktorá bola publikovaná v denníku New York Herald Tribune 2. októbra 1932. Tento ikonický záber sa stal jedným zo symbolov New Yorku a éry výstavby mrakodrapov. Popovič tak nečakane získal nesmrteľnosť ako tvár odvahy, práce a prisťahovaleckého sna.

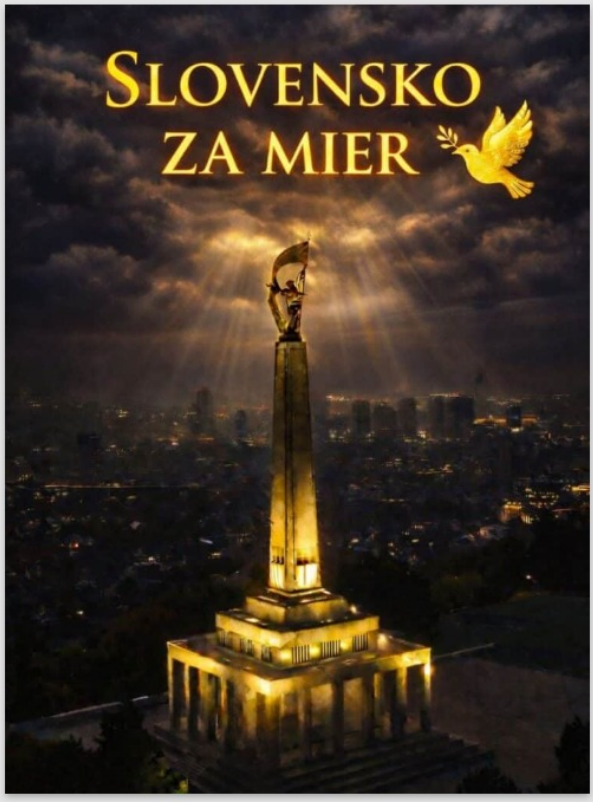

Liptovská Veľká noc a príbeh dlhého života

Liptov je miestom, kde sa tradície ako Veľká noc spájajú s jednoduchým a hlboko zakoreneným životom na vidieku. Mladý gazda a bača Gusto Hanzík tu prežil svoj život v spojení s prírodou, prácou a rodinnými hodnotami. Jeho osud je obrazom spokojného a naplneného života, ktorý sa niesol v duchu tradícií a pokoja. Dožil sa úctyhodných 90 rokov, čím sa stal symbolom vytrvalosti a harmónie človeka s krajinou.

Slavín – slovenská Socha slobody

Slavín patrí medzi najvýznamnejšie pamätníky na Slovensku a je najväčším vojnovým pamätníkom v strednej Európe s výškou 52 metrov. Na jeho území je pochovaných 6 845 vojakov Sovietskej armády, ktorí padli pri oslobodzovaní Bratislavy počas druhej svetovej vojny. Monument symbolizuje vďaku za obetu a zároveň pripomína cenu slobody a mieru. Vďaka svojmu významu a dominantnej polohe nad mestom býva často označovaný ako slovenská obdoba Sochy slobody.

Slavín odhaľuje symbol víťazstva nad nacizmom

Po rekonštrukcii Slavína sa verejnosti sprístupnil aj detail, ktorý bol doteraz pre mnohých skrytý – pohľad z pylónu na rozdrvený hákový kríž pod nohami vojaka. Tento výjav symbolicky znázorňuje porážku nacistického Nemecka a víťazstvo Sovietskeho zväzu vo Veľkej vlasteneckej vojne. Umelecké spracovanie zvýrazňuje silný odkaz oslobodenia a konca jednej z najtemnejších ideológií v dejinách. Tento detail dodáva pamätníku ešte hlbší historický a symbolický význam.

Logo Slavín – slovenská Socha slobody

Logo pôsobí reprezentatívne a slávnostne, pričom kombinuje národné farby s heraldickými prvkami a symbolmi víťazstva. Dominantný nápis „SLAVÍN" je doplnený zlatou hviezdou a vavrínovým vencom, ktoré odkazujú na česť, pamiatku a víťazstvo. V strede sa nachádza slovenský znak, ktorý zdôrazňuje národnú identitu a historický význam miesta. Celková kompozícia vyjadruje úctu k obetiam, hrdosť a dôstojnosť spojenú s pamätníkom Slavín.

SLAVÍN
SLOVENSKÁ SOCHA SLOBODY

Sloboda a hrdosť v slovanskej tradícii

Sloboda a hrdosť patria medzi základné hodnoty slovanskej tradície, ktoré sa prejavujú v úcte k vlastnej krajine aj k právam každého človeka. Slovania historicky neviedli boje za ovládnutie iných, ale za ochranu svojho domova, identity a spôsobu života. Myšlienka rovnosti zdôrazňuje, že nikto nemá právo vládnuť nad druhým bez spravodlivosti. Boj za svoje práva tak predstavuje prirodzenú obranu slobody a dôstojnosti národa.

Vyjadrenie hlbokého ideálu slobody, rovnosti a národnej hrdosti

Verše z básne Mor ho! od Sama Chalupku vyjadrujú hlboký ideál slobody, rovnosti a národnej hrdosti. Zdôrazňujú, že medzi ľuďmi nemá byť nadradenosť ani podriadenosť a že pravou hodnotou je slobodný život bez útlaku. Zároveň oslavujú pohostinnosť a mierumilovnosť Slovákov, ktorí si chránia svoje, no neútočia na iných. V závere však zaznieva silné posolstvo – sloboda je najvyššou hodnotou, za ktorú sa oplatí bojovať aj za cenu vlastného života.

Mor ho!

Pravda, bohy vydaná, káže nám Slovanom: pána mať je neprávosť a väčšia byť pánom. A človek nad človeka u nás nemá práva: sväté naše heslo je: Sloboda a sláva!

Zvyk náš je nie napadať cudzie vlasti zbojom: Slovan na svojom seje, i žne len na svojom, cudzie nežiada. Ale keď na naše dvere zaklope ruka cudzia v úprimnej dôvere: kto je, ten je; či je on zblíza, či zďaleka: Vo dne, v noci na stole dar boží ho čaká.

A ty, mor ho! – hoj mor ho! detvo môjho rodu, kto kradmou rukou siahne na tvoju slobodu, a čo i tam dušu dáš v tom boji divokom: Mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom.

Jánošíkov odkaz slobody a odporu

Výrok „Na holiach ohne horia! Hore hlavy bedač! Raz aj šibenice rozkvitnú!“ vyjadruje odhodlanie postaviť sa proti nespravodlivosti a útlaku. Juraj Jánošík je v ňom symbolom vzdoru, nádeje a viery, že aj ťažké časy sa raz zmenia. Slová nesú posolstvo odvahy pre tých, ktorí trpia, aby nestrácali dôstojnosť a vieru v spravodlivosť. Jánošík tak dodnes predstavuje obraz boja za slobodu a spravodlivejší svet.

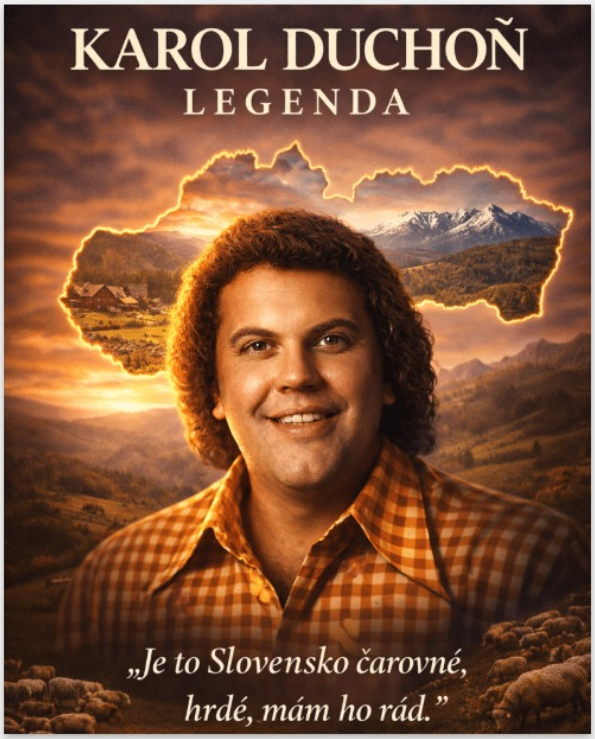
Logo Juraj Jánošík – symbol slobody a vzdoru

Logo zobrazuje Juraja Jánošíka ako silnú a odhodlanú postavu v tradičnom odeve, obklopenú tatranskou prírodou a symbolmi boja, ako sú valašky a zbrane. Výrazná kompozícia s červeným nápisom a horským pozadím podčiarkuje jeho legendárny status a spojenie so slovenskou krajinou. Vizuál evokuje odvahu, spravodlivosť a odpor voči útlaku, ktoré sú s Jánošíkom neoddeliteľne spojené. Logo tak predstavuje nadčasový symbol boja za slobodu a ľudskú dôstojnosť.

Kam sme sa to dostali?

Podiel čisto slovenských potravín klesol z približne 80 % v roku 1993 na dnešných menej než 18 %, čo ukazuje výraznú zmenu v potravinovej sebestačnosti krajiny. Slovensko je dnes vo veľkej miere závislé od dovozu, pričom denne prichádzajú stovky až tisíce kamiónov so zahraničnými potravinami. Táto situácia predstavuje riziko najmä v čase kríz, keď môže dôjsť k narušeniu dodávok a ohrozeniu dostupnosti základných potravín. Budúcnosť potravinovej bezpečnosti Slovenska závisí od rozhodnutí, ktoré robíme už dnes.

Vznik legendy „V slovenských dolinách"

Text známej piesne „V slovenských dolinách" z roku 1976 napísal básnik a textár Ľuboš Zeman, pričom hudbu skomponoval Peter Hanzely. Inšpiráciou pre vznik textu bola dovolenka v Štefanovej pri Terchovej, kde autor čerpal z krásy prírody a života miestnych ľudí. Pieseň nezabudnuteľne preslávil Karol Duchoň, ktorého okamžite oslovila svojou silou a emóciou. Keď text prvýkrát počul, reagoval slovami: „To je bomba!" a mal pritom slzy v očiach.

Tretia cesta – medzi víziou suverenity a rizikom kontroly

Myšlienka „tretej cesty“ predstavuje úvahu o budúcnosti Slovenska, ktorá by kombinovala menovú suverenitu, zachovanie hotovosti a možnosť využívať vlastnú digitálnu menu pod verejnou kontrolou. Takýto model by mohol smerovať k spravodlivejšiemu systému, ktorý spája ekonomickú efektivitu s dôrazom na slobodu a sociálnu rovnováhu. Na druhej strane však existujú obavy z opačného vývoja – centralizácie moci, digitálneho dohľadu a postupného obmedzovania finančnej slobody občanov. Budúcnosť tak stojí medzi dvoma pólmi a bude závisieť od rozhodnutí, ktoré spoločnosť prijme.

Slovenská socialistická republika v kontexte ekonomiky a dneška

Slovenská socialistická republika, založená 1. januára 1969, bola súčasťou federatívneho Česko-Slovenska, ktorého rozpočet v roku 1989 bol formálne vyrovnaný na úrovni 223 miliárd Kčs. V tomto systéme štát nesplácal klasické dlhy, pričom krátkodobé zadlžovanie vznikalo najmä z medzištátnych obchodných kontraktov a každoročne sa vyrovnávalo prostredníctvom clearingu. Povojnové generácie vybudovali na Slovensku silnú priemyselnú základňu, infraštruktúru a sociálny systém, pričom práve v období SSR dosiahla krajina aj jednu z najvyšších pôrodností v dejinách, známu ako generácia „Husákových detí“. Pre Slovákov je dnes veľkým šťastím, že majú vlastný štát, že sa pokojne rozišli s Čechmi a dovŕšili tak štúrovskú ideu emancipácie slovenského národa a nezávislosti, pričom má zmysel nadviazať vo vlastnom štáte na to, čo fungovalo – sebestačnosť, bezpečnosť, sociálne istoty a pevnejšie medziľudské vzťahy – a využiť tieto skúsenosti pre stabilnú budúcnosť.

Bohatstvo Slovenska ukryté v tradíciách

Skutočné bohatstvo Slovenska nespočíva len v nerastných surovinách, ale predovšetkým v jeho tradíciách, kultúre a ľuďoch. Krajina sa vyznačuje mimoriadnou koncentráciou duchovného, historického a prírodného dedičstva, ktoré sa odovzdáva z generácie na generáciu. Práve tieto hodnoty formujú identitu národa a dávajú mu pevné korene. Slovensko tak predstavuje bohatstvo, ktoré nemožno merať len materiálne, ale najmä kultúrne a ľudsky.

Slovensko – tanková pevnosť Varšavskej zmluvy: 1988 vs. dnes

Kým v roku 1988 patrilo územie Slovenska k najviac militarizovaným oblastiam Varšavskej zmluvy s desiatkami tisíc vojakov, tisíckami tankov a rozsiahlym letectvom, dnešné ozbrojené sily sú výrazne menšie a profesionálne orientované. Historické údaje hovoria o až 150 000 vojakoch po mobilizácii a stovkách kusov ťažkej techniky, čo predstavuje dramatický kontrast oproti súčasnosti. Dnes má Slovensko približne 14 000 profesionálnych vojakov, výrazne obmedzené množstvo obrnených vozidiel a prakticky žiadne vlastné tanky. Celkovo ide o pokles ťažkej výzbroje až o približne 90 %, čo odráža zásadnú transformáciu armády po konci studenej vojny.

Slovensko – majstri Európy vo futbale 1976

Triumf na majstrovstvách Európy vo futbale 1976 dnes oficiálne patrí aj Slovensku, keďže bol uznaný podiel oboch nástupníckych krajín bývalého Česko-Slovenska. Slovenský prínos bol mimoriadne výrazný – vo finále proti Západnému Nemecku nastúpilo v základnej zostave až osem slovenských hráčov a ďalší zasiahli do zápasu. Oba góly z hry strelili Slováci Ján Švehlík a Karol Dobiaš, pričom dôležitú úlohu zohral aj asistent trénera Jozef Vengloš. Rozhodujúci penaltový rozstrel navyše podčiarkol slovenskú stopu, keď z piatich pokusov premenili Slováci tri.

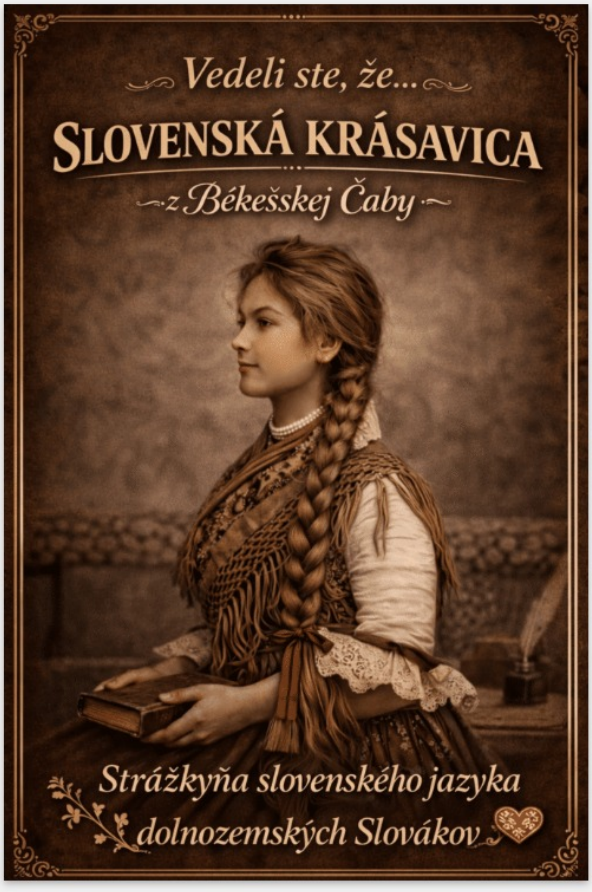
Bude Slovensko opäť konopnou veľmocou? Národnohospodársky potenciál konopy siatej

Slovensko má bohatú tradíciu pestovania konopy siatej, ktorá bola ešte v 19. storočí rozšírená na desaťtisícoch hektárov a tvorila prirodzenú súčasť každodenného života našich predkov. Dnes sa k tejto ekologickej a mimoriadne všestrannej plodine opäť vracia pozornosť, keďže jej pestovanie môže významne prispieť k sebestačnosti krajiny v oblasti materiálov, potravín aj energií. Konopa ponúka široké možnosti využitia – od textilu, papiera a stavebníctva až po potraviny, biopalivá či zdravotné produkty, pričom všetky jej časti sú plne využiteľné a recyklovateľné. V čase rastúceho dôrazu na udržateľnosť tak predstavuje strategickú surovinu s veľkým národnohospodárskym významom pre budúcnosť Slovenska.

Nedémonizujme technickú konopu: fakty namiesto mýtov

Technická konopa nie je marihuana a nepredstavuje omamnú látku, keďže obsahuje len zanedbateľné množstvo THC. Jej pestovanie a využitie sú legálne práve preto, že nemá psychoaktívne účinky a nemožno sa z nej „zhúliť", ani pri extrémnom užívaní. Ide o bezpečnú a užitočnú plodinu s dlhoročnou tradíciou, ktorá nachádza uplatnenie v priemysle, potravinárstve aj zdravotníctve. Namiesto démonizovania by sme ju mali vnímať ako ekologický a ekonomicky prínosný zdroj.

Slovenská krásavica z Békešskej Čaby

Obrázok zobrazuje mladú čabiansku učiteľku – Slovenku z Békešskej Čaby (Maďarsko) na začiatku 20. storočia (okolo rokov 1903 – 1904) v tradičnom čabianskom ľudovom kroji, ktorý je symbolom hrdosti na slovenský pôvod. Podľa dobových opisov išlo o učiteľku pôsobiacu v slovenskej komunite. Mladá žena je často označovaná ako „slovenská krásavica z Békešskej Čaby".

Békešská Čaba – srdce slovenskej komunity v Maďarsku

Békešská Čaba, krajské mesto v juhovýchodnom Maďarsku, patrí medzi najvýznamnejšie centrá slovenskej menšiny v zahraničí a je známa aj tradičnou čabianskou klobásou. Po vyľudnení počas osmanskej okupácie sa mesto začalo znovu osídľovať začiatkom 18. storočia, keď sem boli cielene presídlené evanjelické slovenské rodiny. Tie položili základy dnešného mesta a vytvorili z neho najväčšie slovenské sídlo v Uhorsku i dôležité centrum kultúrneho a duchovného života Slovákov. Dodnes si miestna komunita udržiava svoje tradície a aktívne sa snaží zachovať slovenské dedičstvo.

Za Slovensko, za Slovákov!

Za náš rod a za národ drahý stojí odhodlanie chrániť hodnoty, ktoré nás spájajú a formujú našu identitu. Myšlienka spolupatričnosti pripomína význam jednoty, úcty k tradíciám a zodpovednosti voči budúcim generáciám. Nejde len o slová, ale o postoj, ktorý sa prejavuje v každodennom konaní a starostlivosti o krajinu i spoločnosť. To všetko v duchu mieru, ktorý je základom stability a dôstojného života.

„Dokiaľ Kriváň stojí, žije i národ náš“

Tieto silné verše vyjadrujú nezlomnosť slovenského národa, ktorého symbolom sa stal majestátny Kriváň. Hora tu vystupuje ako tichý strážca dejín, ktorý bol svedkom utrpenia, ale aj vzostupu a slávy. Posolstvo básne zdôrazňuje vieru v pretrvanie národa napriek nepriazni a výzvam. Je to výzva k hrdosti, odvahe a uvedomeniu si vlastnej identity.

Martina Šimkovičová: kritika financovania mimovládnych organizácií

Martina Šimkovičová poukazuje na problém financovania niektorých mimovládnych organizácií zo štátneho rozpočtu a spochybňuje ich úlohu v politickom priestore. Kritizuje, že podľa nej zasahujú do verejnej diskusie a ovplyvňujú smerovanie spoločnosti bez priameho mandátu od voličov. Zároveň vyjadruje obavy z možného vplyvu týchto organizácií na hodnotové otázky a budúce usporiadanie Európskej únie. Jej postoj otvára širšiu debatu o transparentnosti, financovaní a úlohe občianskeho sektora v demokratickej spoločnosti.

Mgr. PaeDr. Martina Šimkovičová

Túto osobu poslal Slovensku azda samotný Boh, aby liečila deviantnú ideológiu progresivizmu. Martina Šimkovičová vyštudovala magisterské štúdium (Mgr.) v odbore vychovávateľstvo pre osoby vyžadujúce osobitnú starostlivosť. Získala aj titul doktora pedagogiky (PaedDr.) v programe liečebná pedagogika, ktorý pripravuje odborníkov na diagnostiku, intervenciu a poradenstvo pre osoby so znevýhodnením či poruchami správania. Strednú školu absolvovala na Gymnáziu Karola Štúra v Modre ❤️

Gustáv Husák: kritika privilegovaného postavenia časti inteligencie

Gustáv Husák upozorňoval na to, že časť umeleckej a intelektuálnej obce sa podľa neho dostala do neprimerane privilegovaného postavenia bez zodpovedajúcej tvorivej hodnoty. Kritizoval systém, v ktorom niektorí jednotlivci získavali podporu a status bez preukázaných výsledkov, pričom to vnímal ako deformáciu vnímania úlohy inteligencie v spoločnosti. Poukazoval aj na nesúlad medzi podporou zo strany štátu a reálnym záujmom verejnosti o ich tvorbu. Jeho vyjadrenia odrážajú širšiu debatu o postavení kultúry, zodpovednosti tvorcov a spravodlivom prerozdeľovaní verejných zdrojov.

1. január 1969: vznik Slovenskej socialistickej republiky a demografický vývoj dnes

Vznik Slovenskej socialistickej republiky bol vyhlásený presne o polnoci 1. januára 1969 na balkóne Bratislavského hradu predsedom Slovenskej národnej rady Ondrejom Klokočom, pričom hlavným mestom sa stala Bratislava. Toto obdobie býva niektorými vnímané ako čas sociálnej stability a dôrazu na poriadok, zamestnanosť a ochranu rodiny. V kontraste s tým dnes Slovensko čelí výraznému poklesu pôrodnosti, ktorá sa v posledných rokoch dostala na historické minimum. Podľa štatistických údajov sa v roku 2025 narodilo približne 42-tisíc detí, čo predstavuje najnižšiu hodnotu za posledné storočie a významnú spoločenskú výzvu do budúcnosti.

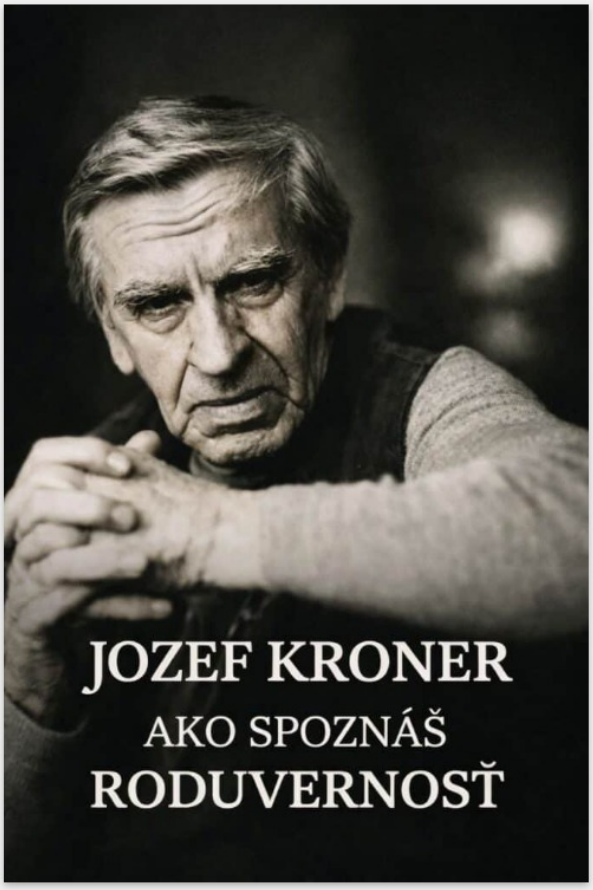
Štefan Kvietik: o skromnosti a priemernosti v hereckom povolaní

Štefan Kvietik otvorene poukazuje na to, že niektorí mladí herci podľa neho získavajú viac príležitostí, než by zodpovedalo ich umeleckej úrovni, a rýchlo podliehajú pocitu vlastnej výnimočnosti. Zdôrazňuje, že skutočnou črtou veľkých osobností je skromnosť, pokora a prirodzenosť, ktoré odlišujú skutočných velikánov od priemeru. Podľa jeho slov čím väčší je umelec, tým je ľudskejší a menej zahľadený do seba. Jeho pohľad je zároveň kritikou aj výzvou na sebareflexiu v umeleckom prostredí.

Skutočné osobnosti Slovenska: pokora, charakter a odkaz hereckej generácie

Veľké osobnosti slovenského herectva, ako Ladislav Chudík, Karol Čálik, Štefan Kvietik, Oldo Hlaváček, Michal Dočolomanský či Jozef Kroner, zdôrazňovali, že skutočné umenie stojí na pokore, ľudskosti a pravdivosti prejavu. Ich generácia vyrastala v prostredí bohatej filmovej a divadelnej tvorby, ktorá poskytovala priestor na rast a formovanie charakteru, čo dnes podľa viacerých chýba. Skúsení herci upozorňujú na úpadok úcty, profesionality a kvality, pričom zdôrazňujú, že herec má byť predovšetkým dobrým človekom, nie len mediálnou hviezdou. Ich odkaz je výzvou k návratu k hodnotám, ktoré formovali zlatú éru slovenského herectva.

Jozef Kroner: tichá sila skutočnej oddanosti

Jozef Kroner vo svojich slovách pripomína, že skutočná oddanosť národu nevzniká v hlasných vyhláseniach, ale v tichej pokore a každodennom konaní. Zdôrazňuje, že hodnoty ako skromnosť, vrúcnosť a ochota priložiť ruku k dielu sú dôležitejšie než prázdne slová. Takého človeka spoznáme podľa činov, nie podľa toho, koľko hovorí. Jeho odkaz vyzdvihuje význam nenápadnej, no úprimnej služby spoločnosti.

Štefan Kvietik: modlitba za Slovensko a ľudskosť medzi nami

Štefan Kvietik pripomína, že v dnešnej dobe je čoraz vzácnejšie prejaviť si obyčajnú ľudskosť – úsmev, objatie či milé slovo. Práve tieto jednoduché gestá podľa neho budujú vzťahy a prinášajú do spoločnosti pokoj a porozumenie. Každý deň zakončuje modlitbou, v ktorej prosí o ochranu pre svoju rodinu, Slovensko aj celý svet. Jeho slová sú výzvou k návratu k pokore, dobrote a vzájomnej úcte.

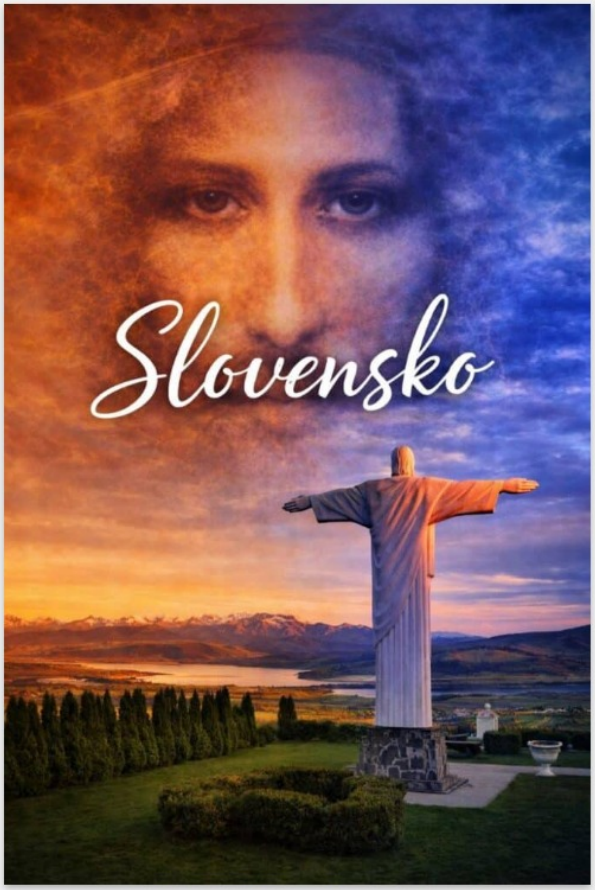
Slováci v dejinách: národ odvahy, vzdoru a túžby po slobode

Dejiny Slovákov sú dejinami neustáleho zápasu za existenciu, slobodu a identitu – od čias Svätoplukovej ríše v 9. storočí, keď naši predkovia budovali jeden z prvých štátnych útvarov Slovanov a bránili sa proti Franskej ríši, až po obranu proti Osmanskej ríši v 16. a 17. storočí, kde slovenské územie tvorilo dôležitú obrannú líniu Uhorska. V nasledujúcich storočiach sa Slováci zapájali do stavovských a roľníckych povstaní proti útlaku, pričom symbolom odporu sa stal aj Juraj Jánošík a významnú úlohu zohralo aj veľké východoslovenské roľnícke povstanie v roku 1831. Revolúcia rokov 1848 – 1849 pod vedením Štúrovcov priniesla boj za národné práva a položila základy moderného slovenského národa. V 20. storočí sa odpor prejavil napríklad vo vzbure slovenských vojakov v roku 1918 počas prvej svetovej vojny aj v Slovenskom národnom povstaní v roku 1944, jednom z najväčších ozbrojených vystúpení proti nacizmu v Európe. Tieto udalosti dokazujú, že Slováci neboli pasívnym národom, ale spoločenstvom, ktoré sa opakovane dokázalo postaviť za svoju slobodu a dôstojnosť.

Kragujevská vzbura 1918: odmietnutie bojovať proti bratom Srbom

Na sklonku prvej svetovej vojny sa vojaci 71. pešieho pluku v srbskom Kragujevaci vzbúrili proti veleniu a odmietli pokračovať v bojoch, pričom sa ich postoj často interpretuje aj ako odmietnutie bojovať proti slovanským bratom Srbom. Vzbura bola rýchlo potlačená a desiatky vojakov, medzi nimi aj Slováci, boli popravení ako výstraha. Táto tragická udalosť sa stala symbolom odporu voči nezmyselnému zabíjaniu a rozkladu rakúsko-uhorskej armády na konci vojny. Dodnes je vnímaná ako pripomienka odvahy postaviť sa proti vojne a zachovať si ľudskú dôstojnosť.

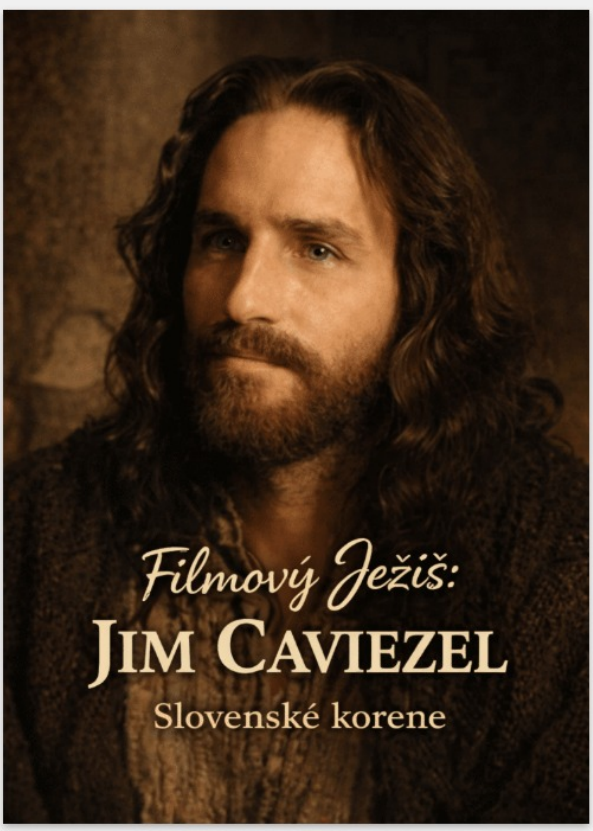
Rio de Klin: slovenské „Rio de Janeiro“ nad Oravou

Na Orave nad obcou Klin sa nachádza monumentálna socha Ježiša Krista, prezývaná slovenské „Rio de Janeiro“, ktorá je vernou kópiou známej brazílskej predlohy. Socha vysoká 9,5 metra a vážiaca 23 ton stojí na kopci Grapa (686 m n. m.) a ponúka nádherný panoramatický výhľad na Oravskú priehradu aj Roháče. Miesto je obľúbeným pútnickým cieľom, doplneným kalváriou a pokojnou duchovnou atmosférou. Dostupné je autom aj pešo, čo z neho robí atraktívny výlet pre veriacich aj turistov.

Krásne veľkonočné sviatky

Prajeme vám pokojné a radostné veľkonočné sviatky plné pohody, lásky a príjemných chvíľ v kruhu rodiny a blízkych. Nech vám tieto dni prinesú nové nádeje, silu a pozitívnu energiu do ďalších dní. Veľká noc je časom obnovy, odpustenia a radosti zo života, preto si ju vychutnajme s vďačnosťou a úsmevom. Prajeme vám veľa zdravia, šťastia a jarného optimizmu.

Filmový Ježiš so slovenskými koreňmi: Jim Caviezel

Herec Jim Caviezel, známy najmä stvárnením Ježiša Krista vo filme režiséra Mela Gibsona, je otvorený kresťan, ktorý sa hlási ku katolíckej viere a verejne ju aj svedčí. Vyrastal v prísnej katolíckej rodine a jeho korene siahajú aj na Slovensko, keďže jeho otec má slovenský pôvod. Okrem ikonickej úlohy účinkoval aj v známych filmoch ako Tenká červená línia, Gróf Monte Christo či Déjà Vu. Svojím životom aj vystupovaním povzbudzuje k viere, odvahe a hodnotám, ktoré presahujú filmové plátno.

Veľká noc: tisícročné dedičstvo jari, viery a tradícií

Veľká noc na Slovensku nie je len kresťanským sviatkom, ale živým dedičstvom s koreňmi siahajúcimi hlboko do predkresťanského obdobia, keď symbolizovala príchod jari, svetla a nového života. Starobylé zvyky, ako vynášanie Moreny, pripomínajú rozlúčku so zimou a kontinuitu tradícií starých viac než tisíc rokov. S príchodom kresťanstva získali sviatky nový duchovný rozmer, no mnohé ľudové prvky sa zachovali dodnes, najmä počas Veľkonočného pondelka. Šibanie a polievanie tak nie sú len veselou tradíciou, ale jedinečným slovanským odkazom, symbolizujúcim zdravie, obnovu a život.

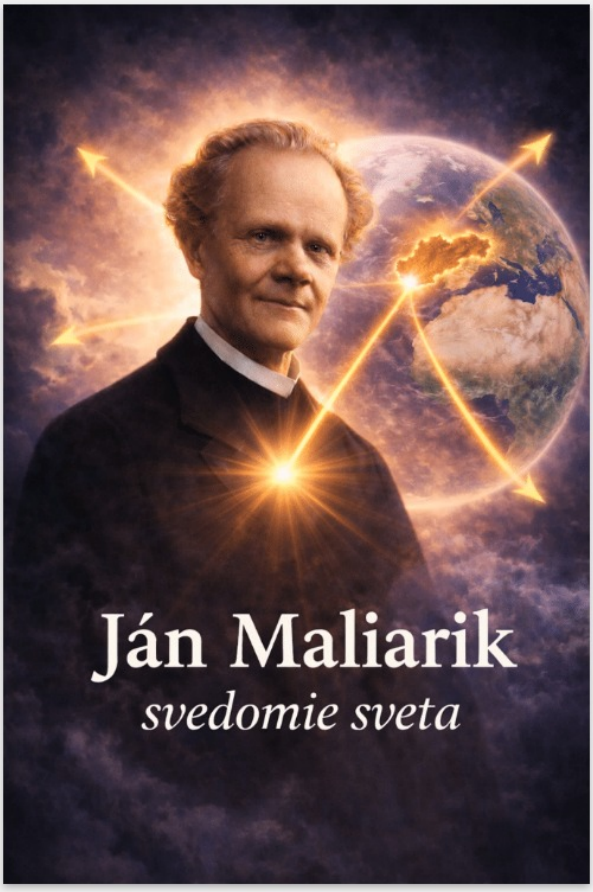
Najdlhší korbáč na Slovensku: unikát dlhý viac než 106 metrov

Na Slovensku vznikol svetový unikát – korbáč dlhý až 106 metrov a 20 centimetrov, ktorý uplietli bratia Kováčovci z Horoviec. Tento rekord pripomína bohatstvo našich staroslovanských veľkonočných tradícií, medzi ktoré patrí aj šibanie a polievanie. Mládenci za tieto zvyky kedysi dostávali ako výslužku maľované vajíčka, symbol života a obnovy. Aj vďaka takýmto výnimočným dielam a tradíciám zostáva slovenská kultúra jedinečná a živá.

Veľkonočný korbáč: symbol života, tradície a staroslovanských rituálov

Veľkonočný korbáč má svoje korene hlboko v pohanských časoch, keď naši predkovia oslavovali príchod jari a verili v magickú silu prírody. Vyrábaný najčastejšie z vrbového prútia bol nielen praktickým nástrojom, ale aj symbolom ochrany a obnovy, ktorý mal odháňať zlé sily a prinášať zdravie. Postupne sa stal neoddeliteľnou súčasťou veľkonočných zvykov, pričom šibačka mala pôvodne rituálny význam – jemným dotykom sa mala prenášať energia života, mladosti a plodnosti. Hoci dnes Veľkú noc vnímame najmä ako kresťanský sviatok, mnohé z jej tradícií, vrátane korbáča, nesú odkaz dávnych slovanských koreňov.

Ján Maliarik: slovenské svedomie sveta, ktoré varovalo pred vojnou

Ján Maliarik bol výnimočný slovenský mysliteľ, evanjelický kňaz a humanista, ktorý už na začiatku 20. storočia hlásal jednotu ľudstva, nenásilie a potrebu svetového mieru. Ovládal množstvo jazykov, študoval náboženstvá i filozofiu a vo svojich dielach navrhoval vznik univerzálneho svetového poriadku založeného na pravde a mravnosti. Pred oboma svetovými vojnami písal listy významným lídrom vrátane Hitlera, ktorého varoval pred katastrofálnymi dôsledkami vojny a vyzýval na „súboj ideí". Napriek tomu bol pre svoje názory zosmiešňovaný, označovaný za blázna a dokonca väznený, hoci jeho myšlienky dnes pôsobia nadčasovo. Jeho život je dôkazom, že aj bez moci a zbraní môže človek niesť silné posolstvo pravdy, mieru a ľudskosti.

Kňaz Ján Maliarik: básnické vyznanie lásky k Slovensku

Ó, slovenská zem! Ty naša drahá matka!
Tu rozlieha sa reč naša ľúbezná, sladká!
Tu k nebu čnejú vŕšky, vrchy, veľhory.
Na nich sa odráža svetlo rannej zory!
Tu sú krásne údolia, bohaté roviny,
po nich tečú rieky, žblunkotné bystriny!
Tu sa ozýva spev škovránka, slávička!
Tu máme hojnosť medu, mlieka, chlebíčka!
A Tu máme... máme... ešte mnoho iného,
mne malučkému prezatiaľ neznámeho!
Ale to ešte neviem: Tu sú poklady,
zlato, striebro a rozličné drahokamy,
ich lesk srdce slabých zvádza, mámi!
Ešte sú tu aj iných vecí bohaté zdroje,
preto – Zem slovenská! Ty si potešenie moje!

Ján Maliarik hlásal slobodu, nezávislosť a samostatnosť slovenského národa. Od mladosti bol uvedomelým Slovákom. Veril v poslanie slovenského národa pri šírení mieru a bratstva vo svete. Slováci sú podľa neho predurčení na túto úlohu pre svoju miernu povahu.

Slovenčina – most medzi slovanskými jazykmi

Slovenčina patrí medzi najzrozumiteľnejšie slovanské jazyky a často sa označuje ako „slovanské esperanto“, pretože jej rozumejú milióny ľudí naprieč Európou. Vďaka bohatej abecede so 46 znakmi dokáže presne zachytiť jemné zvukové rozdiely a patrí medzi jazykovo najprecíznejšie systémy. Zároveň je považovaná za jeden z najľubozvučnejších jazykov, ktorý v sebe nesie kultúrne dedičstvo aj moderný vývoj. So slovnou zásobou odhadovanou na stovky tisíc slov predstavuje živý a rozvíjajúci sa jazyk, na ktorý môžeme byť právom hrdí.

ÚSVIT: tradícia slovenského brúseného krištáľu

Výrobné družstvo ÚSVIT nadväzuje na bohatú tradíciu slovenského brúseného skla, ktoré si získalo uznanie po celom svete svojou kvalitou a precíznosťou. Brúsenie krištáľu sa tu začalo už v roku 1967 a vychádzalo z klasických ručných technologických postupov s využitím brúsnych kotúčov. Výrobky vynikajú jemnosťou výbrusov a detailným spracovaním, čím dokážu uspokojiť aj náročných zákazníkov. Práve vysoká kvalita zabezpečila krištáľu silné postavenie na trhu a významné miesto medzi exportnými produktmi družstva.

Ako by štúrovci riešili dnešný morálny rozklad spoločnosti?

V čase chudoby, hladu a chorôb v roku 1845 vznikla na Slovensku myšlienka, ktorá predbehla svoju dobu – 9. februára v Sobotišti založil Samuel Jurkovič prvý gazdovský spolok v kontinentálnej Európe a zároveň prvé úverové družstvo na svete. Tento projekt bol postavený na morálke, solidarite a osobnej zodpovednosti, nie na zisku či politike. Generácia okolo Ľudovíta Štúra chápala, že národ môže prežiť len vtedy, ak je mravne pevný a ekonomicky sebestačný. Ich odkaz je aktuálny aj dnes – skutočná sila spoločnosti nevzniká zvonku, ale v charaktere a hodnotách jej ľudí.

Slovenská doktrína – Veľká slovenská zem

Pojem Uhorsko je dnes často vnímaný ako niečo cudzie, no historická realita bola oveľa zložitejšia a úzko prepojená aj so slovenským etnickým a jazykovým prostredím. Ešte v 18. storočí označenie „Uhor" zahŕňalo obyvateľov hovoriacich aj slovenskými nárečiami, čo poukazuje na hlbšie slovanské korene tohto územia. Treba otvorene povedať, že Uhri boli výsostne slovienske (slovanské) obyvateľstvo, hovoriace jazykmi nekompatibilnými s jazykom dnešných Maďarov. Je absolútne vylúčené spájať historických Uhrov so spojením starí Maďari. Slovenská doktrína – Veľká slovenská zem predstavuje myšlienku ochrany a rozvoja slovenských záujmov doma i v zahraničí. Opiera sa o princípy zakotvené v Ústave Slovenskej republiky, ktorá zdôrazňuje podporu národného povedomia a identity Slovákov. Ide o víziu Slovenska ako sebavedomej krajiny s vlastným kultúrnym a duchovným základom. Táto doktrína sa opiera o konkrétne piliere: slovenská koncepcia „Slovensko – svetová krajina", slovenský étos ako vyšší mrav a myšlienka slovenskej spiritokracie, dôsledné hájenie záujmov Slovákov doma i v zahraničí, posilnenie slovenčiny ako svetového jazyka, návrat k slovenskej korune, ochrana a úcta k slovenskej prírode a vytvorenie slovenskej vlasteneckej hymny. Mapové zobrazenie Veľkej slovenskej zeme nepredstavuje politické hranice, ale etnické rozšírenie Slovákov v minulosti. Vychádza z výskumov významného jazykovedca Jána Stanislava, ktorý celý život zasvätil štúdiu slovenského jazyka a dejín. Jeho dielo pripomína, že identita národa je zakorenená v jazyku, kultúre a historickom vedomí. Slovenská doktrína tak predstavuje snahu o uchovanie a rozvoj týchto hodnôt v modernom svete.

Veľká slovenská zem – etnické hranice Slovákov v stredoveku

Mapa neznázorňuje štátne hranice, ale etnické rozšírenie Slovákov v stredoveku podľa výskumu prof. PhDr. Jána Stanislava, DrSc. Tento významný jazykovedec sa narodil v roku 1904 v Liptovskom Jáne a študoval doma aj v zahraničí – v Paríži, Krakove či Ľubľane. Pôsobil na Karlovej univerzite v Prahe aj na Univerzite Komenského v Bratislave, kde vychoval celé generácie odborníkov. Vo svojej vedeckej práci sa venoval najmä dejinám slovenského jazyka, dialektológii, staroslovienčine a odkazu Cyrila a Metoda. Napísal množstvo odborných kníh, štúdií a článkov, okrem iného päťzväzkové Dejiny slovenského jazyka, Liptovské nárečia, Staroslovienský jazyk, Slovenská výslovnosť, Po stopách predkov a ďalšie. Jeho meno poznajú jazykovedci v Tokiu aj Paríži a nezabudli na neho ani Liptovskojáncania.

Prvá štátna hymna naladená v prirodzenej rezonancii 🇸🇰

Podľa Oskara Rószu sa Slovensko stalo prvou krajinou, ktorej štátna hymna je naladená na frekvenciu 432 Hz, označovanú za prirodzenú rezonanciu. Táto jedinečnosť má podľa rôznych teórií prepájať hudbu s hlbšími princípmi vesmíru, harmónie a prepojenosti všetkého bytia. Myšlienku podporuje aj výrok Nikolu Teslu, ktorý 432 Hz označil za „posvätnú frekvenciu“. Zástancovia tvrdia, že táto frekvencia môže pôsobiť na človeka upokojujúco, harmonizovať telo i myseľ a podporovať regeneráciu. Jej vibrácie sa často prirovnávajú k frekvenciám prírody, ktoré prinášajú rovnováhu a vnútorný pokoj.

Mravnosť a ideológia mieru: Skutočná cesta pre Slovensko

Správna cesta pre Slovensko nevedie cez konflikty, rozdelenie ani silu, ale cez ideológiu mieru. Mier nie je slabosť – je to vedomé rozhodnutie budovať spoločnosť na úcte, dialógu a spolupráci. Ideológia mieru, či už ju nazveme pacifizmom alebo snahou o svetový mier, predstavuje hlboký záväzok odmietnuť násilie ako riešenie problémov. Znamená hľadať porozumenie namiesto nepriateľstva a budovať mosty tam, kde iní stavajú múry. Skutočný pokrok totiž nie je len technologický alebo ekonomický. Jediný pokrok, ktorý má trvalú hodnotu, je pokrok mravný – rast našej schopnosti byť spravodliví, empatickí a zodpovední voči sebe navzájom. To platí nielen pre Slovensko, ale pre celé ľudstvo. Budúcnosť, ktorú chceme zanechať ďalším generáciám, závisí od toho, či sa rozhodneme pre mier ako základnú hodnotu nášho konania. Mier nie je cieľ, ktorý dosiahneme raz. Je to cesta, ktorou sa musíme rozhodnúť kráčať každý deň.

Vedieť, chcieť a mať srdce: Odkaz pre Slovensko

Profesor Hričovský zdôrazňuje, že skutočná hodnota človeka nespočíva v odplate, ale v ochote pomáhať a deliť sa o vedomosti bez podmienok. Každý by sa mal usilovať o vzdelanie, rozumieť tomu, čo robí, a svoju prácu vykonávať s chuťou a poctivosťou. Popri tom je nevyhnutné zachovať si charakter a ľudskosť. Podľa neho tri jednoduché zásady – vedieť, chcieť a mať ľudské srdce – môžu zásadne zmeniť spoločnosť. Ak by ich ľudia napĺňali, Slovensko by bolo srdečnejšie, úprimnejšie a príjemnejšie miesto pre život.

Kráľ ornamentu: Zabudnutý príbeh Štefana Kostelníčka

Volal sa Štefan Leonard Kostelníček (vlastným menom Štefan Leonard Kostelničák), rodák zo Spišskej Starej Vsi, ktorý vyrastal v skromných podmienkach, no vďaka talentu a odhodlaniu sa stal významnou osobnosťou slovenského umenia. Bol vylúčený zo školy tesne pred maturitou (za vlastenectvo!), no ani to ho neodradilo od jeho životného smerovania. Ešte pred štúdiom mal zbierku 4 000 ornamentov, čo dokazovalo, že jeho práca nebola len záľubou, ale skutočným poslaním. Neskôr vytvoril 700 000+ ornamentálnych pohľadníc – áno, čítaš správne – a jeho diela zaplavili školy, knižnice aj domácnosti. Aj vďaka nemu sa Slovensko považuje za ornamentálnu veľmoc, keďže na jeho území sa identifikovalo približne 4 000 rôznych ľudových ornamentov z celkovo 5 000 známych vo svete. Napriek veľkému úspechu bol po vojne odsunutý na okraj a uznania sa mu za života dostalo len málo. Jeho príbeh však dodnes pripomína silu vytrvalosti a hodnotu kultúrneho dedičstva, na ktoré by sa nemalo zabúdať.

Ornament ako reč národa: Krása ukrytá v tradícii Slovenska

„Slovenská ornamentálna výzdoba je dôležitou súčasťou slovenskej kultúry – vyjadrenie vnemov ornamentálnymi kresbami, maľbami a stvárnením dekorácie rôznou technikou – je Božím darom slovenskému ľudu... Kto chce spoznať samobytnú slovenskú ornamentiku, musí navštíviť i najposlednejšiu chalúpku... Ako Indián tetuje svoju kožu symetrickými podobami z prírody, tak aj slovenský ľud vyzdobuje rúcho svoje krásnymi výšivkami...“
— Štefan Leonard Kostelníček

Korene a charakter: Čo máme odovzdať našim deťom

Učme svoje deti,
že zem, po ktorej kráčajú
je popolom ich dedov.

Naučte svojich synov
byť mužmi skôr, než ich
škola a popkultúra naučí
byť ženou.

Vernár (Spiš): Kraj tradícií a odkazov predkov

Na úpätí hôr Spiša, v obci Vernár, sa stretáva minulosť s prítomnosťou v jednoduchosti a sile života našich predkov. Starší odovzdávajú mladším nielen skúsenosti, ale aj hodnoty – úctu k pôde, práci a rodine. Každý kúsok krajiny tu nesie príbeh generácií, ktoré ju formovali svojimi rukami a srdcom. Tradície, kroje a spôsob života pripomínajú, že identita národa vyrastá z koreňov, ktoré nemožno zabudnúť. Vernár je dôkazom, že skutočné bohatstvo spočíva v dedičstve, ktoré si odovzdávame navzájom.

Keď tvorcovia spia: Prečo paraziti víťazia nad civilizáciou práce

Šedá eminencia slovenskej štátnosti Viliam Hornáček: „Nám sa hodnotový systém rozpadol. My sme usadnuté poľnohospodárske obyvateľstvo, my sme civilizácia iného typu. Základný civilizačný konflikt, ktorý prebieha celými dejinami ľudstva, je konflikt medzi usadnutými hospodármi, gazdami a medzi koristníkmi a parazitmi. A paraziti sú úspešnejší než tvorcovia. Prečo? Gazda sa narobí, vypotí sa, nasýti plodmi vlastnej práce a ľahne si, aby načerpal sily do ďalšej tvorivej práce. A vtedy ten parazit pricvála oddýchnutý na koni a už len čaká na to, že unavení prácou zaspia. Zapáli im dedinu zo štyroch strán a rabuje všetko. Aj pre seba, aj „na kšeft"! Má tam žrádlo, má tam kone, statok, zásoby, má tam ženy a deti, má tam všetko. Teraz čo v tej noci, čo unavení a ospalí urobíte? A v takomto chaose možnože len desať takýchto zločincov naučených iba zabíjať, vyrabuje a zničí celú usadlosť. Kým postavíte dom, trvá to rok. Za sekundu je po ňom, za sekundu."

Slovenky: Krása, hrdosť a sila, ktoré dobýjajú svet

Slovenské ženy právom patria dlhodobo medzi najkrajšie ženy sveta. Pôvab dostali priam do vienka. Od malička boli vychovávané tak, že byť krásna v dnešnom svete nestačí. Pracujú na svojom zdokonaľovaní a určite nepatria len medzi žienky domáce. Slovenky patria medzi veľmi ambiciózne ženy, ktoré nechcú byť odkázané len na muža. Majú svoju hrdosť a sú si vedomé svojich predností. Urobia všetko pre to, aby vyzerali tip-top, nech sa nachádzajú kdekoľvek, no zároveň si uvedomujú, že vnútro človeka je najdôležitejšie. Každý jazyk má svoje čaro, no slovenčina z úst Sloveniek pôsobí nesmierne sexi. A buďte si istí, že tento postreh nepochádza zo ženskej mysle, ale práve z tej mužskej. Rodina je pre Slovenky na prvom mieste. Od nej závisí naše zdravie i šťastie a vlastne celý život.

Slovenky: Krása, hrdosť a sila, ktoré dobýjajú svet

Milan Rúfus – Modlitba za Slovensko

Viem jedno hniezdo.
Rád ho mám.
V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
a mnoho, mnoho detí.

To hniezdo uvil Stvoriteľ.
A sám aj určil: komu,
koho tam pozve prebývať
do človečieho domu,
kto si bude smieť odomknúť
i zamknúť jeho bránu,
kto pluhom krájať ako chlieb
zem, Bohom darovanú.

Viem jedno hniezdo, rád ho mám.
Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou mám
a mozoľami otcov.

Môj dobrý Bože, zhliadni naň.
Stráž nám ho neustále.
Ach, aspoň Ty ho, Veľký, chráň,
keď si ho stvoril malé.

Milan Rúfus – Modlitba za mier

Napomeň našich otcov,
Bože nad hviezdami.
Nech trochu myslia, čo sa stane s nami,
keď začnú vojnu
a všetky svoje hnevy
vylejú na seba.

Tie hnevy ako plevy
pokazia zem,
i nebo bude choré.

Napomeň našich otcov
Ty, tam hore.

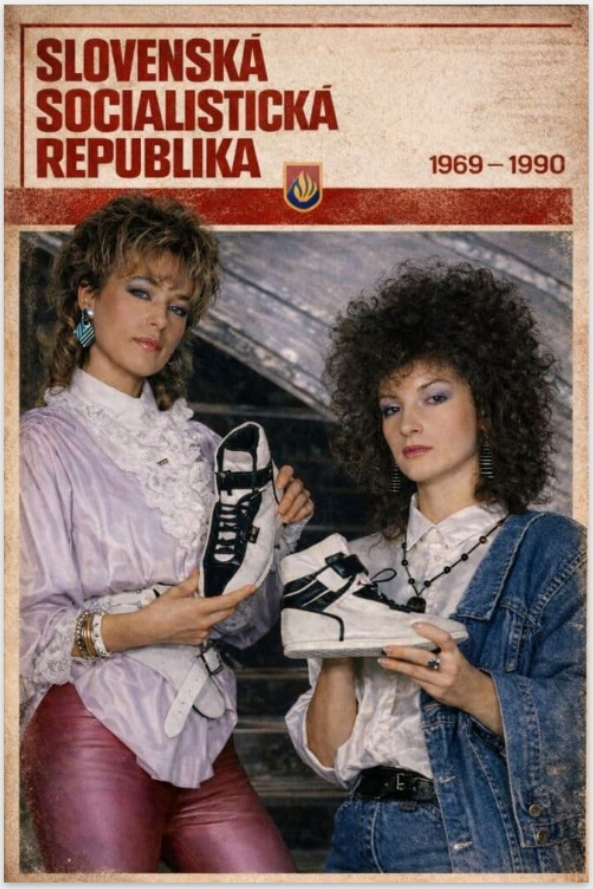
Že sa to nesmie.
Že ako Ty si svätý,
aj zem je svätá.

Veď chodia po nej deti.

Naše Slovensko – sila, ktorú máme vo vlastných rukách

Slovensko má všetky predpoklady na silnú a sebestačnú budúcnosť a nemá sa čoho báť. Disponujeme bohatstvom, ktoré mnohé krajiny nemajú – kvalitnou vodou, úrodnou pôdou, rozsiahlymi lesmi, stabilnou energiou a najmä šikovnými ľuďmi. Voda sa v budúcnosti stane jednou z najcennejších surovín a my jej máme dostatok, vrátane unikátneho Žitného ostrova. Naše lesy sú stabilné a poskytujú dostatok dreva, ktoré by sme mali viac spracovávať doma. Slovensko patrí aj medzi lídrov v oblasti jadrovej energie, ktorá tvorí veľkú časť našej výroby elektriny. Napriek týmto silným stránkam však zaostávame v potravinovej sebestačnosti, ktorá výrazne klesla oproti minulosti. Dnes sme vo veľkej miere závislí od dovozu, čo sa môže v krízových situáciách ukázať ako veľký problém. Táto realita je však zároveň príležitosťou na zmenu a posilnenie vlastnej produkcie. Potrebujeme podporovať domácich farmárov, rozvíjať výrobu a strategické odvetvia držať pod kontrolou. Kľúčom je aj výchova zodpovedných lídrov, ktorí budú myslieť na krajinu a jej obyvateľov. Skutočnou silou Slovenska sú jeho ľudia, ktorí majú schopnosť tvoriť a budovať. Budúcnosť našej krajiny sa rozhoduje práve teraz a závisí od našich rozhodnutí.

Keď Slovensko obúvalo svet

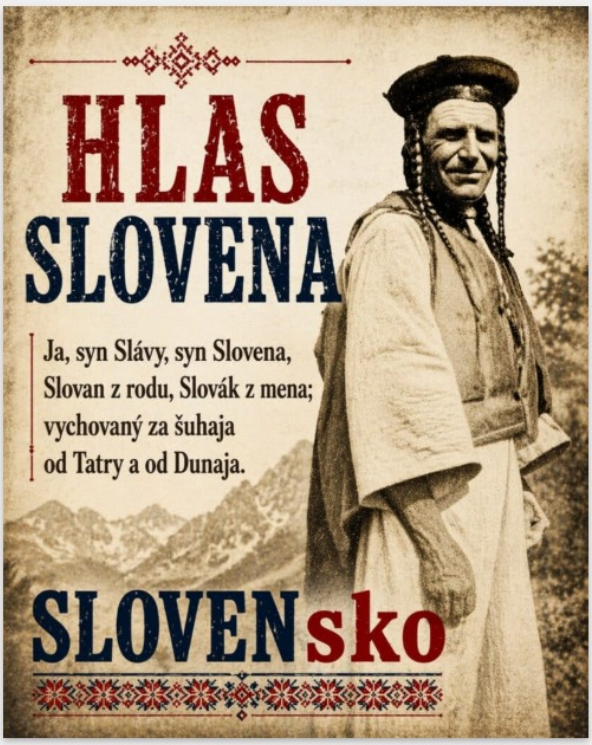
Slovensko patrilo kedysi medzi obuvnícke veľmoci. V 70. a 80. rokoch závody v Partizánskom zamestnávali tisíce ľudí a vyrábali milióny párov topánok ročne, pričom veľká časť smerovala na export. Slovenská obuv si získala uznanie aj v zahraničí a spolupracovala dokonca so značkami ako Adidas. Kvalita našej výroby bola oceňovaná na prestížnych veľtrhoch a patrila medzi špičku vtedajšieho priemyslu. Dnes si na túto éru spomenie už len málokto, no zostáva dôležitou súčasťou našej histórie.

Hlas Slovena

Ja, syn Slávy, syn Slovena,
Slovan z rodu, Slovák z mena;
vychovaný za šuhaja
od Tatry a od Dunaja.

SLOVENsko

Hlas Slovena

Ja, syn Slávy, syn Slovena,
Slovan z rodu, Slovák z mena;
vychovaný za šuhaja
od Tatry a od Dunaja.

SLOVENsko

Ďatelinové polia na Záhorí

Ďatelinové polia pri obci Sobotište na Záhorí sa preslávili najmä v máji 2020 svojou jedinečnou krásou. Ide o polia purpurovo kvitnúcej ďateliny, ktoré na jar vytvárajú výraznú, až magickú scenériu. Nachádzajú sa nad obcou smerom na lokalitu Uchánok a každoročne lákajú množstvo návštevníkov. Intenzívna tmavoružová až červená farba robí z tohto miesta obľúbený cieľ fotografov aj turistov. Táto prírodná rarita patrí medzi najfotogenickejšie lokality na Záhorí.

Slovák na Titanicu: Otec, ktorý zachránil svoje deti

Pri tragédii Titanicu 15. apríla 1912 bol medzi pasažiermi aj Michel Navratil, rodák zo Serede, ktorý cestoval pod falošným menom so svojimi dvoma synmi. Po rozpade manželstva sa rozhodol začať nový život v Amerike a vzal deti so sebou. Keď loď narazila do ľadovca, v posledných chvíľach dokázal zachrániť svojich synov a posadil ich do záchranného člna. Sám však zahynul a deti svet poznal ako „siroty z Titanicu". Ich príbeh dojal milióny ľudí, až kým si po nich ich matka neprišla do New Yorku. Je to silné svedectvo o otcovi, ktorý v rozhodujúcej chvíli myslel len na svoje deti.

Jules Verne a Slovensko: Inšpirácia pre legendárny román

Slávny vizionár Jules Verne navštívil v roku 1892 Prešporok, dnešnú Bratislavu, kde strávil takmer dva týždne objavovaním miestnych krás. Počas pobytu ho sprevádzal študent Ján Maliarik a spolu navštívili aj ruiny Devínskeho hradu. Práve toto miesto v ňom zanechalo silný dojem a inšpirovalo ho k napísaniu románu „Tajomný hrad v Karpatoch“. Verne vraj už pri prvom pohľade na Devín pocítil, že jeho ďalší príbeh sa bude odohrávať na podobnom mieste. Tak vzniklo dielo, ktoré pozná celý svet a ktorého korene siahajú aj na Slovensko.

Mravné desatoro Slovenska

1. Predkov svojich – cti
2. Rodnú zem – chráň
3. Matku prírodu – miluj
4. Rodnú vieru – nezraď
5. Rodičom – pomáhaj
6. Starších – rešpektuj
7. Mladších – priprav na cestu
8. Od múdrych – stále sa uč
9. V poctivej práci – nebuď lenivý
10. ROD svoj – predlžuj

Odkážte všetkým tulákom, že táto zem patrí Slovákom 🇸🇰

Táto zem má svoj príbeh

Odkážte všetkým tulákom, že táto zem patrí Slovákom – tým, ktorí ju po stáročia chránili, obrábali a milovali. Každý kameň, rieka aj hora nesú odkaz našich predkov a ich odhodlania prežiť. Je to krajina tradícií, hrdosti a hlbokej identity, ktorú nemožno odtrhnúť od jej ľudí. Nech je tento odkaz pripomienkou, že domov nie je len miesto, ale aj zodpovednosť. A tú si nesieme všetci, ktorí k nemu patríme.

Moravianska venuša – symbol dávnej krásy a života

Moravianska venuša je vzácna paleolitická soška nahej ženy vyrezaná z mamutieho kla, ktorá patrí medzi najstaršie umelecké diela na Slovensku. Pochádza z obdobia gravettienu (približne 22 800 pred Kr.) a objavená bola v Moravanoch nad Váhom pri Piešťanoch. Tento jedinečný artefakt je dôkazom tvorivosti a duchovného sveta pravekých lovcov mamutov. Sošku našiel roľník Štefan Hulman-Petrech na lokalite Podkovica ešte pred rokom 1938. Dnes je uložená v expozícii na Bratislavskom hrade, kde predstavuje významný symbol našich najstarších dejín.

Nitrianske kniežatstvo

Nitrianske kniežatstvo je považované za jeden z najstarších historicky doložených štátnych útvarov predkov Slovákov. Nitrianske kniežatstvo zohralo dôležitú úlohu v histórii strednej Európy a je neoddeliteľnou súčasťou dejín Slovenska.

Byť Slovákom znamená byť človekom

Vladimír Mináč: „Nemáme čo smútiť za takzvanou ‚veľkou‘ históriou: je to história veľkých lúpežníkov. Stať sa skutočným Slovákom, úplným Slovákom, značí stať sa bratom všetkých ľudí — taký je aj vznešený odkaz našich dejín. Dokiaľ budeme chrániť svoju pravdu, nikdy nebudeme bezmocní. Nie moc, ktorá je pominuteľná, ale duch, ktorý trvá — to je naša cesta, náš zmysel, náš osud.“

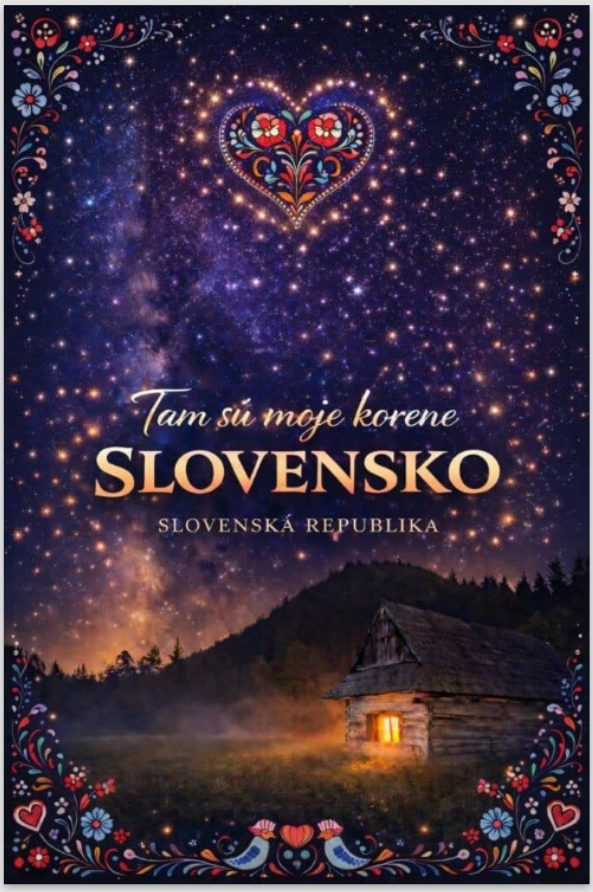

Tradícia slovenského krištáľu: Zlatá Zuzana a ÚSVIT

Zlatá Zuzana vznikla v sklárni Zlatno v roku 1956 a preslávila sa ikonickou tvarovanou stopkou so zlatou guľôčkou. Tento nadčasový dizajn si získal obľubu po celom svete. Výrobné družstvo ÚSVIT od roku 1967 nadväzuje na tradíciu slovenského brúseného krištáľu a vďaka ručnému spracovaniu a precíznym výbrusom patria jeho výrobky medzi uznávané produkty doma aj v zahraničí.

Tam sú moje korene

Tam sú moje korene, kde našiel som cit, lásku i zmierenie. Kde národ môj pradávny, no večne mladý, učil ma pokore i prekonať pády. Tam sú moje korene, kde matkina neha a otcova múdrosť všetko zlé zaženie. Tam v ozvenách lúk i pastvín, tam spočiniem. Tam... moja duša zaspí...

Slovensko – kolíska turistiky v Európe

1. Máme najdokonalejšiu a najhustejšiu sieť turistického značenia na svete.
2. Prvý turistický chodník v Európe vznikol v Banskej Štiavnici.
3. Druhý najstarší turistický klub v Európe je Sitniansky klub, založený v Banskej Štiavnici.
4. Najstarším verejným parkom v Európe je Sad Janka Kráľa v Bratislave-Petržalke.
5. Rozhľadňa Sitno bola prvou turistickou rozhľadňou v Európe.
6. Slováci sú najväčšími milovníkmi hôr v únii. Každý štvrtý výlet Slovákov končí na horách. Podľa údajov Európskeho štatistického úradu Eurostat sú v prípade výletov na hory, ktoré trvajú jeden a viac dní, Slováci lídrami v rámci 28 krajín EÚ.

Slovensko je svetová 1.
Jaskýň, hradov a zámkov, minerálnych a termálnych prameňov, nerastných surovín, ľudových piesní a tancov, ornamentov, turistických značení, obrazového a duchovného slovenského jazyka, gobelínov.

Výzva Eduarda Chmelára: ustanovte 14. február za pamätný deň spisovnej slovenčiny

Eduard Chmelár: „Slováci, Slovenky, Slovienčatá, nech už sa akokoľvek ľúbite, nech už ste akokoľvek zamilovaní, nezabudnite milovať aj svoj materinský jazyk. Lebo je to jeho sviatok, Deň spisovnej slovenčiny, ktorý tu takto neoficiálne s vami oslavujem a pripomínam už dlhé roky, hoci ma mrzí, že v tejto „národnej vláde“ sa dosiaľ nenašiel nikto, kto by predložil do parlamentu návrh zákona, aby sa zo 14. februára stal oficiálne aspoň pamätný deň. Pretože práve 14. februára 1843 oznámil Ľudovít Štúr najbližším spolupracovníkom svoj zámer „vzkriesiť slovenčinu“. A práve 14. februára 869 zomrel v Ríme zakladateľ slovanského písomníctva Konštantín Filozof. Vážte si svoj jazyk, strážte a zveľaďujte poklad jeho bohatého dedičstva. Nezabúdajte, že o jeho kodifikáciu sa usilovali celé generácie, za jeho používanie bojovali a umierali mnohí naši predkovia. Nedovoľte, aby sa naša slovná zásoba zužovala, čítajte diela slovenských klasikov, vracajte do nášho používania zabudnuté slová, strážte čistotu, krásu a bohatstvo slovenského jazyka. Je to naše spoločné dedičstvo. Náš najväčší duchovný poklad. Nech žije a prekvitá naša milá vzácna slovenčina.“

Tretia cesta – realistická vízia možnej budúcnosti Slovenska

Návrat k slovenskej korune v papierovej aj mincovej podobe by mohol predstavovať symbol obnovenia menovej suverenity a väčšej kontroly nad vlastnou ekonomikou. Zachovanie hotovosti ako ústavného práva by zároveň chránilo osobnú slobodu občanov a ich nezávislosť od výlučne digitálnych systémov. Popri tom by mohla existovať aj moderná digitálna slovenská koruna pod verejnou kontrolou, ktorá by spájala technologický pokrok s transparentnosťou. Takýto model by mohol viesť k vyváženejšiemu systému, kde sa kapitál prerozdeľuje spravodlivejšie a ekonomika má ľudskejšiu tvár. Na druhej strane však stojí varovanie pred možnou dystópiou, kde by centralizované digitálne meny a zánik hotovosti otvorili dvere k úplnému dohľadu nad finančným správaním jednotlivcov. Preto je dôležité hľadať rovnováhu medzi technologickým pokrokom a zachovaním základných slobôd.

150 rokov boja za Slovensko

Symbolických 150 rokov (1843 – 1993)
Z jazyka vznikol národ.
Z národa vznikol štát.

Nezraď seba. Nezraď Slovensko.

Mať štát znamená život.
Bez štátu niet života.
Bez identity niet Slovenska.

Slovensko musí zostať Slovenskom.

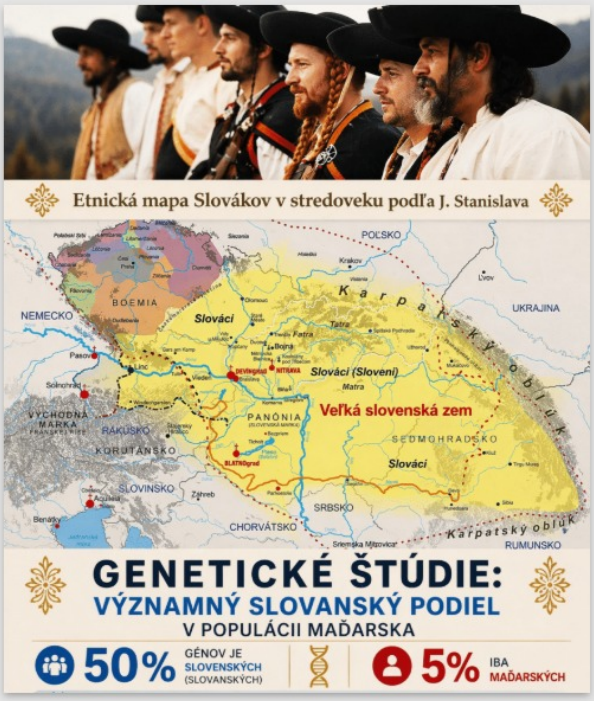

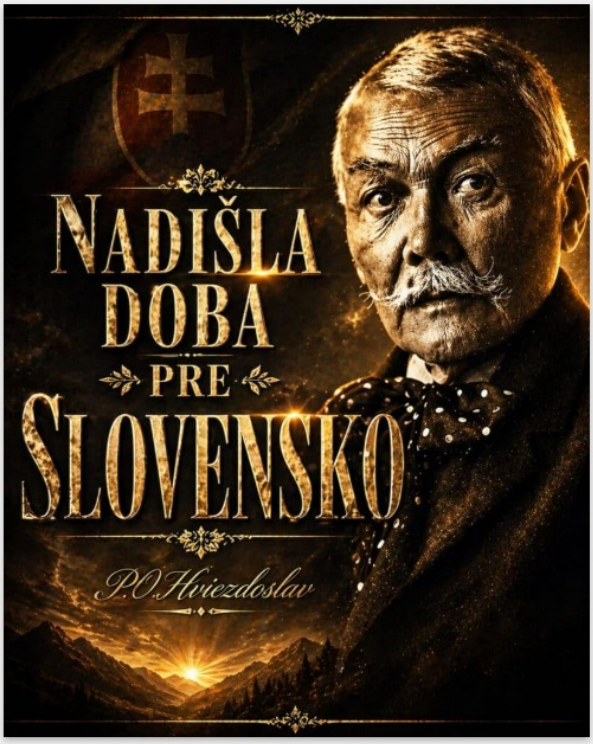
Za Slovensko a jeho budúcnosť

Ten, kto zahlasuje za zrušenie práva veta, ten, kto akokoľvek zmení názov Slovenska a uprednostní na prvom mieste iný štát či iný národ pred Slovenskom, ten, kto dá Slovensko na druhé miesto, ten, kto zapredá Slovensko za judášsky groš a tým ohrozí jeho existenciu, nech je navždy prekliaty až do ďalších pokolení a nech jeho duša hnije v pekle a je spálená. Nech sa tak stane v mene sebaobrany a budúcnosti prežitia slovenského národa a Slovenskej republiky. Amen.

Šok v Maďarsku

Genetika dnes ukazuje niečo, čo mnohí nechcú počuť: dnešní Maďari sú geneticky takmer nerozoznateľní od Slovákov a ďalších národov strednej Európy. Keď starí Maďari prišli do Karpatskej kotliny, tvorili len menšiu skupinu. Postupne sa zmiešali s miestnym slovanským obyvateľstvom, ktoré tu žilo dávno pred nimi a tvorilo základ regiónu. To znamená jediné – dnešná populácia Maďarska stojí najmä na pôvodnom obyvateľstve tejto oblasti, nie na pôvodných dobyvateľoch. Rozdiel, ktorý dnes vidíme, je predovšetkým jazykový, nie genetický. Dejiny strednej Európy sú príbehom miešania národov – a realita je často iná, než jednoduché príbehy, ktoré sa tradujú.

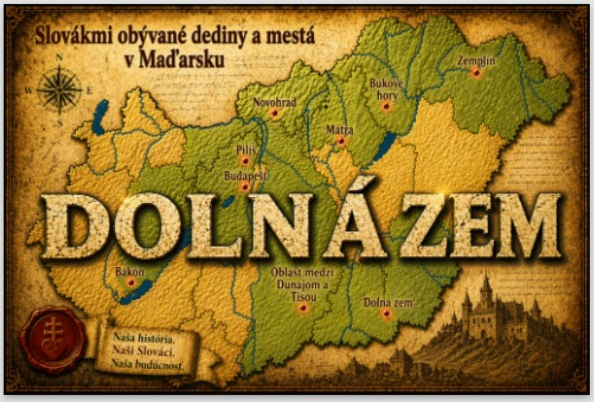

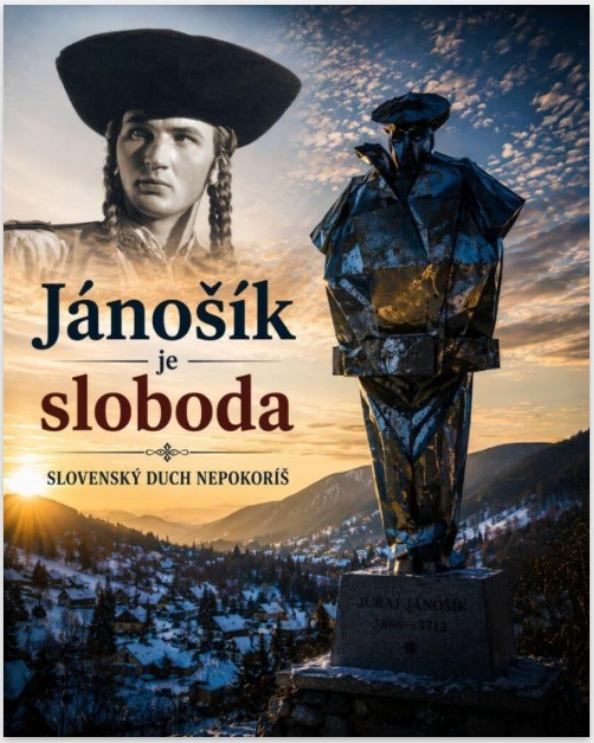
Nadišla doba pre Slovensko

„Nadišla doba, keď národ potrebuje väčšmi charakter ako talent.
Lebo talent je meteor, ktorý sa zablysne a zhasne,
ale charakter je stálica, ktorá trvá.“
— P. O. Hviezdoslav

Dolná zem

Dolná zem v dnešnom Maďarsku bola kedysi významným centrom slovenského osídlenia. Ešte pred viac než storočím tu žili desaťtisíce Slovákov a niektoré oblasti patrili medzi najväčšie slovenské komunity mimo územia Slovenska. Postupom času sa však ich počet výrazne znížil a mnohí potomkovia už dnes neovládajú svoj materinský jazyk. Napriek tomu si región dodnes uchováva stopy slovenskej kultúry, tradícií a remesiel. Na mape Maďarska sú vyznačené oblasti, v ktorých sa Slováci historicky usádzali. Každý z týchto regiónov má svoj osobitý charakter a dejiny späté so slovenským jazykom a životom tunajších komunít. Územie od Bakoňských kopcov cez Novohrad, Piliš a Matru až po Dolnú zem a oblasť medzi Dunajom a Tisou predstavuje bohaté kultúrne dedičstvo Slovákov žijúcich za hranicami.

Jánošík – symbol slobody, ktorý nikdy neumiera

Juraj Jánošík je symbolom vzdoru Slovákov proti útlaku. Legenda, ktorá nikdy nezomiera. Jeho duch stále žije. Kto by nepoznal Jánošíka a jeho životné krédo zaviesť do sveta plného nespravodlivosti aspoň kúsok dobrého úmyslu. Jánošíka nemôžete zabiť. Jánošík je sloboda a sloboda je večná.

Symbol slobody a odkazu Jánošíka

Logo „Slovensko“ spája historické prvky s národnou identitou a odkazuje na legendu Juraja Jánošíka. Dominantou sú skrížené zbrane – pištoľ a valaška – ktoré vychádzajú z dobových predlôh spájaných s jeho postavou a symbolizujú odvahu, odpor a boj za spravodlivosť. Pod nimi sa nachádza slovenský znak s dvojkrížom, ktorý podčiarkuje národný charakter a historickú kontinuitu. Celé spracovanie v kovovom, reliéfnom štýle pôsobí robustne a evokuje silu, tradíciu a hrdosť. Logo tak predstavuje spojenie legendy, histórie a identity Slovenska v jednom výraznom symbole.

Slovák za ikonickými žltými taxíkmi v SŠA

Za legendárnymi žltými taxíkmi stojí rodák zo Slovenska. Ján Daniel Hertz, narodený v Sklabini pri Martine, emigroval do USA ako malé dieťa a začínal úplne od nuly. Po rôznych životných zvratoch prišiel s myšlienkou dostupnej taxislužby pre bežných ľudí, ktorá navždy zmenila mestskú dopravu. Jeho žlté taxíky sa stali symbolom amerických veľkomiest a rozšírili sa po celej krajine. Neskôr založil aj známu spoločnosť Hertz, čím sa zapísal do histórie ako Slovák, ktorý ovplyvnil dopravu na celom svete.

Bude Slovensko znova ovčiarskou veľmocou?

Slovensko patrilo v minulosti medzi významné ovčiarske veľmoci – v roku 1874 sa tu chovalo takmer 3 milióny oviec (presne 2 974 379), čo predstavuje historické maximum. Chov oviec bol od nepamäti pilierom hospodárskeho, sociálneho aj kultúrneho života a ovčie produkty patrili medzi najvyhľadávanejšie. Už v 18. storočí sa v zahraničí preslávila liptovská bryndza aj bryndzové halušky ako typické slovenské jedlá. Bačovia, ktorých bolo kedysi okolo dvetisíc, tvorili rešpektovanú elitu vidieka a výrazne formovali krajinu aj národné povedomie. Dnes ich zostalo len približne 50 až 60, no stále nesú tradíciu výnimočného remesla a kultúry. Bača ako hlavný pastier a hospodár na salaši bol symbolom zručnosti, pracovitosti a cti – človek, ktorý miloval svoj zverený statok a staral sa o krajinu s úctou a rozumom.

Ministerstvo šťastia Slovenskej republiky 🇸🇰

V čase konzumu a neustáleho naháňania sa za výkonom pôsobí predstava skutočného šťastia takmer nereálne – no Bhután ukazuje, že to možné je. Namiesto HDP tam sledujú hrubé národné šťastie a dôraz kladú na kvalitu života, komunitu a vnútornú spokojnosť. Krajina sa vyznačuje minimom reklamy, absenciou fastfoodov, bezplatným zdravotníctvom a silnými sociálnymi väzbami. Bhutánci veria, že šťastie nevzniká z hromadenia majetku, ale z rodiny, priateľov a pomoci druhým – a práve „čas“ považujú za svoj najcennejší export. Ich kráľ ide príkladom skromnosti a načúva ľuďom, čím posilňuje dôveru a stabilitu spoločnosti. Otázka preto znie: čo keby aj Slovensko začalo merať úspech nielen peniazmi, ale aj šťastím svojich ľudí?

Bhután: Krajina, kde sa šťastie meria životom, nie peniazmi

Človeku sa ani nechce veriť, že v časoch totálneho konzumu, všetko valcujúcej reklamy, mediálnej manipulácie a neustáleho naháňania sa za zvyšovaním produktivity, jestvuje krajina, kde sú ľudia skutočne šťastní. Krajina, v ktorej nepoznajú kategóriu hrubý domáci produkt, ale hrubé domáce šťastie. Krajina, v ktorej nekúpite cigarety, pretože fajčenie je považované za neslušnosť, krajina, kde neexistujú bilbordy, nie sú fastfoody a v ktorej sú zakázané igelitové vrecká. Bhután je vývozcom elektrickej energie, áut poháňaných elektrinou pribúda. Bhutánci sú veľmi spoločenskí a radi sa hrajú. Praktizovať fyzicky náročné športy sa v dôsledku redšieho vzduchu prakticky nedá. Azda i to je dôvod, prečo sa v krajine nikto neponáhľa a nikto sa iného nesnaží predbehnúť. Keď svojho času usporiadali v Thimpu medzinárodnú konferenciu s cieľom vytypovať komodity, ktorých je v Bhutáne najviac a mohli by ich vyvážať, domáci navrhli – čas. Znie to úsmevne, no čas je ozaj tou veličinou, ktorej majú v tejto krajine najviac.

Bhután: Krajina, kde šťastie stojí nad peniazmi

Bhutánci nemerajú šťastie v peniazoch, ale v kvalite života, vzťahoch a schopnosti pomáhať druhým. Veria, že materializmus nikdy neprinesie skutočné naplnenie, pretože túžba po veciach je nekonečná. Táto horská krajina na východnom okraji Himalájí, len o niečo menšia než Slovensko, si zachovala jedinečný spôsob života, ktorý priťahuje ľudí z celého sveta. Veľkým príkladom je ich kráľ, ktorý žije skromne, stretáva sa s ľuďmi a riadi sa myšlienkou, že skutočný blahobyt treba merať šťastím, nie HDP. Už v roku 2008 vznikol Výbor pre hrubé národné šťastie a spokojnosť obyvateľov sa sleduje dokonca aj pri sčítaní ľudu. V Bhutáne neexistujú bezdomovci – kto príde o domov, dostane pôdu na nový začiatok. Krajina ponúka bezplatnú zdravotnú starostlivosť a možnosť výberu medzi tradičnou aj modernou medicínou. Mestá sú bez billboardov a fastfoodov, pretože reklama by podľa nich podporovala túžbu po majetku. Dokonca aj hlavné mesto Thimphu nemá semafory – dopravu riadia policajti, aby sa zachoval prirodzený rytmus života. Bhután si prísne chráni prírodu – v ústave má zakotvené, že najmenej 60 % územia musí zostať zalesnených. Silné postavenie tu majú aj ženy, keďže majetok často dedí najstaršia dcéra. Tradičný spôsob života, meditácia a dôraz na pokoj, dôveru a komunitu robia z Bhutánu miesto, kde šťastie nie je ilúziou, ale každodennou realitou.

Bhutánci a ich dobrá rada Slovákom do duše

Bhutánci šťastie nemerajú v peniazoch. Vravia: „Každý človek chce byť šťastný, ale vy, ktorí ste odchovaní na materializme, šťastní nikdy nebudete. Získate jednu vec, po ktorej túžite, na chvíľu vás to spraví šťastnými, potom však začnete túžiť po druhej veci, tretej a nikdy spokojní nebudete. My sa však tešíme zo života s našimi rodinami, priateľmi, s naším kráľom a so všetkými bytosťami. Základ nášho šťastia nie je v braní, ale v dávaní, v pomoci iným.“

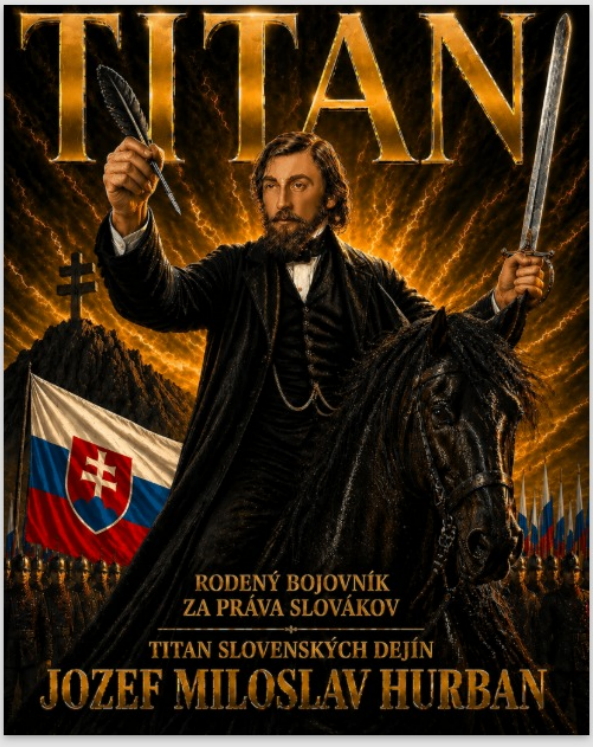

Ľudovít Štúr a Alexander Dubček: Dvaja velikáni Slovenska narodení v jednom dome v Uhrovci

Otec slovenského národa Ľudovít Štúr a bezkonkurenčne najznámejší a najpopulárnejší Slovák a ikona vo svete Alexander Dubček sa narodili v rovnakom dome v obci Uhrovec.

Jozef Miloslav Hurban – Titan slovenských dejín

Jozef Miloslav Hurban nebol len mužom slov – bol silou, ktorá prebúdzala národ. Bol rodeným bojovníkom za práva Slovákov – perom aj mečom, pripravený stáť v prvej línii, keď išlo o česť národa. Neuhýbal, neustupoval, nečakal. V revolučných rokoch 1848–1849 stál na čele slovenského hnutia ako prvý predseda Slovenskej národnej rady a organizátor dobrovoľníkov. Tam, kde iní váhali, on konal. Tam, kde vládol strach, prinášal odvahu. Z kazateľnice aj z bojiska šíril jediné posolstvo – národ má právo žiť slobodne, hrdý a svoj. Jeho život nebol len myšlienkou, ale činom, ktorý formoval dejiny. Ako vodca slovenského hnutia dokázal spojiť slovo s činom a premeniť ideály na realitu, ktorá formovala budúcnosť národa. Nebál sa riskovať všetko, pretože veril, že slovenský národ má právo na vlastnú identitu a dôstojnosť. V časoch, keď sloboda nebola samozrejmosťou, stál pevne v prvej línii a viedol svoj ľud s odvahou, ktorá presahovala hranice strachu. Jeho duch bol nezlomný a jeho odkaz dodnes rezonuje ako výzva k jednote a hrdosti. Hurban nebol len svedkom dejín – bol ich tvorcom, silou, ktorá ich posúvala vpred. Jeho meno zostáva navždy zapísané ako symbol odvahy, vytrvalosti a národnej hrdosti.

Ideálny nový svet a vízia Slovenska

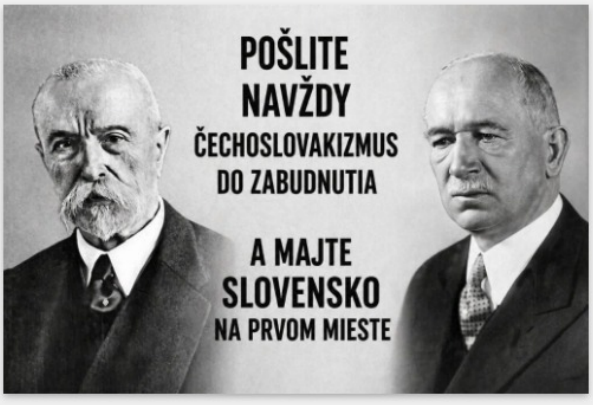
1. Centrum slovanstva a jeho obrody
Tradícia spojená s modernou identitou.
2. Finančné a strategické centrum Eurázie
Most medzi Východom a Západom.
3. Ozbrojená neutralita Slovenska garantovaná veľmocami
Trvalo neutrálny štát mimo vojenských blokov, s medzinárodnými garanciami. Zároveň silná obrana postavená na štáte aj pripravených občanoch.

Kde je vôľa, tam je pre Slovensko cesta: Slovensko môže byť trvalo neutrálne – mimo vojenských blokov, s postavením nezúčastneného štátu v konfliktoch, garantovaným svetovými veľmocami. Takáto neutralita si vyžaduje silnú diplomaciu, politickú odvahu a schopnosť využiť priaznivé medzinárodné podmienky, ako to dokázali Rakúsko a Švajčiarsko. Neutralita však neznamená slabosť ani pasivitu. Naopak, znamená aktívny prístup k mieru, sprostredkovanie riešení a stabilitu v regióne. Zároveň ide o ozbrojenú neutralitu – štát je schopný brániť sa vlastnými silami, opretý o pripravených občanov a systém obrany podobný Švajčiarsku, kde má obyvateľstvo úlohu v zabezpečení bezpečnosti krajiny. Švajčiarsko odjakživa stálo na systéme domobrany, civilistoch, ktorí slúžili v armáde. Ľudia mali vždy zbrane doma a starali sa o ne. Ide o model, ktorý spája mier s pripravenosťou, nezávislosť s odhodlaním brániť vlastnú suverenitu. Slovensko sa tak môže stať súčasťou priestoru neutrálnych krajín v srdci Európy, spolu so Švajčiarskom a Rakúskom, ako stabilný, sebavedomý a bezpečný štát.

Hlas Jozefa Kronera: Nezabudnuteľná súčasť obľúbeného večerníčka

Hlas Jozefa Kronera je dnes pre mnohých nezabudnuteľnou súčasťou tohto večerníčka.

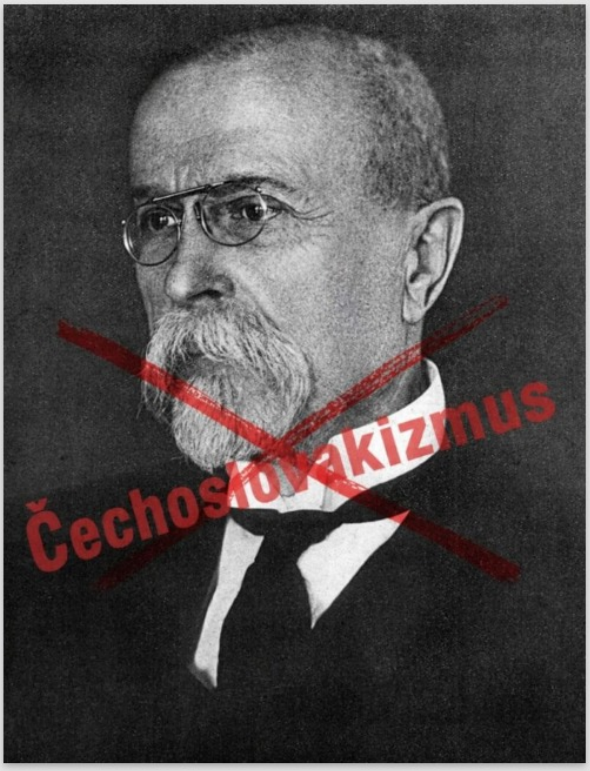

Pošlite navždy čechoslovakizmus do zabudnutia a majte Slovensko na prvom mieste

Český slovakofil Karel Kálal už v roku 1906 naznačoval, že Slováci stoja pred voľbou medzi počeštením a pomaďarčením, pričom odmietal aj Štúrovu slovenčinu. Tomáš Garrigue Masaryk v roku 1915 tvrdil, že Slováci sú v podstate Česi, pre francúzsky denník Le Petit Parisien v roku 1921 vyhlásil: „Niet slovenského národa. To je len výmysel maďarskej propagandy," a dokonca nazval Slováka Andreja Hlinku hlupákom. Podobne Edvard Beneš odmietal existenciu slovenského národa a ešte aj v roku 1943 vyhlásil: „Mně nikdy nedostanete k tomu, abych uznal slovenský národ." Po roku 1918 došlo k porušeniu dohôd o rovnoprávnosti a k centralizácii moci v Prahe, čo vyvolávalo napätie aj odpor. Snahy o zachovanie čistej slovenčiny a postavenia slovenských inštitúcií narážali na prekážky. Tento vývoj slúži ako varovanie pred čechoslovakizmom a šovinizmom a zároveň ako varovanie pred spoločným štátom s Čechmi – už nikdy viac. Česi nie sú naši genetickí bratia, ale skôr bratranci. Naši bratia sú Moravania. Ten, kto zrádza slovenskú štátnosť, zrádza slovenskú identitu, národ, vlastné sebaurčenie, zvrchovanosť a 150-ročné úsilie štúrovcov za nezávislosť Slovenska.

Čechoslovakizmus

Čechoslovakizmus je ideologická a politická koncepcia vychádzajúca z predstavy jednotného „československého národa“ (a väčšinou aj jazyka). Popiera svojbytnosť (teda existenciu samostatného) slovenského národa a vyjadruje nedôveru v schopnosť Slovákov vládnuť a spravovať svoje záležitosti samostatne. Zámerom čechoslovakizmu bola jemnejšia forma kolonializmu s cieľom ovládnuť ľudské a prírodné zdroje Slovenska. Preto je potrebné túto ideológiu okamžite v duchu odsúdiť a nemať na prvom mieste Čechov, ale len Slovákov, a nebyť zradcom slovenského národa a slovenskej štátnosti.

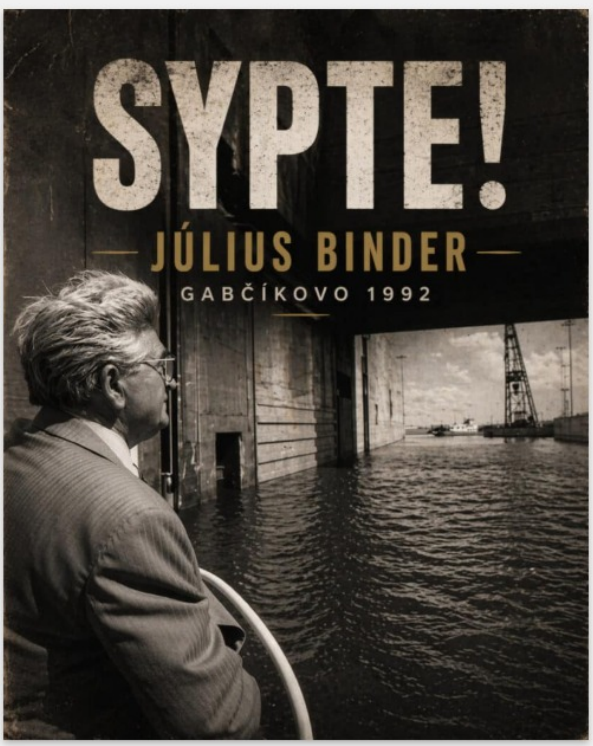
Vodné dielo Gabčíkovo – svetový unikát

Vodné dielo Gabčíkovo patrí medzi najvýznamnejšie technické stavby Slovenska a právom je označované za svetový unikát. Budovalo sa v rokoch 1977 až 1992 s cieľom ochrany pred povodňami, zlepšenia plavby na Dunaji, zabezpečenia pitnej vody a výroby elektrickej energie. Význam zohráva aj v oblasti rekreácie a turizmu. Zlomový moment nastal 24. októbra 1992, keď zaznel legendárny pokyn „Sypte!“ od Júliusa Bindera. Dunaj bol následne presmerovaný do nového kanála a dielo začalo plniť svoju funkciu. Unikátny je najmä 17-kilometrový prívodný kanál a vodná nádrž s rozlohou približne 60 km². Elektráreň vyrába viac ako polovicu vodnej energie Slovenska a patrí k pilierom našej energetiky. Plavebné komory sú jedny z najväčších v Európe. Gabčíkovo je symbolom technickej vyspelosti, odvahy a práce tisícov ľudí – skutočné dedičstvo, na ktoré môže byť Slovensko hrdé.

Zvládli sme to!

Česi dlho bránili výstavbe. Maďari o Gabčíkove nechceli ani len debatovať. Napriek tomu sa dielo postavilo – a dnes pomáha aj im. Chráni tisíce ľudí pred povodňami a prináša vodu tam, kde by inak chýbala. Staviteľ vodného diela Július Binder na to spomína jasne: „Nechceli ho ani Česi, ani Maďari. V roku 1952 som začal s meraním na toku Malého Dunaja, odvtedy ma vodné dielo sprevádza dodnes. Dielo už 20 rokov prináša úžitok...“ Dnes je to už viac ako 30 rokov. Gabčíkovo rieši ochranu územia, zlepšilo plavbu od Komárna až po Bratislavu a vyrába elektrickú energiu pre Slovensko. Nie je to len stavba – je to dôkaz, že keď ide o budúcnosť krajiny, vieme sa postaviť za správnu vec.

„Sypte!“

So zužovaním koryta Dunaja na jeho 1 852. riečnom kilometri sa začalo 1. augusta 1992. Do polovice októbra sa koryto zúžilo z pôvodných asi 400 na 180 metrov. Ostávalo už len vytvoriť akýsi most, z ktorého sa prehradil zvyšok. Deň D prišiel v sobotu 24. októbra, keď z úst riaditeľa Vodohospodárskej výstavby Júliusa Bindera zaznel príkaz „Sypte!“ Prehradzovanie sa o niekoľko dní skončilo a Dunaj začal tiecť aj na turbíny elektrárne v Gabčíkove.

Varovanie Štefana Harabina

JUDr. Štefan Harabin: „Ja som povedal úplne jasne, že existencia Slovenskej republiky vôbec a toto tvrdím a tvrdil som to už v prezidentskej kampani, otvoril som túto otázku, že existencia Slovenskej republiky je ohrozená. Je ohrozená! Si zoberte Anglosasi skutočne nedodržiavajú žiadne záväzky a medzinárodnoprávne zmluvy, oni dodržiavajú iba vtedy, kedy im to vyhovuje. Zoberte si Mníchovský diktát, Slovensko a Česko hodili ako psovi kosť Hitlerovi. No a po druhej svetovej vojne bol určitý Jaltský systém, ale územnú celistvosť Česko-Slovenska, čiže aj českých hraníc, aj slovenských po rozdelení garantoval len Sovietsky zväz. Američania, Francúzi a Briti nie, hej, tým pádom Slovensko nemá garantovanú územnú celistvosť z týchto veľmocí a týmto je osud Slovenska úplne ukradnutý.“

Samostatné Slovensko

Štát je v podstate sofistikované kmeňové zriadenie a organizácia národa. Z jazyka vznikol národ a z národa vznikol štát. Nezraď seba, nezraď Slovensko. Mať štát znamená život – bez štátu niet života a bez identity niet Slovenska. Slovensko musí zostať Slovenskom. Za Slovenskú republiku. Tento odkaz dopĺňa aj snímka z Námestia SNP z roku 1990, na ktorej sú transparenty „Samostatné Slovensko“ a „Totalita VPN Judáši“, zachytávajúce dobovú atmosféru a volanie po národnej identite a štátnosti.

Elán za socíku

Elán predal za socíku pol milióna albumov. Tí najlepší dnes sotva 4000. Preč sú zlaté časy, keď najpopulárnejší hudobníci predávali platne v státisícoch. Elán podľa šéfa Opus Július Kinček predal zo svojho albumu Detektívka zhruba 600-tisíc kusov, čo je slovenské maximum. Slovenská hudobná skupina Elán si získala popularitu v mnohých krajinách vrátane bývalého Sovietskeho zväzu. Elán si získal veľkú popularitu v Rusku a ďalších krajinách bývalého Sovietskeho zväzu počas 80. a 90. rokov. Ich piesne boli preložené do ruštiny a hrali sa v rádiách a televízii.

Veľká Nitrava – Svätoplukova ríša

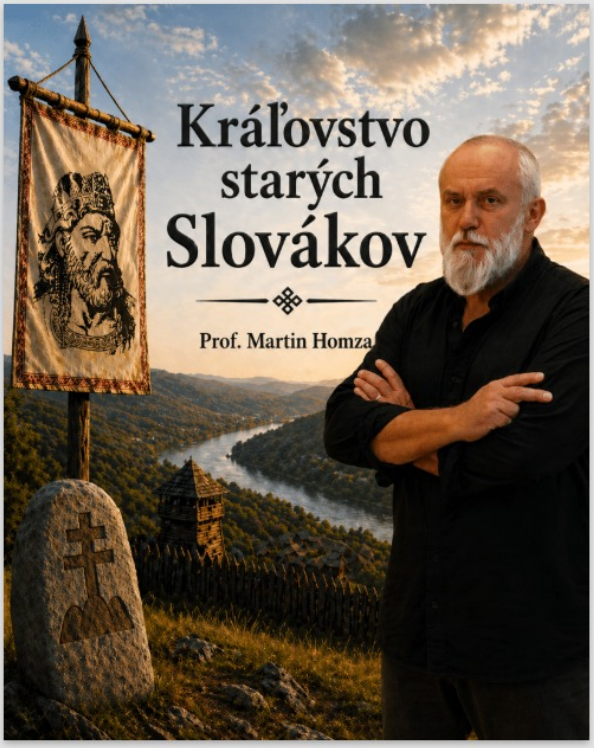
Veľká Nitrava, nazývaná aj Svätoplukova ríša, bol západoslovanský štát existujúci medzi rokmi 833 a začiatkom 10. storočia (v minulosti nazývaná aj Veľkomoravská ríša, resp. Veľká Morava). Jeho centrálne územie zodpovedalo dnešnej Morave a Slovensku spolu so susediacim severným a stredným Maďarskom. Bol to prvý väčší slovanský štát vôbec. Najmä dnešné Slovensko ho považuje za svoj najstarší štátny útvar. Za vlády Svätopluka dosiahla ríša najväčší rozmach. Pripojili sa k nej Čechy, územie Lužických Srbov, juh Poľska, okolie rieky Tisy a Sedmohradsko.

Podľa názoru a myšlienky bývalého predsedu Matice slovenskej Ing. Mariána Tkáča, PhD., je správny názov Veľká Nitrava (a nie Veľká Morava), a to z dôvodu:

1. Kráľ Svätopluk riadil ríšu z Nitry a centrálna moc vychádzala z Nitry.
2. Nitra bola centrom védskej moci.
3. Nie náhodou sú Slováci jediný národ v Európe, ktorý si dokázal obnoviť svoju štátnosť po viac ako tisíc rokoch, zatiaľ čo Morave a Moravákom sa to nepodarilo.
4. Českí historici zámerne pretvorili slovenské dejiny na svoj obraz a nazvali útvar Veľká Morava.
5. Prvú vysokú školu sme mali už v roku 863 na Devíne. Roku 863 Konštantín založil tzv. Veľkonitrianske učilište, v ktorom sa vychovávali budúci slovanskí kňazi a administratívni pracovníci, a ktoré sa stalo centrom slovanskej literatúry.

Svätopluk a základ slovenského sebavedomia

Podľa prof. Martina Homzu je svätoplukovská tradícia jedným zo základov slovenského sebavedomia. Zdôrazňuje, že Svätopluk vyšiel z Nitry, no svojím významom ju výrazne presiahol, keď k Nitriansku pričlenil Moravu a neskôr aj Panóniu. Tým vytvoril politický celok známy ako Regnum Sclavorum – Kráľovstvo Slovanov. Tento koncept získal legitimitu od pápežstva, ktoré ho uznávalo ako kráľa Slovanov. Svätopluk pritom budoval svoje kráľovstvo ako súčasť západného kresťanského sveta. Do európskeho priestoru priniesol nový politický subjekt – Sclaviniu, čím prispel k formovaniu kresťanskej Európy. Podľa Homzu tak nebol len panovníkom Nitranov, ale širšieho spoločenstva Slovanov a významnou osobnosťou presahujúcou rámec strednej Európy.

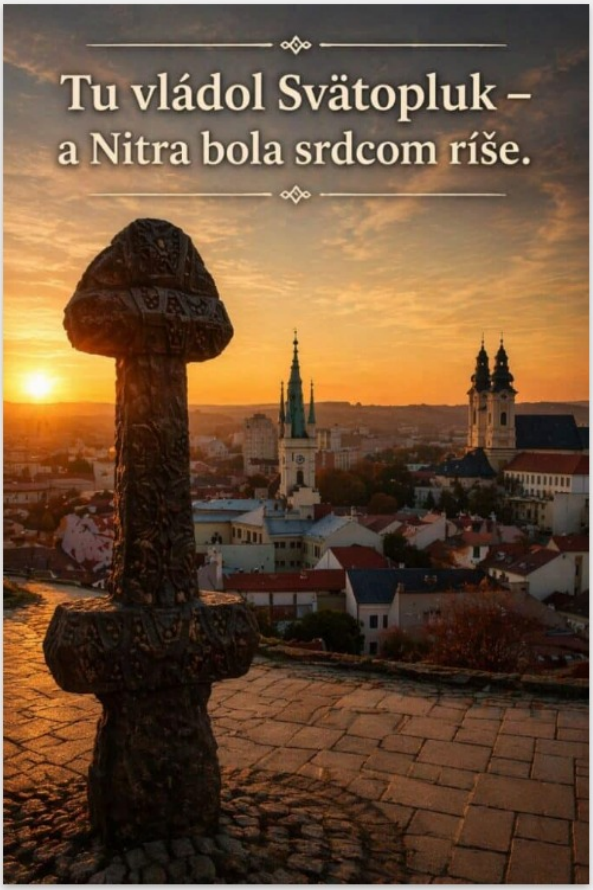
Svätopluk a vzťah Slovákov k vlastnej štátnosti

Prof. Martin Homza upozorňuje, že postava kráľa Svätopluka má pre Európu veľký historický význam, no v iných národných tradíciách býva často prehliadaná. Zdôrazňuje, že Svätoplukovo kráľovstvo existovalo ešte pred formovaním viacerých stredoeurópskych dynastií, napriek čomu sú Slováci neraz vnímaní ako „nehistorický národ“. Podľa Homzu je problém aj v tom, že samotní Slováci nemajú jednotný vzťah k vlastnej štátnosti a spoločnosť je v tomto smere rozdelená. Niektorí ju považujú za kľúčovú hodnotu, iní ju zľahčujú alebo odmietajú. Tento postoj označuje za výnimočný v európskom kontexte a naznačuje, že môže súvisieť aj s tým, že slovenská štátnosť nebola vybojovaná krvavým konfliktom.

Svätopluk bol kráľ, korunu mu udelil pápež, uhorskí králi boli jeho pokračovatelia

Prof. Martin Homza zdôrazňuje, že Svätopluk bol skutočný kráľ, ktorému korunu a legitimitu udelil pápež. Podľa neho by sme sa na túto osobnosť mali pozerať vlastnými očami, bez obmedzení starších výkladov. Upozorňuje, že uhorskí králi nadväzovali na jeho politické dedičstvo a pokračovali v jeho línii moci v regióne. Homza sa ako historik špecializuje na výskum stredovekých prameňov a dlhodobo sa venuje svätoplukovskej tradícii. Je tiež autorom publikácie „Svätopluk v európskom písomníctve“, ktorá mapuje obraz tohto panovníka v dobových zdrojoch.

Tu vládol Svätopluk a Nitra bola srdcom ríše

Nitra, milá Nitra, ty vysoká Nitra, kde že sú té časy, v ktorých si ty kvitla? Nitra, milá Nitra, ty slovenská mati! Čo pozrem na teba, musím zaplakati. Ty si bola niekdy všeckých krajín hlava, v ktorých tečie Dunaj, Visla i Morava. Ty si bola bydlo kráľa Svatopluka, keď tu panovala mocná jeho ruka.

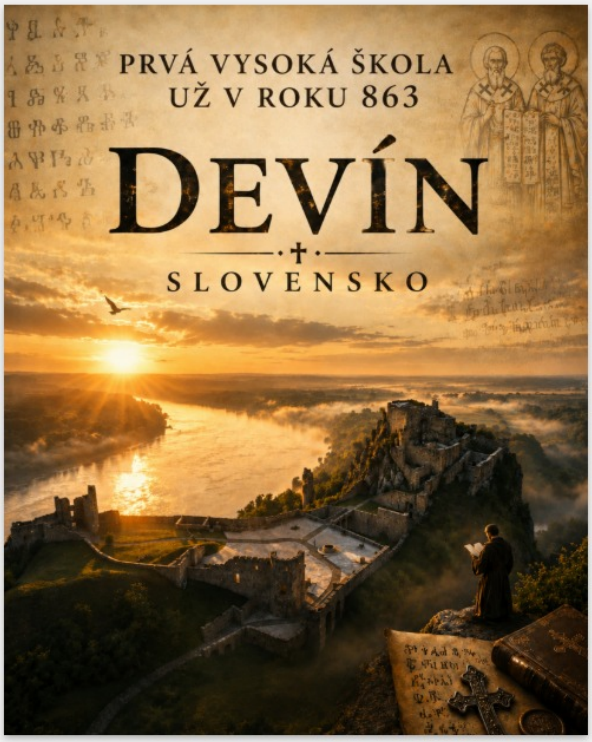
(Slovenské Spevy vyd. v Turč. Sv. Martine r. 1883)

„Milovanému synovi Svätoplukovi, slávnemu vladárovi“ – kráľ starých Slovákov a význam Nitry ako centra ríše

MILOVANÉMU SYNOVI SVÄTOPLUKOVI, SLÁVNEMU VLADÁROVI. TVOJEJ HORLIVOSTI CHCEME DAŤ NA VEDOMIE, ŽE SME SPOZNALI ÚPRIMNOSŤ TVOJEJ ODDANOSTI I TÚŽBU CELÉMU TVOJMU ĽUDU.

Svätopluk bol kráľom starých Slovákov a aj Nitrania boli súčasťou tohto konceptu. To sa odzrkadľuje aj na objektoch dávnej slávy najstaršieho slovanského štátu, keď bola Nitra hlavné mocenské a politické centrum diania. Ale nielen Nitra a Nitrania. Najmä dnešné Slovensko ho považuje za svoj najstarší štátny útvar.

Prvú vysokú školu sme mali už v roku 863

Prof. ThDr. Mgr. Helena Hrehová, PhD. – teologička s najvyšším akademickým stupňom vzdelania na Slovensku v oblasti katolíckej morálnej teológie: „Prvú vysokú školu sme mali už v roku 863.“

Roku 863 Konštantín založil tzv. Veľkonitrianske učilište, v ktorom sa vychovávali budúci slovanskí kňazi a administratívni pracovníci, a ktoré sa stalo centrom slovanskej literatúry. Roku 885 mali asi 200 absolventov. Poloha učilišťa podľa archeologických nálezov existovala na hrade Devín. Vedúcim učilišťa bol Konštantín.

Kultúrna genocída Slovenska: Národ, ktorý zabúda sám na seba

Ján Lazorík zdôrazňuje, že Slovensko je jedinečná krajina, kde mala každá dedina vlastné zvyky, nárečie, kroje a spôsob života. Upozorňuje, že toto bohatstvo dnes nevieme využiť a tradičné hodnoty postupne miznú pod vplyvom uniformnej modernej kultúry. Kritizuje, že folklór je často redukovaný len na povrchné tancovanie a spievanie, pričom sa zabúda na hlbší význam tradícií a každodenného života predkov. Poukazuje aj na nedostatok vzdelávania o vlastnej kultúre, keď deti poznajú viac cudzie zvyky než svoje korene. Podľa neho spoločnosť stráca úctu k minulosti aj k sebe samej a podlieha povrchnosti médií a konzumu. Varuje, že bez návratu k vlastným tradíciám môže dôjsť k postupnému zániku národnej identity.

22 rokov Slovenska v EÚ

„Hlboko si padol rod môj, že rozkazy k mukám a k záhube svojej sám vykonávaš, ktoré by iný odmrštil s nevoľou zvrchovanou. Podhodil si sa nohám šliapateľov svojich a oni teraz rajtujú s potupou a s výskaním po tebe.“

– Ľudovít Štúr

Tatranskí nosiči – sila, ktorú technika nenahradí

Vo väčšine sveta už prácu horských nosičov nahradili lanovky či technika, no vo Vysokých Tatrách táto výnimočná tradícia stále žije. Tatranskí nosiči denne vynášajú na svojich chrbtoch potraviny, materiál aj palivo – často v podmienkach, ktoré preveria silu tela aj ducha. Slovensko drží aj obdivuhodný rekord: 207,5 kilogramu vynesených do hôr, ktorý dodnes nikto neprekonal. Nie je to však len o fyzickej sile, ale najmä o disciplíne, pokore a charaktere. Každý krok do kopca je boj s terénom, počasím aj sebou samým – a práve preto sú tatranskí nosiči symbolom odhodlania a hrdosti národa.

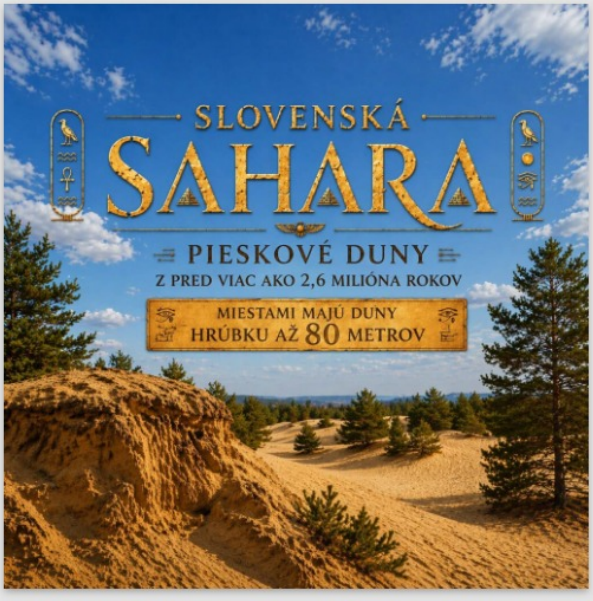

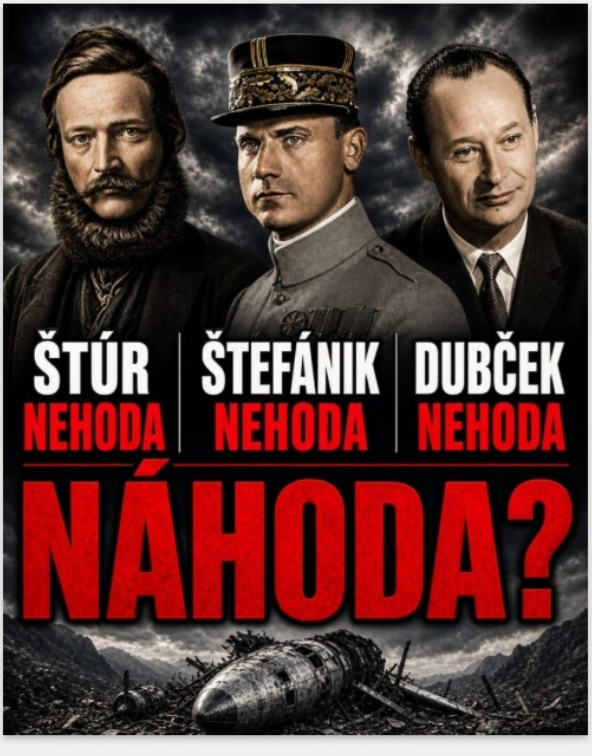
Slovenský chlieb – chuť poctivej práce

Slovenský chlieb nevznikal v továrňach ani pohodlí. Rodil sa v pote, drine a v rukách ľudí, ktorí od rána do večera obrábali našu zem. Každé zrno, každé pole a každý bochník niesli príbeh poctivej práce, pokory a úcty k tradícii. Práve preto bol chlieb pre našich predkov viac než len jedlom – bol symbolom života, domova a súdržnosti. A aj dnes nám pripomína, že skutočné hodnoty vznikajú tvrdou prácou a láskou k vlastnej krajine.

Slovenská Sahara

Na Slovensku máme miesto, ktoré pripomína skutočnú púšť. Nazýva sa Slovenská Sahara a nachádza sa na Záhorí pri Malackách. Keď tam prídete prvýkrát, môžete mať pocit, že ste sa ocitli niekde v Afrike. Nájdete tu totiž pieskové duny, ktoré sa tiahnu až po obzor a dosahujú hrúbku desiatok centimetrov. Toto miesto, známe aj ako Šranecké piesky, je unikátne nielen na Slovensku, ale aj v celej strednej Európe. Ide o najväčšie pieskové duny v tomto regióne, ktoré vznikli pred viac ako 2,6 miliónmi rokov, keď vietor navial piesok z rieky Morava. Na niektorých miestach dosahujú duny hrúbku až 80 metrov.

Štúr. Štefánik. Dubček.

Tri mená, tri „nehody“.
Naozaj len náhoda?

Odkážte všetkým tulákom, že táto zem patrí Slovákom, ktorí majú povinnosť ochrániť svoje matky, ženy, deti a svoj rod, národ a štát! 🇸🇰

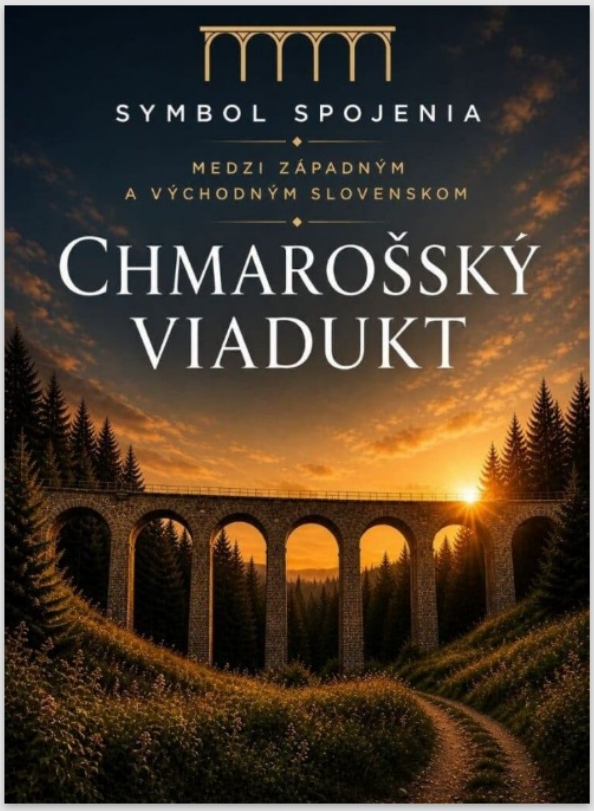

Jediná krajina v EÚ bez mešity

Jediná krajina v EÚ bez mešity?
Slovensko ❤️ Slovenská republika 🇸🇰
Žiadna mešita. Žiadne minarety.
Len modlitebne v prenajatých priestoroch.

Najkrajší kamenný most na Slovensku ako symbol spojenia západného a východného Slovenska

Chmarošský viadukt bol postavený ako súčasť železničnej trate, ktorá mala spojiť západné a východné Slovensko. Je vybudovaný z 5 420 m² kamenného muriva. Tento klenbový oblúkový most má polomer 300 m a tvorí ho celkovo 9 oblúkov so svetlosťou 10 m. Dĺžka viaduktu dosahuje 113,6 m a zanedbateľná nie je ani jeho výška 18 m nad údolím, ktoré premosťuje. Pre svoj výnimočný pôvab je obľúbený medzi turistami aj fotografmi. Stavba bola slávnostne zahájená 31. mája 1931 výkopom pri budúcom Telgártskom tuneli. V čase najintenzívnejšieho stavebného rozmachu pracovalo na trati viac ako 9 000 robotníkov.

Juraj Langsfeld – zabudnutý hrdina slovenského národa

Juraj Langsfeld patril medzi najodvážnejších slovenských dobrovoľníkov počas revolučných rokov 1848 – 1849. So zbraňou v ruke bojoval za slobodu Slovákov, za práva slovenského národa a proti maďarskej nadvláde. Po rozpustení dobrovoľníckeho vojska pokračoval v partizánskom odpore a nevzdal sa ani tvárou v tvár presile nepriateľa. Jeho odvaha, vernosť národu a obeta z neho urobili symbol slovenského vlastenectva a mučeníka národného boja. Hoci bol popravený v mladom veku, jeho meno dodnes pripomína, že sloboda sa rodí z odvahy postaviť sa za svoj národ.

Slovák Vladimír Škultéty, ktorý ovláda 19 jazykov!

Slovak, English, Hungarian, Czech, Mandarin Chinese, Russian, German, Italian, French, Spanish, Serbian, Persian, Polish, Portugal, Romanian, Holand, Taiwanese, Japanese a Cantonese Hong Kong.

Komunikácia je sila. Jazyky sú kľúč.

Slovenská republika 🇸🇰 – jediná krajina v EÚ, ktorá nezabúda

Slovensko bude mať v roku 2026 zastúpenie v Moskve a uctí si vojakov, ktorí padli za naše oslobodenie. Premiér Robert Fico sa chystá do Moskvy pri príležitosti ruského „Dňa víťazstva“ 9. mája, ktorým si Rusko a Slovensko pripomínajú porážku nacistického Nemecka v druhej svetovej vojne. Podľa jeho vyjadrení chce najmä položiť vence pri Hrobe neznámeho vojaka a uctiť si vojakov Červenej armády, ktorí sa podieľali na oslobodení Slovenska.

Slovenské Uhorsko

1. Podľa špecialistu v odbore starších slovenských a stredoeurópskych dejín Prof. PhDr. Martina Homzu, Dr., bol Svätopluk kráľ a korunu mu udelil pápež. Uhorskí králi boli pokračovateľmi tejto tradície.
2. Bratislava bola v rámci Uhorska mimoriadne významná najmä z politického a administratívneho hľadiska, keďže v rokoch 1536 – 1848 pôsobila ako hlavné mesto Uhorska. Sídlili tu najdôležitejšie štátne inštitúcie a mesto sa stalo centrom uhorského politického života.
3. Územie dnešného Slovenska, teda vtedajšie Horné Uhorsko, malo v porovnaní s Pešťou, Budínom a viacerými inými oblasťami Uhorska dlhodobo vyššiu úroveň urbanizácie, civilizačných parametrov a hospodárskeho rozvoja, najmä v 19. storočí. Významnú úlohu zohrávali banské mestá, remeslá, hutníctvo aj vznikajúci priemysel.
4. V Bratislave sa konali korunovácie uhorských kráľov a kráľovien a zároveň tu sídlil Uhorský snem, ktorý rozhodoval o najdôležitejších otázkach krajiny. Mesto tak patrilo medzi najvýznamnejšie politické centrá strednej Európy.
5. Priemysel a urbanizácia na Slovensku zaznamenali výrazný rozvoj najmä v 19. storočí. Slovensko bolo jedným z motorov industrializácie v rámci Uhorska a Bratislava sa postupne vyprofilovala ako významný obchodný, dopravný a hospodársky uzol strednej Európy.
6. Podľa historického bádateľa a učiteľa Ing. Oskára Cvengroša tvorilo Uhorsko prevažne slovanské (slovenské) obyvateľstvo hovoriace jazykmi nekompatibilnými s jazykom dnešných Maďarov. Tvrdí, že Maďari ako moderné etnikum a národ do 19. storočia neexistovali a formovali sa postupne ako politický a národný projekt. Ako príklad uvádza grófa Istvána Széchenyiho, označovaného za „najväčšieho Maďara“, ktorý podľa jeho interpretácie pôvodne rozprával uhorským jazykom, teda po slovensky, a po maďarsky sa začal učiť až približne ako 35-ročný. Cvengroš zároveň pripomína Széchenyiho výrok, podľa ktorého „Maďari ešte len vzniknú“, čo interpretuje ako dôkaz, že maďarská národná identita sa formovala postupne počas 19. storočia. Dodáva tiež, že dnešní Slováci, Moravania a Maďari patria medzi najbližších pokrvných príbuzných v stredoeurópskom priestore.
7. Slovania, teda slovenské obyvateľstvo, žili na území budúceho Uhorska dávno pred príchodom starých Maďarov do Karpatskej kotliny. Vytvárali tu svoje sídla, kultúru a politické útvary ešte pred vznikom uhorského štátu.
8. Teória tvrdí, že názov Uhorsko môže pochádzať od pôvodne slovanského (slovenského) obyvateľstva, ktoré krajinu pomenovalo podľa jej polohy „u hôr“, keďže Panónska panva bola obklopená Karpatmi, Alpami a Dinármi, teda išlo o krajinu medzi horami.

Slováci majú mierumilovnú povahu a sú tolerantní, ale keď sa naštvú...

Zvyk náš je nie napadať cudzie vlasti zbojom: Slovan na svojom seje, i žne len na svojom, cudzie nežiada. Ale keď na naše dvere zaklope ruka cudzia v úprimnej dôvere: kto je, ten je; či je on zblíza, či zďaleka: Vo dne, v noci na stole dar boží ho čaká. Pravda, bohy vydaná, káže nám Slovanom: pána mať je neprávosť a väčšia byť pánom. A človek nad človeka u nás nemá práva: sväté naše heslo je: Sloboda a sláva!

A ty, mor ho! – hoj mor ho! detvo môjho rodu,
kto kradmou rukou siahne na tvoju slobodu,
a čo i tam dušu dáš v tom boji divokom:
Mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom.

Mama – Milan Rúfus
Báseň ku Dňu matiek

Vie o nás všetko. Viac než mnohí iní.
A napriek tomu nikdy nesklame.
A nespomína dlho na prečiny.
O kom to vravím? Predsa o mame.

Mama. Ten človek, čo najdlhšie mlčí,
keď ublížia mu jeho najbližší.
Po každom páde znovu chodiť učí.
Po každom plači znova utíši.

Mama. Tá večná diakonka skromná.
Vyperie, vyžehlí, sedí nad šitím.
Takejto službe sa nič nevyrovná.
No iný život bol by nebytím
pre ňu, čo tŕpne pre každý náš krôčik.

A dá aj to, čo sama postráda.
Srdcom je pri nás, kam nevidia oči.
Nechce nás stratiť. Veľmi nerada.
Preto sa bojí snáď viac, než by chcela.
Hádam viac než my sami o seba.

Snáď myslíme si, že by nemusela
a že nám toľkej lásky netreba.
Nech neradí a nech sa nevyzvedá.
A vtedy mnohý z nás sa poraní,
keď rady matky za lesk sveta predá.

Mama vždy chcela iba ochrániť.
Potom snáď tuší utajenú bolesť
ukrytú hlúpo, za drzosť a chlad.
Pridobre pozná naše srdce holé.
Mama. Ten človek, čo vždy vie mať rád.

Biele slovenské zlato

Biele slovenské zlato a unikátny „patent prírody" – aj takto sa hovorí tejto zdraviu prospešnej slovenskej potravine. Bryndza patrí medzi neodmysliteľnú súčasť našej krajiny a tradícií už niekoľko desiatok rokov. Nie je však bryndza ako bryndza a zdraviu prospešná je len tá pravá slovenská. Tento národný poklad máme pred očami, no nie všetci poznáme jeho blahodarné účinky. Určite by sme bryndzu mali zaradiť do svojho jedálnička častejšie. Slovenská bryndza je prírodný biely, jemný a roztierateľný zrejúci syr. Vyrába sa tradičným spôsobom drvením a mletím vyzretého ovčieho syra alebo zmesi ovčieho a kravského hrudkového syra. Pravá bryndza obsahuje drobné zrniečka ovčieho syra, takže nie je úplne hladká. Podiel ovčieho syra však musí byť vyšší ako 50 %, pričom existuje aj 100 % ovčia bryndza. Mieša sa so soľou alebo so špeciálnym soľným roztokom, čím sa táto metóda výroby odlišuje od výroby iných druhov ovčieho syra mimo územia Slovenska.

Obchodné desatoro návratu ku koreňom a k sebestačnosti

1. Nepožičiavaj si peniaze od bánk a používaj platobné karty menej, viac hotovosť!
2. Nauč sa získavať tovary výmenným obchodom/bartrom.
3. Nakupuj lokálne – v miestnych obchodoch.
4. Vyhni sa veľkým obchodným reťazcom.
5. Vypestuj si doma toľko obživy, koľko môžeš a vieš.
6. Kupuj aj používané veci namiesto nových.
7. Začni obchodovať, vyrábaj a predávaj na lokálnom trhu.
8. Recykluj staré veci.
9. Vyhýbaj sa obchodom s rýchlym občerstvením.
10. Zapoj všetkých vo svojom okolí a susedstve.

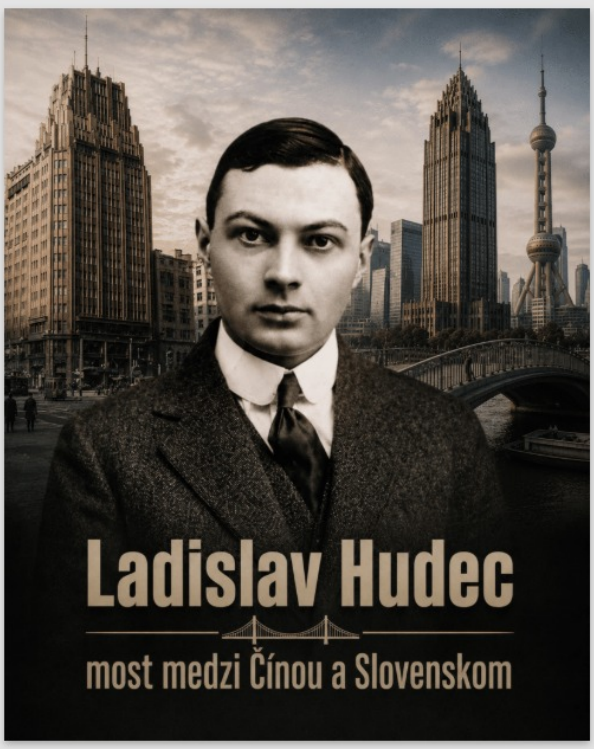

Svetové slovenské fajky

Tradícia fajok na území dnešného Slovenska siaha až do polovice 17. storočia, keď sa prvé hlinené fajky vyrábali v obyčajných hrnčiarskych dielňach a vypaľovali v peciach na chlieb. Najväčšiu slávu získali banskoštiavnické „štiavničky" majstra Karola Zachara, ktorý od roku 1870 vyrábal desiatky druhov precíznych hlinených fajok z kvalitnej miestnej hliny. Jeho legendárne fajky sa exportovali do celej Európy aj do zámoria – od Anglicka a Egypta až po Mexiko, Indiu či USA. Zacharove fajky sa stali pýchou svetových výstav a získali množstvo medzinárodných ocenení, čím sa slovenské fajkárstvo zaradilo medzi významné remeselné tradície svojej doby. Po roku 1925 prevzal dielňu Rudolf Môczik a počas najväčšej slávy sa v nej vyrobilo približne 26-tisíc hlinených fajok ročne. Za celé obdobie existencie dielne vzniklo viac než 10 miliónov fajok.

Ladislav Hudec – most medzi Čínou a Slovenskom

Svetoznámy slovenský architekt Ladislav Hudec bol symbolickým mostom medzi Čínou a Slovenskom. Narodil sa 8. januára 1893 v Banskej Bystrici v rodine staviteľa Juraja Hudeca. V Šanghaji je dodnes vnímaný ako jeden z najvýznamnejších Slovákov. Jeho 22-poschodový Park Hotel, dokončený v roku 1934, bol desaťročia najvyššou budovou mimo Severnej Ameriky a stal sa ikonou štýlu art deco. Hudec vytvoril v Šanghaji viac ako 60 stavieb, pričom tretina z nich je dnes chránenou čínskou historickou pamiatkou. V Číne ho poznali aj pod menom Wu-ta-kche

Slovenský Baťa, o ktorom sa nehovorí

To, čo sa nepodarilo veľkopodnikateľovi Poórovi v Poltári, vyšlo lučenskej firme R-GLASS Trade v Katarínskej Hute (okr. Poltár). V sklárňach s vyše 170-ročnou históriou spojazdnili jedinečnú taviacu pec, ktorá pracuje na báze kyslíka a plynu a znižuje emisie na minimum. Nadviazali na tradíciu a zameriavajú sa na výrobu pohárov bez stopky. No šikovní sklárski majstri sa pustili aj do tradičnej ručnej tvorby. O výrobky z Huty je záujem aj v Indii, Libanone, Egypte, Taliansku, Kanade či v USA. V rámci Slovenska distribuujú hlavne reštauračný sortiment. Myslenie a konanie majiteľa sklární v Katarínskej Hute (okres Poltár) Jána Riečicu: „Skutočný pokrok je pokrok mravný. Etika a morálka je kľúčom k úspechu a napredovaniu."

1. Dobrovoľne si dal najnižší plat spomedzi približne 200 zamestnancov.
2. Šťastie objavil v tom, keď rozdáva a nie keď prijíma.
3. Zamestnáva množstvo Rómov, ktorí sú hrdí, že im dal prácu.
4. Nikto nič nekradne. Každý si môže zobrať čo len chce a napíše to na papierik. Týmto opatrením sa skončilo s krádežami.
5. Zamestnanci vedia, že keď niečo zoberú škodia samým sebe.
6. Ján Riečica často pripomína, že v skutočnosti sú sklárne ich a nie jeho, pretože bez nich by bol ničím.
7. Keď dôjdu zamestnancovi z vážneho dôvodu peniaze môže si požičať bez akéhokoľvek úroku a keď pracuje poctivo nemusí ich vrátiť.
8. Sklárne na noc nezamykajú. Nie je dôvod.
9. Výrobky putujú najmä do zahraničia, o poháre prejavili záujem už aj v Indii a Egypte.

Ďakujeme! Takto sa buduje republika!

Milan Rúfus – Rozprávky

Legenda slovenských večerov

Večerníček už desiatky rokov patrí k najkrajším symbolom detstva na Slovensku. Každý večer sprevádzal celé generácie detí rozprávkami, pokojom a nezabudnuteľnou hudbou pred spaním. Jeho príbeh sa začal v televíznom vysielaní ako krátka rozprávková relácia, ktorá sa postupne stala ikonou slovenských rodín. Deduško Večerníček dodnes pripomína časy, keď stačila jedna rozprávka a svet bol krajší.

Svetové slovenské rozprávky

Máme veľké šťastie, že slovenské rozprávky a povesti zozbieral človek, ktorý chápal život v celej jeho kráse aj krutosti. Najvýznamnejší slovenský zberateľ ľudových rozprávok Pavol Dobšinský venoval ich zbieraniu takmer tri desaťročia. Spolu s maliarom Martinom Benkom vdýchli slovenským rozprávkam neopakovateľnú atmosféru, ktorá si získava srdcia čitateľov dodnes. K najvýznamnejším osobnostiam slovenskej literatúry patril aj Milan Rúfus, jeden z najuznávanejších básnikov modernej slovenskej poézie, ktorého tvorba bola plná múdrosti, ľudskosti a lásky k rodnému slovu. Rozprávky o Zlatovláske, troch zhavranelých bratoch, dvanástich mesiačikoch, zlatej priadke, troch grošoch, zakliatej hore, Laktibradovi, Mahuliene, Lomidrevovi či Popolvárovi patria medzi najznámejšie a najkrajšie slovenské príbehy. Aj dnes dokážu očariť deti rovnako, ako očarovali ich rodičov a prarodičov v minulých generáciách.

Deduško Večerníček – kultová postava

Večerníček je jedna z najznámejších detských relácií na Slovensku. Spolu s verným psíkom a známou zvučkou sprevádza deti už celé generácie. Táto kultová relácia podporuje detskú fantáziu, rozvíja morálne hodnoty a predstavuje množstvo obľúbených rozprávkových postáv. Rozprávky prinášajú nielen zábavu a dobrodružstvo, ale aj ponaučenia o dobrote, priateľstve a pomoci druhým. Mnohí diváci si dodnes spomínajú na chvíle, keď sa pri zvučke Večerníčka stretávala celá rodina pri televízore.

Varovanie pred neslovanskou boľševickou ideológiou s mocensko-finančnými koreňmi na Západe

Milan Rastislav Štefánik je národným hrdinom, ktorého si prisvojujú takmer všetky politické a názorové skupiny naprieč celým spektrom – okrem komunistov. Štefánik vnímal boľševizmus ako ideológiu, ktorá zničí slobodu, a preto proti nej aktívne bojoval na diplomatickom aj vojenskom poli. Základ pre takéto správanie tkvie v Štefánikovom postoji k boľševickej frakcii Sociálnodemokratickej robotníckej strany Ruska a k neskoršiemu vývinu režimu, ktorý si už za Štefánikovho života podmanil Rusko. SDRSR bola oficiálne založená na I. zjazde v marci 1898 v Minsku. V skutočnosti sa na zjazde zišlo iba deväť ľudí. Skutočným zakladajúcim zjazdom SDRSR bol až II. zjazd v Bruseli a Londýne, ktorý sa konal od 30. júla do 23. augusta 1903 a na ktorom sa zišlo 43 delegátov s 51 hlasmi. Celý proces podporovaný zo západnej Európy vrátane financovania vyvrcholil 23. októbra 1917 (10. októbra podľa juliánskeho kalendára), keď sa zišlo 12 členov ÚV SDRSR – Lenin, Bubnov, Dzeržinskij, Zinovjev, Kamenev, Kollontajová, Lomov, Sokolnikov, Sverdlov, Stalin, Trockij a Urickij –, ktorí schválili prípravu ozbrojeného prevratu v Rusku. Vo februári 1917 po štátnom prevrate cársku rodinu deportovali do vyhnanstva na Sibír. Po boľševickej októbrovej revolúcii ju začiatkom roku 1918 previezli do Jekaterinburgu, kde žila v skonfiškovanom dome Nikolaja Ipaťjeva. V noci zo 16. na 17. júla 1918 však stráže prikázali poslednému ruskému cárovi Mikulášovi II., jeho manželke cárovnej Alexandre, synovi Alexejovi a štyrom dcéram – Oľge, Tatiane, Márii a Anastázii –, aby zišli do suterénu domu. Tam bola rodina popravená. Neskôr sa Stalin odklonil od časti pôvodných predstáv boľševického hnutia (konkrétne trockistov) a začal presadzovať centralizovaný model sovietskeho štátu založený na myšlienke „socializmu v jednej krajine“. Tým sa dostal do konfliktu s viacerými zahraničnými politickými a finančnými kruhmi, ktoré mali od budúceho smerovania Ruska odlišné očakávania.

Štúr je dnes obdivovaný zo všetkých strán. Až na jednu výnimku, a tou je jeho vzťah k Rusku. Práve v tomto bode mu však mnohí krivdia. Ľudovít Štúr sa však k Rusku upínal zo strachu pred revolučnými a rovnostárskymi ideológiami, ktorých vznik a šírenie medzi západnými intelektuálmi ho znepokojovali a z ktorých neskôr vyrástol marxizmus a boľševizmus. Rusko vnímal ako najsilnejší slovanský štát a konzervatívnu protiváhu voči revolučnému a materialistickému Západu. Už vtedy videl, že korene neskoršieho marxizmu a boľševizmu vznikajú na Západe – v prostredí radikálnych revolučných hnutí, ateizmu a rovnostárskych ideológií, ktoré sa v Európe čoraz viac šírili. Manifest Komunistickej strany od nemeckých autorov Karla Marxa a Friedricha Engelsa vyšiel už v roku 1848 (dokonca aj po poľsky) a utopický socializmus bol na Západe intelektuálne silný; po revolúciách roku 1848 muselo byť každému politicky uvažujúcemu vzdelancovi jasné, že systém Svätej aliancie dlhodobo nemôže vydržať. Štúr odmietal komunistické a rovnostárske idey, pretože ich považoval za cestu k rozvratu spoločnosti, strate slobody a duchovnému úpadku; práve pre tieto postoje ho Marx ostro kritizoval. V diele Slovanstvo a svet budúcnosti varoval, že Európa bez kresťanských a morálnych základov smeruje do chaosu, a preto Rusko idealizoval ako ochrancu Slovanov a tradičných hodnôt. Dejiny nám ukazujú, že nestačí mať iba vlastný štát a tri úrovne moci – zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Vedomie je potrebné posunúť a rozšíriť na úroveň slovanskej ideologickej a ešte vyššie – na úroveň konceptuálnej moci a gramotnosti, postavenej na mieri, spolupráci a skutočnom pokroku založenom na mravnosti ducha a nekompromisných zákonoch vesmíru – dualite a hierarchii. Potom si my, slovenskí Slovania, môžeme povedať, že si vieme vládnuť sami a sme suverénnou a samostatnou jednotkou. Nebudeme si vyberať iba medzi väčším a menším zlom, ale dokážeme si dobro vybrať aj vytvoriť.

Bratia Siakeľovci – priekopníci filmu a tvorcovia ilúzie živých dinosaurov, porovnateľnej s Jurským parkom

Bratia Jaroslav a Daniel Siakeľovci pochádzali z Blatnice a už od mladosti ich fascinovala filmová technika. V roku 1921 založili v americkom Chicagu spoločnosť Tatra Film Corporation a vytvorili prvý slovenský dlhometrážny film Jánošík, ktorý bol v roku 1995 zapísaný do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Daniel stál za kamerou a Jaroslav film režíroval, pričom mnohé exteriéry nakrúcali aj v okolí rodnej Blatnice. Siakeľovci sa preslávili aj ako priekopníci animovaného filmu a tvorcovia ilúzie živých dinosaurov pre film. Ich filmové triky boli na svoju dobu rovnako fascinujúce a technicky prepracované, ako neskôr Spielbergov Jurský park I a II (1993, 1997). Daniel Siakeľ vytváral pohyblivé modely dinosaurov z mosadzných kostier potiahnutých gumou so štruktúrou kože a pomocou hadičiek s futbalovou loptou simuloval ich dýchanie. V Chicagu vytvorili makety ulíc Londýna aj slávneho mosta, po ktorých sa pohybovali animované jaštery prevracajúce autá. Špeciálnu kameru na snímanie po jednotlivých políčkach skonštruoval samotný Daniel Siakeľ, čím sa zaradil medzi priekopníkov moderného animovaného filmu.

Slovensko sedí na zlate

Slovensko patrí medzi krajiny s mimoriadne bohatými zásobami zlata, ktoré sa ukrývajú v horách, pod zemou aj v riečnych sedimentoch. Podľa geológa Františka Bakoša sedíme na zlate podobne, ako sedia arabské krajiny na svojom bohatstve. Najznámejšie zlatonosné oblasti sa nachádzajú pri Kremnici, Banskej Štiavnici či v okolí Detvy, kde sa zlato ťažilo už stovky rokov. Odborníci tvrdia, že na Slovensku môžu byť stále neobjavené ložiská v hodnote miliárd eur. Zlato sa dodnes dá nájsť aj v slovenských riekach, kde ho niektorí nadšenci skúšajú ryžovať tradičným spôsobom. Veľkou témou však zostáva, či by moderná ťažba priniesla Slovensku ekonomický rozvoj, alebo by mohla poškodiť prírodu a životné prostredie. Slovensko tak vlastní bohatstvo, ktoré môže byť v budúcnosti strategicky veľmi cenné.

250 000 rokov histórie osídlenia územia dnešného Slovenska

História osídlenia územia dnešného Slovenska sa začína približne pred 250 000 rokmi, v období starého až stredného paleolitu (staršej kamennej doby). Toto dlhé obdobie bolo charakteristické striedaním ľadových a medziľadových dôb, ktoré výrazne ovplyvňovali život našich dávnych predchodcov. Prvé dôkazy o prítomnosti pravekých ľudí predstavujú nálezy kamenných nástrojov, ako sú pästné kliny, škrabadlá či nože. Medzi najvýznamnejšie archeologické objavy patrí travertínový odliatok lebky neandertálca (Homo neanderthalensis) nájdený v Gánovciach pri Poprade, pochádzajúci z obdobia stredného paleolitu. Ľudia v tomto období boli lovci a zberači, ktorí sa dokázali prispôsobiť drsným klimatickým podmienkam a využívali oheň ako dôležitý nástroj prežitia. Obdobie spred 250 000 rokov predstavuje začiatok dlhého a kontinuálneho vývoja osídlenia územia dnešného Slovenska, ktorý neskôr pokračoval príchodom Homo sapiens sapiens a napokon aj Slovanov.

Slovensko – jaskynná veľmoc

Slovensko je vďaka svojej geologickej stavbe považované za jaskynnú veľmoc. Na relatívne malom území sa nachádza viac ako 7 000 známych jaskýň, pričom verejnosti je sprístupnených 12 unikátnych jaskýň. Mimoriadnu hodnotu potvrdzuje aj zápis Jaskýň Slovenského a Aggtelekského krasu do zoznamu svetového prírodného dedičstva UNESCO. Svetovým unikátom je Ochtinská aragonitová jaskyňa – jedna z mála aragonitových jaskýň na svete a jediná svojho druhu v Európe. Medzi ďalšie rarity patrí Dobšinská ľadová jaskyňa, ktorá sa radí medzi najvýznamnejšie ľadové jaskyne planéty, či Krásnohorská jaskyňa s jedným z najvyšších sintrových stĺpov na svete. Najznámejšie slovenské jaskyne každoročne lákajú tisíce návštevníkov – od Demänovskej jaskyne slobody v Nízkych Tatrách až po Beliansku jaskyňu vo Vysokých Tatrách. Slovenské podzemie však neponúka len fascinujúce kvapľové útvary, ale aj jedinečné mikroklimatické podmienky, ktoré sa v minulosti využívali aj na liečebné účely, napríklad v Gombaseckej jaskyni.

Slovensko – hradná veľmoc

Slovensko je právom označované za svetovú hradnú veľmoc, keďže v prepočte na počet obyvateľov patrí medzi krajiny s najvyšším počtom hradov, zámkov a kaštieľov na svete. Na jeho území sa nachádza približne 100 až 180 hradov a zrúcanín, stovky kaštieľov a spolu s historickými opevneniami viac než 700 šľachtických a obranných sídiel. Medzi najznámejšie a najvýznamnejšie historické pamiatky patria Spišský hrad zapísaný v UNESCO, romantický Bojnický zámok, majestátny Oravský hrad, Trenčiansky hrad či ikonický Bratislavský hrad. Väčšina slovenských hradov vznikla v 13. storočí ako súčasť obranného systému po tatárskom vpáde do Uhorska. Hrady chránili obchodné cesty, strategické územia a postupne sa stali centrami politickej, vojenskej i kultúrnej moci. Dodnes predstavujú jedinečné kultúrne dedičstvo Slovenska a patria medzi najvýraznejšie symboly bohatej stredovekej histórie krajiny.

Slovensko – vodná veľmoc

Slovensko patrí medzi najbohatšie krajiny sveta z pohľadu zásob pitnej vody. Najväčšou zásobárňou podzemnej vody v strednej Európe je Žitný ostrov, ktorého kapacita by dokázala zásobiť viac ako 16 miliónov ľudí, pričom až 80 % pitnej vody na Slovensku pochádza práve z podzemných zdrojov. Krajina disponuje 10 chránenými vodohospodárskymi oblasťami, 180 riekami vrátane Váhu s dĺžkou 403 km a je súčasťou povodia Dunaja, najdlhšej rieky Európskej únie s dĺžkou 2 860 km. Slovensko je zároveň krajinou prírodných unikátov – nachádza sa tu viac ako 1 600 registrovaných minerálnych a liečivých prameňov, 245 vodopádov, približne 7 000 jaskýň vrátane viacerých lokalít UNESCO či unikátny gejzír Herľany. Najväčšou vodnou nádržou na pitnú vodu je Starina s objemom takmer 60 miliónov m^3. Významnú úlohu zohráva voda aj v energetike – vodné elektrárne zabezpečujú približne 17 % ročnej výroby elektriny, pričom na Slovensku funguje 31 vodných elektrární a ďalších 6 sa nachádza na Vodnom diele Gabčíkovo s výrobou viac ako 2,2 milióna MWh ročne. Slovensko má navyše dlhoročnú vodácku tradíciu – v Liptovskom Mikuláši sa koná najstaršie slalomové podujatie na svete.

UFO Slovensko

Na Slovensku sa každoročne objavujú desiatky hlásení o UFO a nevysvetliteľných anomálnych javoch (UAP). Mnohé pozorovania sa síce podarí objasniť ako satelity, drony, meteorické úkazy či optické ilúzie, no viaceré prípady dodnes zostávajú nevyriešené. Za najstarší slovenský záznam sa považuje udalosť z roku 1668, keď svedkovia v Levoči opísali „strieborného jaštera“ letiaceho nad mestom. Aj v súčasnosti ľudia hlásia zvláštne svetlá a objekty nad rôznymi časťami Slovenska, vrátane Trnavy či Jaslovských Bohuníc. Významnú úlohu v dokumentovaní týchto javov zohráva UFO klub v Trnave vedený Miroslavom Karlíkom, ktorý od roku 1989 zhromaždil viac než 400 svedectiev od verejnosti.

Mystické miesta Slovenska

Slovensko ukrýva množstvo mystických a energetických miest, ktoré ľudí priťahujú svojou zvláštnou atmosférou, pokojom a silou dávnych legiend. Studničky, skaly, kopce či prastaré stromy sú oddávna považované za silové miesta, kde človek načerpá energiu, vnútornú harmóniu a spojenie s prírodou i históriou našich predkov. Medzi najznámejšie patria Kriváň, Devín, Blatnická dolina, Kráľova hoľa, Velestúr, Vihorlat, Vrch Marhát, Šarkania diera, Havránok, Šaštín – Stráže, Litmanová, Marianka, Banská Štiavnica, Kremnica, Levoča, Bardejov, Modrý kostolík, Kamenné gule v Megoňkách, Holíčske megality, Geografický stred Európy vedľa starobylého Kostola sv. Jána Krstiteľa, Valová línia, Gánovce, Sitno, Rondel vo Svodíne, Zobor nad Nitrou, Kostol a kláštor svätej Kataríny Alexandrijskej, Bojnice, Červený Kláštor, Spišský hrad, Socha Ježiša Krista v obci Klin, Havešová, Pyramída Markušovce, Čachtický hrad, Trnava, Pajštún, Stratený Budzogáň, Park tmavej oblohy a najjasnejšie hviezdy v Pieninách, Slanický ostrov umenia, Čertova skala, jediný jaskynný kostol v obci Mojtín, Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie medzi žilinskými mestskými časťami Vlčince a Solinky, Veľká Javorina, Krížová cesta Nevoľné – Kríž na Peňažnej, monumentálna hrobka – mauzóleum M. R. Štefánika, Pyramída – Pamätník generála Milana Rastislava Štefánika, Izba najväčšej osobnosti našich národných dejín Ľudovíta Štúra, Slavín – slovenská Socha slobody, Slovenská morská pláž Sandberg, Šranecké piesky, Novohradské ľudové náhrobníky, Čičmany, najstarší kostol s patrocíniom Sedembolestnej Panny Márie v Trstíne, Magická Zelená sieň v Banskej Bystrici, secesný kostol v obci Muľa, najväčšie praveké sídlisko v Európe vo Vráboľoch, Tajomná mesačná jaskyňa, záhadný hrad v UNESCO geoparku nad dedinkou Šurice, Kostol svätej Margity Antiochijskej pri obci Kopčany, slovanské nálezisko v Bojnej či hviezdny dom slovenského národa v obci Uhrovec. Podľa dávnych tradícií práve starostlivosť o tieto miesta udržiava silu krajiny aj jej ľudí a vytvára jedinečné duchovné dedičstvo Slovenska.

Bambuľkine dobrodružstvá

To ste nepočuli ešte,
čo sa stalo v našom meste.
Dedo Jozef dostal balík
veľký ako svet.

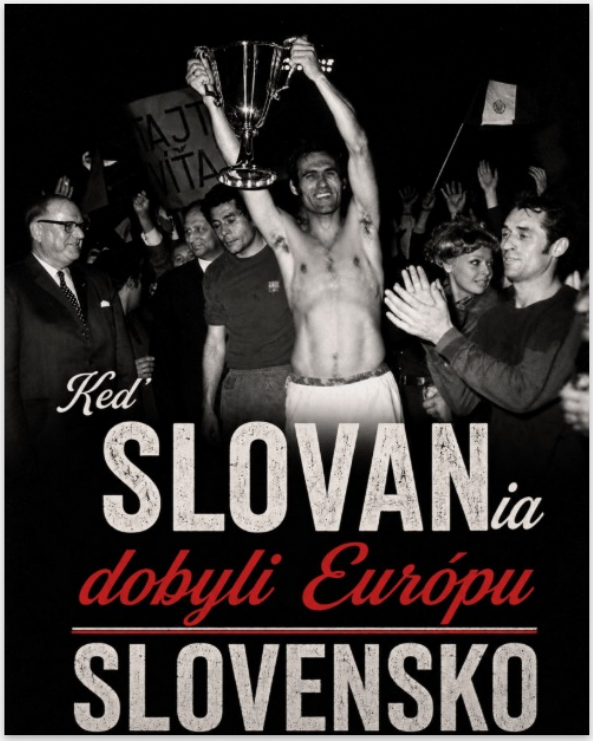
Kto ho poslal dodnes nevie,
malo to byť prekvapenie.
A čo bolo ďalej
a čo bolo ďalej,
to vám rozpovieme hneď.

Prišla stuhou previazaná škatuľka
a v nej bola, bola bola bola
a v nej bola, bola bola bola
Bambuľka, Bambuľka,
Bambuľka, Bambuľka,
Bambuľka, Bambuľka.

Karol Plicka: Muž, ktorý zachytil dušu starého Slovenska

Karol Plicka: „Mal som to šťastie, že som na Slovensko prišiel doslova v hodine dvanástej a zachytil ľudovú kultúru v čase, keď bola na svojom štýlovom vrchole. Stihol som ešte pamätníkov starých spevov, balád, zaklínadiel a rozprávok. Nové prostredie mi ponúkalo umelecké uspokojenie i možnosti tvorivej práce.“

Keď SLOVANia dobyli Európu

ŠK SLOVAN Bratislava zvíťazil v Pohári víťazov pohárov (PVP) v sezóne 1968/1969, čo je najväčší úspech v histórii klubu a slovenského klubového futbalu. Vo finále, ktoré sa hralo 21. mája 1969 v Bazileji, zdolali slávnu FC Barcelona.

Slovensko – domov hokejových inovácií

Slovensko zanechalo v hokeji stopu, ktorú pozná celý svet. Jozef Čapla priniesol revolučné ohýbanie hokejok a Stan Mikita svojou zahnutou čepeľou navždy zmenil spôsob streľby v hokeji. Mikita bol zároveň aj priekopníkom ochrany hráčov, keď ako jeden z prvých začal nosiť helmu. A práve zo Slovenska pochádzajú aj puky, ktoré sa používajú na štadiónoch NHL po celom svete. Malá krajina, obrovský hokejový odkaz.

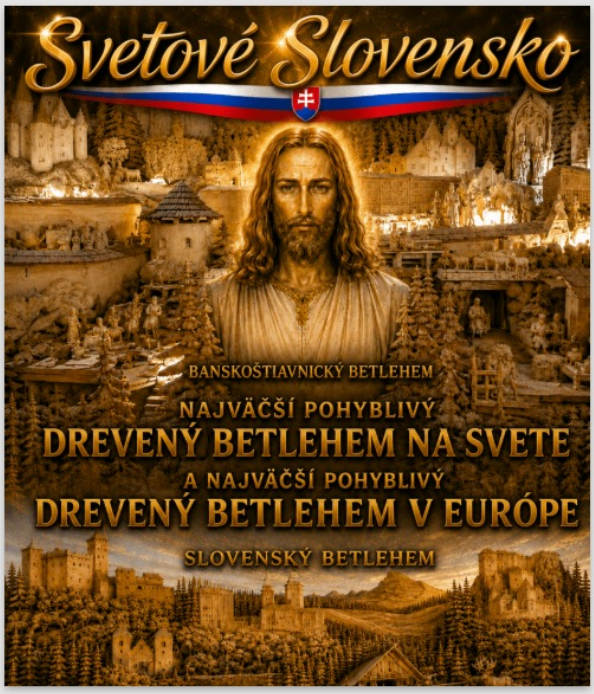

Hlavné sídlo slovanského Blatenského kniežatstva

Blatnohrad, dnes Zalavár, asi 9 km juhozápadne od Balatonu (historický slovenský názov Blatenské jazero; jeho názov pochádza zo slovenského slova „blato“ – močiar, rašelinisko, mokraď), bol sídelným mestom Pribinu v Blatenskom kniežatstve. Za jeho nástupcu Koceľa sa stal strediskom vzdelanosti Slovenov. Na tomto mieste sa v 19. storočí našli (objavil ich Ján Kollár) a v 20. storočí vykopali početné slovanské archeologické nálezy – kostoly a včasnostredoveké hradisko. Čisto slovanské obyvateľstvo je tu archeologicky doložené až do 11. storočia. Mnoho Slovákov, najmä tí, ktorí cestujú cez maďarský Balaton ďalej do Chorvátska, ani netušia, že prechádzajú oblasťou, v ktorej kedysi vládlo nitrianske knieža Pribina a jeho syn Koceľ. Asi 2 km od mesta Nagykanizsa je križovatka, na ktorej sa dá odbočiť smerom ku kúpeľnému mestu Zalakaros. Približne po pätnástich kilometroch, keď prejdete obcami Garabonc, Nagyrada a Zalaszabar, si všimnete hnedú orientačnú tabuľu v maďarskom a anglickom jazyku. Bude vás navigovať k pamätníku – súsošiu sv. Cyrila a Metoda pri obci Zalavár. Je postavené na mieste, ktorému sa kedysi hovorilo Blatnohrad, Mosapurc alebo Mosaburg. Ako opevnené hradisko v strede močaristého terénu rieky Sala (Zala) ho vybudoval knieža Pribina. Blatnohrad bol centrom jeho kniežatstva, ktoré až do príchodu starých Maďarov tvorilo rozsiahle územie: na juhu siahalo až po rieku Drávu, na východe po rieku Dunaj, na severe k mestu Veszprém a na západe presahovalo do dnešného Štajerska, Korutánska a Slovinska. Patrili k nemu súčasné mestá Veszprém a Szombathely v Maďarsku, Leibnitz v Štajersku a Ptuj v Slovinsku. Na snímke je mapa rozsahu Blatenského kniežatstva za vlády kniežaťa Pribinu a Koceľa v rokoch 846 – 875 podľa názorov J. Steinhübela.

Najväčší pohyblivý drevený betlehem na svete a najväčší pohyblivý drevený betlehem v Európe

V Banskej Štiavnici sa nachádza drevený pohyblivý betlehem – najväčší svojho druhu na svete a zároveň najväčší na Slovensku. Vytvoril ho architekt Peter Chovan. Betlehem znázorňuje nielen biblický príbeh, ale aj banícku históriu mesta, permoníkov a banskoštiavnické tradície. Obsahuje stovky postavičiek a meria 21 metrov na dĺžku, 3 metre na výšku a 2,5 metra na šírku. Tvorí ho viac ako 800 ručne vyrezávaných drevených figúrok, pričom približne 400 z nich je pohyblivých. Úspešne mu konkuruje ďalší slovenský unikát – pohyblivý drevený Slovenský betlehem v Rajeckej Lesnej. Rezbár Jozef Pekara ho vytvoril z lipového dreva a zobrazuje nielen jasličky, ale aj celé Slovensko s jeho pamiatkami a tradíciami. Betlehem je dlhý 8,5 metra, široký 2,5 metra a vysoký 3 metre. Obsahuje približne 300 figúrok, z ktorých polovica je pohyblivá. Vďaka svojim rozmerom je považovaný za najväčší pohyblivý drevený betlehem v Európe.

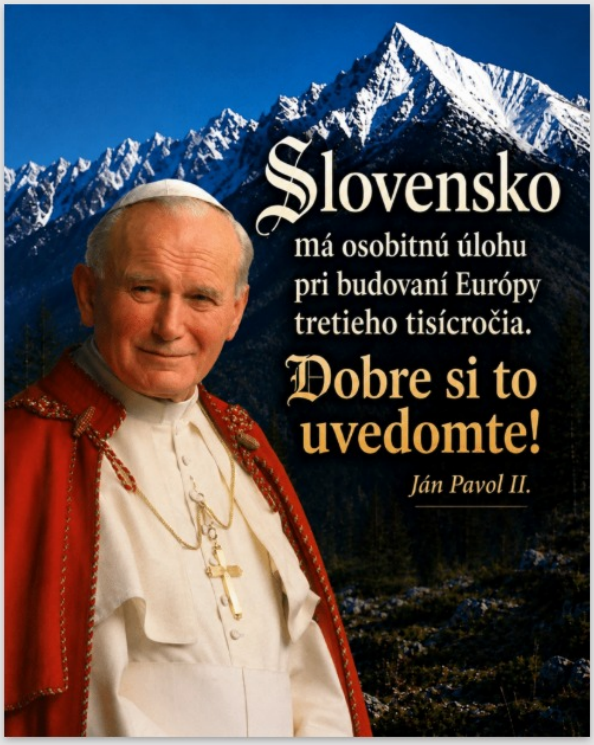
Ako si upiecť domáci zemiakový chlebík

Potrebujeme:
1 kg hladkej múky
300 g varených zemiakov v šupke, ošúpaných a nastrúhaných najemno
2 lyžičky soli
3 lyžice octu
1 lyžicu rasce — toto všetko dáme do misy
1 kocku droždia

500 ml vlažnej vody, ani menej, ani viac. Droždie rozpustíme vo vlažnej vode a vlejeme do misy k ostatným surovinám. Vymiesime hladké, nelepivé cesto, prikryjeme utierkou a necháme kysnúť 1 hodinu. Potom cesto rozdelíme na 2 polovice. Vyformujeme 2 bochníky, dáme ich na plech a zvrchu narežeme. Môžeme ešte posypať rascou do zárezov, prikryjeme utierkou a necháme podkysnúť 20 minút. Medzitým rozohrejeme rúru na 225 °C. Keď chlebík podkysne, odkryjeme ho a vložíme do rozohriatej rúry. Pečieme 15 minút pri 225 °C a potom stiahneme teplotu na 150 °C a dopekáme ešte 45 minút. Po upečení ešte horúci chlieb potrieme vodou. Dobrú chuť, u nás sa za týmto chlebom len tak zapráši.

Ján Pavol II. o poslaní Slovenska v Európe tretieho tisícročia

Ján Pavol II.: „Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia. Dobre si to uvedomte! Je povolané ponúknuť svoj veľmi významný príspevok k skutočnému pokroku európskeho kontinentu – svojimi tradíciami, kultúrou, svojimi mučeníkmi a vyznávačmi, ako aj živou silou svojich nových generácií.“

Slovenský med je svetový

Metaforické posolstvo románu Petra Jaroša Tisícročná včela, kde včela symbolizuje výdrž, pracovitosť a vitalitu epického príbehu slovenského národa, ktorý vďaka týmto vlastnostiam prežil stáročia nepriaznivých podmienok, podobne ako včela dlho pracuje na zabezpečení svojej existencie.

SLOVENSKÝ MED – MADE IN SLOVAKIA – JE NA VRCHOLE SVETOVÉHO REBRÍČKA

1. Je slovenský, zdravý a bez zvyškov cudzích chemikálií.
2. Slovenské medy sú najlepšie a najoceňovanejšie na svete.
3. Slováci sú najlepší výrobcovia medu na svete.
4. Kongres včelárov: Slováci robia najlepší med na svete.
5. Najchutnejší med na svete je zo Slovenska.
6. Slovensko získalo najviac ocenení zo všetkých krajín.
7. Amazonské pralesy Južnej Ameriky a tajgy Severnej Ameriky poskytujú mimoriadne kvalitné medy. Napriek tomu sa ukazuje, že slovenské medy sú aj v celosvetovom meradle mimoriadne.
8. Je to historický úspech.

Včielky milujú Slovensko a Slovensko miluje včielky.

Ľudovít Štúr na srbskej bankovke: Symbol slovanského bratstva

Slovákov a Srbov spája dlhoročné bratstvo, vzájomná úcta a solidarita, ktoré sa prejavili v mnohých kľúčových historických momentoch. Už v 17. storočí prišli Srbi na pozvanie viedenskej vlády ako posádka do novopostavenej protitureckej pevnosti Komárno. Srbským vojakom sa podarilo ubrániť pevnosť pred Osmanmi, čím zabránili ďalšiemu postupu osmanskej armády smerom na Bratislavu, Viedeň a ďalšie mestá v Podunajsku. Počas Slovenskej revolúcie v roku 1848 podporili Srbi slovenských štúrovcov finančne aj vojensky – knieža Miloš a Michal Obrenovičovci pomohli financovať slovenské povstanie a poskytli zbrane dobrovoľníkom vedeným Jozefom Miloslavom Hurbanom. Silné puto medzi našimi národmi sa ukázalo aj počas prvej svetovej vojny, keď sa slovenskí vojaci v Kragujevci vzbúrili proti veleniu rakúsko-uhorskej armády, pretože odmietli bojovať proti svojim srbským bratom, a mnohí za to zaplatili životom. Významnú podporu Slovákom prejavil aj Svetozar Miletić, srbský poslanec Uhorského snemu, ktorý verejne bránil práva Slovákov pred budapeštianskym parlamentom v časoch, keď sa ich nezastal takmer nikto. Srbi podporili Slovákov aj počas okupácie Česko-Slovenska v roku 1968 a dodnes si veľmi vážia slovenskú komunitu vo Vojvodine, ktorá má široké kultúrne a jazykové práva vrátane škôl a univerzitného vzdelávania v slovenčine. Dôkazom blízkych vzťahov je aj to, že Srbsko navrhlo slovenské insitné maliarstvo z Kovačice na zoznam UNESCO. Zaujímavosťou je, že na zadnej strane srbskej 10-dinárovej bankovky je zobrazený aj Ľudovít Štúr ako účastník Slovanského zjazdu v Prahe v roku 1848.

Srbi a Slováci: Priateľstvo, ktoré pretrvalo generácie

Srbi sú jeden z mála národov (a pravdepodobne jediný), ktorý Slovákov nikdy nepodrazil ani neoklamal. A v časoch, keď nám, Slovákom, bolo ťažko, nám vždy prišli na pomoc. Vojvodinský slovenský chlapec má na sebe krojovú košeľu, ktorá sa nazýva „slovenka“. Fotografiu chlapca vytvorila Ljubica Samardžić. Týmto spôsobom si chcela pripomenúť svoju babku, ktorá bola Slovenka.

Slovensko patrí medzi najvidieckejšie krajiny Európy

Napriek postupujúcej urbanizácii si Slovensko stále zachováva výrazný vidiecky charakter a silné prepojenie obyvateľov s vidiekom. Hoci veľká časť Slovákov žije v mestách, mnohí si naďalej uchovávajú „dušu vidiečana“ – teda blízky vzťah k pôde, tradíciám, prírode a komunitnému spôsobu života. Vidiek je preto hlboko zakorenený v našej kultúre a identite. Aj keď sa mení demografická štruktúra krajiny, vidiecky charakter Slovenska zostáva výraznou súčasťou národného dedičstva. Slovensko je známe svojimi tradičnými dedinami, bohatou ľudovou kultúrou a úctou k prírode, ktoré dodnes formujú jeho jedinečný charakter.

Slovensko ukrýva unikátne modré domčeky, ktoré pozná len málokto

V hrdej slovenskej dedinke Rejdová sa dodnes zachovalo množstvo ľudových tradícií a remesiel. Obec je typická tradičnými krojmi, folklórom a autentickou gemerskou atmosférou. Najväčším lákadlom pre turistov sú však ikonické modré domčeky. Výrazná modrá farba nebola zvolená len pre svoj estetický vzhľad. Podľa tradície mala zároveň odpudzovať hmyz. Modré domčeky tak nie sú iba vkusným doplnkom nádhernej gemerskej panorámy, ale nesú v sebe aj praktický význam a historickú funkčnosť.

Ružová panna – prvá Miss na Slovensku

Prvú súťaž krásy na území dnešného Slovenska zorganizoval v roku 1837 farár Imrich Štvrtecký v obci Nadáš, dnešnom Trstíne pri Trnave. Súťaž sa konala pri Kostolíku v Hájičku, najstaršej sakrálnej stavbe zasvätenej Sedembolestnej Panne Márii v strednej Európe. O jej desiatom ročníku informoval aj týždenník Orol tatranský, ktorý redigoval Ľudovít Štúr. Do súťaže sa mohli prihlásiť iba slobodné dievčatá vo veku od 17 do 25 rokov, pričom nešlo len o krásu, ale najmä o vieru, charakter a počestný život. Kým dnes dievčatám okrem pekného zovňajšku často stačí zvládnuť promenádu či tanečné vystúpenie, ich predchodkyne to mali oveľa náročnejšie. Súťaž „Ružová panna“ totiž nehodnotila iba vzhľad, ale aj morálne zásady a správanie kandidátok. Víťazka mohla titul používať celý rok len za predpokladu, že dodržiavala prísne stanovené pravidlá. Dievčatá so zlou povesťou alebo ľahkomyseľným správaním nemali šancu uspieť. Víťazka získala titul „Ružová panna“, veniec z ruží a odmenu sto zlatých, ktoré jej boli vyplatené až pri sobáši. O víťazke rozhodovala porota ženatých mužov hlasovaním priamo v kostole, pričom v prípade rovnosti hlasov mal posledné slovo miestny farár.

Svetové slovenské korene

Svetové slovenské korene predstavujú jedinečné dedičstvo nášho národa, ktoré siaha hlboko do histórie a formovalo kultúru, tradície aj identitu Slovákov. Poukazujú na bohatstvo slovenských hodnôt, odkaz predkov a silné prepojenie Slovákov doma aj vo svete. Medzi osobnosti so slovenskými koreňmi alebo významným slovenským odkazom patria napríklad Paul Newman, Jon Bon Jovi, Jessica Biel, Audrey Hepburn, Tony Curtis, Jesse Ventura, Robert Urich, Tom Selleck, Ivan Reitman, Dezider Hoffman, Angelina Jolie, Jim Caviezel, Pola Negri, Lizabeth Scott, Stephen J. Ditko, David Boreanaz, Andy Warhol, Ladislav Hudec, Adam František Kollár, Ján Daniel Hertz, Vavrinec Benedikt Nedožerský, Michal Hadík, Joaquin Phoenix, Michal Bosák, Peter Lorre, Móric Beňovský, Sandra Dee, Lia De Putti, Jon Voight, Matej Bel, Estée Lauder, Aylet Zurer, Jamie Lee Curtis, Frank Lowy, Ernö Rubik, Cornel Wilde, Juraj Pipasík, Štefan Roman, František Madva, Vlado Meller, David Wilkerson, Peter Falk, Milan Rastislav Štefánik, Alexander Dubček, Jozef Hurton, Rachel Weisz, Dave Grohl, Eduard Sacher, Jozef Kabaň, Svätopluk, Samuel Tomášik, Štefan Hunčík, Jozef Kroner, Ján Amos Komenský, Ľudovít Štúr, Bratia Siakeľovci, Michal Baluďanský, Jakub Palugyay, Gusto Popovič, Ján Maliarik, Ján Bahýľ, Štefan Banič, Štefan Anián Jedlik, Ján Dopjera, Aurel Stodola, Jozef Murgaš, Jozef Maximilián Petzval, Jozef Karol Hell, Ján Andrej Segner, Ján Farkaš, Radoslav Danilák, Pavol Alexy, Štefan Klein, Eduard Penkala, Ján Vlk Kempelen, Ladislav Karpíšek, Samuel Ján Gertinger, Ján Vagač, Ivan Alexander Getting, George Weisz, Jozef Čabelka, Bohumil Vančo, Bratia Brodekovci, Jozef Staník, Rudolf Petrák, Stan Mikita, Juraj Jánošík, Michael Sveda, Adriana Sklenaříkova, Jozef Čapla, Štefan Gašparín, Jozef Gabčík, Marián Vajda, Štefan Moyzes, Juraj Jakubisko, Štefan Nosáľ, Ján Kupecký, Ladislav Škultéty – Gabriš, Eugen Suchoň, Ján Cikker, Alexander Moyzes, Ján Levoslav Bella, František Krištof Veselý, Gejza Dusík, Pavol Braxatoris, Štefan Kocán, Ernest Oláh, Adriana Kučerová, Laco Déczi, Marián Varga, Dalibor Karvay, Celeste Buckingham, Jana Kurucová, Pavol Bršlík, Dalibor Jenis, Edita Gruberová, Jolana Fogašová, Peter Dvorský, Miroslav Dvorský, Karol Duchoň, Rudolf Petrák, Viliam Karmažin, Jožo Ráž, Ján Popluhár, Vladimír Dzurilla, Ondrej Nepela, Ján Zachara, Jozef Pribilinec, Miloš Mečíř, Martina Moravcová, Peter a Pavol Hochschornerovci, Martin Benka, Mirko Hanák, Jason Mraz, Michal Strank, Ladislav Kubala, Ivan Hričovský, Chuck Bednarik, Ema Horvath, Ján Sambucus, Vojtech Gerster, Jakub Bogdan, Gustáv Kyselica, Ľubomír Gleiman, Oskar Rózsa, Dušan Makovický a Henry Tóth.

Svetové slovenské vynálezy a vylepšenia

Medzi významné slovenské vynálezy, objavy a technické riešenia patria vrtuľník Jána Bahýľa, padák Štefana Baniča či elektromotor, ktorý skonštruoval Štefan Anián Jedlik. Ján Dopjera sa preslávil výrobou strunových hudobných nástrojov, najmä rezofonických gitár, a Aurel Stodola významne prispel k rozvoju tepelného čerpadla. Dôležitý bol aj rádiový prenos Jozefa Murgaša a optické objavy Jozefa Maximiliána Petzvala. Jozef Karol Hell skonštruoval čerpadlá so stlačeným vzduchom a Ján Andrej Segner vytvoril známe Segnerovo koleso. K známym slovenským produktom patria nápoj Vinea, ktorého autorom je Ján Farkaš, číra káva od Dávida Nagya či treska, ktorú preslávila spoločnosť Ryba. Moderné technológie reprezentuje zrýchlený počítač Radoslava Daniláka, bioplast Pavla Alexyho či lietajúce auto od Štefana Kleina. Spoločnosť Kinazo Design vytvorila elektrobicykel vyrobený pomocou 3D tlače. Medzi ďalšie významné vynálezy patrí mechanické pero Eduarda Penkalu, Greinerov výškomer Ľudovíta Greinera či skladací kontajner Ladislava Karpíška. Samuel Ján Gertinger sa preslávil patentom na výrobu cukru a Ján Vagač výrobou bryndze. Ivan Alexander Getting sa podieľal na vývoji systému GPS. Významné sú aj objavy a technológie v oblasti priemyslu a dopravy, napríklad krehký lom Jozefa Čabelku, spätné zrkadlo na auto Bohumila Vanča či bezmotorové a motorové lietadlá Tadeáša Walu. George Weisz skonštruoval pľúcny ventilátor a bratia Brodekovci sa spájajú s nákupným vozíkom. Michael Sveda objavil umelé sladidlo a Daniel Siakeľ vytvoril vyvolávací automat pre kinematografické filmy. Jozef Staník vynašiel prípravok na tvarovanie nôžok kalíškov, vďaka ktorému vznikli sklenené poháre s farebným dnom a zlatou guľôčkou na nôžke známe pod názvom Zlatá Zuzana. V oblasti športu sa preslávili Stan Mikita so zahnutou čepeľou hokejky a Jozef Čapla s technológiou ohýbania hokejok. Štefan Gašparín vyvinul CO_2 mikromotory. Milan Rastislav Štefánik sa spája s používaním trakov. K slovenským tradíciám patrí aj čabianska klobása, ktorú vytvorili slovenskí prisťahovalci v 18. storočí v Békešskej Čabe. Výnimočným technickým dielom bol aj šachový automat Jána Vlka Kempelena.

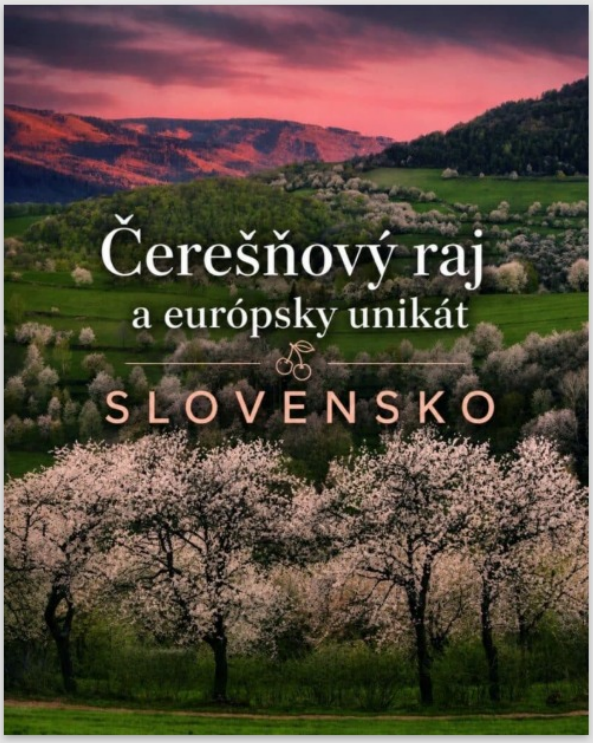

Slovenský národ je národom tvorcov – nie kolonizátorov a ničiteľov

Vždy dokázal aj z mála vytvoriť niečo hodnotné, čo obohacovalo svet.

Čerešňový raj Slovenska

Na Slovensku sa nachádza jedinečný „čerešňový raj" – malebná obec Brdárka na Gemeri, známa rozsiahlymi sadmi ovocných stromov. V jej okolí rastie približne 4 000 čerešní spolu s hruškami a jabloňami, ktoré na jar vytvárajú očarujúce rozkvitnuté scenérie. Vďaka svojej polohe v slnečnej „pasci" a úsiliu miestnej komunity zachovať tradičné ovocinárstvo sa Brdárka stala európskym unikátom. Návštevníci tu môžu obdivovať nielen kvitnúce sady, ale aj výhľady na Vysoké Tatry z okolitých kopcov, napríklad z Radzimu. Atmosféru dotvára aj tradičná architektúra, ktorá podčiarkuje autentický charakter tejto výnimočnej obce.

Levanduľové polia na Slovensku

Nemusíte cestovať až do francúzskeho Provensálska, aby ste zažili čaro rozkvitnutej levandule. Aj na Slovensku nájdete množstvo nádherných levanduľových fariem a polí, ktoré počas sezóny od polovice júna do júla ponúkajú samozber, fotenie aj príjemný oddych v prírode. Medzi najznámejšie patria Levanduľovo v Bátovciach pri vodnej nádrži Lipovina, Levandéria v Tomášikove či obľúbený Levanduland v Malých Leváročh s ikonickou fialovou hojdačkou. Navštíviť môžete aj Slovenské Provensálsko v Hubove alebo Levanduľovú farmu Zbehy pri Nitre, ktorá pestuje viacero odrôd levandule vhodných na konzumáciu aj kozmetiku. Veľkej obľube sa teší aj farma BeLavende pri Michalovciach, jedna z najväčších levanduľových fariem na východnom Slovensku. Stačí jednodňový výlet a ocitnete sa vo svete vôní, fialových polí a letnej atmosféry.

Genetické korene slovenskej populácie

Podľa slovenského genetika Vladimíra Feráka siahajú genetické korene veľkej časti Slovákov až do obdobia mladšieho paleolitu, približne pred 20 000 až 50 000 rokmi. Tvrdil, že významná časť populácie má pôvod v pôvodných lovcoch a zberačoch a že poľnohospodárstvo sa šírilo skôr kultúrne než migráciou ľudí. Neskoršie výskumy ukázali, že obyvateľstvo na území Slovenska sa síce formovalo miešaním viacerých skupín, no zároveň si zachovalo výraznú kontinuitu osídlenia. Kľúčovým prvkom genetickej identity Slovákov je haploskupina R1a, ku ktorej patrí približne 40 % slovenských mužov. Táto línia je typická pre slovanské populácie a jej silné zastúpenie poukazuje na hlboké a historicky zakorenené slovanstvo v našom priestore. Slovania tak nepredstavujú len jazykovú či kultúrnu tradíciu, ale aj významnú súčasť genetického dedičstva obyvateľstva. Napriek miešaniu s inými skupinami zostáva slovanský prvok jednou z hlavných zložiek identity Slovákov a tvorí základ ich historickej kontinuity. Blízkosť s obyvateľmi južnej Moravy zároveň potvrdzuje prirodzené prepojenie a spoločný vývoj obyvateľstva v tomto regióne, ktorý bol po stáročia súčasťou jedného kultúrneho a slovanského priestoru.

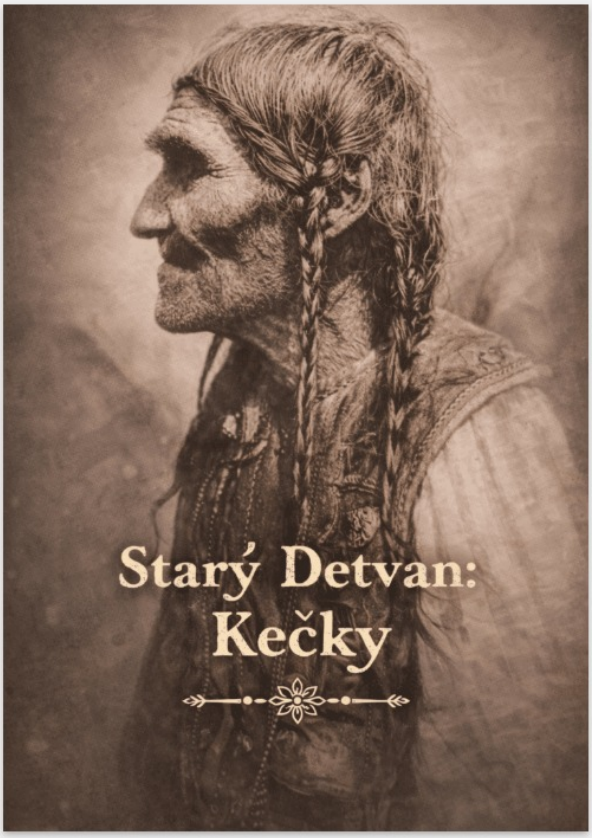
🇸🇰 Slovenská republika je druhou najplynofikovanejšou krajinou v Európe

Tradícia plynárenstva sa začala už v roku 1856 v Bratislave, kde svietiplyn nahradil fakle a olejové lampy. Zlom nastal v roku 1967 vybudovaním plynovodu Bratstvo, ktorý sprístupnil zemný plyn pre Slovensko aj Európu. Dnes rozsiahla sieť zásobuje väčšinu obyvateľstva a potvrdzuje silné postavenie krajiny v oblasti plynofikácie.

Slovenské biele zlato dobývalo svet

Za čias Slovenskej socialistickej republiky patrila bryndza medzi najcennejšie slovenské exportné produkty a vyvážala sa do mnohých krajín sveta. Toto „biele zlato“ si získalo uznanie pre svoju kvalitu a jedinečnú chuť. Na obrázku vidieť majstra bryndziarne v Slovenskej Ľupči, Milana Švarca, spolu so spolupracovníkmi pri nakladaní bryndze určenej pre SŠA do chladiarenských vagónov. Ich práca bola dôležitou súčasťou potravinárskeho exportu, ktorý reprezentoval slovenské tradície v zahraničí.

Starý Detvan: Kečky

U Slovanov sa podľa úpravy vlasov dalo poznať, do akej sociálnej skupiny patrili. Dlhé vlasy boli symbolom mužnosti. Ostrihané vlasy u mužov boli znakom nevoľníka a ešte v 11. stor. na území Slovenska aj znakom sluhov. Takáto úprava sa v neskorších obdobiach zachovala iba v ľudových vrstvách. Šľachta a mešťania sa prispôsobovali svetovej účesovej móde. Do konca 19. stor. a ešte aj začiatkom 20. stor. nosili starší muži na vidieku, najmä v odľahlejších oblastiach, tzv. kečky. Boli to vlasy dlhé po plecia, na prostriedku rozdelené pútcom nad sluchami, niekedy uviazané do uzlov, aby nepadali do očí. V okolí Zvolena ich zapletali do štyroch vrkočov.

Slovensko – raj pre objavovanie húb

Slovensko patrí medzi európske unikáty v objavovaní nových druhov húb, pričom každý rok tu mykológovia nájdu aj celosvetovo neznáme druhy. Krajina je zatiaľ mykologicky málo preskúmaná a vďaka zachovalým a rozmanitým biotopom ukrýva množstvo doposiaľ nepovšimnutých organizmov. Za posledné roky boli objavené napríklad drobnojazýček sivozelený, misôčka drevná či čírovec badínsky. Výnimočné prírodné podmienky Karpát, pralesy aj teplomilné dubiny vytvárajú ideálne prostredie pre rast vzácnych aj neznámych húb. Slovensko tak zostáva miestom, kde sa stále dajú objaviť nové druhy, ktoré veda ešte nepozná.

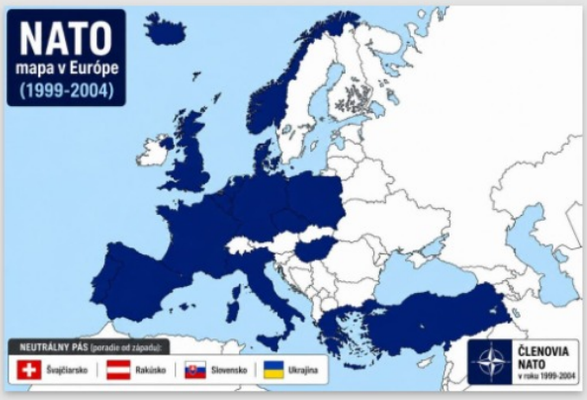
Geografický stred Európy a stred Slovenska ležia len 40 km od seba

Geografický stred Európy – nachádza sa v Kremnických vrchoch a leží v obci s bohatou baníckou históriou, v Kremnických Baniach.

Geografický stred Slovenska – lokalita sa nachádza na majestátnej skale Hrb, ktorý je súčasťou najväčšej slovenskej sopky.

NATO mapa v Európe (1999-2004)

Nech sa tam Slovensko vráti! Neutrálny pás od západu: Švajčiarsko, Rakúsko, Slovensko, Ukrajina.

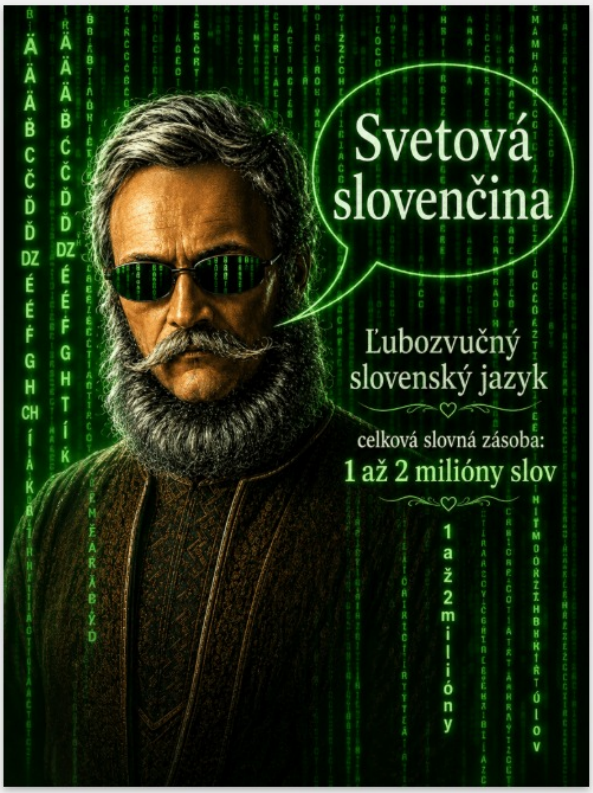
Technológia bez charakteru človeka nič nezachráni

Najprv hybrid. Potom elektro. Dnes ďalšia „spása". Ľudstvo stále hľadá riešenie mimo seba. Skutočný pokrok však nezačína v motore ani v ideológii, ale v človeku. Bez mravnosti, morálky, zodpovednosti a rozumu sa každý pokrok môže zmeniť len na ďalší kruh tej istej chyby.

Zlatý vek slovenského filmu

Zlatý vek slovenského filmu sa spája najmä so šesťdesiatymi rokmi, keď kiná navštevovali milióny divákov a filmová tvorba zažívala mimoriadny rozmach. Kým v roku 1960 prišlo do kín viac ako 43 miliónov ľudí, po roku 1989 návštevnosť kín prudko klesala – z takmer 19 miliónov divákov v roku 1989 na historické minimum 2,1 milióna v roku 2005. V súčasnosti sa návštevnosť stabilizovala na úrovni troch až štyroch miliónov divákov, no kín na Slovensku výrazne ubudlo a dnes ich funguje približne stodvadsať. Napriek tomu slovenská kinematografia stále ponúka výnimočné diela, ktoré si zachovali svoju silu aj po desaťročiach. Medzi ne patrí aj film Noční jazdci režiséra Martina Hollého z roku 1981, označovaný za slovenský western, ktorý dodnes vyniká silnými hereckými výkonmi, dramatickou atmosférou a krásnou slovenskou prírodou.

Svetová slovenčina – cesta k prebudeniu

Ľubozvučný slovenský jazyk nie je iba obyčajný nástroj komunikácie – je to živý kód vedomia, identity a duchovnej pamäti národa. Slovo Slovan je podľa najuznávanejšej etymológie odvodené od slova „slovo“ – označovalo ľudí, ktorí si rozumejú, hovoria spoločnou rečou a nesú rovnaké vedomie. Naši predkovia tým odlišovali svet porozumenia od sveta cudzoty a nepochopenia. Podobne ako v Matrixe, aj dnešný človek často žije bez uvedomenia si skutočnej sily ukrytej v slovách a ich význame. Bežný človek denne používa iba zlomok jazyka, hoci základná slovná zásoba slovenčiny tvorí približne 60 000 slov, akademické slovníky zachytávajú 200 000 až 250 000 výrazov a celková slovná zásoba spolu s nárečiami, odbornými pojmami, archaizmami a všetkými tvarmi presahuje viac než 1 až 2 milióny slov. Svetová slovenčina predstavuje myšlienku prebudenia človeka i ľudstva cez vedomé slovo – pretože každé slovo je ako kód v Matrixe a nesie schopnosť meniť vedomie človeka.

Svetová legenda, ktorá nezabudla na slovenské korene

Charles „Chuck“ Bednarik, legenda amerického futbalu, bol synom slovenských prisťahovalcov zo Širokého pri Prešove a na svoj pôvod bol celý život nesmierne hrdý. Doma vyrastal v slovenskom prostredí, rozprával po slovensky a miloval slovenské piesne, ktoré hrával na akordeóne. Počas druhej svetovej vojny absolvoval 30 bojových misií a po návrate sa stal jedným z najlepších hráčov NFL histórie. S tímom Philadelphia Eagles získal titul a preslávil sa ako „Betónový Charlie“, pretože popri kariére pracoval aj s betónom. Napriek svetovej sláve nikdy nezabudol, odkiaľ pochádzajú jeho korene, a jeho posledným želaním bolo ešte raz vidieť Slovensko.

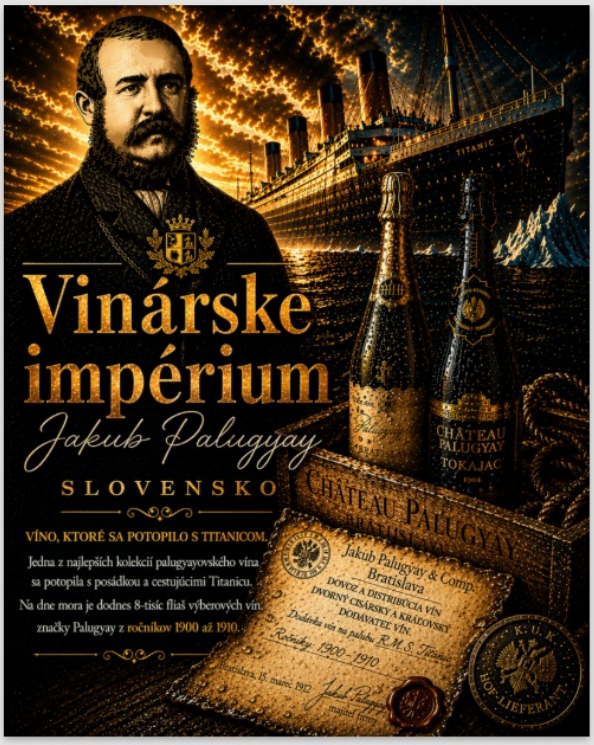

Najstarší určený geografický stred Európy – srdce Európy

Geografický stred Európy sa nachádza pri obci Kremnické Bane, v blízkosti gotického Kostola sv. Jána Krstiteľa z 13. storočia, kde pamätník symbolizuje toto významné miesto. Tento bod je považovaný za najstarší určený stred Európy na základe historických meraní a tabuľky osadené do kameňa pripomínajú vznik Slovenskej republiky. Nachádza sa v nadmorskej výške 855 m n. m. a je vzdialený približne 1,5 km od obce Kremnické Bane a 6 km od mesta Kremnica. Celá lokalita leží v krásnom prírodnom prostredí, ktoré podčiarkuje jej výnimočný a symbolický význam ako skutočného srdca Európy.

Slovenské víno na palube Titanicu

Keď sa povie Titanic, väčšina ľudí si predstaví slávnu loď a jej tragický osud. Málokto však vie, že na dne oceánu dodnes leží aj kúsok Slovenska – tisíce fliaš výnimočných vín od bratislavského vinára Jakuba Palugyaya. Rodák z Liptovskej Palúdzky vybudoval jedno z najväčších vinárskych impérií svojej doby a jeho vína pili cisári, králi aj šľachta po celej Európe. Na palube Titanicu sa nachádzala exkluzívna kolekcia ročníkov 1900 až 1910, ktorá sa spolu s loďou potopila do hlbín Atlantiku. Dodnes tam odpočíva približne 8 000 fliaš – tichá pripomienka toho, že aj Slovensko bolo súčasťou legendy Titanicu.

Keď súdruhovia chceli konkurovať Coca-Cole a vznikla Vinea

„Vyrobiť zdravý nápoj z hrozna, ktorý bude konkurovať kolovým a citrusovým nápojom, šetriť devízy a upevňovať hrdosť na socialistický výrobok.“ Presne takéto zadanie dostali v 70. rokoch Vinárske závody v Pezinku, keď sa súdruhovia rozhodli vytvoriť domácu konkurenciu pre Coca-Colu. A tak vznikol jeden z najlegendárnejších nápojov Slovenska – Vinea. Tím vedca Jána Farkaša po mesiacoch experimentovania vytvoril nápoj na báze hrozna a bazy, ktorý sa po uvedení na trh v roku 1974 okamžite stal hitom. V 80. rokoch sa Vinea dostala aj do Spojených štátov a Kanady, kde ju spoločnosť Vinea Importers USA propagovala pod sloganom „Elegancia bez alkoholu“ ako výnimočné nealkoholické víno. Napriek tomu, že na obrovskom kolovom trhu nedokázala poraziť západné giganty, dodnes zostáva jedným z najikonickejších nápojov Slovenskej socialistickej republiky.

Súľov: Slovensko mohlo mať prvý slovenský ľudový motocykel a automobil

Konštruktér a podnikateľ Emil Bojda veril, že po vojne dokáže vybudovať továreň na lacné motocykle a automobily pre obyčajných ľudí. Povojnové voľby v roku 1946 však priniesli zásadný zlom – v Čechách vyhrali komunisti, zatiaľ čo na Slovensku zvíťazili demokrati. Bojda cítil, že v Čechách sa podnikateľské prostredie rýchlo mení na nepriateľské, a preto musel utiecť z Čiech na Slovensko, kde ešte videl nádej na slobodnejšie podnikanie. Spoločne s Jozefom Hrabovským preto v roku 1947 založil továreň Súľov v Hrabovom pri Bytči, pomenovanú podľa Súľovských skál. Okrem elektrospotrebičov tu pripravovali výrobu ľudového motocykla a originálneho malého automobilu vlastnej konštrukcie. Už začiatkom roka 1948 vznikli prvé funkčné prototypy, pričom motocykel zaujal jednoduchou konštrukciou, nízkou spotrebou len dva litre na 100 kilometrov a označením S ako Slovensko a BA ako Bytča. Motory dodávali Považské strojárne, pneumatiky vyrábal Baťa a väčšina ostatných dielov vznikala priamo v továrni Súľov. Motocykel sa zachoval u syna Jozefa Bojdu a dodnes bezproblémovo funguje. Malý ľudový automobil mal motor vzadu a dĺžku len 2200 mm, no žiaľ sa nezachoval. Jediný vyrobený kus bol v 50. rokoch odpredaný do Poľska a odvtedy sa o jeho osude nič nevie. Po komunistickom prevrate vo februári 1948 však prišiel na Bojdu z Čiech zatykač, továreň skonfiškovali a jeho sen o slovenskom ľudovom vozidle definitívne zničil režim importovaný na Slovensko z Čiech – a to aj napriek tomu, že si Slováci vo voľbách v roku 1946 vybrali inú politickú cestu. O ďalšom smerovaní štátu napokon rozhodla Praha.

Keď slovenskosť mala noblesu

Bola doba, keď sa slová vyslovovali s úctou a ženy vystupovali s prirodzenou eleganciou. Krásne slovenské ženy, krásna spisovná slovenčina znela mäkko, kultúrne a hrdo. Ovládali protokol, mali úroveň vyjadrovania aj vystupovania a slušnosť nebola slabosťou, ale hodnotou. Nešlo len o vzhľad – išlo o charakter, kultúru a hrdosť reprezentovať svoj slovenský národ.

Slovenská koruna – fantazijná séria slovenských bankoviek

Návrat k slovenskej korune je návratom k našej identite, suverenite a právu rozhodovať o vlastnej ekonomickej budúcnosti. Vlastná mena symbolizuje silný a sebavedomý národ, ktorý si chráni svoje tradície, hodnoty a hospodársku nezávislosť. Slovenská koruna nie je len platidlo – je symbolom dôvery vo vlastný štát a jeho budúcnosť. Pripravili sme pre vás vzor vizuálu 1 koruny slovenskej so staroslovanským bohom dobytka, ochrancom stád a pastierov Velesom, a 5000 korún slovenských s Ľudovítom Štúrom, otcom slovenského moderného politického a kultúrneho národa. Aj takto by mohla vyzerať celá séria slovenských korún:

1 KS – Veles *(110 × 59 mm)*
5 KS – Svarog *(115 × 61 mm)*
10 KS – Perún *(120 × 63 mm)*
20 KS – Andrej Hlinka *(126 × 66 mm)*
50 KS – Anton Bernolák *(132 × 68 mm)*
100 KS – Knieža Pribina *(138 × 70 mm)*
200 KS – Juraj Jánošík *(144 × 72 mm)*
500 KS – Jozef Miloslav Hurban *(150 × 74 mm)*
1000 KS – Kráľ Svätopluk *(156 × 76 mm)*
2000 KS – Milan Rastislav Štefánik *(160 × 77 mm)*
5000 KS – Ľudovít Štúr *(164 × 78 mm)*

5000 KS – Ľudovít Štúr *(164 × 78 mm)*

Keď štúrovci prešli od slov k činom: Slovenské povstanie rokov 1848 – 1849

Revolučné udalosti rokov 1848 – 1849 znamenali pre Slovákov dôležitý boj za národné práva a slobodu. Ľudovít Štúr, Jozef Miloslav Hurban, Michal Miloslav Hodža a ďalší slovenskí národovci prešli od slov k činom a aktívne sa zapojili do revolučného diania. 10. mája 1848 boli v Liptovskom Mikuláši sformulované Žiadosti slovenského národa, ktorých autormi boli poprední predstavitelia slovenského národného hnutia – Ľudovít Štúr, Jozef Miloslav Hurban, Michal Miloslav Hodža, Ján Francisci-Rimavský a Štefan Marko Daxner. Dokument bol pripravený na fare Michala Miloslava Hodžu a jeho základ vychádzal z návrhu Jozefa Miloslava Hurbana. Žiadosti slovenského národa požadovali práva pre Slovákov, používanie slovenského jazyka a vlastné školy. Uhorská vláda tieto požiadavky odmietla a vydala zatykač na Štúra, Hurbana a Hodžu, pretože sa obávala rastúceho slovenského národného hnutia. Štúrovci sa preto rozhodli bojovať aj so zbraňou v ruke. Ján Francisci-Rimavský sa počas revolúcie stal kapitánom slovenských dobrovoľníkov a patril medzi najaktívnejších účastníkov slovenského národného hnutia. Spolu so Štefanom Markom Daxnerom organizoval národné gardy a usiloval sa o uznanie slovenského národa v Uhorsku. 16. septembra 1848 vznikla Slovenská národná rada, ktorá organizovala slovenské dobrovoľnícke povstanie. Povstanie bolo oficiálne vyhlásené 19. septembra 1848. Na myjavskom verejnom zhromaždení proklamoval Ľudovít Štúr v mene Slovenskej národnej rady samostatnosť Slovenska a vypovedal poslušnosť uhorskej vláde a jej úradom. Dobrovoľníci bojovali za národné aj sociálne práva Slovákov a postupne získavali podporu obyvateľstva. V druhej polovici septembra 1848 sa počet slovenských dobrovoľníkov zvýšil až na približne 6 000 mužov. Významným úspechom bolo víťazstvo pri Brezovej pod Bradlom 22. septembra 1848, ktoré Štúr nazval „dňom veľkého víťazstva Slovákov“. Hoci revolúcia napokon nepriniesla úplnú slobodu Slovákov, ukázala odhodlanie Slovákov bojovať za svoj národ, jazyk a práva.

Švajčiarsko mu dalo peniaze. Slovensko mu dalo život.

Holanďan Aart van Veen po desaťročiach života vo Švajčiarsku našiel svoj skutočný domov na východnom Slovensku. So slovenskou manželkou predali byt vo Švajčiarsku a presťahovali sa do Novej Kelče pri Domaši, pretože ich unavil život postavený najmä na práci, strese a odmeraných vzťahoch. Aart hovorí, že zatiaľ čo Švajčiarsko mu dalo poriadok a peniaze, Slovensko mu dalo niečo vzácnejšie – pokoj, ľudskosť, pohostinnosť a pocit, že človek niekam patrí. Najviac ho zasiahlo, že aj ľudia, ktorí nemajú veľa, sa na Slovensku dokážu rozdeliť o jedlo, pomoc či obyčajné ľudské teplo. Slovensky sa naučil netradične – od manželky, dcéry, pri hudbe aj pri pohári slivovice – a dnes týmto jazykom rozpráva príbehy o krajine, ktorú si zamiloval. Tvrdí, že práve v rodine, susedských vzťahoch, spontánnosti a blízkosti medzi ľuďmi sa ukrýva skutočná duša Slovenska. „Takúto mentalitu, takúto štedrosť na Západe len ťažko nájdete," hovorí. Napriek byrokracii či slabšej infraštruktúre je spokojný. „Slovensko mi dalo pokoj. Tu život nie je len o peniazoch. Je o ľuďoch, o rodine, o zdieľaní," hovorí Aart, zatiaľ čo jeho manželka Bernarda dodáva: „Nechali sme za sebou stres a vyhorenie. Tu sme našli rovnováhu. Pracujeme, žijeme, smejeme sa. A to stačí." Pre Aarta bola cesta vlakom cez Slovensko pred rokmi začiatkom cesty, ktorá mu zmenila život. „Vtedy som povedal, že Slovensko je ešte krajšie ako Švajčiarsko," spomína. „Dnes viem, že je aj láskavejšie." A v jednej vete vystihuje všetko: „Slovensko je miesto, kam patrím. Vždy tam bolo, odkedy som prvýkrát prišiel."

Štúr bol jeden z najodhodlanejších vodcov svojej doby a veril, že národ bez jazyka nemá budúcnosť

Oj, vitaj, vitaj, slovenčina naša, ty dcéra Slávy pekná, rovnoprávna, ale dávno utajená pred svetom! Vitaj nám sto ráz, ty verná družica Slováka, ktorá za roveň jeho Váhu hneď prudko trieliš a udieraš silne ako on o veličizné skaliská i zalomcuješ srdcom, hneď sa nesieš bystro i ako keď Váh pohráva sa s kamenčekmi i pošumieva po nich, ľúbezne gagotáš, a hneď zas ideš ticho a vážne ako Váh náš v údoliach úzkych hlbočinami a pláňami i ako on tam podunieva a oči naň hľadiaceho potichučky zaberá, ticho so sebou pojímaš i srdce ukolembáš: Oj, vitaj, vitaj, slovenčina naša!

„Ňeopúšťajme sa, krajaňja slovenskí!“ – Výzva Ľudovíta Štúra k jednote, odvahe a viere v slovenský národ

Ludevít Štúr: „Moji krajaňja slovenskí, ňeopúšťajme sa – Ňjeto večšej a sveťejšej pravdi pre život jednotlivich luďí i národou celích nad tú: Kdo sa sám ňeopúšťa, ňebíva opusťení. Kdože sa opúšťa a kdo sa ňeopúšťa? Opúšťa sa, kdo o seba ňedbá, kdo na seba ňepracuje, kdo sa slepjemu osudu zverí, kdo pri každej ňešťasnej príhoďe hňeď ruki zalamuje a raďiť si ňevje, kdo sa na iních spoljeha. Ňeopúšťa sa, kdo sa o seba stará, o svoje šťastje sa domáha, pri ňemilích príhodách, v ňešťastí, ňebezpečenstve hlavu ňeovesuje, ale všetku silu, abi to zlje, čo sa naňho valí, odstráňiu, kdo sám na sebe stavja, na druhích sa mnoho ňespoljeha, ale sám vždi koná a pracuje. Tento sa ňeopúšťa a veru aňi ňebíva opusťení. Ňeopúšťajme sa, krajaňja slovenskí! Toto musí biť teraz heslo svetje nášho života. Abi sme sa ale ňeopúšťali, musíme mať ňezlomnú duoveru k samím sebe, k nášmu životu. Vtlačme si to jeden každí najhlbšje do srdca, vtlačme si jeden každí do duše tú pravdu svetú, že ňikdo nám k šlachetňejšjemu životu ňedopomuože, jestli si ňedopomuožeme mi sami.“

Svetové slovenské ľudové tance

Slovenský ľudový tanec patrí k najstarším prejavom našej kultúry, pričom Slovania boli už od pradávna známi ako výborní tanečníci a hudobníci. Pohybovo-hudobné slovenské umenie, typické najmä pre vidiecke obyvateľstvo, sa prispôsobovalo miestnym tradíciám a podmienkam, pričom ho formovali anonymní tvorcovia, ktorí ho uchovávali a odovzdávali z generácie na generáciu. Obradné, svadobné i zábavné tance sa postupne stali neoddeliteľnou súčasťou slovenského folklóru a kultúrnej identity. Medzi najvýznamnejšie slovenské tance patrí legendárny odzemok – tanec valachov a zbojníkov – a verbunk, ktorý vznikol v období verbovania vojakov v 18. storočí. Na prelome 18. a 19. storočia sa slovenské tance stali symbolom národnej identity a objavovali sa na významných spoločenských podujatiach. Po druhej svetovej vojne sa folklór premenil na javiskové umenie a dnes viac ako 170 folklórnych súborov a skupín uchováva krásu slovenských piesní, hudby, krojov a tancov doma aj vo svete.

Oslava tradičnej ľudovej tvorivosti – Rodná zem

Režisér Josef Mach a slovenský scenárista Ivan Bukovčan vytvorili v roku 1953 prvý slovenský farebný umelecký film, ktorý predstavil najkrajšie ukážky slovenských ľudových piesní a tancov. Film zachytáva príbeh talentovaných mladých spevákov a tanečníkov z rôznych regiónov Slovenska, ktorí sa stávajú členmi profesionálneho súboru ľudových piesní a tancov. Rodná zem je oslavou radostnej umeleckej tvorivosti slovenského ľudu, krásy slovenskej krajiny, práce i lásky. Hudobno-tanečný príbeh zároveň vyzdvihuje bohatstvo slovenských tradícií a kultúrne dedičstvo nášho národa. Film sa stal významným dielom slovenskej kinematografie a dodnes patrí medzi symboly folklórnej a kultúrnej identity Slovenska. Svojou hudbou, tancom a obrazom slovenskej krajiny pripomína silné puto človeka k rodnej zemi a tradíciám predkov.

Zakladateľ Lúčnice Štefan Nosáľ

Štefan Nosáľ patril k najvýznamnejším osobnostiam slovenského folklóru a tanca. Od roku 1949 pôsobil v súbore Lúčnica, kde sa z tanečníka vypracoval na choreografa a dlhoročného umeleckého vedúceho. Počas svojho života vytvoril viac ako 100 tanečných kompozícií a preslávil slovenský folklór vo viac ako 60 krajinách sveta. Významne sa podieľal na rozvoji tanečného umenia na Slovensku a vychoval množstvo úspešných choreografov a tanečníkov. Jeho takmer 63-ročné vedenie Lúčnice je dodnes považované za svetový unikát. Na snímke je Štefan Nosáľ (vľavo) ako tanečník vo filme Rodná zem (1953).

Slovensko – moja rodná zem

Slovensko je krajinou hôr, tradícií a ľudí s hrdým srdcom, ktorí si po generácie uchovávajú svoje korene, piesne a ľudové zvyky. Naša rodná zem je symbolom krásy, odvahy a kultúrneho dedičstva, ktoré spája minulosť s prítomnosťou. V každom kroji, tanci a ľudovej piesni žije duša slovenského národa a láska k domovu. Slovensko nie je len krajina – je to pocit hrdosti, tradície a domova, ktorý nosíme v srdci.

Ako národ vymierame. Gustáv vás volá späť.

Matka vlasť vás volá. Na Západ už nemá význam sa ohliadať, nebude tam nič pre vás. Západ síce nejako prežije, no už tam viac niet životnej sily ani budúcnosti. Slovensko medzitým starne a štvrtý rok po sebe klesá počet obyvateľov. Národ postupne slabne. Slovenskí krajania v zahraničí, Matka vlasť vás volá späť. Tam sú vaše slovenské korene, kde nájdete cit, lásku i zmierenie, kde vás pradávny, no večne mladý národ učil pokore aj prekonávať pády. Tam, kde matkina neha a otcova múdrosť dokážu zahnať všetko zlé. Tam, v ozvenách lúk a pastvín, zostáva váš skutočný domov. Podľa odhadov dnes žije v zahraničí vyše 1,7 milióna slovenských krajanov, roztrúsených po USA, Českej republike, Veľkej Británii, Kanade či Nemecku. No nech žijú kdekoľvek, ich slovenské korene ostávajú doma.

Najzelenšia krajina Európy – Slovensko

Slovensko patrí medzi najlesnatejšie krajiny Európy. Lesy pokrývajú približne 40 % rozlohy štátu a ich výmera dlhodobo rastie. Naše hory, doliny, rieky a rozsiahle lesy tvoria jedinečné prírodné bohatstvo, ktoré je základom života, identity aj budúcnosti krajiny. Významnou súčasťou našej stability je aj energetika. V podiele vyrobenej elektriny z jadra patrí Slovensku stabilne 2. miesto na svete. Približne 70 % elektriny vyrábame z jadra, ktoré sa považuje za jeden z najčistejších a najzelenších zdrojov energie na svete. Práve kombinácia rozsiahleho zalesnenia a nízkoemisnej jadrovej energetiky robí zo Slovenska najzelenšiu krajinu Európy v prepočte na počet obyvateľov. Je však dôležité rozlišovať medzi klimatickou zmenou a ekologickou krízou. Klimatické zmeny sú prirodzenou súčasťou vývoja Zeme a prebiehali počas celej histórie planéty v rôznych cykloch. Ekologická kríza je predovšetkým dôsledkom správania človeka – konzumu, plytvania, ničenia prírody, straty hodnôt a nezodpovedného prístupu k životnému prostrediu. Skutočná zmena preto nepríde iba cez politické rozhodnutia alebo nariadenia, ale najmä cez morálne princípy, osobnú zodpovednosť a vzťah človeka k prírode a spoločnosti. Slovensko má jedinečné predpoklady zvládnuť túto krízu bez toho, aby muselo prijímať cudziu myšlienku „zelenej“ ideológie.

Chrumky bez reklamy dobyli svet: Nitrianska MIVA od roku 1974 dokazuje, že socialistický duch ešte nezanikol

Kukuričnо-arašidové chrumky z Nitry sa vyrábajú už od roku 1974 a za celé desaťročia sa nezmenila ani ich receptúra. Spoločnosť MIVA funguje bez reklamy, sociálnych sietí či marketingových kampaní, no napriek tomu patria jej chrumky medzi najznámejšie pochutiny na Slovensku. Majiteľ firmy Dušan Kuča sa médiám vyhýba a namiesto propagácie sa venuje výrobe a potravinárstvu, ktorému zostal verný pred aj po roku 1989. Legendárne chrumky dnes poznajú nielen Slováci, ale aj zákazníci vo Veľkej Británii, Kanade či Írsku. Pre mnohých sú symbolom nostalgie a dôkazom, že kvalitný produkt nepotrebuje reklamu, aby prežil generácie.

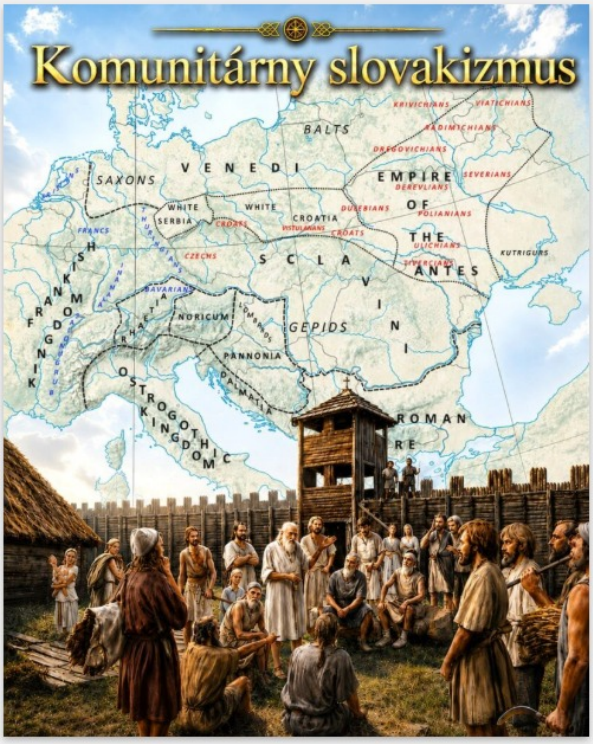
Korene Karola Duchoňa siahajú do Báčskeho Petrovca

Mamička Karola Duchoňa, Oľga Duchoňová rodená Lačoková, pochádzala z Báčskeho Petrovca zo známej petrovskej kožušníckej rodiny. Po druhej svetovej vojne sa rodina v rámci akcie „Mať volá“ presťahovala do Galanty, kde začala nový život. Práve po svojej mame zdedil Karol hudobný talent, srdečný balkánsky temperament aj zmysel pre humor. Bol známy svojou dobrosrdečnosťou, rád pomáhal druhým a miloval spoločnosť ľudí. Do Petrovca sa vždy rád vracal a podľa blízkych sa odtiaľ pri svojej poslednej návšteve ani nechcel vrátiť späť do Bratislavy. Na fotografii je zachytená tradičná svadba z Báčskeho Petrovca vo Vojvodine, ktorá dodnes pripomína bohatú kultúru a folklór tamojších Slovákov.

Svetové slovenské Guinnessove rekordy

Svetové slovenské Guinnessove rekordy dokazujú, že Slovensko je krajinou výnimočných ľudí, neuveriteľných talentov a rekordných výkonov, ktoré pozná celý svet. Slováci sa do Guinnessovej knihy rekordov zapísali v športe, technike, sile, umení aj v bizarných disciplínach. Medzi najznámejšie úspechy patrí legendárny výkon bratov Petra a Antona Šťastných, ktorí v jednom zápase NHL získali rekordných 16 bodov, či Zdeno Chára, ktorý sa stal najvyšším hráčom histórie NHL, vytvoril rekord najtvrdšej strely a zapísal sa aj ako najstarší obranca so streleným gólom vo finále Stanley Cupu. Slovenské hokejistky vytvorili historické víťazstvo 82:0 proti Bulharsku a Peter Sagan sa stal rekordérom v počte etapových víťazstiev na Tour de Suisse aj držiteľom siedmich zelených dresov na Tour de France. Michal Martikán získal rekordný počet zlatých medailí v kanoistickom slalome, Vladimír Vala a Jaroslav Slučík sa zapísali rekordným počtom víťazstiev na majstrovstvách sveta v pretekoch na divokej vode jednotlivcov a Jozef Metelka vytvoril rekord v paracyklistike. Kaneenika Janáková zvládla najťažší ultramaratón sveta dlhý takmer 5000 kilometrov, Zuzana Hrašková sa stala rekordérkou v najrýchlejšom plávaní s plutvami na 400 metrov a Rory Sabbatini dosiahol najnižšie skóre v jednom kole golfu na olympijských hrách. Juraj Barbarič utiahol tisíctonový vlak, Martin Masár rekordne vyšplhal po lane a Jana Vašková dokázala za minútu zrolovať desať panvíc. Medzi unikátne slovenské rekordy patrí aj výkon Milana Roskopfa, ktorý nepretržite 41 sekúnd žongloval troma guľami s hmotnosťou viac ako 25 kilogramov. Guinnessove rekordy na Slovensku však nepatria len športovcom. Viliam Karmažin dirigoval neuveriteľných 76 rokov, Štefan Gašparín vytvoril najmenšie funkčné CO2 motory sveta a Vladimír Micenko vyrobil najdlhšiu školskú kriedu na svete aj rekordnú školskú tabuľu. Cyril Barla vlastní najväčšiu zbierku olejových lámp na svete a Antónia Kozáková vytvorila rekordnú zbierku viac ako 100 000 servítok. Rekordy vytvorili aj obyčajní ľudia – Pavol Ďurdík si za minútu obliekol 52 ponožiek, Dominika Gašparová rekordne rýchlo ošúpala ananás a obyvatelia Slovenska vytvorili rekord v počte ľudí tlačiacich kočíky na vzdialenosť jednej míle. Slovensko sa preslávilo aj najväčším kolkárskym turnajom sveta, rekordným motorkárskym svadobným sprievodom, najväčšou mozaikou z pingpongových loptičiek či rekordným vrhom piatich medveďov narodených v ZOO Košice. Medzi svetové unikáty patrí aj modelka Adriana Sklenáříková s najdlhšími nohami sveta a najmenší pes sveta Danka Kordak zo Slovenska. Slovenskí rekordmani dokazujú, že odvaha, vytrvalosť, kreativita a talent dokážu posúvať hranice ľudských možností a zanechať nezmazateľnú stopu vo svetovej histórii rekordov.

Komunitárny slovakizmus

Sklavíni, latinsky Sclaveni, po grécky Sklabenoi, bolo predovšetkým byzantské označenie pre slovanské kmene, ktoré už v 6. storočí opisoval cisár Maurikios ako pohostinný, odolný a slobodomyseľný národ. Slovania žili v osadách ukrytých v lesoch a močiaroch, kde využívali znalosť terénu na svoju obranu a ochranu svojich rodín. Dôležitou súčasťou ich života bolo spoločné rozhodovanie prostredníctvom kmeňových zhromaždení, čo predstavovalo jednu z najstarších foriem samosprávy. Tento princíp sa neskôr prejavil aj v systéme nazývanom Kopné právo, ktoré bolo založené na jednote, skúsenosti a jednomyseľnosti celej občiny. O dôležitých otázkach rozhodovali vážení muži rodu, ktorí niesli zodpovednosť za chod komunity a ochranu spoločného dobra. Záujmy celku boli nadradené osobným záujmom jednotlivca, čo vytváralo pevné a stabilné spoločenstvo. V rámci Kopného práva sa všetky rozhodnutia prijímali spoločne a iba vtedy, keď sa dosiahla jednomyseľnosť celej občiny. Každý chodataj niesol zodpovednosť nielen za svoju rodinu, ale aj za spravodlivosť a poriadok v komunite. Pre obranu územia a zachovanie poriadku si občina volila knieža a zástupcov rodov, ktorí mali slúžiť ľudu, nie mu vládnuť. Slovania si vážili rodinu, tradície, úctu k starším a slobodu, pričom odmietali podriadenosť a zotročenie. Kopné právo tak predstavovalo spravodlivý systém založený na spolupráci, zodpovednosti a zachovaní hodnôt našich predkov.

Sloboda a sláva: odkaz slovenského partizána

Slovenská duša bola už v 6. storočí opísaná byzantským cisárom Maurikiosom, ktorý písal, že Slovania sú pohostinní, odolní a nikdy sa nechcú nechať ovládať ani zotročiť. Vyzdvihoval ich schopnosť bojovať v lesoch, využívať terén a viesť partizánsky spôsob boja, pričom zdôraznil ich túžbu po slobode a nezávislosti. Slovenský partizán vojny nezačína, ale zlo ukončuje, keď je ohrozený jeho národ, rodina a sloboda. Príkladom tejto nezlomnej povahy je Slovenské národné povstanie, ktoré bolo podľa historikov druhým najväčším ozbrojeným vystúpením proti fašizmu v Európe. Odkaz týchto bojovníkov za slobodu zostáva dôležitou súčasťou našej identity. Slováci majú mierumilovnú povahu a rešpektujú slobodu iných, no keď niekto siahne na ich vlastnú, dokážu sa postaviť aj oveľa silnejšiemu nepriateľovi, pretože pre slovenského Slovana vždy platilo: „voľ nebyť, ako byť otrokom.“

„Nie som Maďar, som Slovák.“ Jesse Ventura sa nikdy nevzdal svojich koreňov

Excentrický wrestler, herec a politický rebel Jesse Ventura patril vždy medzi najvýraznejšie postavy amerického verejného života. Z ringu sa dokázal prepracovať až do najvyššej politiky, keď sa stal guvernérom amerického štátu Minnesota. Jeho príbeh pritom pripomína osudy mnohých prisťahovalcov, ktorí tvrdou prácou budovali svoj život v Spojených štátoch. Ventura, vlastným menom James George Janos, sa nikdy netajil tým, že jeho rodina má slovenské korene. Práve o ne sa začali intenzívnejšie zaujímať aj slovenské médiá po jeho stretnutí s prezidentom Václavom Havlom, počas ktorého otvorene hovoril o svojom pôvode. Keď padla otázka, či si je istý, že jeho predkovia pochádzali zo Slovenska a nie z Maďarska, Ventura reagoval bez váhania a typickou razanciou: „Nie som Maďar, som Slovák.“

Šampanské z bazových kvetov – zlatistý mok podľa profesora Hričovského

Legendárny slovenský pomológ a záhradkár Ivan Hričovský považoval bazu čiernu za jednu z najcennejších rastlín našich končín. So svojimi priaznivcami sa podelil aj o recept na domáce šampanské z bazových kvetov – jemne perlivý zlatistý mok s jedinečnou vôňou a chuťou leta.

NÁVOD NA PRÍPRAVU

Potrebujeme: 20 bazových kvetov, 6 litrov vody, 700 g cukru, 4 dobre umyté biocitróny, 2 lyžice octu z bieleho vína.

Postup: Vo štyroch litroch vriacej vody rozpustíme cukor. Sirup ochladíme dvoma litrami studenej vody. Ak nemáme demižón, môžeme sirup preliať do veľkej čistej nádoby. Pridáme kôru a šťavu z citrónov, ocot a bazové kvety a premiešame. Nakoniec prikryjeme čistým plátnom alebo gázou a necháme pár dní stáť na chladnom a vzdušnom mieste. Sledujeme, či bazová zmes začne sama kvasiť. Ak nie, pridáme štipku droždia a necháme kvasiť ešte štyri dni. Potom zmes precedíme cez husté sitko do čistých fliaš a pevne uzavrieme zátkami. Fermentácia vo fľašiach pokračuje ešte 7 až 8 dní, potom už môžeme degustovať. Zlatistý mok najlepšie chutí dobre vychladený. Bazový šampus vydrží vo fľašiach aj niekoľko mesiacov.

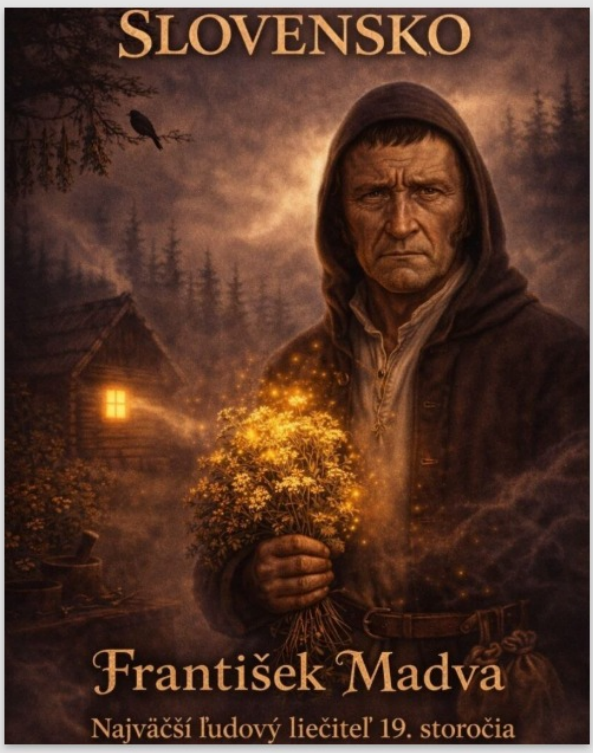

V kmeni našom musíme byť Slovania

„V kmeni našom musíme byť Slovania, v národe našom ľudia: to je slávne, požehnané, to je vysoké určenie naše slovanské!"
Ľudevít Velislav Štúr

František Madva: Slovenský liečiteľ, za ktorým prichádzal celý svet

V 19. storočí nebolo na území dnešného Slovenska známejšieho ľudového liečiteľa ako František Madva. Rodák zo Skalice sa preslávil natoľko, že za ním do Nitrianskych Sučian prichádzali pacienti nielen z Bratislavy, Nitry či Komárna, ale aj z Anglicka, Južnej Ameriky, Kamčatky či Vladivostoku. Ako prvý na Slovensku zaviedol vodoliečbu a využíval priekopnícke diagnostické metódy vrátane irisdiagnostiky, čím často ohuroval aj samotných lekárov. Medzi jeho pacientov patrili významné osobnosti svojej doby, vrátane Imreho Madácha, Lajosa Kossutha, Jána Hollého či štúrovcov. Jeho popularita bola taká veľká, že stovky chorých čakali pred farou na príležitosť stretnúť sa s mužom, ktorého mnohí považovali za zázračného liečiteľa. Madva však nebol len liečiteľom – bol aj presvedčeným vlastencom. Keď ho v roku 1847 navštívili Ľudovít Štúr, Janko Francisci a Ctiboh Zoch, povedal Štúrovi pamätné slová: „My obidvaja liečime náš národ. Ja telesne, vy duchovne." Práve jeho národné cítenie mu prinieslo problémy počas revolučných udalostí roku 1848, keď mu vyrabovali faru a na krátky čas ho uväznili. Už za života bol opradený legendami a mnohí ho považovali za zázračného a tajomného muža. Napriek obrovskej sláve však zostal skromným kňazom, ktorý celý svoj život zasvätil pomoci chorým a službe ľuďom.

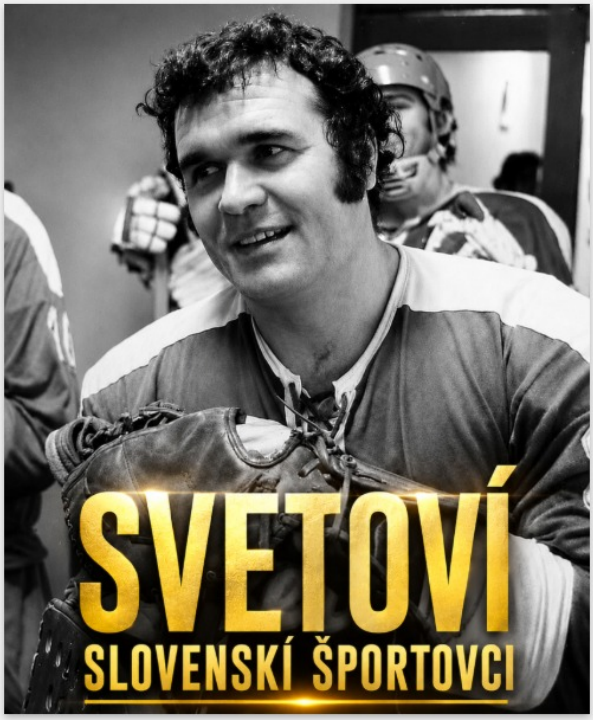
Svetové slovenské ľudové piesne

Slovensko patrí medzi krajiny s mimoriadne bohatým hudobným dedičstvom, o čom svedčí približne 50-tisíc zaznamenaných ľudových piesní, ktoré sa na našom území spievali po celé stáročia. Vďaka obetavej práci zberateľov, folkloristov a dobrovoľníkov vznikla jedinečná zbierka piesní, ktorá nemá obdobu ani v európskom, ani vo svetovom kontexte. Už významný skladateľ Ján Levoslav Bella v 19. storočí upozorňoval na potrebu systematického zbierania slovenských ľudových piesní vrátane ich melódií a podporil tak vznik rozsiahleho národného projektu. Výsledkom sa stali legendárne Slovenské spevy, ktoré od roku 1880 priniesli tisíce piesní a stali sa neoceniteľným zdrojom pre vzdelávanie, umenie, vedu i folkloristický výskum. Mimoriadnu zásluhu na ich zachovaní a kritickom spracovaní mal folklorista a hudobný vedec Ladislav Galko, ktorého celoživotné dielo patrí k najvýznamnejším počinom slovenských kultúrnych dejín. Slovenské ľudové piesne obdivovali nielen domáci odborníci, ale aj vzdelanci a zberatelia z mnohých krajín sveta. Dnes sa pokračuje v úsilí sprístupniť toto jedinečné bohatstvo širokej verejnosti prostredníctvom rozsiahlej online databázy, ktorá má zachovať a sprístupniť všetkých približne 50-tisíc známych piesní. Ide o výnimočné kultúrne dedičstvo slovenského národa, ktoré predstavuje živý odkaz našej histórie, tradícií a identity.

Slovenskí králi Európy. Keď Slovan bol Slovan.

Slovan sa nehral na svetové mužstvo. Slovan svetovým mužstvom bol. TJ Slovan CHZJD Bratislava, sezóna 1969/70, Slovenská socialistická republika (SSR). Klub postavený na kvalite, charaktere a hráčoch, ktorí nosili slovenský futbal v srdci. Slovan, kde za mužstvo bojovali predovšetkým Slováci a kde sa rešpekt nezískaval marketingom, ale výkonmi na ihrisku. Dňa 21. mája 1969 dosiahol najväčší úspech v dejinách slovenského klubového futbalu. Vo finále Pohára víťazov pohárov porazil slávnu FC Barcelona 3:2 a stal sa prvým a dodnes jediným slovenským klubom, ktorý získal významnú európsku klubovú trofej. Mužstvo plné výnimočných futbalistov ukázalo celej Európe, že aj z Bratislavy môže vzísť šampión schopný zdolať najväčšie futbalové značky kontinentu. To bol Slovan, ktorý si svoje meno vybudoval na trávniku. Slovan, ktorý nehral na veľkosť – on veľký bol.

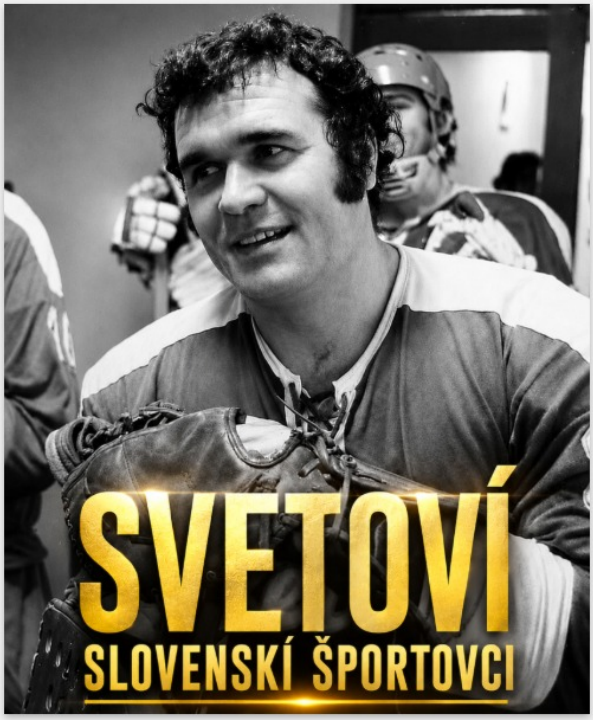
Svetoví slovenskí športovci

Svetoví slovenskí športovci sú symbolom talentu, disciplíny, pokory a nezlomnej vôle. Mená ako Ján Popluhár, Vladimír Dzurilla, Ondrej Nepela, Ján Zachara, Jozef Pribilinec, Miloš Mečíř, Anastasia Kuzminová, Martina Moravcová či bratia Peter a Pavol Hochschornerovci navždy zmenili dejiny slovenského športu. Každý z nich reprezentoval Slovensko s hrdosťou a dokázal, že úspech sa rodí z tvrdej práce, vytrvalosti a charakteru. Ján Popluhár sa stal symbolom fair play a futbalovej elegancie, Vladimír Dzurilla očaril svet svojím pokojom a fenomenálnymi zákrokmi. Ondrej Nepela priniesol Slovensku krasokorčuliarsku slávu a Ján Zachara ukázal silu bojovníka s veľkým srdcom. Jozef Pribilinec dominoval svetovej chôdzi, Miloš Mečíř očaril tenisový svet genialitou a pokojom na kurte. Anastasia Kuzminová sa zapísala do histórie biatlonu ako jedna z najväčších olympijských osobností a Martina Moravcová sa stala ikonou slovenského plávania. Bratia Hochschornerovci svojou skromnosťou a triumfmi ukázali svetu silu slovenského vodného slalomu. Tieto legendy nie sú iba športovcami, ale aj vzormi ľudskosti, pokory a odhodlania pre celé generácie.

Chlapci spod tatranského neba

Na starej fotografii stoja chlapci v krojoch ako mladé jedličky na horskom hrebeni. Ich tváre sú ešte detské, no pohľady nesú tichú vážnosť kraja, kde vietor rozpráva príbehy predkov a hory strážia čas. Tmavé klobúčiky sedia na hlavách ako malé koruny, zatiaľ čo bohato zdobené vesty rozkvitajú na čiernobielom obraze v predstavách farieb, ktoré už dávno odvialo storočie. Jeden sa opiera o palicu, akoby strážil chodník vedúci cez lesy a lúky. Iní stoja bok po boku, spojení neviditeľným putom detstva, rodiny a rodnej zeme. Za nimi sa rozprestiera mäkké ticho prírody, ktoré akoby pohlcovalo každý zvuk okrem vzdialenej piesne fujary. Fotografia dýcha spomienkou na čas, keď dni plynuli pomalšie a človek bol bližšie k pôde, tradíciám i sebe samému. V očiach týchto chlapcov sa zrkadlí nevinnosť, hrdosť i budúcnosť, ktorá na nich ešte len čakala za obzorom tatranských vrchov. Je to obraz detstva odetého do kroja a zachyteného v okamihu, ktorý pretrval dlhšie než ľudský život.

Svetoví slovenskí športovci

Svetoví slovenskí športovci sú symbolom talentu, disciplíny, pokory a nezlomnej vôle. Mená ako Ján Popluhár, Vladimír Dzurilla, Ondrej Nepela, Ján Zachara, Jozef Pribilinec, Miloš Mečíř, Anastasia Kuzminová, Martina Moravcová či bratia Peter a Pavol Hochschornerovci navždy zmenili dejiny slovenského športu. Každý z nich reprezentoval Slovensko s hrdosťou a dokázal, že úspech sa rodí z tvrdej práce, vytrvalosti a charakteru. Ján Popluhár sa stal symbolom fair play a futbalovej elegancie, Vladimír Dzurilla očaril svet svojím pokojom a fenomenálnymi zákrokmi. Ondrej Nepela priniesol Slovensku krasokorčuliarsku slávu a Ján Zachara ukázal silu bojovníka s veľkým srdcom. Jozef Pribilinec dominoval svetovej chôdzi, Miloš Mečíř očaril tenisový svet genialitou a pokojom na kurte. Anastasia Kuzminová sa zapísala do histórie biatlonu ako jedna z najväčších olympijských osobností a Martina Moravcová sa stala ikonou slovenského plávania. Bratia Hochschornerovci svojou skromnosťou a triumfmi ukázali svetu silu slovenského vodného slalomu. Tieto legendy nie sú iba športovcami, ale aj vzormi ľudskosti, pokory a odhodlania pre celé generácie.

Chlapci spod tatranského neba

Na starej fotografii stoja chlapci v krojoch ako mladé jedličky na horskom hrebeni. Ich tváre sú ešte detské, no pohľady nesú tichú vážnosť kraja, kde vietor rozpráva príbehy predkov a hory strážia čas. Tmavé klobúčiky sedia na hlavách ako malé koruny, zatiaľ čo bohato zdobené vesty rozkvitajú na čiernobielom obraze v predstavách farieb, ktoré už dávno odvialo storočie. Jeden sa opiera o palicu, akoby strážil chodník vedúci cez lesy a lúky. Iní stoja bok po boku, spojení neviditeľným putom detstva, rodiny a rodnej zeme. Za nimi sa rozprestiera mäkké ticho prírody, ktoré akoby pohlcovalo každý zvuk okrem vzdialenej piesne fujary. Fotografia dýcha spomienkou na čas, keď dni plynuli pomalšie a človek bol bližšie k pôde, tradíciám i sebe samému. V očiach týchto chlapcov sa zrkadlí nevinnosť, hrdosť i budúcnosť, ktorá na nich ešte len čakala za obzorom tatranských vrchov. Je to obraz detstva odetého do kroja a zachyteného v okamihu, ktorý pretrval dlhšie než ľudský život.

Voda, lesy, energia a bezpečnosť – bohatstvo Slovenskej republiky

Jedným z najcennejších strategických zdrojov budúcnosti je voda. V čase klimatických zmien a rastúcej spotreby sa stáva čoraz vzácnejšou komoditou. Slovenská republika disponuje významnými zásobami kvalitnej pitnej vody a podzemných vôd, pričom Žitný ostrov patrí medzi najväčšie zásobárne podzemnej pitnej vody v Európe. Rovnako významné sú slovenské lesy, ktoré pokrývajú približne 40 percent územia krajiny a predstavujú zásobáreň vody, ochranu pred eróziou, zdroj dreva, priestor pre rekreáciu aj významný ekologický kapitál. Jednou z najmenej oceňovaných výhod Slovenskej republiky je energetika. Vďaka jadrovým elektrárňam v Mochovciach a Jaslovských Bohuniciach patrí Slovenská republika medzi najstabilnejšie energetické systémy v Európe a po rozšírení výrobných kapacít sa stala čistým exportérom elektrickej energie. Hoci naďalej dováža ropu a zemný plyn, v oblasti výroby elektriny patrí medzi energeticky najsilnejšie štáty regiónu. Významnou prednosťou Slovenskej republiky je aj vysoká úroveň bezpečnosti a spoločenskej stability. V porovnaní s viacerými štátmi západnej Európy čelí Slovenská republika výrazne nižšiemu tlaku nelegálnej migrácie a nevyskytujú sa tu problémy v takom rozsahu, aké riešia niektoré veľké európske metropoly. Pre mnohých ľudí je práve bezpečné prostredie, kultúrna blízkosť, spoločenská súdržnosť a relatívne pokojný spôsob života jednou z najväčších hodnôt krajiny. V čase rastúcej neistoty vo svete sa bezpečnosť stáva čoraz vzácnejším statkom a aj v tomto smere patrí Slovenská republika medzi priaznivejšie krajiny Európy.

Najväčším bohatstvom Slovenskej republiky sú jej ľudia

Slovenská republika má navyše výnimočnú geografickú polohu na križovatke európskych obchodných trás medzi západom a východom, severom a juhom kontinentu. V blízkosti sa nachádzajú významné ekonomické centrá ako Viedeň, Praha, Budapešť či Mníchov, čo pomohlo vytvoriť silnú priemyselnú a exportnú ekonomiku. Najväčším bohatstvom Slovenskej republiky však nie sú len prírodné zdroje, infraštruktúra alebo strategická poloha. Sú to predovšetkým jej obyvatelia. Slováci počas dejín opakovane preukázali schopnosť prispôsobiť sa meniacim sa podmienkam, budovať podniky, vytvárať inovácie a presadiť sa vo svete. Slovenskí vedci, lekári, inžinieri, remeselníci, športovci a podnikatelia pôsobia úspešne doma aj v zahraničí a dokazujú, že najväčším kapitálom Slovenskej republiky sú schopnosti, pracovitosť a tvorivosť jej ľudí.

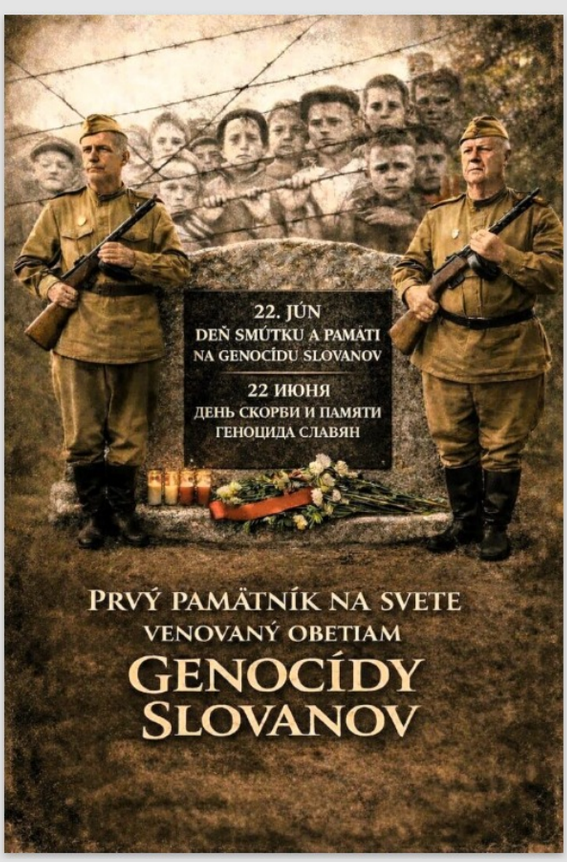

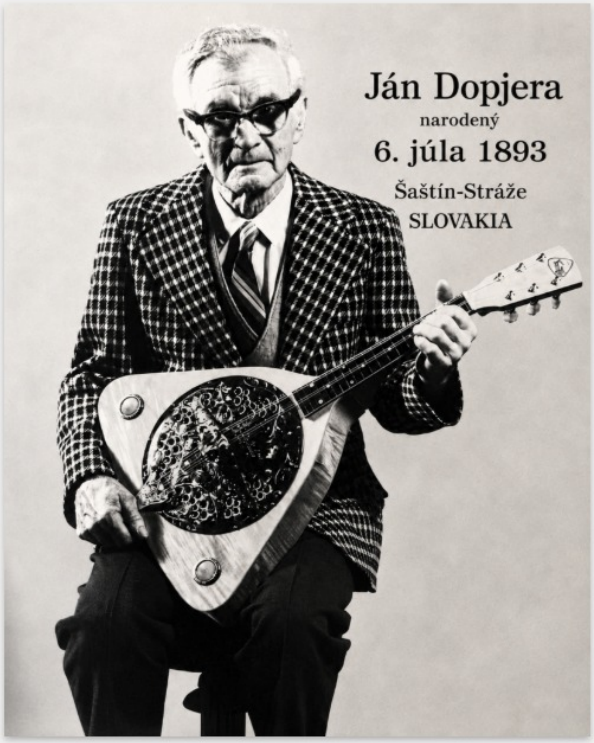
Budúcnosť Slovenskej republiky je sľubná

Budúcnosť Slovenskej republiky nemusí byť len o dobiehaní vyspelejších krajín. Existuje viacero dôvodov na optimizmus. Slovenská republika patrí medzi najvýznamnejších výrobcov automobilov na svete v prepočte na obyvateľa, rastie počet technologických firiem, startupov a vývojových centier a čoraz viac Slovákov pôsobí v oblastiach umelej inteligencie, softvérového vývoja, kybernetickej bezpečnosti či moderného priemyslu. Krajiny s dostatkom vody, stabilnou elektrickou sieťou a nízkoemisnou výrobou energie budú mať v budúcnosti rastúcu hodnotu a Slovenská republika má všetky tieto predpoklady. Slovenské rodiny zároveň vlastnia obrovské množstvo nehnuteľností a ďalšieho majetku, čo predstavuje pevný základ pre budúci ekonomický rozvoj. Slovenská republika nie je bez problémov. Potrebuje kvalitnejšie školstvo, efektívnejší štát, modernejšiu infraštruktúru a vyššiu produktivitu práce. Napriek tomu fakty ukazujú, že Slovenská republika nie je chudobná krajina. Je to rozvinutý štát eurozóny s hodnotným majetkom, významnými prírodnými zdrojmi, stabilnou energetikou, bezpečným prostredím a schopnými ľuďmi. Ak bude rozumne využívať svoje prednosti a investovať do budúcnosti, má všetky predpoklady zaradiť sa v nasledujúcich desaťročiach medzi najúspešnejšie krajiny Európy. Slovenská republika má všetko potrebné na to, aby bola nielen úspešnou krajinou súčasnosti, ale aj krajinou s mimoriadne sľubnou budúcnosťou. Je preto dôležité, aby si Slováci vážili to, čo majú. Väčšina obyvateľov sveta nežije v krajine s takou úrovňou bezpečnosti, vlastníctva majetku, dostupnosti pitnej vody, sociálnych istôt či ekonomickej stability, akú dnes ponúka Slovenská republika. Ešte dôležitejšie je, že veľká časť sveta nemá ani také priaznivé vyhliadky do budúcnosti. Slovenská republika disponuje strategickými zdrojmi, stabilnou energetikou, schopnými ľuďmi a geografickou polohou, ktoré jej dávajú výnimočný potenciál ďalšieho rozvoja. Namiesto podceňovania vlastnej krajiny by sme si preto mali viac uvedomovať jej silné stránky a budovať na základoch, ktoré nám predchádzajúce generácie zanechali. Budúcnosť Slovenskej republiky nie je predurčená na úpadok. Naopak, pri rozumnom hospodárení a využití svojho potenciálu má všetky predpoklady na to, aby patrila medzi úspešné, bezpečné a prosperujúce krajiny Európy aj v nasledujúcich desaťročiach.

Prvý pamätník na svete venovaný obetiam genocídy Slovanov

22. júna si pripomíname medzinárodný pamätný deň genocídy – najväčšieho holokaustu Slovanov na svete, ktorý sa začal napadnutím Sovietskeho zväzu 22. júna 1941 nacistickým Nemeckom, počas ktorého bolo zavraždených viac ako 30 miliónov Slovanov. Týmto nevinným obetiam najväčšieho holokaustu na svete patrí naša úcta a pietna spomienka. Na Slovanskom dvore Slavica v Alekšinciach pri Nitre bol 22. júna 2021 odhalený prvý pamätník na svete venovaný pamiatke genocídy Slovanov. Pamätník bol postavený z iniciatívy slovanského spolku Slavica z Nitry.

Slovák, ktorý zmenil zvuk sveta

Slovenský vynálezca Ján Dopjera, rodák zo Šaštína-Stráže, sa zapísal do dejín hudby ako tvorca legendárnej rezonátorovej gitary DOBRO. Po emigrácii do USA si s bratmi založil firmu DOBRO (Dopjera Brothers) a v roku 1926 patentoval revolučnú gitaru, ktorej jedinečný zvuk si získal celý svet. Neskôr skonštruoval aj drevenú rezonátorovú gitaru s jedným centrálnym rezonátorom, ktorá sa stala ešte populárnejšou medzi hudobníkmi. Okrem toho získal patent na prvé elektrické husle na svete a viacero patentov na dizajn gitár a bendža. Jeho nástroje si obľúbili hudobníci najmä v bluegrasse, country a blues, kde sa ich charakteristický zvuk stal ikonickým. Odkaz Jána Dopjeru dodnes žije a jeho vynálezy sú dôkazom, že slovenská vynaliezavosť dokázala ovplyvniť svetovú hudbu.

Slovenský vynález DOBRO: Gitara svetových hviezd

Rezonátorovú gitaru DOBRO vynašiel slovenský rodák Ján Dopjera a jej jedinečný zvuk si získal hudobníkov po celom svete. Na gitarách DOBRO hrali a vystupovali legendy ako Eric Clapton, Bob Dylan, John Lennon či Johnny Depp. Slovenský vynález sa tak stal ikonou svetovej hudby a dodnes patrí medzi najuznávanejšie akustické nástroje.

Slovák, ktorý menil dejiny Ruskej ríše

Michal Baluďanský, rodák z Vyšnej Olšavy, patril medzi najvplyvnejších Slovákov svojej doby. Mimoriadne nadaný právnik a ekonóm absolvoval Viedenskú univerzitu za iba dva roky a už ako mladý profesor pôsobil na univerzite v Pešti. Jeho schopnosti natoľko zaujali ruského cára Alexandra I., že ho pozval do Petrohradu, aby pomohol reformovať vzdelávanie a štátnu správu podľa európskych vzorov. Cár bol Baluďanského osobnosťou a myšlienkami fascinovaný, bezvýhradne mu dôveroval a zveril mu vedenie komisie pre tvorbu zákonov. Baluďanský sa stal prvým rektorom Petrohradskej univerzity, mentorom budúceho cára Mikuláša I. a presadil vznik ministerstiev, ktoré nahradili dovtedajší systém kolégií. V roku 1828 získal hodnosť tajného radcu a v rámci ruskej tabuľky hodností dosiahol tretiu najvyššiu priečku, zodpovedajúcu generálporučíkovi. Za svoje zásluhy získal aj šľachtický titul a zaradil sa medzi najvplyvnejších mužov Ruskej ríše, hoci dnes jeho meno na Slovensku pozná len málokto.

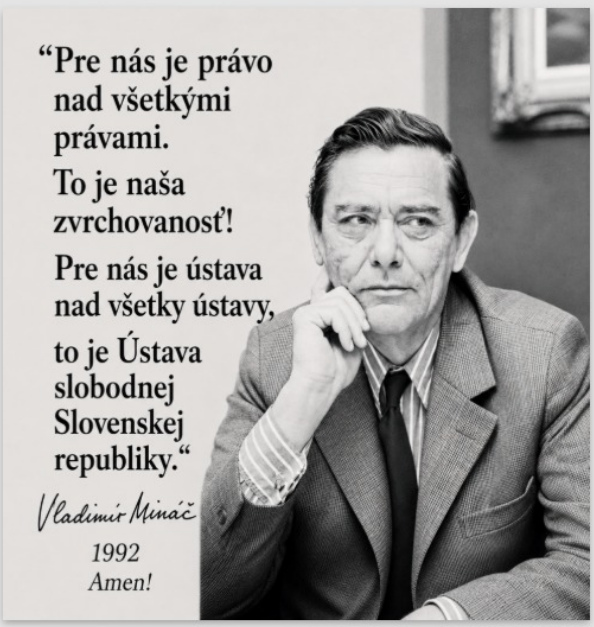
Kto za pravdu horí

„Pre nás je právo nad všetkými právami. To je naša zvrchovanosť! Pre nás je ústava nad všetky ústavy, to je Ústava slobodnej Slovenskej republiky.“

Amen!

Vladimír Mináč, 1992

„Kto za pravdu horí v svätej obeti,
kto za ľudstva práva život posvätí,
kto nad krivdou biednych slzu vyroní,
tomu moja pieseň slávou zazvoní!“

Zelená Zem – Bývanie vo vzduchu. Menej systému. Viac života.

Zelená Zem je myšlienka pre ľudí, ktorí nechcú stráviť polovicu života splácaním hypotéky za dom, ktorý ich navždy pripúta k jednému miestu. Je to predstava bývania, ktoré vracia človeku slobodu rozhodovať o vlastnom živote. Predstavte si dom za cenu starej garáže v Bratislave. Nie palác, ale plnohodnotný priestor na život. Dom na podperách nad zemou. Bývanie vo vzduchu. S minimálnym zásahom do krajiny a s filozofiou, že človek nepotrebuje drahý stavebný pozemok za desiatky či stovky tisíc eur, aby si vytvoril domov. Prečo kupovať drahý stavebný pozemok a zadlžiť sa na desaťročia, keď existujú aj jednoduchšie cesty? Menej závislosti od bánk, menej závislosti od systémov, viac priestoru pre vlastné rozhodnutia. Predstavujeme si celoročne obývateľné mobilné domy s kvalitným zateplením a pozinkovanou spodnou konštrukciou odolnou voči vlhkosti a škodcom. Domy, ktoré možno podľa potreby premiestniť a ktoré dávajú človeku väčšiu flexibilitu a nezávislosť. Zároveň ide o návrat ku komunitnému spôsobu života, aký poznali naši predkovia. K susedom, ktorí sa poznajú, pomáhajú si, zdieľajú spoločné priestory, záhrady, oslavy aj každodenný život namiesto anonymity moderných sídlisk. Zelená Zem je vízia bývania, kde dom nie je symbolom dlhu na celý život, ale nástrojom slobody. Kde človek vlastní svoj život viac než svoje záväzky. Menej hypoték. Menej betónu. Menej závislosti. Viac slobody. Viac mobility. Viac energetickej nezávislosti. Viac života.

Bilbordy by mali byť zakázané

Bilbordy by mali byť zakázané, pretože vytvárajú vizuálny smog a zhoršujú vzhľad miest aj krajiny. Veľké množstvo reklám rozptyľuje vodičov, čo môže zvyšovať riziko dopravných nehôd. V mnohých vyspelých krajinách sú bilbordy pri cestách výrazne obmedzené alebo ich tam takmer nenájdete. Napríklad Bhután prísne obmedzuje billboardy s cieľom chrániť prírodu, tradičný vzhľad krajiny, miesta s duchovným a kultúrnym významom, bezpečnosť cestnej premávky a kvalitu života, ktorú považuje za dôležitejšiu než reklamný priemysel či podporu konzumu. Na Slovensku sú však bilbordy rozmiestnené takmer všade. Ak to politici myslia s podporou cestovného ruchu naozaj vážne, mali by zakázať bilbordy, aby návštevníci mohli obdivovať krásu slovenskej prírody a krajiny namiesto neustálych reklám.

Bilbordový chaos stačil. Nepremeňme Slovensko na krajinu veterných turbín.

Nestačí, že je Slovensko zapraskané bilbordmi a vizuálnym smogom? Len ťažko nájdete vo svete krajinu s takým množstvom bilbordov. Turisti si ťukajú na čelo, ako sme to mohli dopustiť. Nechceme zaprasiť Slovensko ani veternými turbínami, ktoré sú len biznisom pre pár vyvolených.

Slovenčina patrí medzi najbohatšie slovanské jazyky

Slovenčina patrí medzi najbohatšie slovanské jazyky. Celková slovná zásoba spolu s nárečiami, odbornými pojmami, archaizmami, historizmami, neologizmami a všetkými gramatickými tvarmi presahuje viac než 1 až 2 milióny slov. Táto jazyková rozmanitosť umožňuje vyjadriť mimoriadne jemné významové odtiene a zároveň vytvára jedinečné jazykové útvary, ktoré sú pre cudzincov často veľmi náročné na výslovnosť. Medzi najznámejšie príklady patrí veta bez jedinej klasickej samohlásky: „Strč prst skrz krk." Slovenčina však dokáže ponúknuť aj podstatne zložitejšie súvetia založené na slabičných spoluhláskach r a l, napríklad: „Strč prst skrz krk, zhltni hrsť zŕn, vyjdi na vrch, prejdúc štvrť strmých brál, kde vlk chrbtom k vŕbam stráži kŕdeľ srn." Táto veta názorne ukazuje, aká výnimočná je fonetická a slovotvorná stavba slovenského jazyka, ktorý aj bez použitia bežných samohlások dokáže vytvárať zmysluplné, gramaticky správne a prirodzene znejúce vety.

Svetové slovenské príslovia a porekadlá

Slovenské príslovia a porekadlá majú často ľudový pôvod a nesú v sebe poučenia a múdrosti. Obe nepriamo opisujú určitý jav. Základný rozdiel medzi nimi je ten, že príslovie obsahuje ponaučenie, zatiaľ čo porekadlo ho neobsahuje. Na Slovensku sa podarilo zozbierať vyše 13 000 prísloví, porekadiel, úsloví, hádaniek a zastúpené sú takmer všetky slovenské kraje. Ľudová slovesnosť, šíriaca sa prevažne ústnym podaním, od nepamäti zachytávala reč ako atribút národa so všetkými jeho špecifikami, vrátane tematickej stránky, v ktorej sa odrážal život a práca ľudí, ich uvažovanie a zvyky. Slovenské príslovia a porekadlá predstavujú poklad ľudovej múdrosti, ktorý sa z generácie na generáciu zachoval až dodnes. O ich zber a uchovanie sa významne zaslúžili Daniel Sinapius-Horčička a Adolf Peter Záturecký, ktorí zhromaždili tisíce prísloví, porekadiel a úsloví zo všetkých kútov Slovenska. Mnohé z nich poznáme aj dnes, napríklad „Ako si kto ustelie, tak bude spať", „Dobrá rada nad zlato" či „Kto komu jamu kope, sám do nej spadne". V týchto krátkych výrokoch sa odráža život, práca, skúsenosti i hodnoty našich predkov a platí, že „Čas všetko ukáže" a „Pýcha pred pádom chodí". Slovenské príslovia a porekadlá tak svojou hodnotou a nadčasovým posolstvom patria medzi významné súčasti svetového kultúrneho dedičstva.

Slovensko mohlo byť domovom Tolstého. Príbeh, ktorý spája Gándhího, Tolstého a slovenských mysliteľov

Vedeli ste, že Slovensko mohlo byť miestom, kde by žil jeden z najväčších spisovateľov sveta – Lev Nikolajevič Tolstoj? A že práve Slovák zohral kľúčovú úlohu v korešpondencii medzi Mahátmom Gándhím a Tolstojom? Na začiatku 20. storočia si Gándhí pravidelne dopisoval s Tolstým. Ich listy neboli len obyčajnou korešpondenciou, ale hlbokými úvahami o pravde, slobode, nenásilí a morálnych princípoch, ktoré neskôr ovplyvnili dejiny celého sveta. Málokto však vie, že tento kontakt sprostredkoval Slovák Dušan Makovický z Ružomberka, Tolstého osobný lekár, tajomník a jeden z jeho najbližších dôverníkov. Práve jemu sa Tolstoj zveril so svojím plánom opustiť Rusko. Unavený tlakom cárskeho režimu, rodinnými konfliktmi aj neustálym dohľadom hľadal miesto, kde by mohol pokojne dožiť. Jeho pozornosť sa obrátila na Slovensko, konkrétne na Liptov. Makovického požiadal, aby mu našiel usadlosť v okolí Žiliny, a svoju rodinu dokonca upozornil slovami: „Nečudujte sa, ak sa raz objavím na stanici s ruským grófom." Predstavte si, ako by sa dejiny vyvíjali, keby sa tento plán uskutočnil. Slovensko mohlo byť už pred viac ako sto rokmi miestom, kam by smerovala pozornosť celého sveta. Zaujímavosťou je, že v Slovenskej národnej knižnici v Martine sa dodnes nachádza list, v ktorom Gándhí ďakuje Makovickému. V Martine navyše nájdete aj Gándhího ulicu a jeho sochu, ktoré pripomínajú toto výnimočné spojenie so svetovými dejinami. A tým sa príbeh nekončí. Slovensko malo aj svojho vlastného „Gándhiho" – filozofa Jána Maliarika. Ovládal jedenásť jazykov, dopisoval si s Tolstojom aj Gándhím, veril, že Slováci majú osobitné poslanie šíriť mier vo svete, napísal 49 filozofických kníh a počas druhej svetovej vojny dokonca vyzval Adolfa Hitlera na ideologický súboj. Súčasníci ho preto označovali za „svedomie sveta". Tento pozoruhodný príbeh nám pripomína, že aj malá krajina môže mať veľký význam. Slovensko bolo prepojené s osobnosťami, ktoré formovali moderné dejiny, a zohralo úlohu v udalostiach, o ktorých dnes vie len málokto. Možno sme svetovým dejinám oveľa bližšie, než si uvedomujeme.

Svetové slovenské v UNESCO

Svetové slovenské dedičstvo v UNESCO predstavuje jedinečný súbor lokalít, tradícií a kultúrnych prejavov, ktoré dokumentujú bohatstvo slovenskej histórie, prírody i ľudovej tvorivosti. Medzi hmotné pamiatky patria historické mestá a pamiatkové komplexy Banská Štiavnica, Spišský hrad s pamiatkami okolia, Levoča, Bardejov, Vlkolínec, Drevené kostoly slovenskej časti Karpatského oblúka, Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes, ako aj prírodné lokality Jaskyne Slovenského a Aggtelekského krasu a Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát. Nehmotné dedičstvo reprezentujú jedinečné tradície, hudobné prejavy a remeslá, ktoré sa zachovali až do súčasnosti. Medzi ne patrí majestátna fujara a jej hudba, temperamentná terchovská muzika, tradičná gajdošská kultúra, živé bábkarstvo, charakteristický horehronský viachlasný spev a sokoliarstvo, ktoré spája človeka s prírodou prostredníctvom výcviku dravých vtákov. K vzácnym remeselným tradíciám patria ľudová modrotlač a slovenské drotárstvo, známe svojou originalitou a umeleckou hodnotou. Tieto pamiatky a tradície sú dôkazom kultúrnej rozmanitosti Slovenska a schopnosti uchovávať dedičstvo predkov pre budúce generácie. Každá z nich rozpráva vlastný príbeh o živote, práci, viere, umení a vzťahu človeka k prírode. Spoločne vytvárajú obraz krajiny, ktorá napriek svojej veľkosti patrí medzi významných nositeľov svetového kultúrneho, prírodného i nehmotného dedičstva. Zápis do zoznamov UNESCO zároveň potvrdzuje ich výnimočnú hodnotu nielen pre Slovensko, ale aj pre celé ľudstvo.

Najkrajšie slovenské prírodné lákadlá

Najkrajšie jazerá a vodné nádrže na Slovensku ponúkajú množstvo možností na kúpanie, oddych a aktívne trávenie voľného času. Medzi najzaujímavejšie patria Jazero Beňatina s tyrkysovou vodou, Slnečné jazerá v Senci, Šútovské jazero, Kaďa Liptovský Ján s termálnou vodou, Vodná nádrž Bukovec a najväčšia slovenská priehrada Liptovská Mara. Obľúbenými destináciami sú aj Zemplínska šírava, Kolpašské jazerá, Asfaltové jazero, termálne Kalameny, Bio bazén Borovica Kamenný mlyn a Palcmanská Maša v Slovenskom raji. Milovníkov prírody očaria Počúvadlo, Klinger, Vodná nádrž Krpáčovo, Lom v Skrabskom prezývaný Malé Chorvátsko, Sĺňava či horská nádrž Úhorná. Relax v teplej vode ponúka Termálny prameň pri Chorvátskom Grobe, zatiaľ čo pokojné prostredie nájdete na Dulovských jazerách, pri Lúčanskom vodopáde alebo pri Prírodnom kráteri vo Vyšných Ružbachoch. Medzi známe rekreačné lokality patrí aj Zelená voda, Veľká Domaša, Ružiná, Duchonka, Kunov a Kanianka, ktoré poskytujú výborné podmienky na kúpanie, vodné športy a rodinný oddych. Veľkej obľube sa tešia aj Jazero Nové Košariská neďaleko Bratislavy a vodná nádrž Ružín pri Košiciach, ktoré lákajú čistou vodou a krásnou prírodou. Slovensko tak ponúka pestrú škálu jazier, priehrad, termálnych prameňov a prírodných kúpalísk, vďaka ktorým si každý nájde svoje ideálne miesto na letné osvieženie. Tieto lokality dokazujú, že Slovensko nie je bohaté len na hory, hrady a kultúrne pamiatky, ale aj na výnimočné vodné atrakcie, ktoré sa oplatí objavovať počas celého roka.

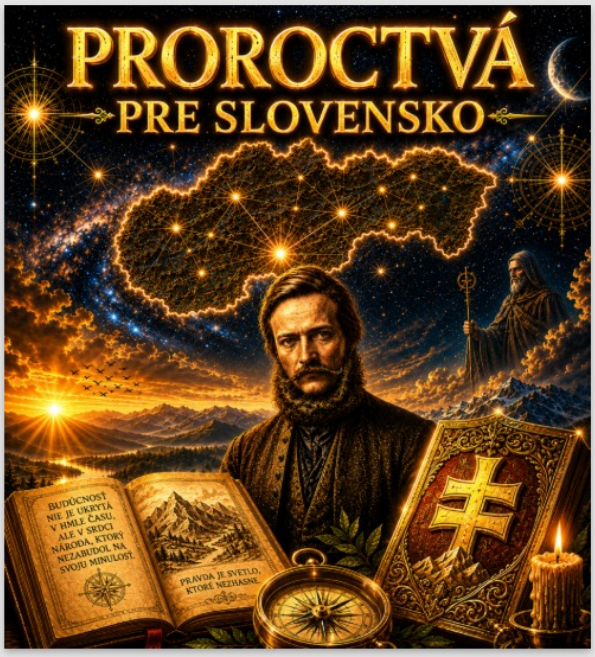

Tokio tancuje po slovensky

Japonský folklórny súbor Valaška z Tokia spieva slovenské ľudové piesne a tancuje slovenské folklórne tance. Členovia súboru si zamilovali slovenský folklór a dokazujú, že aj v Japonsku možno s nadšením, úctou a citom pre slovenskú kultúru autenticky prezentovať jej tradície.

Proroctvá pre Slovensko

Podľa vízií a výrokov viacerých osobností malo Slovensko v budúcnosti zohrávať významnú duchovnú a spoločenskú úlohu. Ján Pavol II. zdôraznil, že „Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia“ a že je povolané prispieť svojou kultúrou, tradíciami a živou vierou. Emil Páleš prirovnal Slovensko k „Šípkovej Ruženke, ktorá spí“ a vyslovil presvedčenie, že Slovania majú rozvinúť „vedu o duši“, ktorá prinesie mravnú a spoločenskú obnovu. Ľudovít Štúr veril vo „veľkú, skvelú budúcnosť“ Slovanov a vyzýval k jednote, odvahe a spoločnému cieľu. P. O. Hviezdoslav tvrdil, že „národ potrebuje väčšmi charakter ako talent“ a vo svojej prorockej vízii videl Slovanstvo ako silu, ktorá po duchovnej očiste „spasí teplou dobrotou“ celé človečenstvo. Iveta z Litmanovej varovala, že „príde niečo, čo svet ešte nezažil“ a že ľudstvo čaká veľká očista spojená s bojom medzi pravdou a lžou. Samo Chalupka ospevoval slobodu slovami „pána mať je neprávosť a väčšia byť pánom“ a vyzýval brániť slobodu za každú cenu. René Balák nabádal Slovákov, aby boli „svetlom pravdy“ a veril, že národ ukončí tyraniu vtedy, „keď sa zjednotí“. Ján Maliarik hlásal, že slovenský národ má poslanie šíriť mier, bratstvo a mravnú obnovu medzi národmi. Vladimír Mináč zdôrazňoval, že sila Slovákov nespočíva v moci, ale v duchu, pravde a spravodlivosti. David Wilkerson označil Slovensko za „kľúčový národ“ pre budúcnosť Európy. Juraj Jánošík sa stal symbolom odporu proti útlaku výrokom „Hlavy hore bedač, nám patrí život“. Jožo Ráž často zdôrazňuje význam mieru, národnej suverenity a slovanskej vzájomnosti. Vyhlásil, že „Rusko mám rád, Ameriky sa bojím“ a upozorňoval na riziko veľkých medzinárodných konfliktov. Rusko vníma ako dôležitú slovanskú veľmoc, s ktorou Slovákov spájajú historické a kultúrne väzby. Štefan Moyzes veril, že slovenský národ dokáže vybudovať „krásnu budovu národného života“ na pevných základoch. Občianske združenie Mr. Slovak o.z. zas tvrdí, že Slovensko sa zjednotí vtedy, keď objaví svoje duchovné bohatstvo, vlastný étos a súlad s prírodou, pričom jeho víziou je, že „Slovensko je svetová krajina“. Slovensko podľa nich môže naplniť svoje osobitné poslanie iba vtedy, ak spojí slobodu s mravnosťou, tradície s múdrosťou, národné povedomie s úctou k človeku a duchovné hodnoty s praktickým životom.

Mal viac než 1 200 patentov a nomináciu na Nobelovu cenu. Slovák dobyl svet vynálezov a prekonal aj Thomasa Edisona

Slovenský vynálezca Ladislav Karpíšek, nominovaný na Nobelovu cenu, zažil rok, keď si nechal zaregistrovať viac patentov než slávny Thomas Edison. Jeho vynálezy vzbudili obrovský záujem v Rusku či dokonca v Iráne. Ladislav Karpíšek, rodák zo Sabinova, dobyl svet vynálezov. Na konte mal vyše 1 200 patentov. Narodil sa 20. júna 1924 v Sabinove, no vyrastal v Kremnici. V roku 1939 sa spolu s rodičmi presťahoval do Prahy. Počas druhej svetovej vojny bol v rámci jednotiek Technische Nothilfe na pol roka nasadený v Nemecku, kde sa podieľal na odstraňovaní následkov bombardovania. V roku 1952 emigroval cez Nemecko do Austrálie. Pracoval pre spoločnosti Brambles a TNT, pričom v roku 1970 založil vlastnú spoločnosť Technosearch. Medzi jeho najúspešnejšie projekty patrili rotačný spaľovací motor, prvý skladací prepravný kontajner na svete, uzavretý pásový dopravník, prenosný prístroj na dialýzu a mnohé ďalšie vynálezy. Za výskum v oblasti tzv. čistej energie (Clean Energy) bol nominovaný na Nobelovu cenu.

Zaniknuté slovenské značky, ktoré poznal celý svet

Pripomíname si slovenské značky a podniky, ktoré sa nezmazateľne zapísali do našich dejín a svojou kvalitou, technickou vyspelosťou či remeselným majstrovstvom ohúrili celý svet. Slovensko bolo kedysi krajinou priemyselných gigantov, odvážnych vizionárov a výnimočných výrobkov, ktoré ďaleko presahovali hranice Európy. Medzi najväčšie legendy patrili strojárske kolosy ZŤS, motocykle Jawa, Manet a Babetta, revolučné práčky Tatramat či televízory Tesla Orava, ktoré sa stali symbolmi pokroku vo svojich odvetviach. Vysoké meno si vo svete vybudoval aj slovenský tabakový priemysel, slávne štiavnické fajky Karola Zachara a obuvnícke závody nadväzujúce na tradíciu Baťu a značky Svit. K exportným klenotom patrili krištáľ Úsvit, krištáľ z Valaskej Belej a Clara Utekáč, cukrovarníctvo s až štrnástimi cukrovarmi, ako aj výroba ľanových a konopných produktov, ktoré mali na Slovensku stáročnú tradíciu. Mimoriadne úspešný bol aj textilný a odevný priemysel reprezentovaný menami ako Nehera, Makyta, Tatrasvit, Slovenka či Zornica. Chladničky Calex zo Zlatých Moraviec sa predávali od Francúzska až po severnú Afriku, legendárny mandľový krém AB Kozmetiky putoval v kartónoch na západ a koželužne v Bošanoch patrili medzi najmodernejšie v strednej Európe. Slovenský dizajn preslávil Tatra nábytok Pravenec a medzi najzaujímavejšie príbehy patril aj projekt motocykla a automobilu Súľov, ktorý mohol priniesť prvé slovenské ľudové vozidlo vyrábané vo veľkých sériách. Celý tento príbeh dopĺňalo legendárne pivo Stein, ktoré preslávilo Bratislavu ďaleko za hranicami krajiny a získavalo prestížne medzinárodné ocenenia. Dnes už všetky tieto značky a podniky patria histórii, no ich odkaz zostáva živým dôkazom toho, že Slovensko dokázalo vytvárať výrobky, technológie a značky svetovej úrovne. Ich úspechy, inovácie a remeselné majstrovstvo preslávili našu krajinu na všetkých kontinentoch a zanechali stopu, na ktorú môžeme byť právom hrdí. Boli symbolom šikovnosti, pracovitosti a talentu generácií Slovákov, ktorí svojou poctivou prácou budovali dobré meno Slovenska ďaleko za jeho hranicami. Hoci ich éra sa už navždy skončila, ich príbehy zostávajú cennou súčasťou nášho priemyselného a kultúrneho dedičstva.

Slovenské zlato patrí domov

V posledných rokoch rastie vo svete trend repatriácie zlata, teda presunu štátnych zlatých rezerv zo zahraničných trezorov späť do krajín, ktorým patria. Mnohé štáty si uvedomujú, že zlato nie je len investičným aktívom, ale aj strategickou rezervou, ktorá predstavuje dôležitú súčasť národnej bezpečnosti a finančnej stability. Krajiny ako Nemecko, Holandsko, Rakúsko, India, Turecko či Maďarsko už časť svojich zlatých rezerv presunuli späť na vlastné územie alebo o takomto kroku intenzívne diskutujú. Hlavnými dôvodmi sú rastúce geopolitické riziká, neistota v medzinárodných vzťahoch a skúsenosti zo sankcií voči Rusku po roku 2022. Mnohé vlády dospeli k záveru, že strategické aktíva by mali byť uložené pod vlastnou jurisdikciou a pod priamou kontrolou štátu. Slovensko v súčasnosti vlastní 31,2 tony zlata, čo nás radí na 57. miesto medzi krajinami sveta podľa objemu zlatých rezerv. Hodnota tohto majetku presahuje 1,8 miliardy amerických dolárov. Napriek tomu sa slovenské zlato nenachádza na území Slovenskej republiky, ale je uložené v trezoroch Bank of England v Londýne. V čase rastúcich geopolitických rizík je prirodzené, aby štát mal svoje strategické rezervy pod vlastnou kontrolou. Zlaté rezervy predstavujú dôležitú poistku pre prípad hospodárskych či finančných kríz a ich uloženie na domácom území zaručuje neobmedzený prístup k nim. Návrat slovenského zlata by bol prejavom zodpovedného prístupu k správe národného majetku a posilnil by finančnú suverenitu Slovenskej republiky. Takýto krok by mohol byť realizovaný postupne a transparentne bez narušenia medzinárodných záväzkov. Slovenské zlato je majetkom občanov Slovenskej republiky. Preto by malo byť uložené doma – pod slovenskou jurisdikciou a pod kontrolou slovenských inštitúcií.

Absolutistický SLOVAKIZMUS – Slovenská konzervatívna monarchia: Nová vízia slovenského štátu pre stabilitu, prosperitu a skutočný pokrok

V 21. storočí čelí parlamentná demokracia v mnohých krajinách rastúcej nedôvere občanov, polarizácii spoločnosti a oslabovaniu autority štátnych inštitúcií. Stranícke konflikty, krátkodobé politické záujmy a neustály boj o moc čoraz častejšie nahrádzajú dlhodobú víziu rozvoja štátu a národa. Slovensko preto potrebuje diskusiu o vlastnej vízii budúcnosti vychádzajúcej z jeho historických skúseností, kultúry, tradícií a národného charakteru. Absolutistický slovakizmus predstavuje ideologický základ tejto vízie. Ide o súbor politických, spoločenských a kultúrnych princípov zdôrazňujúcich autoritu, kontinuitu, národnú identitu, zodpovednosť, stabilitu a dlhodobý rozvoj štátu. Slovenská konzervatívna monarchia predstavuje politický systém vychádzajúci z tejto ideológie a jej praktické uplatnenie v správe štátu. Jej cieľom nie je návrat k neobmedzenému absolutizmu, ale vytvorenie moderného štátu, v ktorom sa autorita panovníka spája s parlamentným zastúpením a priamou účasťou občanov na rozhodovaní. Korene tejto myšlienky možno hľadať v dejinách slovenských Slovanov, v tradíciách náčelníkov, staršinov, Nitrianskeho kniežatstva a vlády Svätopluka I., pričom inšpiráciu možno nachádzať aj v moderných monarchiách, predovšetkým v Lichtenštajnsku, ktoré úspešne spája silné postavenie panovníka s parlamentným systémom a prvkami priamej demokracie. V rámci Slovenskej konzervatívnej monarchie by panovník predstavoval symbol jednoty štátu, národa a historickej kontinuity, zatiaľ čo parlament a občania by sa prostredníctvom referend podieľali na výkone a kontrole moci. Základnými hodnotami absolutistického slovakizmu sú národná identita, zodpovednosť, kontinuita, sociálna súdržnosť, ochrana kultúrneho dedičstva, spravodlivosť, prosperita a skutočný pokrok. Tento koncept vzniká ako pokus o vytvorenie modernej slovenskej štátnej a politickej myšlienky, ktorá by Slovensku ponúkla vlastnú víziu štátu, vlastnú ideu budúcnosti a vlastnú doktrínu rozvoja. Reaguje zároveň na skutočnosť, že v súčasnom Slovensku neexistuje jedna všeobecne prijatá štátna vízia alebo národná myšlienka, ktorá by dokázala spájať väčšinu spoločnosti a poskytovať jej spoločný cieľ do budúcnosti. Absolutistický slovakizmus je ideológia. Slovenská konzervatívna monarchia je jej politické vyjadrenie. Slovenská myšlienka je jej cieľ. Nejde o politické ambície ani o projekt konkrétnej politickej strany, ale o ideový manifest a pokus o vytvorenie modernej slovenskej štátnej myšlienky. Slovensko potrebuje nielen štát, ale aj slovenskú originálnu myšlienku, ktorá mu dá smer, zmysel a cieľ pre 21. storočie.

Ako sa môže koloniálna a imperiálna politika karmicky vrátiť

Koloniálna a imperiálna politika bola založená na ovládaní slabších národov, využívaní ich bohatstva a potláčaní ich slobody, kultúry a identity. Mnohé veľmoci budovali svoju moc a prosperitu na úkor národov, ktoré pripravili o zdroje, slobodu a právo rozhodovať o vlastnej budúcnosti. Z pohľadu karmy sa však každé konanie skôr či neskôr vráti. Nespravodlivosť, vykorisťovanie a utrpenie spôsobené iným môžu priniesť následky v podobe straty moci, hospodárskych kríz, konfliktov, nepokojov či úpadku impéria. To, čo bolo vybudované na útlaku, nemusí vydržať navždy. História ukazuje, že mnohé koloniálne ríše nakoniec čelili odporu utláčaných národov, prišli o svoje kolónie a stratili postavenie svetových veľmocí. Z karmického pohľadu by sa to dalo vnímať ako dôsledok činov, ktoré prinášali utrpenie miliónom ľudí. Slovensko však nepatrilo medzi koloniálne veľmoci a nepodieľalo sa na kolonizácii cudzích národov. Preto sa táto historická a karmická zodpovednosť vzťahuje predovšetkým na bývalé koloniálne mocnosti, ktoré z kolonializmu získavali moc, bohatstvo a výhody. Myšlienka karmy nám pripomína, že žiadna moc nie je večná. Tak ako človek žne to, čo zasial, aj impériá môžu nakoniec čeliť dôsledkom vlastných činov.

Ak máte doma slovenské koruny, možno držíte malý poklad

Od zavedenia eura v roku 2009 sa slovenské koruny postupne stávajú čoraz vzácnejšími, a preto rastie aj záujem zberateľov o zachovalé bankovky a mince. Mnohé staré bankovky dnes dosahujú na zberateľskom trhu niekoľkonásobne vyššiu hodnotu, než bol ich pôvodný nominál. Slovenská koruna navyše nie je len bývalou menou, ale aj symbolom samostatnosti Slovenska a súčasťou našej novodobej histórie. Podľa údajov Národnej banky Slovenska zostáva medzi ľuďmi stále približne 2,75 miliardy slovenských korún, čo predstavuje viac ako 91 miliónov eur. Každým rokom sa časť týchto bankoviek stráca, poškodzuje alebo končí v súkromných zbierkach, čo zvyšuje vzácnosť zachovaných kusov. Ak teda doma nájdete slovenské koruny, neponáhľajte sa ich vyhodiť ani vymeniť – môžu byť nielen krásnou spomienkou na slovenskú históriu, ale aj hodnotným zberateľským artiklom, ktorého cena môže v budúcnosti ďalej rásť.

Muž a žena. Bodka.

Národná rada Slovenskej republiky schválila novelu Ústavy Slovenskej republiky, ktorá výslovne zakotvuje existenciu iba dvoch pohlaví – muža a ženy. Tento ústavný zákon bol prijatý v septembri 2025. Po tejto zmene Ústava Slovenskej republiky stanovuje, že Slovenská republika uznáva len pohlavie muža a ženy, pričom tieto pohlavia vychádzajú z biologických daností.

Medzi nebom a zemou stojí kameň, ktorý odmieta padnúť. Také je aj Slovensko – nenápadné na mape, no pevné ako jeho skaly a hlboké ako jeho príbehy.

V srdci Kremnických vrchov sa týči jeden z najpozoruhodnejších prírodných úkazov Slovenska. Čertova skala, kamenný zázrak ukrytý v prírodnej rezervácii Boky, vzdoruje gravitácii už celé stáročia. Na nepatrnom podstavci nesie sedemnásť ton prírodnej sily, akoby chcela pripomenúť, že rovnováha nie je otázkou veľkosti, ale pevnosti. Nad údolím neďaleko Zvolena bdie tento skalný hríb ako symbol vytrvalosti a pokoja. Na prvý pohľad pôsobí krehko, no v skutočnosti odoláva času. Je dôkazom, že tie najväčšie divy nevytvorili ľudské ruky, ale samotná príroda. Čertova skala nie je len geologický unikát. Je symbolom Slovenska – krajiny, ktorá možno nepôsobí veľkolepo svojou rozlohou, no ukrýva poklady, aké nenájdeme nikde inde. Slovensko – malé na mape, veľké vo svojich príbehoch.

Hranice štátu sú dverami národa – tak ako chránime svoj domov, rodinu a identitu, musíme chrániť aj svoj štát

Štátna hranica a jej dôsledná ochrana sú ako dvere do bytu či plot s bránou okolo domu. Tak ako si chránime svoju rodinu, svoj majetok a svoju identitu, rovnako by sme mali chrániť aj svoj národ a štát. Štát je organizačným nástrojom národa, ktorého úlohou je zabezpečovať poriadok, bezpečnosť a ochranu svojich občanov. Bez kontroly hraníc nemožno účinne garantovať bezpečnosť ani suverenitu krajiny. Kto nestráži hranice, nestráži svoju budúcnosť. Národ bez chránených hraníc postupne stráca svoju bezpečnosť, suverenitu a schopnosť rozhodovať o vlastnom osude. Hlúposť politikov nás môže bolieť, no nesmieme byť naivní. Naivita totiž zabíja. „Hotovo, hranica nie je!“ kričal nadšene do mikrofónov minister vnútra Robert Kaliňák 20. januára 2007.

Od koreňov k budúcnosti: Slovensko potrebuje svoju veľkú ideu

Slovensko je vo svete neraz zamieňané so Slovinskom, Srbskom či Ruskom, akoby náš hlas medzi národmi stále nebol dostatočne zreteľný a rozpoznateľný. Nie je to len otázka názvu či geografickej neznalosti, ale aj otázka toho, či sme svetu aj sami sebe dokázali jasne povedať, kto sme, čomu veríme a akú budúcnosť chceme budovať. Najvyšší čas preto dozrel na vytvorenie silnej slovenskej štátnej myšlienky – vízie zakorenenej v našej identite, kultúre, charaktere a historickej skúsenosti, ktorá bude zdrojom hrdosti, istoty a smerovania pre ďalšie generácie. Keď sa povie Slovensko, nemalo by to byť len meno na mape, ale živý obraz spoločenstva slobodných, tvorivých a zodpovedných ľudí, zjednotených spoločným ideálom a spoločným smerovaním, ktoré pretrvá bez ohľadu na striedanie jednotlivých politických reprezentácií a stane sa pevným duchovným, mravným a hodnotovým kompasom národa. Na fotografii je krásna Hanka s transparentom počas ME vo futbale v roku 2024. Je vnučkou slovenskej i svetovej futbalovej legendy Jozefa Adamca, takže číslo 10 bolo viac než príznačné, rovnako ako dedkovo priezvisko na drese.

Manželstvo je jedinečný zväzok muža a ženy

Ústava Slovenskej republiky v článku 41 ods. 1 ustanovuje, že manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou, ktorý Slovenská republika všestranne chráni a podporuje. Pod ochranou zákona sa nachádza nielen manželstvo, ale aj rodičovstvo a rodina, pričom osobitná ochrana sa zaručuje deťom a mladistvým. Táto ústavná úprava vyjadruje tradičné poňatie manželstva ako základného spoločenského a právneho inštitútu, ktorý vytvára prirodzené prostredie pre založenie rodiny, výchovu detí a odovzdávanie hodnôt ďalším generáciám. Ochrana manželstva, rodičovstva a rodiny sa premieta do viacerých oblastí právneho poriadku, od rodinného a správneho práva až po finančné a trestné právo. Tieto právne normy vychádzajú zo zmyslu a účelu manželstva a rodiny, ktoré sú po stáročia rešpektované v európskom kultúrnom priestore, čo vo svojej judikatúre potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 47/97). Ústava zároveň ukladá štátu pozitívny záväzok vytvárať podmienky na podporu manželstva a napomáhať napĺňaniu jeho poslania, ktorým je budovanie stabilnej rodiny a zabezpečenie priaznivého prostredia pre výchovu detí.

Svetové dejiny sa pohli dopredu na území dnešného Slovenska

Vynález kolesa sa považuje za kľúčový moment v dejinách ľudstva, ktorý spôsobil významné sociálne a ekonomické zmeny, no presné okolnosti jeho vzniku dodnes nie sú známe. Najnovšia štúdia publikovaná v časopise The Royal Society Open Science však naznačuje, že koleso pochádza z karpatského regiónu (územia dnešného Slovenska), kde neolitickí baníci približne 3900 rokov pred naším letopočtom ťažili meď. Práve jedinečné vlastnosti banského prostredia podľa autorov štúdie umožnili vznik kolesa. Autori štúdie pripisujú autorstvo prvého kolesa takzvanej bolerázskej kultúre, ktorá je úzko spojená s územím dnešného Slovenska. Bolerázske kolesá predstavujú najstarší známy prípad kolesovej dopravy a sú najpravdepodobnejším zdrojom skorého šírenia tejto technológie po celom Starom svete.

Štátna hranica – základný pilier suverénneho štátu

Štátna hranica je jedným zo základných pilierov štátu a neoddeliteľným znakom jeho suverenity. Oddeľuje územie štátu od okolitých krajín a zabezpečuje ochranu jeho obyvateľov. Chráni identitu národa, jeho kultúru, tradície a vytvára podmienky pre jeho dlhodobé prežitie. V čase narastajúcich vojnových konfliktov, epidémií, bezpečnostných hrozieb a nelegálnej migrácie opäť rastie význam ochrany štátnych hraníc. Európa nikdy nebola homogénnym celkom, a preto je prirodzené, že každý štát má právo a povinnosť chrániť svojich občanov aj prostredníctvom kontroly svojich hraníc. Vývoj posledných rokov naznačuje, že viaceré európske štáty postupne obnovujú alebo posilňujú kontroly na svojich hraniciach. Príde čas, keď aj Slovenská republika obnoví trvalú a efektívnu kontrolu svojich štátnych hraníc.

„Hranice nie sú korzo, aby sa tu voľakto prechádzal!“

Tzv. „Husákove deti“ boli v Slovenskej socialistickej republike v bezpečí

Tzv. „Husákove deti“ vyrastali v Slovenskej socialistickej republike, založenej 1. 1. 1969, v prostredí poriadku, stability a sociálnych istôt. V spoločnosti platili jasné pravidlá a „hranice neboli korzo, aby sa tu voľakto prechádzal“. Ľudia nepoznali masovú nezamestnanosť ani bezdomovectvo. Alkoholizmus a asociálne správanie neboli spoločensky tolerované a štát dôsledne dbal na verejný poriadok i bezpečnosť občanov. To najdôležitejšie, čo SSR mala – svoje deti – sa snažila chrániť a viesť k disciplíne, vzdelaniu a rodinným hodnotám. Aj vďaka tejto generácii podľa mnohých dodnes pretrváva v Slovenskej republike zdravý rozum a dôraz na konzervatívne rodinné hodnoty.

Proroctvo Štefana Harabina

Štefan Harabin predpovedá: Slovensko bude mať hranicu s Ruskom. Euro nahradí slovenská koruna a krajina sa ocitne v rubľovej zóne.

„Otec“ slovenskej koruny – medailér Drahomír Zobek, autor víťazných návrhov nových slovenských mincí

Na jeseň 1992 dorazil do Mincovne Kremnica urgentný apel Štátnej banky česko-slovenskej na vytvorenie návrhov mincí novej slovenskej meny. „Udalosti okolo delenia republiky prebiehali tak rýchlo, že už nebol čas na vypísanie celoštátnej súťaže. Preto vznikla interná výzva pre zamestnancov výtvarného ateliéru, ktorý som v tom čase viedol,“ spomína Drahomír Zobek. Vo svojich návrhoch využil motívy bronzového kríža, keltskej mince, sošky Venuše, Madony, hradu Devín, Kriváňa a drevenej zvonice zo Zemplína, ktoré napokon zvíťazili. Málokto vie, že podoba nových mincí – od grafických návrhov až po sadrové modely – vznikala počas štyroch mesiacov v kuchyni panelákového bytu v Kremnici. O rok neskôr uspel Drahomír Zobek aj v súťaži na návrhy slovenských štátnych vyznamenaní – Radu Ľudovíta Štúra, Pribinovho kríža a Štefánikovho kríža.

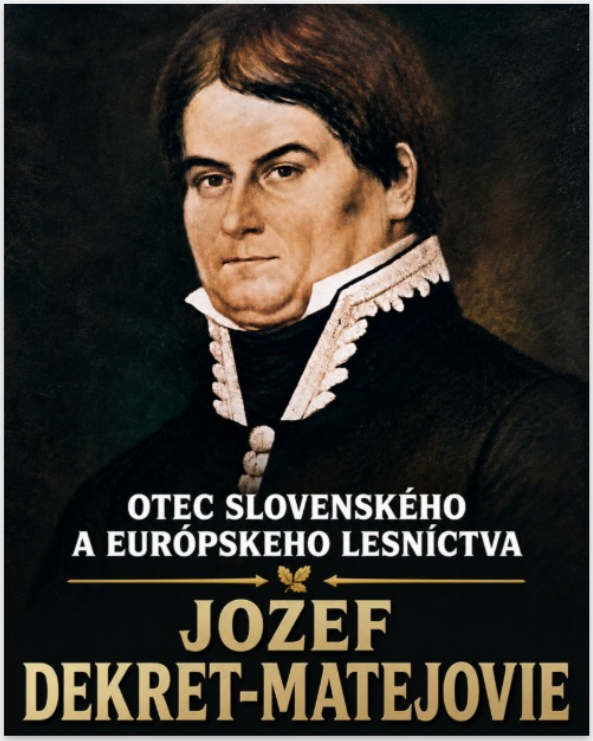
Právo na hotovosť je ústavne chránené

Ústava Slovenskej republiky garantuje právo na hotovosť prostredníctvom ústavného zákona č. 241/2023 Z. z., ktorým bolo do ústavy zakotvené vydávanie hotovosti ako zákonného platidla a právo vykonať ňou platbu. Ústava ustanovuje, že vydávanie hotovosti sa zaručuje a každý má právo zaplatiť za tovar alebo služby v hotovosti zákonným platidlom. Toto ustanovenie predstavuje ochranu pred úplným vylúčením hotovostných platieb a zachováva občanom možnosť slobodne si zvoliť spôsob platenia. Zároveň posilňuje finančnú slobodu a dostupnosť služieb aj v období rastúcej digitalizácie. Ústavná ochrana tak zabezpečuje, aby hotovosť zostala aj naďalej legitímnou a dostupnou súčasťou každodenného života. Právo na hotovosť je preto nielen právom jednotlivca, ale aj dôležitým prvkom finančnej slobody, dostupnosti služieb a ochrany občanov v modernom digitálnom prostredí. Hotovosť nie je len platobným prostriedkom, ale aj symbolom ekonomickej slobody a suverenity. Veríme, že Slovensko sa raz vráti aj k vlastnej národnej mene, slovenskej korune, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou našej identity a štátnosti.

Ako Slovensko ustálo prvé kritické mesiace samostatnosti: Od hrozby bankrotu k stabilnej mene

Po vzniku štátu mala Slovenská republika na svojom účte pre zabezpečenie existencie len niekoľko desiatok miliónov dolárov. Práve japonská finančná skupina Nomura poskytla Slovenskej republike po niekoľkých veľmi ťažkých mesiacoch existencie samostatného štátu pôžičku vo výške niekoľkých stoviek miliónov amerických dolárov. Iné možnosti financovania prakticky neexistovali. Svetová banka nás tlačila do neprijateľných úverových podmienok, ktoré sme odmietli. Poďakovali sme sa a napokon nám po roku dali za pravdu. Spolu s prostriedkami získanými z privatizácie Slovenského tabakového priemyslu sa nám podarilo odvrátiť hroziaci kolaps mladej slovenskej meny. Po zrušení veľkej časti ťažkého a zbrojárskeho priemyslu na Slovensku federálnymi orgánmi sme boli nútení hľadať krízové a mimoriadne riešenia, podobne ako Japonci po druhej svetovej vojne. Mnohí nám predpovedali, že po vzniku Slovenskej republiky naša mena nevydrží ani pol roka a že do dvoch rokov pôjdeme po kolenách prosiť do Prahy, aby nás prijali späť do spoločného štátu. Slováci to však zvládli na jednotku.

Jozef Dekret-Matejovie – otec slovenského a európskeho lesníctva

Jozef Dekret-Matejovie je právom označovaný za otca slovenského a európskeho lesníctva. Zaviedol pri ťažbe dreva používanie ručnej píly namiesto sekery, spúšťanie dreva rigolmi a ako jeden z prvých presadil systematickú obnovu lesov výsevom z vlastných zdrojov. Položil základy moderného lesného hospodárstva, ktoré spájalo hospodárske využívanie lesa s jeho ochranou a zachovaním pre budúce generácie. Zlepšoval sociálne podmienky lesných robotníkov, organizoval ich odborné vzdelávanie a zaviedol poriadok do pozemkových pomerov. Prostredníctvom spolupráce s Banskoštiavnickou akadémiou sa jeho pokrokové metódy šírili aj do ďalších krajín Európy, čím významne ovplyvnil rozvoj európskeho lesníctva. Svojím životným dielom dokázal, že skutočné vlastenectvo spočíva v zodpovednej starostlivosti o krajinu a jej prírodné bohatstvo.

Svetová megahviezda vie, že má slovenské korene a hlási sa k nim

Jon Bon Jovi sa hrdo hlási k tomu, že má slovenskú krv! Jeho prastará mama, Alžbeta Jacková (Elizabeth Jacko), totiž pochádzala zo Slovenska, konkrétne z obce Košická Belá neďaleko Košíc. Spevák o svojom pôvode vie a verejne ho priznáva – dokonca v minulosti poslal Slovákom prostredníctvom videa pozdrav so slovami: „Ahoj, Slovensko, technicky som Slovák!"

Českú gramatiku vytvoril Slovák, ktorý zachránil Čechov pred ponemčením

Vavrinec Benedikt Nedožerský, rodák z Nedožier pri Prievidzi, vytvoril v roku 1603 prvú systematickú gramatiku českého jazyka a položil základy jeho jednotnej spisovnej podoby. V čase, keď Česi hovorili rôznymi nárečiami a ich jazyk ustupoval silnému vplyvu nemčiny, jeho dielo výrazne prispelo k zjednoteniu češtiny a posilneniu českého národného povedomia. Práve preto je oprávnené hovoriť, že Slovák Vavrinec Benedikt Nedožerský významne pomohol zachrániť český jazyk pred ponemčením. Okrem toho bol významným humanistom, pedagógom, matematikom, básnikom a reformátorom školstva, ktorý presadzoval vyučovanie v materinskom jazyku.

Zo Želiezoviec až k svetovej sláve Sacherovej torty

Ak si budete vo Viedni pochutnávať na pravej Sacherovej torte, spomeňte si aj na Slovensko. Práve v Želiezovciach sa totiž v roku 1843 narodil Eduard Sacher, syn tvorcu slávneho dezertu, ktorý otcov recept zdokonalil pridaním marhuľovej marmelády a bohatej čokoládovej polevy. Neskôr založil prestížne hotely Sacher a pomohol z torty vytvoriť svetoznámu kulinársku ikonu. Jeho rodný dom v Želiezovciach je dnes zrekonštruovaný a návštevníci si v ňom môžu vychutnať aj legendárnu Sacherovu tortu. Rodisko Eduarda Sachera potvrdzuje aj historický matričný záznam, ktorý uchováva Štátny archív v Ivanke pri Nitre. Príbeh rodiny Sacherovcov pripomína, že za jednou z najslávnejších svetových tort sa ukrýva aj významná slovenská stopa.

Jeho obraz sa dostal na ruský rubeľ. Pochádzal pritom z Pezinka

Ján Kupecký, rodák z Pezinka, patril medzi najvýznamnejších barokových portrétistov strednej Európy. V roku 1711 na žiadosť ruského cára Petra Veľkého namaľoval jeho portrét, podľa ktorého bola neskôr vytvorená podobizeň na ruskom rubli. Hoci mu cár ponúkol miesto vo svojich službách, Kupecký ho zo zdravotných dôvodov odmietol. Z Viedne pravidelne navštevoval Slovensko, kde ako zrelý majster namaľoval portrét Mateja Bela, slovenských pastierov pri ohni, svoju matku v západoslovenskom kroji či portrét slovenského chlapca s fajkou. Počas života vytvoril viac ako 400 diel, ktoré sa dnes nachádzajú v popredných svetových galériách, a jeho rodný dom v Pezinku sa zachoval dodnes.

Najkrajšie výhľady na Slovensku

Vyčistite si hlavu v prírode a objavte najkrajšie výhľady na Slovensku, za ktorými sa rozhodne oplatí vyraziť. Slovensko patrí medzi najatraktívnejšie turistické destinácie v Európe a viac ako 15 000 kilometrov značených turistických trás vedie k vrcholom, horským sedlám a panoramatickým miestam s nezabudnuteľnými výhľadmi. Medzi najobľúbenejšie patria Predné Solisko (2 093 m n. m.) a Rysy (2 499 m n. m.), ktoré ponúkajú jedinečné pohľady na tatranské doliny a štíty. K symbolom slovenských veľhôr neodmysliteľne patrí Kriváň (2 494 m n. m.), zatiaľ čo Lomnické sedlo (2 190 m n. m.) poskytuje jeden z najkrajších panoramatických výhľadov vo Vysokých Tatrách. Nízke Tatry reprezentuje Poľana (1 889 m n. m.) a Malú Fatru ikonický Veľký Rozsutec (1 610 m n. m.), ktorého silueta patrí k najfotografovanejším na Slovensku. Medzi výnimočné vyhliadkové vrchy patrí aj Veľký Choč (1 611 m n. m.), z ktorého je za priaznivého počasia vidieť veľkú časť severného Slovenska. V Západných Tatrách zaujmú Salatín (2 048 m n. m.), Baníkov (2 178 m n. m.) a Klin (2 173 m n. m.), ktoré ponúkajú rozsiahle výhľady na hlavný hrebeň Tatier. K nezabudnuteľným zážitkom patrí aj prechod cez Veľkú Svišťovku so zostupom k malebnému Zelenému plesu alebo výstup na Jahňací štít (2 230 m n. m.). Skúsených turistov láka Slavkovský štít (2 452 m n. m.), zatiaľ čo najvyšší vrch Slovenska, Gerlachovský štít (2 655 m n. m.), je prístupný len s horským vodcom. Jedinečný zážitok ponúka aj Lomnický štít (2 634 m n. m.), ktorý je sprístupnený lanovkou a patrí medzi najnavštevovanejšie vyhliadkové miesta v krajine. Každý z týchto vrcholov má svoje osobité čaro a ponúka pohľady, na ktoré sa nezabúda. Či už hľadáte vysokohorskú túru, ikonický vrchol alebo nenáročnejší výlet za panorámami, slovenské hory ponúkajú nespočetné množstvo možností. Vyberte si svoj cieľ a objavte 15 najkrajších výhľadov na Slovensku.

Svetová slovenská kuchyňa

Slovenská kuchyňa patrí medzi významné súčasti európskeho kulinárskeho dedičstva a jej korene siahajú až k starým Slovanom, ktorí sa živili najmä poľnohospodárstvom. Počas stáročí sa vyvíjala pod vplyvom vidieckeho života, pastierstva a miestnych prírodných podmienok. Základom tradičných jedál boli obilniny, zemiaky, kapusta, strukoviny, mliečne výrobky a mäso, pričom dôležitú úlohu zohrávalo aj údenie, sušenie, solenie a kvasenie potravín. Medzi najznámejšie slovenské jedlá patria Bryndzové halušky, Kapustnica, Strapačky, Pirohy, Lokše a Šúľance s makom. Významným medzníkom bolo vydanie prvej slovenskej kuchárskej knihy v roku 1870, ktorú zostavil Ján Babilon. Babilon ako prvý zozbieral približne 1 500 receptov a vydal ich na takmer 600 stranách, kde možno nájsť recepty od polievok a omáčok cez mäsité jedlá až po dezerty. Svojou knihou sa snažil prispieť k osvete a posilneniu hrdosti slovenského národa. Slovenské polievky, najmä kapustnica, fazuľová a šošovicová, patria k najobľúbenejším jedlám a sú dôležitou súčasťou rodinných sviatkov. Tradičné druhy mäsa zahŕňajú bravčové, hovädzie, jahňacie, hydinu aj divinu, ktoré sa pripravujú rôznymi regionálnymi spôsobmi. Medzi typické dezerty patria makové a orechové koláče, štrúdľa, žemľovka, buchty a šúľance s makom. Zo sladkovodných rýb sa najčastejšie konzumujú pstruh a kapor, najmä počas vianočných sviatkov. Neodmysliteľnou súčasťou slovenskej kultúry je aj domáci chlieb, ktorý sa na Slovensku pečie už od 14. storočia. Slovenská kuchyňa je známa kvalitnými syrmi, ako sú Bryndza, Oštiepok, Parenica a korbáčiky. K tradičným nápojom patria žinčica, pivo, kvalitné slovenské vína, borovička a slivovica. Slovenské jedlá si získavajú uznanie aj vo svete a bryndzové halušky či kapustnica sa pravidelne objavujú v medzinárodných rebríčkoch najlepších jedál. Vďaka svojej rozmanitosti, autentickým surovinám a bohatej histórii patrí slovenská kuchyňa medzi jedinečné kuchyne Európy a postupne si získava obľubu aj na celosvetovej úrovni.

Najvyššie v hierarchii slovenskej pastorálnej – pastierskej spoločnosti

Bačovské povolanie malo v minulosti vysokú prestíž. Bača bol na dedine ktosi. Bol to veľmi vážený človek, stojaci najvyššie v hierarchii slovenskej pastorálnej – pastierskej spoločnosti. Na prelome 14. a 15. storočia sa v hornatých oblastiach Slovenska vytvoril osobitný typ spoločnosti, ktorý v rôznych podobách pretrval až dodnes a zanechal na Slovákoch hlbokú stopu. Salašník bol hospodár, ktorý dohliadal na hospodárenie s ovcami za celé spoločenstvo chovateľov, ktoré zverilo svoje stáda do opatery vybranému bačovi, valachom a honelníkom. Bol to vážený gazda, chovajúci väčší počet oviec a dobytka, muž so skúsenosťami a autoritou v obci. Na fotografii od Martina Habo Habaneka je najznámejší slovenský kosec Lukáš F. Janoška Kindera.

Krvavá vstupenka Slovenska do NATO

Dátum 24. marec 1999 je v análoch navždy zapísaný ako znamenie hanby. Takzvané „humanitárne bombardovanie" Juhoslávie trvalo nepretržite 78 dní, počas ktorých dopadlo na Srbsko 22-tisíc ton výbušnín vrátane munície s ochudobneným uránom; v troskách 40-tisíc domov, škôl a nemocníc zahynulo približne 2 000 civilistov. V bombardovaných oblastiach žili aj desaťtisíce Slovákov a jednou z prvých obetí sa stal 19-ročný Slovák Ján Kukučka z Padiny. Napriek tomu, že podľa vtedajších prieskumov väčšina občanov Slovenska nesúhlasila s preletmi bombardérov NATO, vláda Mikuláša Dzurindu 24. marca 1999 schválila využitie slovenského vzdušného priestoru pre operáciu Allied Force. Slovensko v tom čase ešte nebolo členom NATO a mohlo sa rozhodnúť inak, no prijaté rozhodnutie dodnes vyvoláva polemiky o suverenite štátu, zodpovednosti politických predstaviteľov a dôsledkoch zahraničnopolitických rozhodnutí.

Slovák, ktorý dobyl Hollywood!

Málokto vie, že muž, ktorý pomáhal pripravovať Sylvestra Stalloneho na legendárne filmy Rambo a Rocky, pochádza zo Slovenska. Juraj Pipasík, rodák z malej obce Cernina pri Svidníku, sa vypracoval medzi najuznávanejších osobných trénerov v USA a stal sa jedným z priekopníkov modernej kulturistiky. Jeho cesta za úspechom však vôbec nebola jednoduchá. Po príchode do Ameriky začínal od úplnej nuly, vykonával podradné práce a tvrdo bojoval o svoju šancu. Nevzdal sa. V roku 1982 si splnil svoj veľký sen a otvoril si vlastné bodybuilding štúdio v Santa Monice. Práve tam sa začal písať jeho americký úspech. Keď sa Sylvester Stallone pripravoval na svoje najslávnejšie filmové úlohy, spolupracoval s viacerými špičkovými trénermi. Napokon si však za svojho osobného trénera vybral práve Juraja Pipasíka. To bol obrovský prejav dôvery a uznania. A Stallone nebol jediný. Medzi Pipasíkových klientov patrili aj Tom Hanks, Tony Curtis, Sally Field či Dolph Lundgren. Slovák z malej východoslovenskej obce si získal rešpekt tam, kde uspejú len tí najlepší. Dnes žije opäť na Slovensku, v Bratislave. Jeho meno pritom mnohým nič nepovie, hoci jeho životný príbeh je dôkazom, že aj človek z malej dediny môže vlastnou vytrvalosťou a odhodlaním dosiahnuť svetový úspech.

Banská Štiavnica je slovenskou Veronou: Práve tu vznikla najdlhšia ľúbostná báseň na svete

Banská Štiavnica je právom označovaná za slovenskú Veronu – mesto lásky, v ktorom sa v 19. storočí zrodil jeden z najkrajších a najdojímavejších ľúbostných príbehov slovenskej histórie. Práve tu sa narodila Marína Pischlová, dievča, ktoré si získalo srdce básnika Andreja Sládkoviča a stalo sa jeho múzou i životnou láskou. Svoj hlboký cit k nej zvečnil v básni Marína, ktorú napísal v roku 1846 pre svoju snúbenicu a osudovú lásku. Toto výnimočné dielo je zapísané v organizácii World Record Academy ako najdlhšia ľúbostná báseň na svete. Báseň pozostáva z 291 strof a približne 2 900 veršov a už viac ako 180 rokov patrí medzi najvýznamnejšie diela slovenskej literatúry. Príbeh Andreja Sládkoviča a Maríny Pischlovej dodnes robí z Banskej Štiavnice jedinečné miesto, kde sa história, poézia a láska spájajú do neopakovateľnej atmosféry.

Mozart a Bratislava: Keď hudobný génius očaril Prešporok

Len málokto vie, že jeden z najväčších hudobných géniov všetkých čias navštívil Bratislavu už ako šesťročné zázračné dieťa. V decembri 1762 vystúpil Wolfgang Amadeus Mozart vtedajšom Prešporku, ktorý bol v 18. storočí významným kultúrnym centrom Uhorska a pravidelne ho navštevovali hudobní velikáni ako Mozart, Haydn či Beethoven. Mladý Mozart svojím talentom ohromil miestnu šľachtu a podľa niektorých historických zdrojov išlo o jeho jediné vystúpenie na území dnešného Slovenska aj vtedajšieho Uhorska. Táto výnimočná návšteva sa navždy zapísala do dejín mesta a pripomína významné postavenie Bratislavy na kultúrnej mape Európy.

Slovenskí králi bryndze: Alexander Vagač (vpravo dolu), Teodor Wallo (vzadu v strede), Peter Molec (vľavo hore), Martin Vagač (vpravo hore)

Špeciálne miesto v histórii bryndziarstva má rodina Vagačovcov, a to vďaka Jánovi Vagačovi (1759 – 1835), rodákovi zo Starej Turej. Práve on je považovaný za tvorcu predchodcu dnešnej bryndze. Vagačovcov v obchode a výrobe bryndze čoskoro nasledovali ďalšie staroturianske rody, napríklad Molecovci. V roku 1797 založila rodina Molecová zo Starej Turej bryndziareň vo Zvolenskej Slatine. Dnes je najstaršou nepretržite fungujúcou bryndziarňou na svete – v prevádzke nepretržite od roku 1797. Teodor Wallo (1861 – 1932) použitím soľného roztoku namiesto soli vynašiel a zaviedol výrobu mäkkej, dobre roztierateľnej bryndze, ako ju poznáme dnes (1892). V Detve mala bryndziareň aj rodina Galbavých zo Starej Turej. V 20. rokoch 20. storočia zaviedli ako prví na Slovensku priemyselnú výrobu oštiepkov. Bryndziarstvu sa venovali aj ďalší Staroturanci, napríklad Červeňanský (bryndziareň v Rajci), Klimáček (bryndziareň v Mošovciach) a Valovič (bryndziareň v Liptovskom Mikuláši), ale aj Ježo-Párovský, Jurkovič, Púdelka, Roháček, Slezáček, Slezák, Vavrovič a iní.

Moravskí Slováci – srdce tradície, duša krajiny

Moravskí Slováci nie sú len pomenovanie. Sú to ľudia, príbehy, piesne a tradície, ktoré sa rodili po generácie v kraji zvanom Slovácko – na pomedzí Moravy a Slovenska. Tento kraj, kedysi nazývaný aj Moravské Slovensko, je miestom, kde sa prelína jazyk, kultúra aj identita. Kde kroje nie sú len ozdobou, ale hrdosťou. Kde piesne nie sú len melódiou, ale odkazom predkov. Moravskí Slováci patria medzi Moravanov – no nesú v sebe niečo výnimočné. Jemnú blízkosť Slovenska, ktorá sa odráža v reči, zvykoch aj v srdci samotného regiónu. Každá obec, každý kraj má svoj vlastný príbeh: Dolňáci, Horňáci, Záležáci, Podlužáci – rôzni, a predsa spojení jednou identitou. Toto nie je len história. Toto je živé dedičstvo. Moravskí Slováci – tam, kde tradícia stále žije.

Mať svoj štát znamená život

Deklarácia o zvrchovanosti Slovenskej republiky, prijatá 17. júla 1992 Slovenskou národnou radou, patrí medzi najvýznamnejšie míľniky moderných slovenských dejín. Predstavovala jasné vyjadrenie vôle slovenského národa prevziať zodpovednosť za vlastnú budúcnosť a stať sa plnohodnotným subjektom medzinárodného spoločenstva. Slováci sa k tomuto okamihu dopracovali po dlhom historickom úsilí o zachovanie svojho jazyka, kultúry a národnej identity. Deklarácia sa stala dôležitou súčasťou procesu pokojného rozdelenia Česko-Slovenska, ktoré vyvrcholilo vznikom samostatnej Slovenskej republiky 1. januára 1993. Každoročne si tento významný deň pripomíname aj prostredníctvom Vatry zvrchovanosti, symbolického ohňa predstavujúceho slobodu, suverenitu a národnú hrdosť. Vlastný štát je pre každý národ mimoriadne cennou hodnotou, pretože mu umožňuje slobodne rozhodovať o svojom politickom, kultúrnom a hospodárskom smerovaní. Vo svete pritom existujú mnohé národy s miliónmi príslušníkov, ktoré vlastný štát dodnes nemajú. Medzi ne patria napríklad Kurdi, Ujguri, Baskovia, Katalánci či Palestínčania, ktorí sa usilujú o väčšie uznanie svojich práv a identity. Skúsenosti mnohých z nich ukazujú, že bez vlastného štátu môže byť ochrana národných a kultúrnych záujmov výrazne komplikovanejšia. Prijatie Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky preto predstavuje nielen významnú historickú udalosť, ale aj pripomienku hodnoty slobody, sebaurčenia a štátnej samostatnosti slovenského národa.

DUCH: Pradávna sila, na ktorú človek zabudol

Vesmír sa nehýbe v chaose,
ale v pradávnom poriadku,
v zákone hierarchie a v dychu duality.

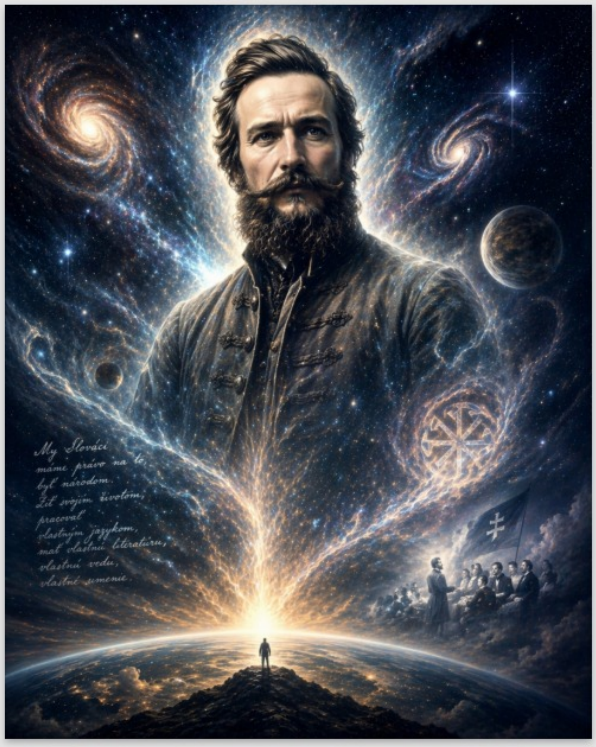
V hmotnom svete stojí na vrchole Boh
a pod ním tí, ktorých by si nazval polobohmi,
správcovia svetov a strážcovia galaxií.
No aj oni, hoci mocní,
nie sú pánmi všetkého,
sú iba v službe poriadku hmotného vesmíru.

A predsa... tým sa všetko nekončí.

Všetko, čo povstane, má svoj odraz,
svoj tieň, svoje tiché zrkadlo.
A ak jestvuje hmota,
musí jestvovať aj to, čo ju presahuje.

Čo je opakom hmoty?
Nehmota.
A čo je nehmota?

Duch.

Na počiatku všetkého bola nehmotná myšlienka, Duch.

Nevidený, no večný.
Tichý, no silnejší než čas.
Zdroj všetkého počiatku,
prítomný v mysli človeka.

O ňom vedeli vediaci Slovania,
tí, ktorým nestačilo slepo veriť,
ale túžili poznávať, prežívať a chápať.

A možno raz, na ceste svetom,
stretneš človeka, Slovana,
nesúceho v sebe pamäť rodu.

Spýtaš sa ho:
„Kto si?“

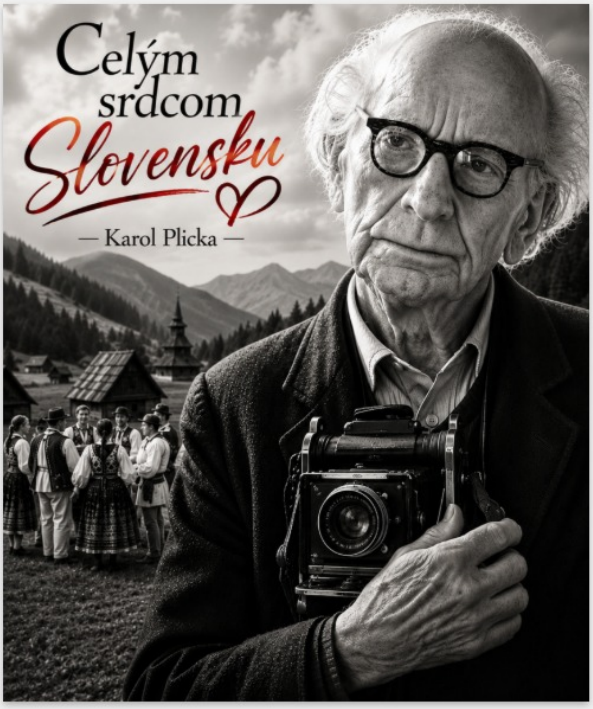
A on ti odpovie hlasom pokojným ako zem:

„Som duch, ktorý má telo,
nie telo, ktoré má ducha.
Kráčam podľa zákonov mravných,
ako kráčali moji predkovia.“

V tej chvíli sa v tebe niečo prebudí.
Stíchneš.
A spoznáš,
že pred tebou možno stojí človek,
ktorý nezabudol.

A tak s každým náDychom spomeň si na Ducha.
Dych je most, tichý a neviditeľný,
a v ňom je Duch,
ktorý ti chce rozšíriť tvoje vedomie.

Takému ideálu sa najviac priblížil mravný otec slovenského
národa, Slovan,
Ľudovít Štúr,
duch silný ako rieka a pevný ako hora,
človek, ktorý sa rodí raz za päťsto rokov.

Slovensko bolo jeho osudom, nie náhodou

Karol Plicka sa narodil vo Viedni a bol českého pôvodu, no celý svoj život zasvätil Slovensku. Ako jeden z mála Čechov hlboko porozumel slovenskej duši a na Slovensku hovoril výlučne krásnou slovenčinou. Jeho prianím bolo, aby sme ho volali Karol, nie Karel. Precestoval naše hory a dediny, kde zachytával ľudové tradície, kroje, architektúru i život obyčajných ľudí. Zozbieral tisíce ľudových piesní a stal sa priekopníkom vedeckého výskumu slovenskej ľudovej kultúry. Dokázal, že „antické" stupnice slovenských ľudových piesní sú domáceho pôvodu a pochádzajú od pastierskych píšťal. Jeho fotografie a legendárny film Zem spieva patria k najcennejším dielam slovenského kultúrneho dedičstva. Podieľal sa aj na nakrúcaní slávneho filmu Jánošík, v ktorom hlavnú úlohu stvárnil Paľo Bielik. Slovensko miloval natoľko, že ho považoval za svoj druhý domov a celý život sa usiloval zachovať jeho kultúrne bohatstvo pre budúce generácie. Vďaka jeho práci sa zachovali poklady, ktoré by inak upadli do zabudnutia. Slováci ho prijali za svojho a dodnes naňho spomínajú s úctou a vďakou. Odpočíva na Národnom cintoríne v Martine – medzi osobnosťami, ktoré sa nezmazateľne zapísali do dejín Slovenska.

Jonáš Záborský – SLOVÁCI

Slováci, Slováci! Už ste vy len blázni:
Komu príde na um, každý na vás mázni.
Každý vás len vodiť chce, ako ovce v stáde,
kto len trocha hlasnejší, hneď váš vodca bude.

Slovák neverí Slovákovi, cudzím viac dôverí,
od svojich sa odvracia, k cudzím sa len škerí.
Pre cudzinu ruky, nohy, dušu svoju dáva,
a pre brata medzi svojmi – tvrdé srdce máva.

Prečo sa ten slovenský ľud každého tak bojí?
Doja si ho sťa kravičku, a on ticho stojí.
Keď ho raz aj obudia, zas utíchne rýchlo,
ako keby duša v ňom len zo slamy bola.

Keď sa nájde medzi vami niekto trochu smelší,
hneď ho dáte roztrhať psom, vraj je priveľ kverul.
Potom kričíte v úbohosti: „Kde je náš vodca teraz?"
Ako by ste sami jeho nestiahli do zeme raz!

Či neviete, že kto sám seba nevie vážiť v svete,
nikdy nebude iným rovným byť na svete?
Kým sa Slovák Slovákovi bratom cítiť nebude,
dovtedy mu ani pravda, ani Boh nepomôže.

Príde čas, a prísť i musí, keď sa ľud prebudí,
keď si uvedomí, kto je, čo je, aké má hodnoty.
A keď potom v jednom srdci udeje sa láska,
potom slovenskému menu zas česť navráti sa.

Svetoví slovenskí hudobníci

Slovensko dalo svetu množstvo výnimočných hudobníkov, skladateľov, spevákov a hudobných telies, ktoré preslávili slovenskú kultúru na najprestížnejších svetových scénach. Medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej hudby patria Eugen Suchoň, Ján Cikker, Alexander Moyzes a Ján Levoslav Bella, ktorí vytvorili základy modernej slovenskej hudby a opery. Slovenskú opernú scénu vo svete preslávili Peter Dvorský, Miroslav Dvorský, Edita Gruberová, Pavol Bršlík, Dalibor Jenis, Adriana Kučerová, Jana Kurucová, Jolana Fogašová, Rudolf Petrák a Štefan Kocán. V oblasti populárnej hudby a operety sa nezmazateľne zapísali František Krištof Veselý, Gejza Dusík, Pavol Braxatoris a legendárny Karol Duchoň. Svet jazzu reprezentovali Ernest Oláh a Laco Déczi, ktorí svojou tvorbou zaujali publikum po celom svete. Mimoriadny talent a virtuozitu priniesli aj Marián Varga, Henry Tóth a husľový virtuóz Dalibor Karvay. Významnou osobnosťou modernej hudobnej scény je aj Oskar Rózsa – slovenský basgitarista, producent, dirigent a skladateľ, autor úpravy slovenskej štátnej hymny do prirodzenej rezonancie 432 Hz. Medzinárodný úspech dosiahla aj speváčka Celeste Buckingham, ktorej hudba zaznela v zahraničných médiách aj filmoch. Slovenskú rómsku hudbu preslávili vo filme Sherlock Holmes aj Sendreiovci, ktorých si vybral samotný Hans Zimmer. Neoddeliteľnou súčasťou slovenskej hudobnej identity sú aj umelecké telesá SĽUK a Lúčnica, ktoré reprezentovali Slovensko vo viac ako šesťdesiatich krajinách sveta. Mimoriadny úspech dosiahla aj skupina Elán, ktorá koncertovala v Carnegie Hall a je považovaná za najúspešnejšiu rockovo-popovú kapelu v histórii českej a slovenskej populárnej hudby. Významnou osobnosťou bol aj Viliam Karmažin, zapísaný do Guinnessovej knihy rekordov ako najdlhšie pôsobiaci dirigent na svete. Vďaka týmto umelcom svet pozná Slovensko ako krajinu mimoriadneho hudobného talentu a bohatej kultúrnej tradície.

Svetová slovenská divočina

Divoká lesná krajina so stromami starými vyše tisíc rokov. Na miestach, kde široko-ďaleko nenájdete človeka, žijú v nádhernej divočine ohrozené druhy zvierat, ako rys, vlk, medveď, bobor, divoký kôň či obrovský zubor. Ak chcete vidieť skutočný, ľudskou rukou nedotknutý prales, na Slovensku môžete nájsť prirodzene a voľne rastúce lesy, v ktorých má hlavné slovo príroda. Máme pralesy, ktoré sú súčasťou svetového prírodného dedičstva UNESCO. Na Slovensku sa nachádza viac ako 10-tisíc hektárov pralesov v 123 lokalitách a patríme medzi posledné krajiny v Európe, kde sa pralesy zachovali. Medzi najznámejšie patria Tichá a Kôprová dolina, Dobročský prales, Badínsky prales, Havešová, Rožok, Stužica, Vihorlatský prales, Javorová dolina, Pilsko, Bielovodská dolina, Šúr a Vlčie hory. Tieto územia ukrývajú stovky rokov staré buky a smreky a predstavujú jedny z najvzácnejších prírodných lokalít Európy. Slovenské pralesy umožňujú vidieť krajinu v podobe, aká existovala ešte pred zásahom človeka.

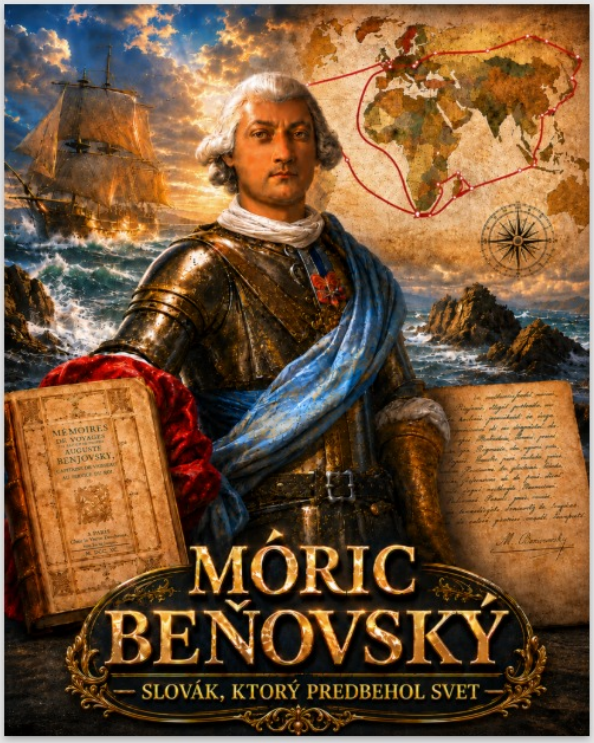

Svetové slovenské mestá

Genius loci – duch miesta – je neopakovateľná atmosféra, ktorú nemožno preniesť ani napodobniť. Vzniká spojením histórie, architektúry, prírodného prostredia a príbehov generácií, ktoré na danom mieste zanechali svoju stopu. Je to pocit vznešenosti, tajomstva, nostalgie i inšpirácie, ktorý dokáže návštevníka vtiahnuť do dávnych čias a zároveň ho prinútiť zamyslieť sa nad plynutím času. Slovensko sa môže pochváliť mestami, kde je genius loci prítomný mimoriadne silno a kde história stále dýcha z ulíc, námestí a kamenných múrov. Banská Štiavnica, Kremnica, Levoča a Bardejov patria medzi najvýraznejšie príklady miest, ktorých jedinečný charakter si získal uznanie doma aj vo svete. Ich historické jadrá, kultúrne dedičstvo a autentická atmosféra priťahujú návštevníkov ako magnet. Kto túži objaviť skutočné srdce slovenských dejín, nájde ho práve v týchto mestách s výnimočným genius loci.

Móric Beňovský – Slovák, ktorý predbehol svet

Móric Beňovský patril medzi najvýznamnejších slovenských cestovateľov a dobrodruhov 18. storočia. Ako prvý Slovák navštívil štyri svetadiely a stal sa jedným z prvých Európanov, ktorí sa plavili severným Tichým oceánom – dokonca o sedem rokov skôr než James Cook. Bol tiež prvým Európanom, ktorý sa v severnom Pacifiku priblížil k pobrežiu Aljašky, a ako prvý preskúmal Ostrov svätého Vavrinca. Významnú stopu zanechal aj na Madagaskare, kde zjednotil severovýchodnú časť ostrova a miestni ho uznávali za svojho vodcu a kráľa. Vďaka svojim úspechom sa spriatelil s Benjaminom Franklinom a stretol sa aj s Georgeom Washingtonom, ktorému ponúkol podporu v boji za nezávislosť Spojených štátov. Beňovský bol nielen odvážnym objaviteľom, ale aj vojenským veliteľom, spisovateľom a diplomatom. Jeho život plný dobrodružstiev a ciest z neho urobil jednu z najvýznamnejších osobností slovenských dejín.

Štyri mesiace, ktoré dali tvár slovenským minciam

Mincovňa Kremnica je v 100 % vlastníctve slovenského štátu, teda občanov Slovenskej republiky. Nie je akciovou spoločnosťou s podielmi súkromných investorov ani firmou obchodovanou na burze. Ide o najstaršiu nepretržite fungujúcu mincovňu na svete. Bola založená v roku 1328 a razba mincí v nej prebieha nepretržite dodnes. Aj vďaka tejto tradícii a odbornosti Slovensko v roku 1992 úspešne zvládlo prechod k vlastnej mene. Na jeseň 1992 dorazil do Mincovne Kremnica urgentný apel Štátnej banky česko-slovenskej na vytvorenie návrhov mincí novej slovenskej meny. Udalosti okolo delenia republiky prebiehali tak rýchlo, že už nebol čas na vypísanie celoštátnej súťaže. Málokto vie, že podoba nových mincí – od grafických návrhov až po sadrové modely – vznikala počas štyroch mesiacov v kuchyni panelákového bytu v Kremnici. Ich autorom bol medailér Drahomír Zobek, tvorca víťazných návrhov nových slovenských mincí. Veríme, že Slovensko sa raz vráti k vlastnej národnej mene – slovenskej korune, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou našej identity, histórie a štátnosti.

Slováci nechceli anglosaský kapitalizmus. Čo si ľudia želali v roku 1989?

Po nežnom prevrate v roku 1989 nastala pre Slovensko nová kapitola dejín a zároveň príležitosť vybudovať na troskách centralizovaného štátneho systému spravodlivejšiu spoločnosť. Ako ukazuje sociologický výskum J. Krapfla z decembra 1989, mnohí ľudia túžili po určitej forme socializmu s ľudskou tvárou a po realizácii tzv. tretej cesty. Z výskumu vyplýva, že väčšina opýtaných si neželala neoliberálny trhový kapitalizmus anglosaského typu. Obávali sa systému, v ktorom by útlak a neslobodu komunistického režimu nahradila moc oligarchov, finančných skupín a skorumpovaných politikov, pričom zahraničnú politiku krajiny by určovali veľmoci. Takmer polovica respondentov (viac ako 45 %) zastávala názor, že krajina by mala pokračovať „socialistickou cestou“, a ďalších 47 % sa vyslovilo za kombináciu socializmu a trhových mechanizmov, teda za systém nachádzajúci sa niekde medzi socializmom a kapitalizmom – za akúsi „tretiu cestu“. Iba 3 % opýtaných podporovali „čistý kapitalizmus“.

Oslava slovenskosti – világoš, ako sa patrí

4. jún 1920 – výročie podpísania Trianonskej mierovej zmluvy. Koniec žalára národov, koniec utrpenia slovenského národa. Trianon potvrdil právo Slovákov na vlastný národný rozvoj a slobodnejšiu budúcnosť. Bol zavŕšením dlhoročného úsilia o národné sebaurčenie a dôstojné postavenie Slovákov v Európe. Nezabúdajme na dejiny, ktoré formovali našu identitu a položili základy modernej slovenskej štátnosti.

Referendum nebolo ani v roku 1918. Buďme radi, že máme vlastný slovenský štát.

Požiadavka na referendum pri vzniku Slovenskej republiky v roku 1993 často prehliada jednu podstatnú historickú skutočnosť – ani vznik Česko-Slovenska v roku 1918 nebol potvrdený ľudovým hlasovaním. V tom čase mali Slováci objektívne bližšie k Budapešti než k Prahe, a to nielen zemepisne, ale aj historicky, politicky či psychologicky. Po stáročiach života v Uhorskom kráľovstve poznali prostredie na juhu oveľa lepšie, zatiaľ čo Čechy a predstava nového spoločného štátu boli pre väčšinu obyvateľov veľkou neznámou. Vidina „akéhosi“ Česko-Slovenska ich znepokojovala, znepokojovala. Prostredie českých krajín bolo pre väčšinu Slovákov málo známe. Viacerí historici si preto myslia, že ak by sa v októbri 1918 konalo referendum, tak väčšina Slovákov by sa vyslovila za zotrvanie v Uhorsku. O vzniku Česko-Slovenska však rozhodli politické elity a medzinárodné okolnosti po prvej svetovej vojne, nie priame hlasovanie občanov. Predstava, že vznik alebo zánik štátu musí potvrdiť referendum, nemá oporu v historickej praxi. Väčšina štátov sveta nevznikla referendom, ale politickými rozhodnutiami, medzinárodnými dohodami či rozhodnutiami demokraticky zvolených reprezentácií. Referendum môže byť súčasťou takého procesu, no samo osebe štát nevytvára ani neruší – rozhodujúca je politická vôľa a medzinárodné uznanie. Preto možno len ťažko nájsť štát, ktorý by vznikol alebo zanikol výlučne referendom. Z rovnakého princípu vychádzalo aj rozdelenie Česko-Slovenska v roku 1992. O vzniku samostatnej Slovenskej republiky rozhodli demokraticky zvolení zástupcovia oboch národov, ktorí na tento výkon moci získali mandát v slobodných voľbách. Tak ako v roku 1918 nevzniklo Česko-Slovensko referendom, nevznikla referendom ani Slovenská republika v roku 1993. V oboch prípadoch išlo o politické rozhodnutie prijaté reprezentáciou, ktorá niesla za svoje konanie demokratickú zodpovednosť.

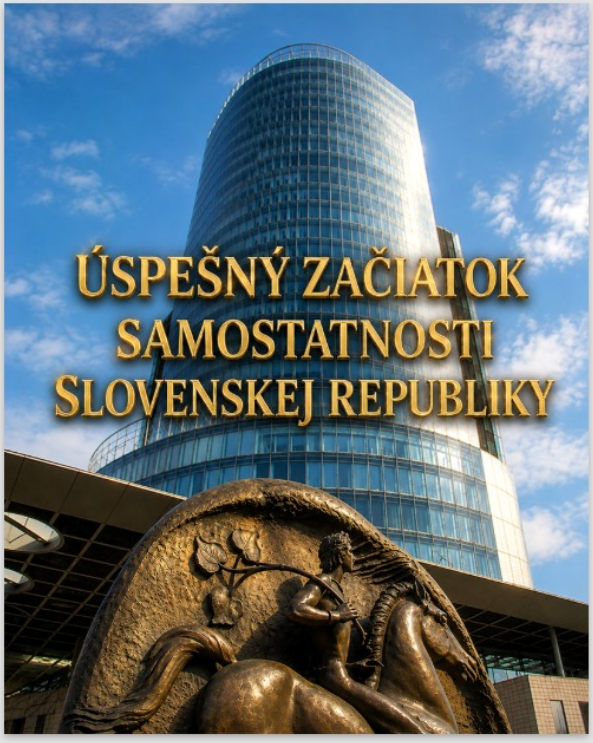

Ľudovít Štúr – génius slovenského národa a Európy

Muž, ktorý sa rodí raz za päťsto rokov. Hlavný architekt slovenskej štátnosti, veľký zjednotiteľ slovenského národa a duchovný tvorca jeho identity.

Úspešný začiatok samostatnosti Slovenskej republiky

Bez preháňania možno povedať, že Slovensko začiatky samostatnosti úspešne zvládlo vďaka rozumnej menovej politike. Prispelo k tomu najmä to, že vláda Vladimíra Mečiara pri rozdelení federácie a vzniku samostatného štátu dobre zvládla dve kľúčové úlohy. Po prvé, garantovala a počas väčšiny obdobia rešpektovala nezávislosť centrálnej banky a jej rozhodnutí. Po druhé, do čela Národnej banky Slovenska zvolila Vladimíra Masára. Vznik samostatnej meny z pohľadu verejnosti znamenal výmenu starých bankoviek a mincí za nové. Bola to náročná operácia, no nástupnícke štáty Česko-Slovenska mohli pri menovej odluke oprášiť sedem desaťročí starý recept ministra financií Aloisa Rašína, ktorý použil pri vzniku spoločnej republiky.

Slovenská ľudovo-vlastenecká hymna

Hymna by nemala byť odkazom doby. Mala by byť nadčasová, opisovať krásu krajiny a jej skutočné hodnoty. Predstavte si zmenu v našom prístupe jeden k druhému aj k svojmu okoliu, keď počujete V slovenských dolinách. V očiach máte iskru a pri srdci vás hreje hrdosť. Keď ste v zahraničí, máte chuť vrátiť sa späť na Slovensko. Slovensko má svoju dôstojnú ľudovo-vlasteneckú hymnu.

Vlastenectvo

V dolinách – kvitne kvet, ktorý lásku nám dáva,
jeho jas v tmavom ráne vždy svieti ako brieždenie,
V dolinách – lesný med vonia viac ako tráva,
na svahoch túlia sa ovčie stáda,
V domoch pieseň znie.

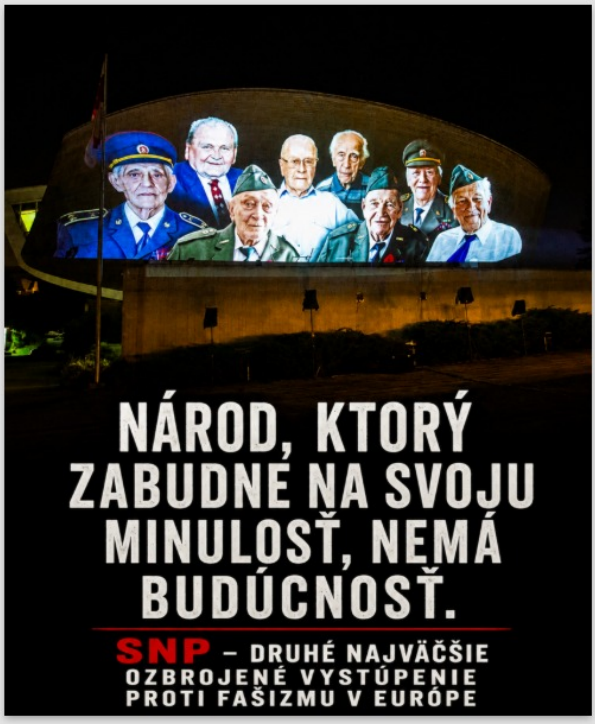
V dolinách – človek sám svoju prírodu chráni.
Každý strom, každá lúka na stráni je náš vzácny liek.
V dolinách – ľudia nemajú zamknuté brány.
Majú tam srdcia čisté a vľúdne ako prúdy riek.

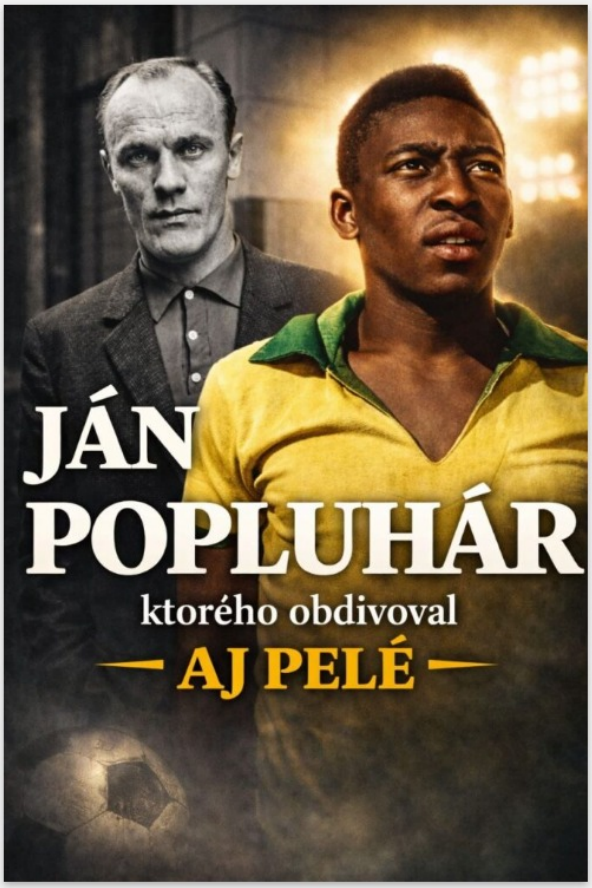
Je to kraj kde prísne štíty hôr,
Teplo dolín múdro strážia,
Pokým slnka lúč zazvoní,
na jarné zvonce ovčích stád.

Je to kraj kde ráno vstáva skôr,
Kde sa drevo z hory tíško zváža,
Je to Slovensko čarovné hrdé,
Mám ho rád.

SNP – druhé najväčšie ozbrojené vystúpenie proti fašizmu v Európe

Sloboda, ktorú dnes žijeme, nebola darom. Bola vykúpená odvahou ľudí, ktorí sa odmietli skloniť pred zlom, strachom a fašizmom. Hrdinovia SNP bojovali za národ, ktorý chcel žiť slobodne, dôstojne a bez útlaku. Národ, ktorý zabudne na svoju minulosť, totiž skôr či neskôr stratí aj svoju budúcnosť.

Svet oslavoval Pelého, Pelé obdivoval Popluhára. Príbeh slovenského futbalového velikána

Až budete počuť o „božskom“ Pelém, radšej si ho v rebríčku hodnôt vymeňte za Slováka Popluhára. Brazílska futbalová legenda Pelé obdivovala slovenského futbalistu Jána Popluhára a mala k nemu veľký rešpekt. Vyjadril to aj v tom zmysle, že by chcel jeho dôchodok, keďže legendárny Popluhár bol známy svojou skromnosťou. Svetská sláva, poľná tráva. Na ňu si nikdy nepotrpel. Sálala z neho skromnosť a pokora. Bol silný chlap, ale aj dobrák od kosti. Vypracoval sa na nedostižného kráľa šestnástky. Vo vzduchu bol neprekonateľný. Mal skvelý prehľad i jedinečný výskok. Neprešli cez neho ani najväčšie hviezdy jeho éry – Pelé, Eusébio, Di Stéfano či Puskás. Figuruje na zozname UEFA Jubilee 52 Golden Players. Smrť najlepšieho slovenského futbalistu 20. storočia Jána Popluhára obletela celý futbalový svet a šokovala aj Pelého. Na Popluhárovo hráčske umenie, ľudskosť a férovosť v Brazílii nikdy nezabudli. Na Popluhárovom hrobe bol veniec od brazílskych legiend, čím vyjadrili úctu a uznanie.

Byť sám sebou. Byť ukotvený v Duchu. Byť Slovenskom.

Byť sám sebou a zostať mravne ukotvený v Duchu je veľkým tajomstvom i pravým zmyslom ľudského života. V tom spočíva vnútorná sloboda človeka, jeho dôstojnosť i sila. Len ten, kto pozná svoje korene, žije v pravde a čerpá z Ducha, dokáže zostať verný svojmu svedomiu aj uprostred skúšok a neistôt. Taký človek nepodlieha strachu ani vetrom doby, ale s odvahou, múdrosťou a pokorou kráča cestou dobra. Také by malo byť aj Slovensko v najbližších desaťročiach. Národ vedomý si svojho duchovného a kultúrneho dedičstva, odkazu svojich predkov i zodpovednosti voči budúcim generáciám. Krajina, ktorá čerpá silu zo svojich slovanských koreňov, z úcty k ľudskej dôstojnosti, slobode, pravde a spravodlivosti. Len národ, ktorý zostáva verný svojim mravným hodnotám, dokáže zachovať svoju slobodu, identitu i dôstojné miesto medzi ostatnými národmi. Nech Slovensko zostáva verným domovom svojich občanov, pevným vo viere, múdrym v rozhodovaní a odvážnym v obrane toho, čo je dobré a spravodlivé. Nech nikdy nezabudne na odkaz generácií, ktoré zápasili za jeho slobodu, jazyk, kultúru a štátnosť, a nech tento odkaz odovzdá budúcim pokoleniam ešte silnejší. Národ duchovne ukotvený sa nestráca vo vetroch času. Vedený Duchom, s láskou k vlasti a s úctou ku každému človeku kráča vlastnou cestou a buduje budúcnosť na pevných základoch pravdy, viery, nádeje a vzájomnej úcty.

Zlatá Zuzana – poklad slovenského sklárstva

Zlatý slovenský svetový vynález – súpravy pohárov rôznych veľkostí so zlatou guľôčkou v stopke – prišli na svet v Zlatne v roku 1956. Vymyslel ich Jozef Staník, „otec" Zlatej Zuzany a rodák zo Zlatna. Vyvážali sa do všetkých západných štátov aj do celého sveta. Poháre vynikali elegantným tvaroslovím s výrazným poznávacím prvkom guľovitého tvaru, ktorý bol umiestnený v ich spodnej časti. Keď v Zlatne začali guľôčku zlátiť, medzi verejnosťou sa viedli spory o tom, ako sa dostala do nôžky pohára. Niektorí verili, že je v nej ukryté pravé zlato, a boli ochotní pre ňu poháre rozbiť. Jozef Staník na jej vytvorenie navrhol špeciálne kliešte, ktorými bola tvarovaná tak, aby ju sklo obtekalo z troch strán.

Slovenská biela hus: Nenáročný poklad z našich dvorov, ktorý živí, stráži aj skrášľuje

Slovenská biela hus spolu so Suchovskou husou tvoria dvojicu našich národných plemien husí. Bola vyšľachtená na Slovensku a je dobre prispôsobená našim podmienkam. Jej chov je nenáročný a chovateľovi sa viacnásobne odmení. Okrem pekného vzhľadu poskytuje kvalitné mäso, pečeň aj perie. Navyše vám vypasie trávnik okolo domu, keďže veľmi dobre zužitkuje pastvu. Je tiež výborným strážnikom, niekedy lepším než pes. Keďže má zachovaný pud kvokavosti, sama vysedí a vyvedie húsatá. Slovenskú bielu hus začal šľachtiť v štyridsiatych rokoch 20. storočia pán Július Godál v Nitre. Základom šľachtenia boli miestne krajové populácie bielych a sivostrakatých husí z okolia Nitry a Levíc. Do šľachtenia zaradil aj emdenské husi a krajové plemená husí z Maďarska.

Kriváň ako symbol sily a nádeje slovenského národa

V básni Kriváň Ľudovít Štúr vyjadruje pocity, že tak ako tento vrchol sa dvíha do výšky, aj ľudia pod ním žijúci povznášajú svoje myšlienky k oblakom, ale hneď sa musia vrátiť k zemi, lebo si uvedomujú ťažké položenie národa a jeho žiaľ. Tak ako sú však silné a mohutné Tatry, takí sú aj ľudia pod nimi. Kriváň chápe ako symbol Slovanov. Sám seba s ním stotožňuje, musí byť pevný, vysoko v oblakoch a predsa pripútaný k zemi. Aj tak však dokáže preraziť všetky mraky nad slovenským národom. Pre Štúrovcov bol Kriváň najkrajším vrchom Tatier a bol pre nich symbol veľkosti tohto horstva.

Muž, ktorého obdivujú Messi aj Guardiola: Ladislav Kubala – slovenská legenda, ktorá zmenila Barcelonu

Keď budete najbližšie obdivovať Lionela Messiho alebo Pepa Guardiolu, spomeňte si na jedno meno – Ladislav Kubala. Muža so slovenskými koreňmi, ktorého dodnes považujú za jednu z najväčších legiend FC Barcelona. Pred legendárnym štadiónom Camp Nou stojí nadživotná socha futbalistu Ladislava Kubalu – hráča, ktorý navždy zmenil históriu katalánskeho veľkoklubu. Jeho vplyv bol taký obrovský, že kvôli enormnému záujmu fanúšikov už pôvodný štadión nestačil a Barcelona postavila nový – slávny Camp Nou. V roku 1999 ho fanúšikovia FC Barcelona zvolili za najlepšieho hráča v histórii klubu. Pep Guardiola o ňom povedal: „Kubalu som nikdy nevidel hrať, ale viem, že najmä kvôli nemu postavili Camp Nou.“ Lionel Messi zase priznal: „Sedem gólov v jednom zápase som ešte nedal. On to dokázal.“ Kubala nebol len skvelý strelec, ale futbalový fenomén svojej doby. Jeho spoluhráči tvrdili, že bol lepší ako Pelé, pričom samotný Pelé obdivoval ďalšieho slovenského velikána – Jána Popluhára. Ladislav Kubala strávil v Barcelone dvanásť rokov, reprezentoval viacero krajín, pôsobil ako tréner a stal sa ikonou svetového futbalu. Svoje stopy však zanechal aj na Slovensku, keď v rokoch 1946 až 1948 obliekal dres ŠK Bratislava, predchodcu dnešného Slovana Bratislava. Na Bratislavu nikdy nezabudol – podpisoval sa ako Ladislav, udržiaval kontakty so Slovanom a bývalými spoluhráčmi a práve tu sa aj oženil. Bez preháňania možno povedať, že Kubala bol vo svojej ére tým, čím je dnes Messi – futbalovou ikonou, ktorá menila dejiny. V roku 2019 bol in memoriam uvedený do Siene slávy slovenského futbalu.

Vymyslená postava a skutočný hrdina: William Tell a Juraj Jánošík

Fiktívna a vymyslená postava William Tell – symbol švajčiarskeho vlastenectva a zosobnenie boja proti nadvláde Habsburgovcov, ktorí začiatkom 14. storočia vládli aj nad Švajčiarskom. Tell je národným symbolom boja za slobodu a nezávislosť, ktorý inšpiroval Švajčiarov k zjednoteniu.

Reálna postava Juraj Jánošík – v slovenskej tradícii vnímaný ako symbol boja proti feudalizmu a nespravodlivosti. Bojoval proti útlaku, ktorý v tom čase predstavoval feudálny systém, a stal sa hrdinom ľudových povestí. Jánošík, narodený v Terchovej, je známy svojou legendou, v ktorej sa stavia na stranu chudobných a utláčaných, berúc bohatým a dávajúc chudobným. Jeho príbeh je symbolom nádeje a vzdoru proti nespravodlivosti. Hoci bol popravený, jeho legenda žije dodnes a je spojená s myšlienkou boja za slobodu a spravodlivosť. Príbeh terchovského zbojníka prežil v ľudovej tvorbe v podobe povestí, rozprávok a piesní. Ujali sa ho aj básnici, spisovatelia a ďalší umelci.

Slovenskí bačovia patrili medzi elitu

Slovenskí bačovia patrili medzi elitu. Na Slovensku bolo kedysi okolo dvetisíc bačov. Dnes z nich zostala len hŕstka, približne päťdesiat až šesťdesiat skutočných pokračovateľov tejto hrdej a váženej profesie. Ich odkaz pretrváva v ľudových piesňach, jedinečných remeselných zručnostiach, tradičnej kultúre aj v bryndzi, ktorá sa stala jedným zo symbolov Slovenska. Bačovia významne formovali slovenský národ, jeho krajinu, spôsob života aj zmýšľanie. Bača bol prvým hospodárom na salaši, hlavným pastierom oviec a gazdom, ktorý niesol zodpovednosť za celé hospodárstvo. Bol považovaný za najskúsenejšieho a najzručnejšieho ovčiara, výnimočného znalca výroby kvalitného syra a človeka pracovitosti, statočnosti a cti. O zverené stádo sa staral s rovnakou láskou a starostlivosťou, akoby bolo jeho vlastné, chránil pasienky a hospodáril tak, aby ich zachoval aj pre ďalšie generácie.

Zakódované v ornamentoch: Tajomstvá Čičmian

Každý znak v sebe niesol symboliku, akúsi „alchýmiu živlov“: voda (vlnovka), vzduch (špirály), zem (kosoštvorce, štvorce), oheň (cikcak) a živel dreva (trojlístky, čiary). Na trámy sa maľovali čiarky zvisle, čím ich opticky „zužovali“. V okolí okien sa maľovali šípky a trojlístky, ktoré znamenali prinášajúcu energiu do domu. Rohy domov sa zakončovali kríž̌ikom alebo krúžkom, malo to zabraňovať úniku energie a ochranu pred zlými duchmi. Trojlístok symbolizoval neustály rast, rozvoj a zdravú rodinu – z dvoch lístkov (mama a otec) sa vyvíja tretí (dieťa). Špirály pravotočivé a ľavotočivé spojené so stonkou, zvisle obrátené znamenali „kvet života“, ktorý sa vysvetľuje ako rozmanitosť života muža a ženy vo vzájomnosti a rovnováhe. Vlnovka alebo ako „cik cak“ spojené s bodkou vyjadrovali cestičku života človeka, že „raz je v živote hore a raz dole“. Línia srdiečok striedajúcich sa so špicom nahor a nadol predstavovali mužský a ženský princíp. Čičmany. Obec, ktorá má najviac pokreslených domčekov na meter štvorcový. Ale nie sú to len také hocijaké čarbanice. Biele ornamenty na dreveniciach sa začali kresliť už pred 200 rokmi. V dedine sa nachádza 110 chránených objektov a 36 kultúrnych pamiatok. Zároveň je táto obec najvyššie položenou obcou v Žilinskom kraji. A okrem drevenícvyniká svojimi krojmi a folklórom.

Slovensko: Svetová veľmoc ľudových ornamentov

Slovensko sa často označuje za ornamentálnu veľmoc. Podľa slovenských etnografov bolo na jeho území zdokumentovaných približne 4 000 ľudových ornamentov, pričom sa uvádza, že vo svete je známych okolo 5 000 ornamentálnych vzorov. Výšivka a ornamenty sú kľúčovým prejavom slovenského umenia, ktoré zdobí ľudové odevy a reprezentuje rozmanitosť regiónov.

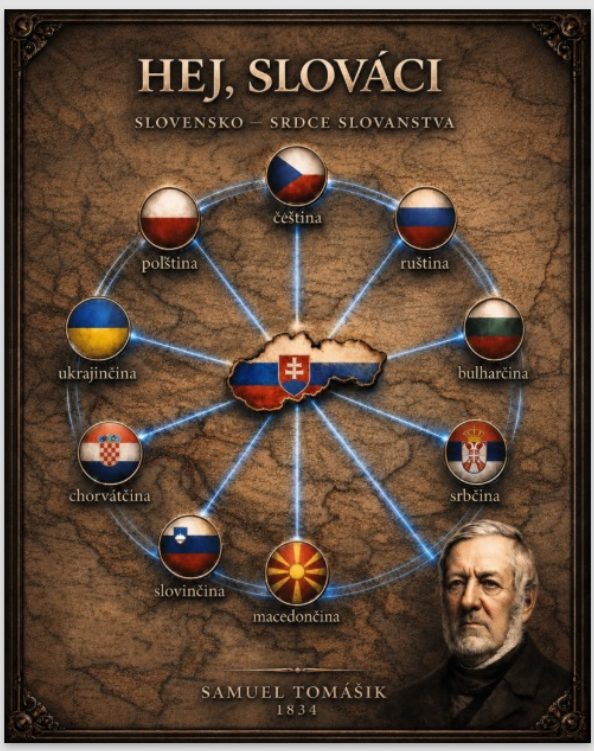

Slovensko je svetová veľmoc v turistickom značení

Slovensko má až 15 000 kilometrov značených turistických chodníkov. Patríme tak medzi krajiny s najhustejšou sieťou turistických trás na svete. Aby však značenie zostalo spoľahlivé, naši dobrovoľní značkári každoročne obnovia približne 5 000 kilometrov trás. Je za tým obrovské množstvo práce, ktorú si väčšina z nás počas túr ani neuvedomuje. A čo vlastne znamenajú farby turistických značiek? Na rozdiel od zjazdoviek neoznačujú náročnosť. Červená vedie po hlavných trasách a hrebeňovkách, medzi ktoré patrí aj legendárna Cesta hrdinov SNP s dĺžkou približne 760 kilometrov. Modrá označuje významné a dlhšie trasy vedúce dolinami či hrebeňmi. Zelená je určená pre kratšie miestne trasy a žltá najčastejšie slúži ako spojka alebo skratka, ktorá neraz ušetrí čas aj energiu. Vďaka tomuto premyslenému systému sa môžeš v slovenských horách spoľahnúť na orientáciu a naplno si užívať prírodu. Slovensko síce nepatrí medzi veľké krajiny, no v turistickom značení patríme medzi absolútnu svetovú špičku.

Slovensko – srdce slovanstva

Jedna báseň dokázala spojiť milióny ľudí dávno pred internetom. V roku 1834 slovenský spisovateľ, evanjelický farár a významný predstaviteľ národného obrodenia Samuel Tomášik napísal báseň Hej, Slováci, ktorá sa neskôr v rôznych slovanských jazykoch rozšírila ako Hej, Slovania a stala sa jedným z najvýraznejších symbolov slovanskej jednoty, hrdosti a národnej identity. Inšpirácia prišla počas jeho návštevy Prahy, kde ho zarmútilo, že v uliciach počuť viac nemčinu než češtinu. Práve vtedy si naplno uvedomil, akú hodnotu má materinský jazyk, a z tohto silného pocitu vzniklo dielo, ktoré prekročilo hranice Slovenska. Pieseň si postupne osvojili Slovania v mnohých krajinách – od Moravy, Česka, Poľska a Slovinska až po Chorvátsko, Srbsko, Bulharsko, Severné Macedónsko, Ukrajinu či Rusko – a na dlhé desaťročia sa stala hlasom spolupatričnosti. Len málokto však vie, že významná časť Tomášikovho života je spätá s Gemerom. V obci Chyžné pôsobil ako farár a práve tam sa stretávali vzdelanci a hostia z rôznych slovanských krajín. Gemer sa tak stal miestom, kde sa rodili myšlienky vzájomnosti, kultúrnej identity a úcty k vlastným koreňom. Samuel Tomášik bol presvedčený vlastenec, ktorý neochvejne bránil slovenský jazyk a národné povedomie aj v časoch silného maďarizačného tlaku. Jeho odkaz je aktuálny dodnes, pretože jazyk nie je len prostriedkom dorozumievania – je pamäťou národa, jeho kultúrou, tradíciami a dušou. Ak si hrdý na Slovensko, jeho históriu a slovanské korene, nezabudni tento príbeh posunúť ďalej. Niektoré myšlienky si totiž zaslúžia žiť aj po takmer dvesto rokoch.

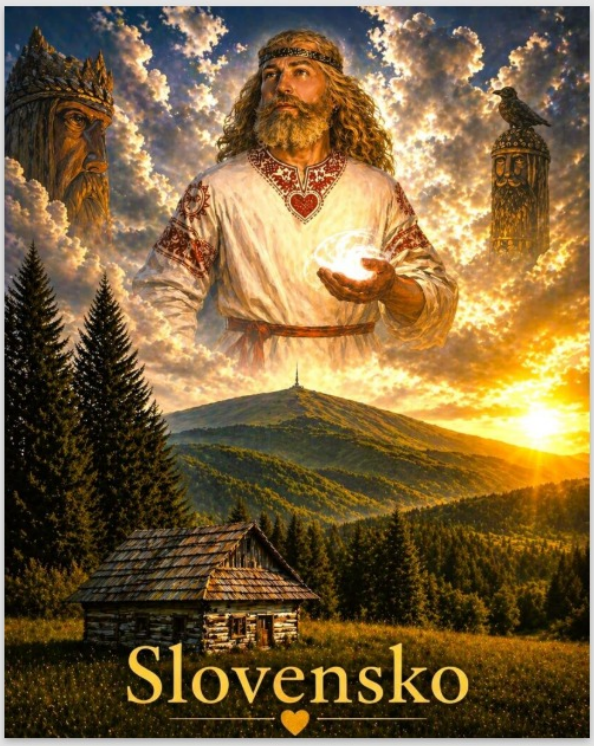

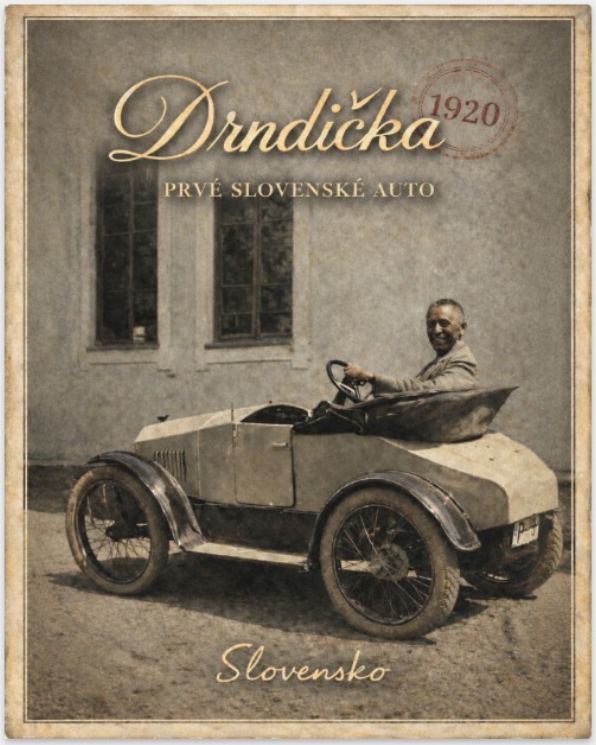
Jednota Slovenska sa začína v nás – slovenský národ sa zjednotí, keď spozná svoje skutočné bohatstvo

„Slovenský národ sa zjednotí, keď pochopí, aké bohatstvo mu bolo dané. Slovenský národ sa zjednotí, keď pochopí, že príroda a aj my sme súčasťou jedného veľkého vedomia, s názvami ako zdroj/univerzum/absolútno/Boh/supervedomie. Slovenský národ sa zjednotí a zbaví sa tyranov, keď si vytvorí vlastnú slovenskú koncepciu, ideu a étos. Slovenský národ sa zjednotí, keď bude v súlade duch/duša/telo. Slovenský národ sa zjednotí, keď prekročí morálku a postaví svoje hodnoty na mravnosti ducha v spojitosti so súladom s prírodou a ostatnými bytosťami na planéte Zem.“

Slovensko – pradávna zem ukrytá pod štítmi Tatier

Slovensko! Tento nenápadný kúsok zeme pod štítmi Tatier, ktorý aj napriek vrstvám moderného sveta stále ukrýva pradávnu tvár krajiny opradenej legendami a spomienkami na časy kniežat a dávnych príbehov. Ozveny minulosti tu neutíchli – stále sa nesú v tichu lesov, v šepote vetra aj v mihotavom svetle, ktoré akoby prichádzalo z hlbín vekov. Stačí sa len zastaviť a vnímať. Aj dnes môže pozorné oko zachytiť záblesky tajomna, ktoré kreslia v mysli obrazy sveta plného symbolov, snov a dávnych právd, tak ako tomu bolo po celé generácie pred nami.

Prvé auto na Slovensku nevzniklo vo fabrike, ale v malej dedine

Drndička je označenie pre prvé auto vyrobené na území Slovenska, ktoré krátko po prvej svetovej vojne zostrojil zámočník Michal Majer v obci Psiare. Toto legendárne vozidlo, prezývané podľa zvuku drevených kolies, bolo replikou postavenou aj vďaka inšpirácii bulharským cárom Ferdinandom Coburgom a dnes je prístupné ako model v Hronskom Beňadiku.

Keď Hans Christian Andersen objavil čaro Bratislavy

Hans Christian Andersen sa v Bratislave cítil ako v rozprávke. Slávny rozprávkar navštívil Bratislavu v roku 1841. Počas čakania na naloženie uhlia sa prechádzal mestom, navštívil Bratislavský hrad, zaujal ho lodný most cez Dunaj, divadlo aj rušný život v uliciach. Svoje dojmy si starostlivo zapisoval do denníka, ktorý je dodnes cenným historickým prameňom. V zápiskoch sa Andersen o Bratislave vyjadruje s obdivom a láskavosťou. Mesto opisuje ako živé, pestré a plné krásnych ľudí. Spomína záhrady pod hradom, ruže aj deti, ktoré ho očarili svojou bezprostrednosťou. Práve tieto záznamy patria k najkrajším literárnym poctám, aké boli Bratislave v 19. storočí venované. Dodnes sa traduje, že zážitky z mesta ho mohli inšpirovať k napísaniu niektorých jeho najslávnejších rozprávok, vrátane Škaredého káčatka či Dievčatka so zápalkami.

Tajomstvo Messerschmidtových Charakterových hláv: Záhada, ktorá vznikala v Bratislave

Bratislava je neodmysliteľne spojená s Franzom Xaverom Messerschmidtom, jedným z najvýznamnejších európskych sochárov 18. storočia. Po príchode do Prešporka v roku 1777 tu vytvoril väčšinu svojho slávneho cyklu Charakterové hlavy – sériu búst s mimoriadne expresívnymi výrazmi tváre, ktoré dodnes fascinujú historikov umenia. Dodnes nie je isté, prečo ich vytváral. Jedna z teórií hovorí, že skúmal ľudskú mimiku a emócie, podľa inej sa bizarnými grimasami snažil odohnať zlé duchy, o ktorých veril, že ho prenasledujú. Moderní odborníci sa však prikláňajú skôr k názoru, že išlo o výnimočné spojenie umeleckého talentu, pozorovania anatómie a psychológie človeka. Zaujímavosťou je, že názov Charakterové hlavy nevymyslel samotný Messerschmidt – svoje diela nazýval jednoducho „Hlavy" (Kopfstücke). Dnešné pomenovanie vzniklo až po jeho smrti, no práve pod ním sa jeho záhadné dielo preslávilo po celom svete. Viac ako dve storočia po jeho vzniku zostávajú tieto sochy jedným z najväčších tajomstiev európskeho sochárstva a zároveň jedným z najvýznamnejších umeleckých odkazov spätých s Bratislavou.

Steven Seagal: Slovensko milujem

Na Slovensku som sa cítil úžasne a, samozrejme, fujaru stále mám. Hrať na nej však neviem, mám s ňou však veľa fotiek. Na pódiu u vás som sa mal tak ako ešte nikdy v živote! Človeče, Slovensko jednoducho milujem. Zo Slovenska mám tiež svojich psov – nemeckých ovčiakov. Sú to úžasné stvorenia. Skvelo ich chováte a cvičíte. Kedysi to bolo Nemecko, ale už viac nie. Už neplatí, že najlepšie psy sú práve odtiaľ.

Hriňovské lazy – symbol slovenskosti

Slovenský a európsky unikát, kde akoby zastal čas. Tradičný systém rozdelenia pôdy je slovenskou a európskou raritou, ktorú nenájdete nikde inde. Tak ako kedysi, aj dnes je tu zvykom bývať v rodinnom dome, chovať domáce zvieratá a obrábať si ten kúsok pôdy, ktorý vám patrí.

Borovička ako tradičný slovenský nápoj a jej historický vývoj

Borovička je náš pravý národný alkohol. Slováci ju pijú už viac ako 600 rokov. Ide o typický slovenský výrobok, ktorý sa vďaka ochrannej známke EÚ nemôže vyrábať nikde inde ako na Slovensku. Hoci má svoj pôvod pod Vysokými Tatrami, dnes je tradičným nápojom od slovensko-moravského pomedzia cez Kysuce, Liptov a Spiš až po Šariš. Obyvatelia Spiša začali borievku, ktorá bola voľne a hojne dostupná, pridávať už do kvasu. V Spišskej Belej sa v tom čase pálilo takmer v každom dome. Isté je, že prvú borovičku začali páliť práve v Spišskej Belej, a preto je jej označenie „spišská“ úplne oprávnené. Okrem Spiša sa borovička na naše územie dostala aj cez Myjavu. Na území Spiša a možno aj celého Horného Uhorska bol prvým pálenčiarom borovičky Sebastian Lam. V roku 1432 začal páliť jalovec a pálenku pomenoval borovička. V Spišskej Belej fungovali doslova desiatky pálenic, no po druhej svetovej vojne všetky zanikli. Následne vznikol Slovenský liehový priemysel a neskôr Východoslovenské liehovary.

Slovenská borovička – osvedčený ochranný nápoj lekársky

Lekármi uznávaný ako výborný a ochranný nápoj proti nákazlivým chorobám, zároveň odporúčaný ako účinný prostriedok pri rozličných žalúdočných a črevných ťažkostiach. Vyrobený z akostného jadlovca a starostlivo vybraných korenín, s dôrazom na tradičné postupy spracovania. Nápoj je extrahovaný a destilovaný, pričom je zaručene bez použitia esencií.

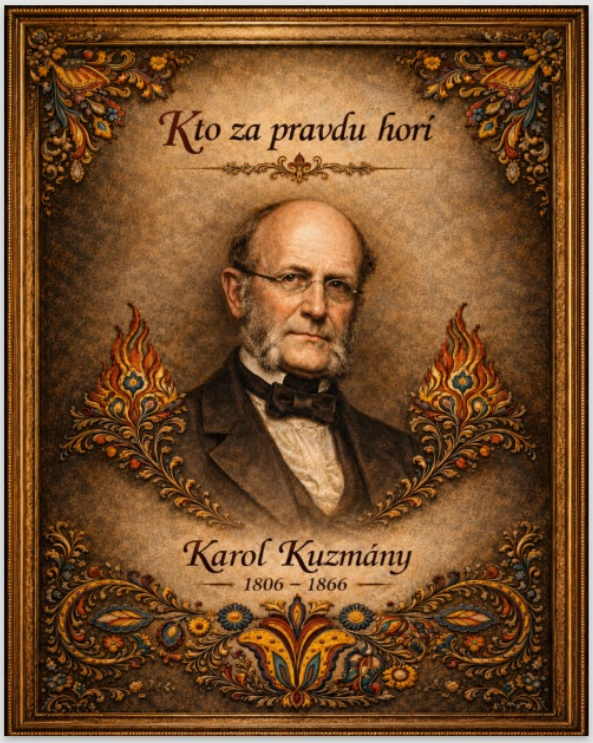
Karol Kuzmány – Kto za pravdu horí

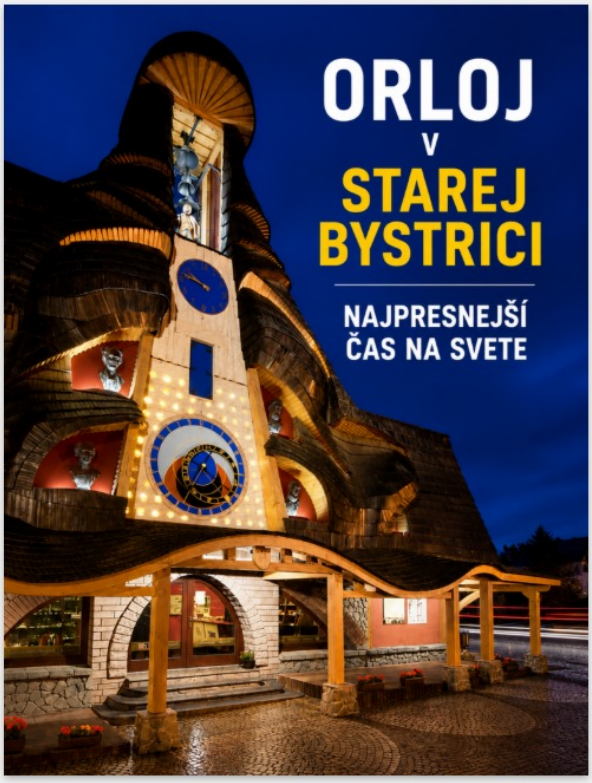
Kto za pravdu horí v svätej obeti,
kto za ľudstva právo život posvätí,
kto nad krivdou biednych slzu vyroní,
tomu moja pieseň slávou zazvoní.

Keď zahrmia delá, orol zaveje,
za slobodu milú kto krv vyleje,
pred ohnivým drakom kto vlasť zacloní:
tomu moja pieseň slávou zazvoní.

Kto si stojí slovu: čo priam zhŕkne svet,
komu nad statočnosť venca v nebi niet,
koho dar nezvedie, hrozba neskloní:
tomu moja pieseň slávou zazvoní.

Pán Boh šľachetnosti nebo vystavil,
večné on pre podlosť peklo podpálil,
kto ctí pravdy božskej božské zákony:
tomu moja pieseň slávou zazvoní.

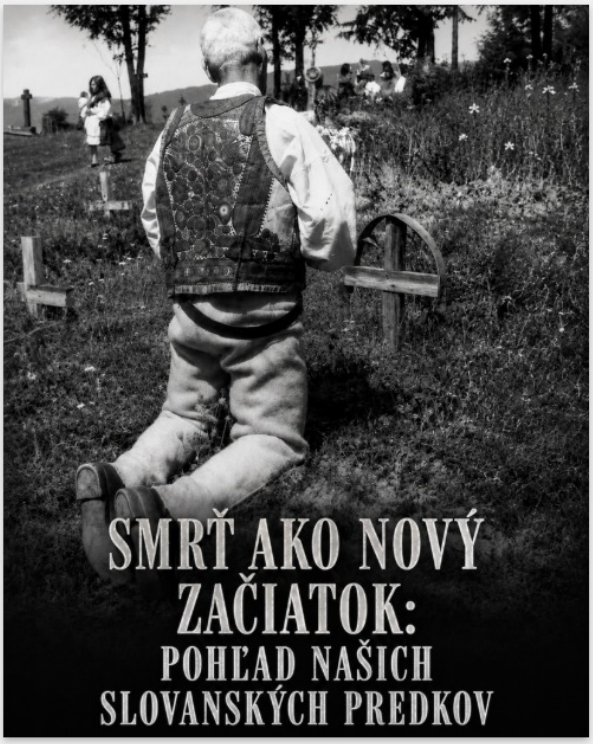
Orloj v Starej Bystrici ukazuje najpresnejší čas na svete

V malej obci Stará Bystrica na Kysuciach pri Čadci sa nachádza nielen slovenský, ale aj svetový unikát, ktorý stojí za to vidieť. Nachádza sa na Námestí sv. Michala a je považovaný za najväčšiu drevenú sochu na Slovensku. Orloj je vysoký 14 metrov a nachádza sa na bočnej stene kultúrneho domu. Exteriérovú výzdobu tvorí šesť bronzových sôch historických osobností Slovenska: Pribinu, Svätopluka, Antona Bernoláka, Ľudovíta Štúra, Milana Rastislava Štefánika a Andreja Hlinku. Každú hodinu sa na orloji objavujú drevené figúrky svätcov spojených so Slovenskom. Astronomická časť obsahuje astroláb, ktorý zobrazuje znamenia zverokruhu, polohu Slnka a Mesiaca, ako aj fázy Mesiaca. Zaujímavosťou je, že tento orloj ako jediný na svete ukazuje tzv. pravý slnečný čas, riadený počítačom podľa signálu DCF77. Orloj odbíja každú celú hodinu od 8.00 do 22.00 hod. Vo vnútri budovy sa nachádza malá galéria a informačné stredisko, kde je možné vidieť aj strojovňu orloja.

Vianoce našich predkov: Keď darom bol aj vinš

Naši predkovia síce nemali dve či tri vysoké školy, no boli múdri, pretože žili v súlade s prírodou a vedeli, že človek sa musí vedieť spoľahnúť na rodinu a svojich blízkych. Ľudia si navzájom pomáhali, boli na seba odkázaní a mladší si vážili starších. V jednom dome často žilo niekoľko generácií, ktoré držali spolu a odovzdávali si životné skúsenosti i tradície. Veľkú úctu prejavovali aj svojim zosnulým predkom. Pred sviatkami navštevovali cintoríny, zapaľovali sviece a prinášali drobné dary ako prejav spomienky a vďaky. Mnohé zvyky na Štedrý večer mali pripomínať, že rodina je tým najväčším bohatstvom a oporou v každej životnej situácii. Vianoce boli kedysi skromné, tajomné a predovšetkým duchovné. Stromček často visel zo stropu, darčeky boli len symbolické a neraz nimi bol iba úprimný vinš. Najväčšou radosťou bolo, že sa po náročnom roku mohla celá rodina stretnúť pri jednom stole a byť spolu. Bolo by dobré, aby aj dnešné deti poznali skutočný význam Vianoc – že nie sú len o darčekoch či Santovi Clausovi, ale najmä o rodine, úcte, spolupatričnosti a tradíciách, ktoré nám zanechali naši predkovia.

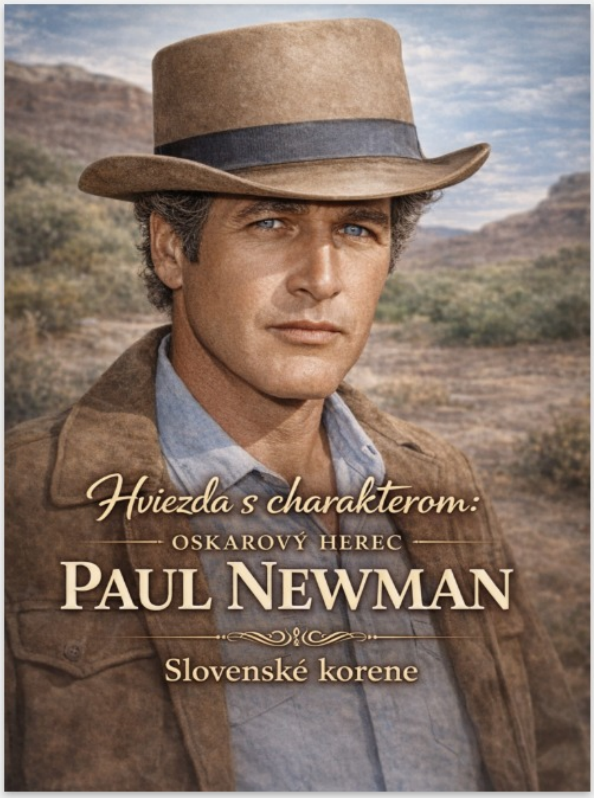
Smrť ako nový začiatok: pohľad našich slovanských predkov

Naši predkovia spomínali na svojich blízkych jednoducho a podstatne menej okázalo, ako by chceli ľudia dnes. Svojich blízkych nosili v srdci. Takto funguje naša spoločnosť po dobách kresťanizácie. Treba však povedať, že pred dobami násilnej kresťanizácie boli naši predkovia omnoho viac duchovne vyspelí. Nedávali svoju energiu do symbolov smrti (kríž). Smútili, keď sa človek narodil (bolesť plodu, matky a dieťaťa), a radovali sa, keď zomrel (verili, že duša postúpila do vyšších vibračných energií a do vyspelejších civilizácií). Aj dnes existujú takéto vyspelé kmene, napr. v Peru. Aj starí slovanskí Slovania to majú v sebe a sú nositeľmi prirodzeného duchovna vychádzajúceho z našej DNA.

Bryndza – tradícia potvrdená vedou

Pravá ovčia bryndza bola klinicky testovaná na fakulte Univerzity Komenského v Bratislave pod vedením prof. Libora Ebringera. Výskumy preukázali, že táto bryndza funguje ako probiotická bomba, keďže v 1 g bryndze sa nachádza až 1 miliarda prospešných mikroorganizmov. Pravá slovenská bryndza má liečivé a blahodarné účinky na naše zdravie. Pomáha pri prevencii rakoviny, cievnych ochorení (infarkt myokardu, mozgová príhoda), zažívacích problémov, rednutia kostí, cukrovky či alergických ochorení. Posilňuje imunitu a prispieva k znižovaniu krvného tlaku aj hladiny cholesterolu v krvi. Má tiež antisklerotické účinky. „Pravidelná konzumácia bryndze dokázateľne znižuje hladinu cholesterolu. Má pozitívne účinky na zdravie pri prevencii rakoviny, cievnych ochorení (infarkt myokardu, mozgová príhoda), zažívacích problémov, rednutia kostí či cukrovky. Posilňuje imunitu a dokonca znižuje krvný tlak," zdôraznil profesor Ebringer. „Výsledky výskumu potvrdzujú, že pri spracovaní podľa pôvodných receptúr sa v pravej bryndzi premnožujú 'dobré' mliečne baktérie. Tie produkujú rôzne kyseliny a látky podobné antibiotikám, ktoré ničia choroboplodné baktérie." Na obrázku môžete vidieť baču Michala Dema v košiari Suchý Dol, ako zlieva v máji roku 1983 nadojené mlieko.

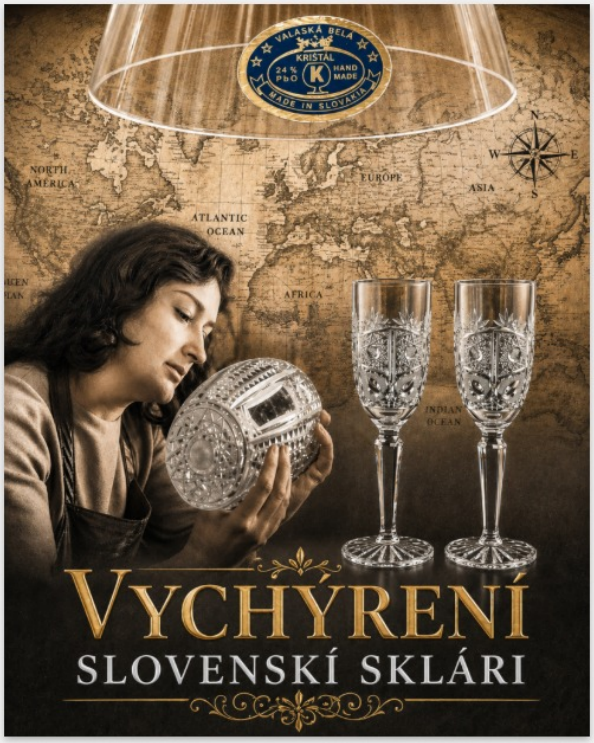
Paul Newman: hviezda s charakterom

Napriek sláve a bohatstvu zostával pevne nohami na zemi. Vedel sa zasmiať sám na sebe, vyhýbal sa ľúbostným pletkám i škandálom, občiansky sa angažoval a svoj obrovský majetok venoval na charitu. Jeho matka Tereza Fecková pochádzala zo Slovenska – z obce Ptičie pri Humennom odišla do Ameriky ako osemročná. Práve ona Paula priviedla k umeniu. Legendárny herec vždy tvrdil, že „zapredal svoju tvár“, aby mohol šíriť dobro.

Malá obec? Nie. Veľký príbeh menom Bernolákovo

Bernolákovo, kedysi známe ako Čeklís, spája neuveriteľné príbehy osobností, ktoré menili slovenské dejiny, šport, kultúru aj svet – pôsobil tu prvý kodifikátor slovenčiny Anton Bernolák a narodili sa tu futbalová legenda Ján Popluhár, ktorého obdivovali aj brazílske hviezdy, hokejový inovátor Jozef Čapla, ktorý ohýbaním hokejok spôsobil revolúciu v hokeji, svetoznámy trubkár Laco Déczi či spolutvorca vodného diela Gabčíkovo Július Binder. Obec zažila aj výnimočné návštevy – v roku 1766 tu oslavovala narodeniny Mária Terézia a v roku 1910 sem zavítal americký prezident Theodore Roosevelt. Miestnu históriu dodnes pripomína aj viac než 300-ročný hostinec Jadroň, ktorý patrí medzi najstaršie fungujúce krčmy na Slovensku. Bernolákovo však nežije iba minulosťou – ako prvá slovenská obec prekonalo hranicu 10 000 obyvateľov a na čele rebríčka najväčších obcí podľa počtu obyvateľov vystriedalo dovtedajšieho lídra Smižany. Minulosť plná velikánov, prítomnosť, ktorá rastie, a budúcnosť, ktorá inšpiruje – to je veľký príbeh menom Bernolákovo.

Slovenské sklo – tradícia, ktorá žije ďalej

Prvé sklenené výrobky vznikali na území Slovenska už pred tisíckami rokov a slovenskí sklári sa postupne zaradili medzi najuznávanejších remeselníkov v Európe. Hoci mnohé veľké sklárne časom zanikli, tradícia sklárstva nezmizla – dnes ju uchovávajú malé dielne a šikovní remeselníci, ktorí vytvárajú jedinečné diela a odovzdávajú svoje umenie ďalším generáciám. Možno práve teraz vzniká niekde na Slovensku sklenený kúsok, ktorý raz bude obdivovať celý svet. Podporujme slovenské remeslá, pretože tradícia nie je len naša minulosť – je aj súčasťou našej budúcnosti.

Pravá bryndza – poklad, ktorý lieči stáročia

Ovčie produkty a výrobky patrili medzi veľmi vyhľadávané už v minulosti. Liptovská bryndza a bryndzové halušky boli ospevovaným pokrmom už v 18. storočí – a to dokonca aj v zahraničí. Niektorí fajnšmekri tej doby porovnávali liptovskú bryndzu so zázračným benátskym liekom theriakom, ktorý mal liečiť rozličné choroby. Historik a cestovateľ F. Brückmann ju dokonca nazval „liptovským theriakom“ a jej liečivé účinky vyzdvihoval nad benátskym výrobkom. Liečivá moc liptovskej bryndze údajne spočívala v tom, že človek sa po jej konzumácii potil viac než po užití benátskeho theriaku. Do bryndze určenej na liečebné účely sa preto pridávalo víno, materina dúška či iné bylinky. Neskôr sa do jedál s bryndzou pridával aj šafran, muškátový orech a čerstvé maslo. Veľkú obľubu si popri bryndzi získali aj oštiepky a parenice. Pravá slovenská bryndza je dodnes vyrábaná remeselne, podľa pôvodných receptúr s tradíciou výroby od roku 1787. Vyrába sa z nepasterizovaného BIO ovčieho mlieka pôvodných slovenských, ohrozených a chránených plemien oviec. Ovce sú chované pastevným spôsobom v chránených územiach v nadmorskej výške 900 – 1 400 m n. m.

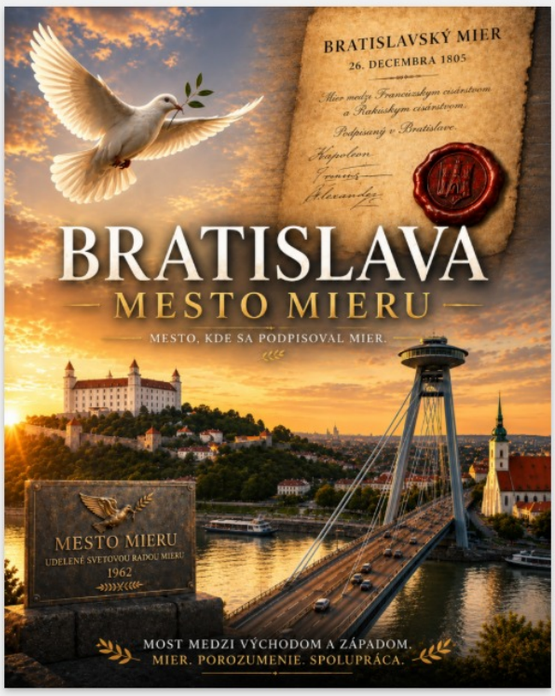
Boj za Slovenskú republiku sa nikdy neskončí

Vladimír Mečiar: „Boj za Slovenskú republiku sa nikdy neskončí.“

Keď sa v Banskej Bystrici písali dejiny európskeho kapitalizmu

Koncom 15. storočia vznikla v srdci Banskej Bystrice jedna z najprelomovejších obchodných spoluprác v dejinách Európy. Ján Thurzo – vizionár, podnikateľ a finančník svojej doby – spojil svoje sily s mocným rodom Fuggerovcov a vytvorili Thurzovsko-fuggerovskú spoločnosť, ktorá je označovaná za prvú ranokapitalistickú spoločnosť v Európe a stala sa dominantnou silou európskeho trhu s meďou. Ich podnikanie nebolo založené iba na ťažbe, ale prepájalo spracovanie kovov, investície, bankovníctvo a rozsiahly medzinárodný obchod, vďaka čomu sa z banskej oblasti stalo významné centrum európskeho hospodárstva. Tento výnimočný príbeh sa spája aj s ikonickým Thurzovým domom číslo 4 na banskobystrickom námestí, ktorý dal Ján Thurzo prestavať a ktorého podobu môžeme obdivovať dodnes.

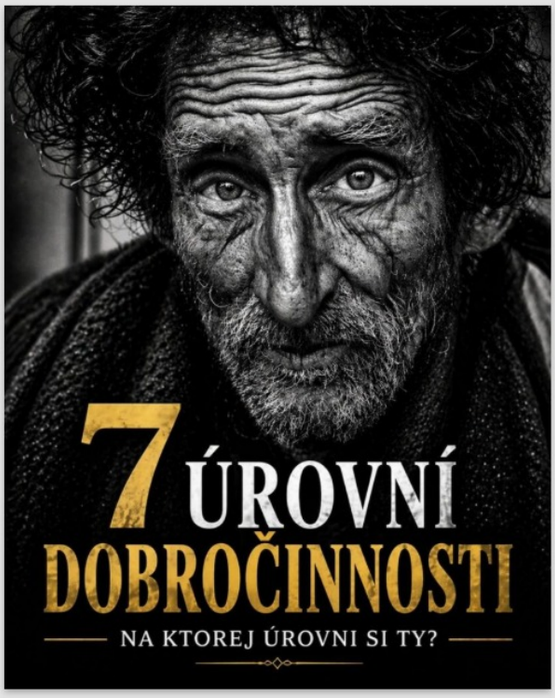

Bratislava – mesto mieru a most medzi Východom a Západom

Bratislava sa označuje ako „mesto mieru“ vďaka titulu, ktorý jej udelila Svetová rada mieru. Kedysi boli na prístupových cestách do Bratislavy nápisy „Mesto mieru“ a najmä staršie ročníky si určite spomenú, že tento prívlastok bol s hlavným mestom Slovenskej socialistickej republiky v minulosti spájaný takmer neodmysliteľne. Išlo o ideové predstavenie Bratislavy ako mesta mieru. Hlavným dôvodom je, že v meste boli podpísané tri významné mierové zmluvy a tri prímeria. Slovensko je svojou polohou, historickými a kultúrnymi väzbami predurčené zohrávať úlohu mosta spolupráce a porozumenia medzi Východom a Západom. Väčšina Slovákov sa hodnotovo vníma niekde medzi Východom a Západom a praje si neutralitu Slovenska.

Sedem úrovní dobročinnosti

1. Najnižší stupienok dobročinnosti predstavuje stav, keď dávame neochotne.
2. Na druhom najnižšom stupienku sa ocitneme vtedy, ak dávame radostne, no v nepomere s biedou osoby, ktorá sa ocitla v núdzi.
3. Tretí najnižší stupeň znamená, že síce dávame radostne a aj dosť, ale len vtedy, ak nás o to niekto požiada.
4. Štvrtý stupeň dosiahneme, ak dávame radostne, v dostatočnom množstve, bez požiadania, no svoj dar dávame rovno do rúk biedneho človeka, a môžme mu tak spôsobiť pocit hanby.
5. Piaty stupeň hovorí o dávaní bez toho, aby sme vedeli, komu bude náš dar na prospech, no obdarovaný bude vedieť, kto je jeho dobrodinec.
6. Na šiestom stupni vieme len my, komu pomáhame, no človek v núdzi to nevie.
7. Konečný siedmy stupienok popisuje stav, keď ani darca, ani obdarovaný o sebe nevedia.

Miesto, ktoré očarilo aj Goetheho

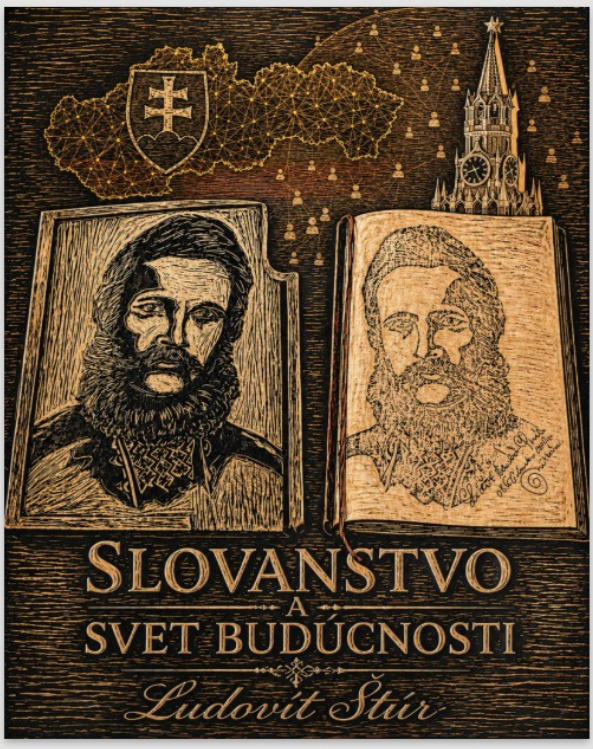
Štiavnické vrchy sú najväčším vulkanickým pohorím na Slovensku. Nepriťahujú len svojou prírodou, ale aj magickými miestami a príbehmi, ktoré sa s nimi spájajú. Jedným z nich sú Sklené Teplice, kde vyviera viacero termálnych prameňov. Skutočným unikátom je prírodná jaskyňa známa ako „Parenica“ – slovenský a európsky skvost s hypertermálnou vodou s teplotou až 42 °C, bohatou na magnézium a kalcium. Obec Sklené Teplice, ležiaca v údolí potoka Teplica neďaleko Banskej Štiavnice, bola pôvodne drevorubačskou osadou. Už v 14. storočí tu vznikla prvá skláreň na Slovensku. Dolinu však najviac preslávili práve jej liečivé termálne pramene. Ich výnimočnosť obdivovali aj významné osobnosti európskej histórie – nemecký básnik a zberateľ minerálov Johann Wolfgang Goethe, manžel cisárovnej Márie Terézie František Lotrinský či anglický cestovateľ Eduard Brown.

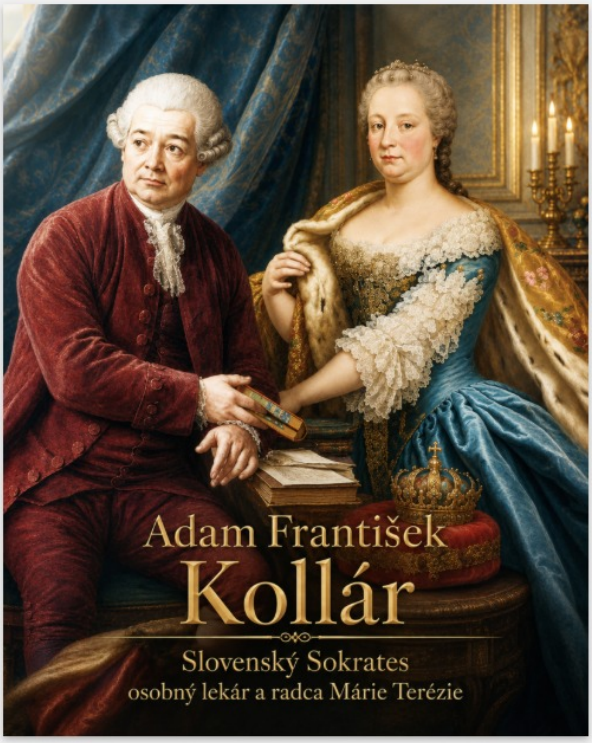
Ľudovít Štúr: Budúcnosť Slovanov videl v spojení so slovanským Ruskom

Ak teda nie je možné ani jedno, ani druhé a Slovania sa nemôžu zorganizovať a rozvíjať ani vo federatívnych štátoch, ani pod Rakúskom, zostáva potom už len tretia možnosť, totiž pripojenie Slovanov k Rusku, a jedine tá je správna a má budúcnosť. Ruku na srdce, bratia, a odpovedzte: nebolo to práve Rusko, ktoré v našej smutnej minulosti svietilo ako maják v hlbokej noci nášho života? Nebolo to Rusko, ktoré oživilo naše nádeje, povzbudilo našu odvahu, vzkriesilo takmer vyhasnutú chuť do života? Nebolo to Rusko, čo prišlo na pomoc jednotlivým kmeňom, napríklad Srbom, ktorí sa pokúšali striasť neznesiteľné cudzie jarmo, a v týchto dňoch viacerým bratským kmeňom zápasiacim s Maďarmi, utláčateľmi nášho národa? Neprišli Rusi, hoci aj v podobe Rakúšanov, na pomoc Srbom, Chorvátom, Slovákom? Nie je to Rusko, ktoré svojím mocným slovom výrazne prispelo k uznaniu a vnútornej samostatnosti Srbského kniežactva a naďalej ochraňuje vďaka svojmu veľkému vplyvu iné zotročené bratské národy – Bulharov, Srbov v Bosne, Hercegovine, Albánsku a inde, a uľahčuje im ich ťažký osud, ba vychádza im v ústrety aj v iných veciach? Nie je to Rusko, čo svojím mocenským postojom núti našich nepriateľov aspoň trochu šetriť naše životy? A úprimne sa priznajme: mali by naše národné snaženia zmysel a význam pri tej nesmiernej antipatii cudzincov, ktorým sme už raz podľahli a ktorí si chcú naďalej rozdeľovať svoju moc nad nami, bola by možná budúcnosť bez Ruska? Nenapadli by znova Srbov Turci, aj keď sú už oslabení, a nevrhli by sa na nás Nemci spolu s Maďarmi a Talianmi, nerozmliaždili by nás už vďaka svojej kvantitatívnej prevahe a mnohým iným výhodám, ako sme ukázali v úvahe o predstave federatívnych štátov, nevydali by nás napospas večnému otroctvu a pomalému umieraniu? Aj tam, kde sa Rusko aktívne nezasadzovalo za slovanstvo, preukazovalo mu dôležité životné služby. Keď si teda naše prebudenie našlo svoj oporný bod v Rusku, ktoré mu vo všetkom vždy vychádzalo a stále aj vychádza v ústrety, a keď sa s ním spája naša existencia, naše životné otázky, prečo by sme sa mu mali vzpierať, prečo by sme sa mali proti nemu vo svojich slovách a činoch krátkozrako, zaujate, nepríčetne a so zlosťou stavať? Ukázali sme, že všetky tie západné ideje sú tamojším národom nanič a privádzajú ich na okraj priepasti: prečo teda máme vnášať do nášho sveta túto skazu, prečo si máme byť nepriateľmi a zahodiť si tak možnosť nášho rozkvetu? Od Západu sme sa naučili veľa, veľmi veľa, ale nemôžeme začať tým, čím sa sám privádza k úpadku, ale tým, čím sa stal veľkým a mocným. Čo sa týka štátu, máme sa od Západu čo učiť prísnemu podriaďovaniu štátnym záujmom prostredníctvom odstránenia samovôle a jednotlivých neopodstatnených nárokov, bez toho, aby sme sa vzdali sami seba; môžeme sa od neho naučiť, ako vybudovať v štáte mnohé praktické ustanovizne, môžeme si vziať za príklad jeho niekdajšiu sebadisciplínu a mimoriadne veľa krásneho môžeme načerpať z vied; musíme sa ním nechať voviesť do chrámu umenia, aby sme potom mohli dosiahnuť najvyšší cieľ ľudského života a uplatnili a uskutočnili všeľudské ideály. Môžeme sa poučiť aj z jeho postupného úpadku. Toto poučenie spočíva v tom, že sa musíme vyhnúť tomu, čo tento úpadok prináša. V čom je jeho príčina, ukázali sme na inom mieste. Ak chceme vyslobodiť náš život z trosiek, ktorými je zavalený, ak si ho chceme chrániť a rozvíjať, musíme byť predovšetkým Slovanmi. To je hlavná podmienka nášho života; preto treba odložiť všetky separatistické tendencie, partikulárne kmeňové záujmy, a to nie v prospech ostatných kmeňov, ale v prospech živého celku, ktorý očakávame a v ktorom sa bude môcť uplatniť každý jednotlivec. Dosť bolo separatizmu a plaču kvôli nemu, a hlavne dosť ho bolo u nás. Chceme vari vegetovať tak úboho ako Nemci? Ako je zrejmé z tých niekoľkých náčrtov, pákou a vodcom chóru celej našej národnej rodiny je Rusko, pripojme sa teda k nemu, pristúpme celkom v duchu nášho národa na vodcovstvo historicky nám daného kmeňového staršinu.

Ľudovít Štúr

Pozn.: Štúr je dnes obdivovaný zo všetkých strán. Až na jednu výnimku – a tou je jeho vzťah k Rusku. Práve v tomto bode mu však mnohí krivdia. Rusko vnímal ako najsilnejší slovanský štát a konzervatívnu protiváhu voči Západu. Upínal sa k nemu zo strachu pred revolučnými, materialistickými a rovnostárskymi ideami, ktoré sa v tom čase šírili zo Západu a z ktorých neskôr vyrástli aj marxistické prúdy. Manifest Komunistickej strany vyšiel už v roku 1848 a revolučné udalosti tejto doby výrazne formovali politické myslenie európskych vzdelancov. Štúr komunistické a radikálne rovnostárske idey odmietal, pretože v nich videl hrozbu pre spoločenský poriadok, slobodu a duchovné hodnoty, pričom jeho postoje kritizoval aj Karl Marx. Západ však neodmietal úplne – uznával jeho vedecký, kultúrny a civilizačný prínos, no zároveň kritizoval smerovanie, ktoré podľa neho viedlo k duchovnému úpadku. V diele Slovanstvo a svet budúcnosti *preto idealizoval Rusko ako ochrancu Slovanov a tradičných hodnôt a varoval pred Európou, ktorá stráca svoje kresťanské a morálne základy. Jeho príklon k Rusku tak treba vnímať predovšetkým v kontexte búrlivej politickej a ideovej atmosféry Európy 19. storočia.*

Najvýznamnejší slovenský osvietenec

Adam František Kollár, rodák z Terchovej, patril medzi najvýznamnejších slovenských vzdelancov a osobnosti európskej vedy 18. storočia a považuje sa za jedného z priekopníkov tereziánskeho osvietenstva. Pre svoju mimoriadnu múdrosť, rozhľad a znalosť mnohých jazykov ho nazývali „slovenským Sokratom“. Mimoriadne si ho vážila Mária Terézia, ktorá ho vzala pod svoju ochranu; stal sa jej osobným lekárom i významným radcom a panovníčka bola dokonca krstnou mamou jeho dcéry. Ako vedec, historik, knihovník, pedagóg a školský reformátor svojimi návrhmi prispel k reformám školstva a zdravotníctva a výrazne ovplyvnil reformné smerovanie monarchie. Vypracoval návrh na zriadenie vedeckej akadémie a reformu gymnázií, následne pripravil učebnú osnovu pre gymnáziá a predstavil aj koncepciu výchovy a vzdelávania stredoškolských učiteľov. Presadzoval tiež na svoju dobu odvážne myšlienky – zrušenie nevoľníctva, zdanenie šľachty, náboženskú slobodu a rovnosť občanov. Ako riaditeľ Dvorskej knižnice rozvíjal vedecké štúdium slovanských dejín, patril medzi priekopníkov modernej slavistiky a významne prispel k rozvoju historiografie a jazykovedy. Venoval sa aj orientálnym jazykom, spracoval gramatiku tureckého jazyka a podieľal sa na antológii perzskej literatúry. Adam František Kollár zostáva veľkou osobnosťou slovenských dejín a symbolom vzdelanosti, pokroku a osvietenského myslenia.

Krakovianska paličkovaná čipka je svetový unikát

Pochádza z okolia Piešťan (Krakovany, Trebatice) a patrí medzi najvzácnejšie prejavy slovenského ľudového umenia. V minulosti bola súčasťou tradičného odevu, dnes má status národného pokladu. Vyrába sa z hrubšej ľanovej alebo konopnej priadze a vyznačuje sa typickými geometrickými vzormi. Na rozdiel od bežných čipiek sa tvorí s piatimi paličkami – „s dva a pol párom“. Práve piata palička vytvára charakteristické babky („ploštičky“), ktoré robia túto čipku jedinečnou. Od roku 2022 je zapísaná v zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a smeruje aj k zápisu do UNESCO.

Jediná škola na svete, kde je sokoliarstvo povinným predmetom

Základná škola Maximiliána Hella spojená s materskou školou sa nachádza v Štiavnických Baniach. Je jedinou základnou školou na svete, na ktorej sa vyučuje povinný predmet sokoliarstvo. V areáli školy sa nachádza Prírodný park Aves, „záhrada do neba“ alebo napríklad tropický pavilón. Deti sa v rámci vyučovania už od útleho veku starajú o viac ako 60 druhov dravcov, papagájov, krokodíla, leguána, opicu a kenguru. Francúzska provensálska záhrada, japonská záhrada, bylinková záhrada, horská a tropická záhrada, ako aj neobvyklá vertikálna exteriérová záhrada, dva rybníky a mokraď sú súčasťou zaujímavého projektu zameraného na rozvíjanie klimatickej gramotnosti detí aj dospelých.

Sloveni a územie dnešného Slovenska v Nestorovej kronike

Povesť vremenných liet, tradične známa aj ako Nestorova kronika, zachováva tradíciu o Slovenoch – Sloveni (Словѣни) – a vo svojom rozprávaní používa aj výraz „slovenská/slovanská zem“ (словѣньская земля). Kronika spomína kniežatá Rastislava, Svätopluka a Koceľa a ich žiadosť byzantskému cisárovi Michalovi o učiteľov, čo následne spája s pôsobením Konštantína-Cyrila a Metoda a rozvojom slovanského písomníctva a vzdelanosti. S týmito udalosťami je úzko späté aj územie dnešného Slovenska, ktoré bolo významnou súčasťou stredoeurópskeho politického a kultúrneho priestoru spojeného s Rastislavom, Svätoplukom a cyrilo-metodskou tradíciou. Pomenovanie „Veľká Morava“ sa ustálilo v neskoršej historiografii, zatiaľ čo stredoveké pramene používali pre krajinu, politické útvary a ich obyvateľstvo rozličné dobové označenia. Nestorova kronika vo svojom rozprávaní používa pomenovanie Sloveni (Словѣни) a výraz „slovenská/slovanská zem“ (словѣньская земля), ktoré sú cenným svedectvom o tom, ako stredoveký kronikár vnímal slovanský ľud, jeho jazyk a historický priestor. Kronika zároveň spája Slovenov so spoločným jazykom a kultúrnou tradíciou, ktorá mala v stredovekej Európe širší geografický dosah. Tieto pomenovania preto treba chápať v kontexte doby a jazyka, v ktorom kronika vznikla. Povesť vremenných liet tak predstavuje významný historický prameň k dejinám Slovenov a slovanského písomníctva a zároveň zachováva tradície späté s kniežatami a udalosťami, ktoré neoddeliteľne patria aj k najstarším dejinám územia dnešného Slovenska.

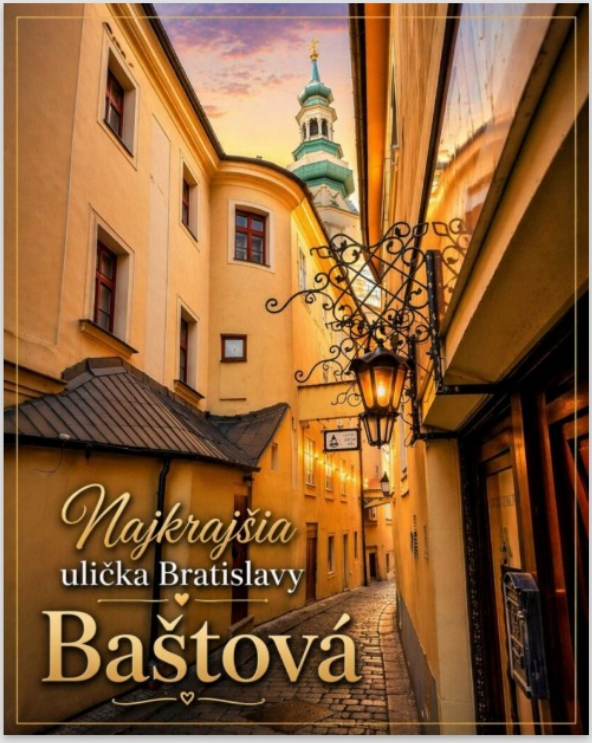

Michal Bosák – jediný Slovák s podpisom na americkej dolárovke

Michal Bosák, rodák z Okrúhleho pri Svidníku, odišiel ako 16-ročný do Ameriky s jediným dolárom vo vrecku a z robotníka a baníka sa vypracoval na jedného z najúspešnejších slovenských bankárov v USA. Ako prezident First National Bank v Olyphante sa jeho podpis objavil na bankou vydávaných amerických dolárových bankovkách a neskôr založil Bosak State Bank, jednu z najvýznamnejších bánk amerických Slovákov. Napriek úspechu nikdy nezabudol na svoju vlasť – podporoval slovenské národné hnutie, pomáhal krajanom a podpísal Pittsburskú dohodu, ktorá zohrala významnú úlohu pri vzniku Česko-Slovenska. Financoval školy, štipendiá, obnovu kostolov i pomoc chudobným a vo svojom rodnom Okrúhlom dal postaviť modernú školu, ktorú v roku 1925 daroval štátu za symbolickú jednu korunu. Jeho život je výnimočným príbehom Slováka, ktorý dosiahol americký sen a svoj úspech využil na pomoc slovenskému národu.

Najkrajšia ulička Bratislavy

Baštová ulica je právom považovaná za jednu z najmalebnejších a najužších uličiek v historickom centre Bratislavy. Spája Klariskú a Michalskú ulicu, pričom si zachováva stredoveký ráz, romantickú atmosféru a typické oblúky. V minulosti bola známa aj vďaka blízkosti mestských hradieb a kúpeľov.

Nám sa hodnotový systém rozpadol

Viliam Horňáček: Nám sa hodnotový systém rozpadol. My sme usadnuté poľnohospodárske obyvateľstvo, my sme civilizácia iného typu. Základný civilizačný konflikt, ktorý prebieha celými dejinami ľudstva, je konflikt medzi usadnutými hospodármi, gazdami a medzi koristníkmi a parazitmi. A paraziti sú úspešnejší než tvorcovia. Prečo? Gazda sa narobí, vypotí sa, nasýti plodmi vlastnej práce a ľahne si, aby načerpal sily do ďalšej tvorivej práce. A vtedy ten parazit pricvála oddýchnutý na koni a už len čaká na to, že unavení prácou zaspia. Zapáli im dedinu zo štyroch strán a rabuje všetko. Aj pre seba, aj „na kšeft"! Má tam žrádlo, má tam kone, statok, zásoby, má tam ženy a deti, má tam všetko. Teraz čo v tej noci, čo unavení a ospalí urobíte? A v takomto chaose možnože len desať takýchto zločincov naučených iba zabíjať, vyrabuje a zničí celú usadlosť. Kým postavíte dom, trvá to rok. Za sekundu je po ňom, za sekundu. Kým vychováte dieťa, trvá to roky. Na marihuanu alebo na nejaké iné svinstvo ho naučíte po troch dávkach a je hotový. Díleri ho majú ho v rukách. Prečo si berú cudzí naše deti tak ochotne do tých svojich výcvikových táborov, či ako by som to nazval. Čo vy viete, čo im dajú vo vode? Čo im dajú v jedle? Ako tie naše deti zdeformujú ?! Keď som videl ako sa vrátil z Ameriky Müller, spevák. Ako feťák sa vrátil. No naučili ho tam fetovať. Potom sa vyzliekal celý dohola, starý somár sprostý a navádzal decká na podobné úbohosti. Troska sa z neho stala. Morálna troska. A ako celebrita narobil obrovskú škodu svojim skazonosným príkladom. Keď som bol na vojenčine, aj nám padol chlapec pod auto, ako zdravotník som videl zomierať človeka. Je to otrasný pohľad. Papaláši však povedali, že to sú plánované straty. Okolo 0,5 %, že to sa stáva pri presunoch. Ja sa pýtam, ako my môžeme rátať s plánovanými stratami, koľko percent? Veď je nás Slovákov všetkých päť a pol! Ja by sa spýtal, že z tejto generácie, kde dievčatá vo veku štrnástok sa pod vplyvom „trendymódy" štylizujú ako staré vyžité šľapky a čo z nich bude, komu budú na osoh?! To mali byť kvetinky, ružolíce dievčatká, ktorým sa treba učiť, čo s rodinou, o deti sa starať, čo s varením a ja neviem čo užitočné do života. Najmä však ako sa prirodzene a normálne správať. Týmto chcem povedať, že to hádam aj tretina našej – nami zanedbanej- populácie trpí na akútnu otravu konzumizmom! A mám obavu, že možno aj viac. Je najvyšší čas, aby si Slovensko konečne našlo svoju slovenskú štátnu doktrínu!

Kultová fotografia po slovensky: Keď kroje a ornamenty zatienia aj Beatles

Takto by mala vyzerať kultová fotografia – po slovensky. Slovensko je veľmocou krojov a ornamentov, ktoré svojou krásou, pestrosťou a originalitou nemajú vo svete obdobu. A predsa je v tom jeden zaujímavý paradox: hlavným fotografom Beatles bol slovenský rodák Dežo Hoffmann, ktorý svojím objektívom pomáhal vytvárať ikonický obraz najslávnejšej kapely sveta.

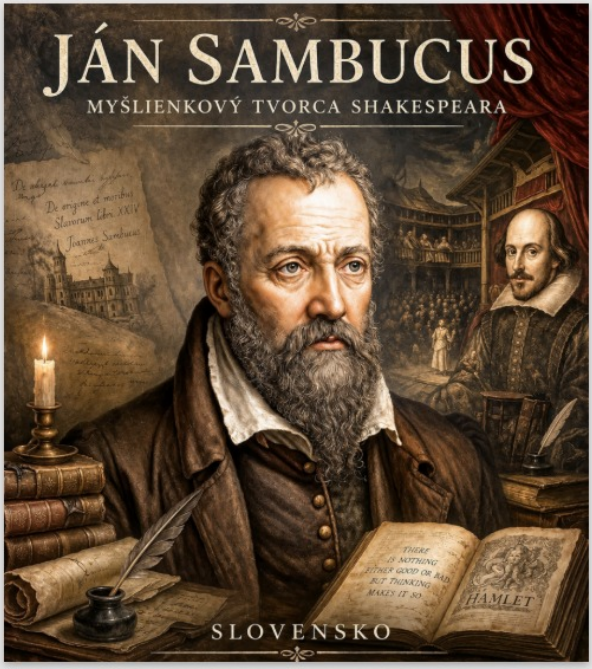

Slovenský Sloven by si mal konečne uvedomiť, aké bohatstvo má doma

Krajinu hôr a lesov. Krajinu vody, pokoja a bezpečia. Dedičstvo zdravého sedliackeho rozumu, mierovej povahy a dobrej karmy, ktoré sa nedá kúpiť ani nahradiť. Nie sme chudobní. Nie sme malí. Len sme zabudli veriť sami sebe. Slovensko má silu. Budúcnosť nezačína zajtra – začína v tom, ako dnes premýšľame o sebe a v momente, keď si ju začneme vážiť.

Trnavský rodák, od ktorého mohol opisovať aj Shakespeare

Trnavský rodák Ján Sambucus patril k významným humanistickým učencom svojej doby. Jeho najznámejšie dielo Emblemata, vydané v Antverpách v roku 1564, spájalo obrazové výjavy s latinskými textami a filozofickými či morálnymi myšlienkami. Anglický literárny vedec Henry Green vo svojej knihe Shakespeare and the Emblem Writers poukazoval na to, že Shakespeare mohol čerpať zo Sambucových diel až v 23 hrách. Podľa Greena pritom nešlo iba o náhodné podobnosti – nachádzal príbuzné motívy, obrazy a dokonca aj textové paralely, ktoré podľa jeho interpretácie naznačovali priame preberanie inšpirácie. Súvislosti sa majú objavovať aj v slávnych dielach ako Hamlet, Rómeo a Júlia či Večer trojkráľový. Hoci dnes nemožno s istotou dokázať, že Shakespeare od trnavského rodáka skutočne priamo opisoval, Greenove zistenia prinášajú fascinujúcu možnosť, že Sambucova tvorba mohla zanechať stopu v dielach najslávnejšieho dramatika sveta.

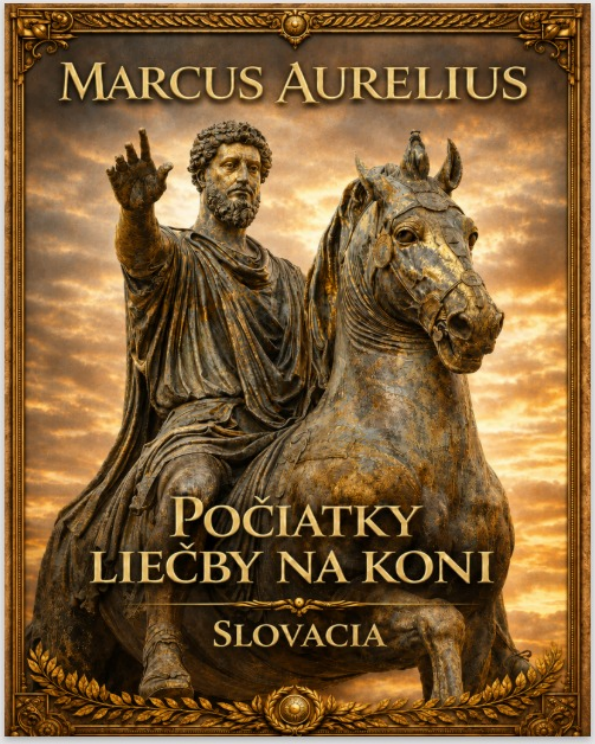

Sandberg – okno do pravekého mora

Sandberg je významná paleontologická lokalita na okraji Devínskej Novej Vsi pri Bratislave, ktorá predstavuje pozostatok treťohorného mora spred približne 15 miliónov rokov. Kedysi tu bola pláž pravekého mora Tethys a dodnes sa tu našlo viac než 300 druhov skamenelín, vrátane zubov žralokov či pozostatkov tuleňov a veľrýb. Pieskovcový vrch, nachádzajúci sa v Národnej prírodnej rezervácii Devínska Kobyla, ponúka jedinečné geologické útvary a cenné nálezy morských živočíchov. Okrem vedeckého významu láka Sandberg aj nádhernými výhľadmi na rieku Moravu, Devínsku Novú Ves a hrad Devín. Lokalita je ľahko dostupná po turistických chodníkoch a patrí medzi obľúbené miesta na výlety, kde sa spája prírodná krása s poznávaním dávnej histórie Slovenska.

Marcus Aurelius a prvé stopy liečby na koni na našom území

Jedna z prvých písomných zmienok o liečebnom využití koňa pochádza práve z nášho územia. V roku 174 rímsky cisár Marcus Aurelius vo svojom diele Hovory k sebe samému, písanom počas pobytu v povodí Hrona, uvádza zmienku o odporúčaní jazdy na koni lekármi. Marcus Aurelius, ktorý vládol v rokoch 161 – 180 nášho letopočtu, si počas vojnového ťaženia proti Markomanom zapisoval osobné filozofické úvahy. Svoje pôsobenie na našom území zachytil známymi slovami: „V krajine Kvádov, nad riekou Granum.“ Granum je latinský názov rieky Hron a táto zmienka sa spája s územím dnešného Slovenska. Cisár, prezývaný Filozof na tróne, vynikal svojou mravnou zrelosťou, ale aj štátnickým, vojvodcovským a diplomatickým nadaním. Jeho pobyt pri Hrone tak predstavuje pozoruhodné prepojenie nášho územia s dejinami Rímskej ríše, antickej filozofie a ranými zmienkami o využívaní jazdy na koni v súvislosti so zdravím a liečbou.

Slovák, ktorého pozná celý svet – a možno o ňom ani neviete...

Jeden z najslávnejších momentov druhej svetovej vojny má aj výraznú slovenskú stopu. Michal Strank, rodák z Jarabiny, sa stal seržantom americkej námornej pechoty a patril k šestici vojakov zachytených na ikonickej fotografii vztyčovania americkej vlajky na ostrove Iwo Jima, ktorú vytvoril fotograf Joe Rosenthal. Zo slovenského rodáka sa tak stal jeden zo symbolov odvahy a obety amerických vojakov počas vojny. Jeho príbeh však mal tragický koniec – 1. marca 1945 padol v bojoch na Iwo Jime, len niekoľko dní po vzniku slávnej fotografie. Dnes odpočíva na Arlingtonskom národnom cintoríne a jeho meno zostáva navždy súčasťou jednej z najznámejších udalostí druhej svetovej vojny.

Dnes by bol hviezdou Instagramu. On si vybral skromnosť

Volal sa Ondrej Nepela. Chlapec z Bratislavy, ktorý sa stal kráľom svetového ľadu nie krikom, egom či veľkými gestami, ale disciplínou, pracovitosťou a charakterom. Sám o sebe vraj hovoril, že bol „športové drevo“, no na ľade pôsobil s ľahkosťou a eleganciou, za ktorými sa skrývali roky tvrdej driny a odriekania. Stal sa olympijským víťazom, trojnásobným majstrom sveta a päťnásobným majstrom Európy, napriek obrovským úspechom si však zachoval skromnosť a nechával za seba hovoriť predovšetkým svoje výsledky. Žil a športoval v neľahkej dobe plnej pravidiel a obmedzení, no namiesto veľkých slov sa sústredil na to, čo dokázal ovplyvniť – svoj výkon a svoju prácu. Odišiel príliš skoro, no zanechal po sebe viac než medaily a tituly: odkaz pokory, vytrvalosti a tichej veľkosti, ktorý nestráca svoju hodnotu ani po desaťročiach.

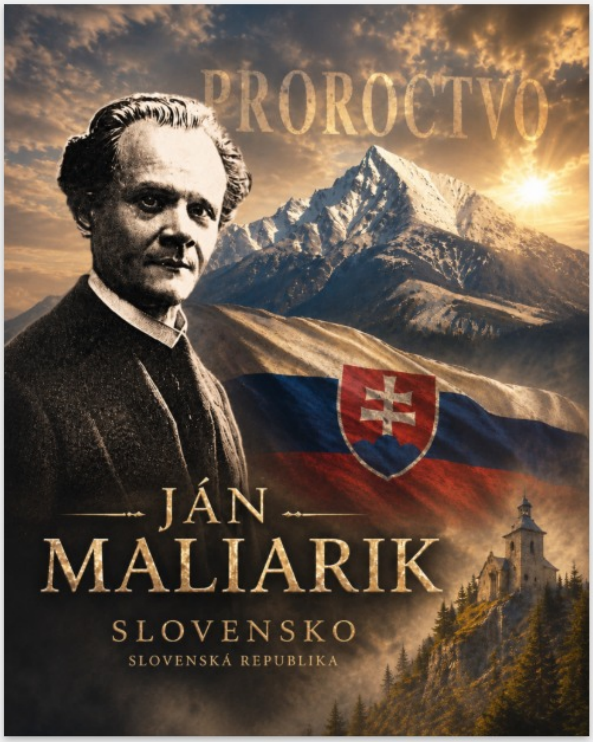
Najväčší stratovulkán v strednej Európe

Banská Štiavnica leží v obrovskom kráteri. Pred 20 miliónmi rokov tu soptil jeden z najväčších stratovulkánov na Zemi. Bol vysoký až 4 km a zaberal územie od Levíc po Zvolen. Jeho erupcie mali silu tisícov atómových bômb. Dnes jeho pozostatky ukrývajú bohaté rudné žily plné zlata a striebra.

Prvý „mobil“ na Slovensku? Pastiersky bič

Ešte dávno pred telefónmi mali bačovia svoj vlastný komunikačný systém – nie signál v sieti, ale signál vo vzduchu. Každé prásknutie malo svoj význam a každý zvuk niesol správu, či už bolo treba oznámiť, že sú hotové syry a žinčica, alebo privolať pomoc pri nešťastí. Pastiersky bič bol viac než nástroj – bol to jazyk, ktorý slúžil na riadenie stáda aj dorozumievanie v prírode. Je to vedecky dokázané: špička pastierskeho biča dokáže dosiahnuť a prekonať rýchlosť zvuku 343 m/s, čím vzniká charakteristický sonický tresk. Slovenský rekord v najhlasnejšom plieskaní pastierskym bičom dosiahol až 108,2 dB. Pastiersky bič tak nie je len tradíciou, ale aj geniálnym nástrojom, ktorý predbehol svoju dobu.

Proroctvo Jána Maliarika

Ján Maliarik videl i pekné obdobie pre slovenský národ, keď získa svoju samostatnosť a preto sa k nemu obracia vo svojej básni:

UŽ SVITÁ!...

Čo plačeš, národa Slovenského dcéro?
Prečo žiaľov, bôľov srdce svierá stero?
V smútku závoj prečo tvár že tvoja skrytá?
Či neznamenáš deň? Pozri! Veď už svitá!

Bolia, oj bolia tie údery závisti,
Hriešne ktorá z našej smrti len koristí.
Ty si utrápená, zhanobená, zbitá.
Ale neboj sa! Veď pozri že: už svitá!

Plačem vovždy s tebou, pravdu keď bičujú,
Vernosť a oddanosť šliapu a znižujú,
Slza keď po tvári steká husto hbitá:
V slzách tých zory východ sa zračí. Už svitá!

Nepotrvá dlho: Zasmeje sa ti tvár,
Zžiari a zplápolá očiek oddaných pár.
Nakrmíš si dietky svým mliekom dosýta.
Pozri k východu a poteš sa: Už svitá!

Nevieš, jak to k ránu vždy studeno býva?
A že za chladom tým slnka jas sa skrýva?
Škovránok vo výšave vysoko sa kmitá,
By zvestoval svetu: Už svitá, už svitá!

Zanôť škovránok, nás zo sna prebuď vôľu!
Zjav nebeského nám Otca svätú vôľu:
Spadnú okovy vám, retiaz v ruku vrytá:
Slnko pravdy vzejde: Už svitá, už svitá!

Široko – ďaleko Slovan prebúdza sa
A v šik sriaďuje sa jeho mladá chasa.
Zástava vzdelania a umu rozvitá!
Bože, poklony Ti! Už svitá, už svitá!

Ján Maliarik hlásal slobodu, nezávislosť a samostatnosť slovenského národa. Od mladosti bol uvedomelým Slovákom. Veril v poslanie slovenského národa pri šírení mieru a bratstva vo svete. Slováci sú podľa neho predurčení na túto úlohu pre svoju miernu povahu.

Rozdiel medzi obyčajným lupičom a zbojníkom

Rozdiel medzi obyčajným lupičom a zbojníkom opisuje vo svojej knihe anglický bádateľ Eric J. Hobsbawm, ako aj nemecký historik Carsten Küther. Z ich výkladu vyplýva, že Juraj Jánošík bol typickým príkladom sociálneho zbojníka, ktorý nemal ďaleko k ľudovému podaniu, podľa ktorého zbíjal bohatých, aby obdarúval poddaných. Zbojník (Jánošík) bol vnímaný ako symbol vzdoru proti nespravodlivému feudálnemu útlaku. Zbojníci si podľa povestí vyberali za ciele bohatých (šľachticov, kupcov), pričom lup použili na pomoc chudobným, čím sa stávali národnými hrdinami. Jánošík tak v očiach ľudu bojoval proti neľudským pomerom svojej doby.
„Za zbojníctvo možno považovať iba takú zbojnícku činnosť, ktorá bola dedinským spoločenstvom schvaľovaná a považovaná za oprávnenú formu odporu... Zbojník pochádza priamo spomedzi dedinčanov a naďalej zostáva členom vidieckej spoločnosti, ktorá ho podľa možností kryje a chráni, kým kriminálny lupič pochádza z ľudí stojacich na okraji spoločnosti, najčastejšie tulákov alebo príslušníkov tzv. nepočestných povolaní."
(historik Adam Votruba)

„Na holiach ohne horia! Hore hlavy, bedač! Raz aj šibenice rozkvitnú!"

Juraj Jánošík je symbolom vzdoru Slovákov proti útlaku – legenda, ktorá nikdy nezomiera. Jeho duch podľa ľudovej tradície stále žije. Kto by nepoznal Jánošíka a jeho životné krédo – vniesť do sveta plného nespravodlivosti aspoň kúsok dobra a spravodlivosti? Jánošíka nemožno zabiť; stelesňuje totiž slobodu – a sloboda je večná.

SLOVENSKÝ DUCH NEPOKORÍŠ.

Tajomná Mesačná jaskyňa – najväčšia záhada Slovenska

Legenda hovorí, že počas druhej svetovej vojny objavil Antonín Horák v slovenských horách záhadné miesto, ktoré vôbec nepripomínalo obyčajnú jaskyňu. Po približne hodine a pol chôdze mal naraziť na šachtu z neznámeho tmavomodrého materiálu s dokonale hladkým a údajne mimoriadne odolným povrchom, za ktorou sa nachádzal zvláštny priestor pripomínajúci svojím tvarom polmesiac. Okolo tajomného objavu postupne vznikli teórie, podľa ktorých by mohlo ísť o dielo mimozemskej civilizácie, pozostatok havarovaného objektu či dokonca vstup do legendárnej podzemnej ríše Agharta. S príbehom sa spája aj nacistická organizácia Ahnenerbe a údajný záujem rumunských bádateľov, ktorí mali v roku 1993 vysloviť hypotézu, že zvláštna podzemná konštrukcia mohla fungovať ako obrovská šošovka sústreďujúca svetlo. Presná poloha Mesačnej jaskyne však dodnes zostáva neznáma a hodnoverné dôkazy o jej existencii chýbajú – je teda iba fascinujúcou legendou, alebo sa v slovenských horách skutočne ukrýva jedno z ich najväčších tajomstiev?

Peter Záboj Kellner – Hostinský (1823 – 1873)

Ja, syn Slávy, syn Slovena,
Slovan z rodu, Slovák z mena;
vychovaný za šuhaja
od Tatry a od Dunaja.

Ja, syn Slávy, syn Slovena,
i po mene, i po rode;
ja, syn Slávy, syn Slovena,
dumám o zlatej slobode!

I ja, sokol, biely sokol,
vyletel som z Tatier hniezda, prekrižoval zôkol-vôkol,
keď zablysla moja hviezda...

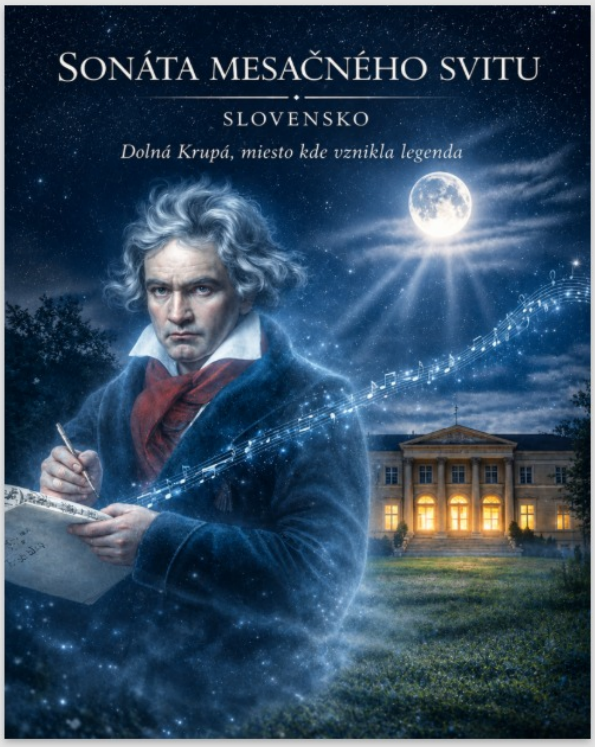

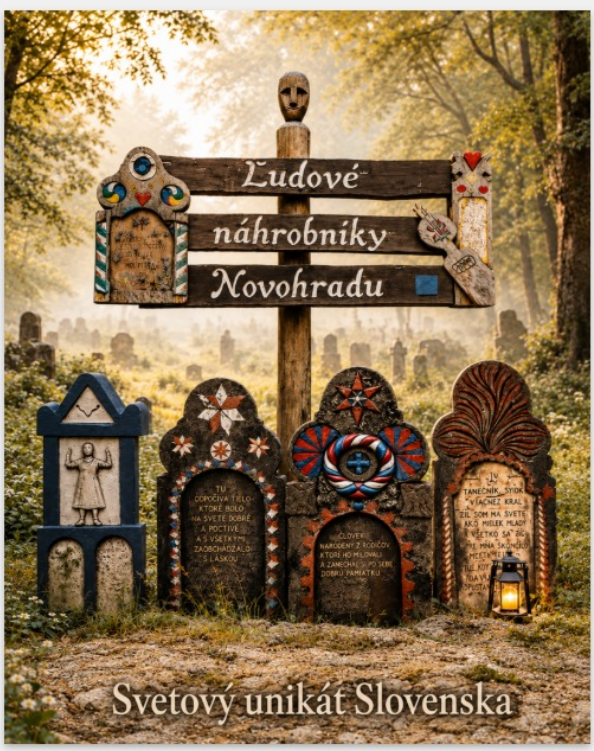
Prečo je Ľudovít Štúr považovaný za otca slovenského národa?

Štúr bol prvý, ktorý vyhlásil nezávislosť slovenského národa a Slovenska od Uhorska. Štúr kodifikoval slovenčinu spomedzi 27 nárečí a geniálne zjednotil Slovákov. Štúr vytvoril prvé slovenské politické noviny. Prvá Slovenská národná rada bola založená 16. septembra 1848 vo Viedni pod vedením Ľ. Štúra, J. M. Hurbana a M. M. Hodžu. Štúr bol poslancom uhorského snemu, kde sa zasadzoval za práva Slovákov, žiadal zrušenie poddanstva a zdanenie šľachty, a podporoval rozvoj národného školstva a obchodu. Štúr prostredníctvom svojich diel, ako aj organizovaním prednášok a spolkov, šíril národné povedomie a vzdelanie medzi Slovákmi. Štúr vytvoril modernú slovenskú národnú ideológiu, ktorá spočívala na slovenskej národnej osobitosti (Slováci sú samostatný slovanský národ). Štúr v rámci revolúcie 1848 – 1849 sformoval prvý ucelený slovenský národný politický program, ktorého cieľom bolo naplniť myšlienku slovenskej národnej osobitosti do praxe, a tento program sa podujal aj presadiť najskôr politicky a neskôr aj vojensky. Štúr bol iniciátorom zvolania prvého Slovanského zjazdu. Za svoje činy bol Štúr prenasledovaný a bol naňho vydaný zatykač. Štúr nikdy nevlastnil nehnuteľnosť. Bol chudobný. Býval v prenajatom byte v centre Bratislavy, živil sa vydávaním novín, písaním. Ale zvykol hovorievať – veľa tvoriť, málo troviť. Do krčmy nechodil a nikdy nenadával. Štúr bol postavený pod policajný dozor s prikázaným pobytom v Modre. Tam napísal svoj politický závet Slovanstvo a svet. Štúr bezvýhradne obetoval svoj súkromný život verejným a národným záujmom Slovákov a Slovenska. Rokom 1993 ubehlo symbolických 150 rokov od myšlienky a vyhlásenia Štúra o nezávislosti Slovenska. Slovenská republika je výsledok prirodzeného procesu práva vlastného sebaurčenia Slovákov k vlastnej samostatnosti.

Sonáta mesačného svitu – Beethovenovo majstrovské dielo, ktoré vzniklo na Slovensku

Ludwig van Beethoven prebýval časť svojho života v kaštieli v Dolnej Krupej, sídle rodu Brunsvikovcov, s ktorým ho spájali osobné aj umelecké väzby. Gróf Jozef Brunsvik tu často hostil svoju rozvetvenú rodinu a Beethoven od roku 1799 vyučoval hru na klavíri jeho netere Teréziu a Jozefínu. V Dolnej Krupej trávila čas aj ich sesternica Júlia, známa ako Giulietta Guicciardiová, ktorej Beethoven venoval svoju slávnu Klavírnu sonátu č. 14, neskôr známu ako Sonáta mesačného svitu. S Dolnou Krupou sa spája tradícia, podľa ktorej Beethoven toto výnimočné dielo komponoval počas člnkovania na jazere v kaštieľskom parku. Sonáta vznikla v roku 1801 a o rok neskôr vyšla tlačou s venovaním Giuliette Guicciardiovej, čím sa Dolná Krupá zapísala do príbehu jedného z najznámejších diel svetovej hudby.

Novohradské ľudové náhrobníky: svetový unikát, ktorý máme priamo na Slovensku

Novohrad ukrýva mimoriadny poklad – ľudové náhrobníky, ktoré sa už od 70. rokov 19. storočia objavovali na evanjelických cintorínoch severozápadného Novohradu a svojou výzdobou nemajú vo svete obdobu. Každý z nich je originálnym dielom plným farieb, ornamentov a symbolov, do ktorých sa premietala ľudová viera, filozofia života a smrti i príbehy konkrétnych ľudí a celých dedín. Motívy pavúkov či chrobákov mali vlastný význam a ciferník hodín s ručičkami mohol ukazovať čas smrti, zatiaľ čo bez ručičiek symbolizoval večnosť. Charakteristické boli najmä modrá, červená a biela farba, zriedkavo čierna, no zaujímavosťou je, že zelenú nepoužívali vôbec – napriek obľube rastlinných ornamentov. Tieto jedinečné náhrobníky tak nie sú iba pozoruhodnými umeleckými dielami, ale aj vzácnym odkazom minulosti, ktorý dnes postupne mizne.

Prvá drotárska výstava na svete a jediné drotárske múzeum na svete

Slovenskí drotári nevynikali len remeselnou zručnosťou, ale aj ako insitní umelci. Najvýznamnejším z nich bol Jozef Kerák, ktorého figurálna tvorba je dnes známa aj vo svete. Jeho dôstojným pokračovateľom je Ladislav Mikulík z Veľkého Rovného, ktorý vytvoril krajinu Drotáriu, zaľudnenú množstvom postavičiek z drôtu. Dnes je vystavená v expozícii Považského múzea v Žiline, v Budatínskom zámku. Múzeum je jediným drotárskym múzeom na svete, pričom jeho zbierkový fond obsahuje viac ako 4 000 exponátov. Slovenské drotárstvo je zapísané v zozname UNESCO od roku 2019.

Svetový unikát zo Slovenska: drotárstvo, ktoré nemá obdobu

Slovenské drotárstvo predstavuje špecifický a ojedinelý fenomén, ktorý nemá obdobu svojím rozsahom na určitom území v žiadnom inom štáte. Stovky až tisíce drotárov vytvorili jedinečnú historickú kulisu dejín malého národa uprostred Európy. Prvá historická zmienka o drotárstve na Slovensku pochádza z roku 1714, keď sa v súdnych spisoch bytčianskeho panstva uvádza meno Juraja Drotárika. Za miesto zrodu drotárstva sa všeobecne považujú oblasti dnešného severozápadného Slovenska – trojuholník medzi mestami Bytča, Žilina a Čadca. Odborná literatúra 19. storočia považuje obce Veľké Rovné a Dlhé Pole za hlavné centrá slovenského drotárstva. V Bytči vzniklo prvé slovenské družstvo umeleckého, plechárskeho a drôteného priemyslu, ktoré však po viacerých transformáciách v roku 1926 zaniklo. Ďalšie družstvo vzniklo v roku 1941 vo Veľkom Rovnom pod názvom Svojpomocné drotársko-plechárske družstvo SVETOM. Svoju činnosť začalo 2. januára 1942 v Žiline pod vedením Pavla Plevíka s 20 robotníkmi a 10 učňami. Na Slovensku existovalo približne 150 drotárskych obcí a počet drotárov dosiahol až 5 000.

Desatoro slovanstva a zá-KONY vesmíru

1. Jeden za všetkých, všetci za jedného.
2. Čo zaseješ, to zožneš.
3. Kto do teba kameňom, ty do neho pri prekročení všetkých medzí dvoma kameňmi.
4. Boh – otec – stvoriteľ – univerzum – prvotný zdroj – supervedomie – energia tvorí jedno veľké vedomie spolu v súlade s prírodou.
5. Správcovia – anjeli – polobohovia sú v službe a správe konkrétnych dimenzií a galaxií vrátane planét.
6. Morálka je prepojená s dušou a telom a mravnosť je myseľ prepojená s duchom.
7. Súlad duch – duša – telo tvorí jednotu a harmóniu ves-mír. Vše v míru. Všetko v mieri.
8. Obchodovať znamená výmena energie krytá vypestovanou obživou a službou.
9. Úrok je matkou zla.
10. Človek nie je obeť a vinník, ale kvantová energetická bytosť so slobodnou vôľou a záznam jeho duše v univerze sa prenáša ďalej v jeho škole života.

Slováci v Srbsku: Viac ako 280 rokov si zachovávajú svoju identitu, tradície a slovenského ducha

Viac ako 40 000 príslušníkov slovenskej národnosti žije vo Vojvodine a Srbsku. To, ako si táto slovenská komunita zachovala svoju identitu, je úžasné a jedinečné (prví Slováci tam prišli už okolo roku 1745).

Úrovne vedomia

1. Som človek individualita a egoista. Verím len sám sebe. Som neveriaci materialista a prospechár. V posmrtný život neverím.
2. Som veriaci. Verím, že som telo, čo má dušu. Verím v posmrtný život a že moja duša je večná. Orientujem sa podľa morálky a súboru uznávaných hodnôt, noriem a pravidiel správania.
3. Som veriaci. Verím, že som duša, čo má telo. Verím v posmrtný život a že moja duša je večná. Orientujem sa podľa morálky a súboru uznávaných hodnôt, noriem a pravidiel správania. Snažím sa pracovať v prospech jednoty a v prospech Slovenska.
4. Som vediaci nematerialista a nie som prospechár. Viem, že som nesmrteľná duša a častica veľkého Ducha, čo má telo, a pracujem v prospech jeho jednoty a rozvoja, ale nielen podľa morálky a súboru uznávaných hodnôt, noriem a pravidiel správania, ale aj podľa mravných štúrovských princípov, charakterných činov a Slovensko/Slovákov/Slovenky/Slovenov/Slovanov a občanov Slovenska mám vždy na prvom mieste. Žijem v Duchu. Slovenským jazykom s ním komunikujem, snívam a vibrujem. Som sám sebou, vediaci a mravne ukotvený v Duchu. To je najvyššia forma bytia na planéte Zem.

Slovenčina – jazyk s najdlhšou abecedou v Európe a bohatstvom státisícov slov

Slovenská abeceda sa považuje za najdlhšiu v Európe, pretože obsahuje 46 znakov. Táto dĺžka je spôsobená rozsiahlym používaním diakritických znamienok (mäkčene, dĺžne, bodky, vokáň) nad základnými latinskými písmenami, čo umožňuje presný zápis všetkých zvukov. Ľubozvučný svetový slovenský jazyk, ktorý denne používame, má približne 200 000 až 250 000 slov. Tento počet zahŕňa základné slová, odvodené slová, odborné termíny a synonymá, pričom slovná zásoba sa neustále rozširuje o nové výrazy z technických a iných odborov.

Najväčší šéf – Boss je slovenský bača – gazda

Slovenskí bačovia boli elitou. Slovensko malo kedysi okolo dvetisíc bačov. Zostala z nich hŕstka, 50 – 60 takých, čo sú skutočnými pokračovateľmi hrdej a váženej profesie. Ospievanej v piesňach, preživšej v ojedinelom umení, kultúre a, pravdaže, v bryndzi. Bačovia formovali národ a ráz krajiny, jeho povedomie a zmýšľanie. Bača je prvý hospodár, hlavný pastier oviec, gazda na salaši. Baču charakterizujeme ako najšikovnejšieho ovčiara spomedzi všetkých, muža s vynikajúcou znalosťou výroby kvalitného syra, človeka pracovitého, statočného a čestného, ktorý zverený statok miluje ako svoj vlastný, pašu šetrí a nie humpľuje.

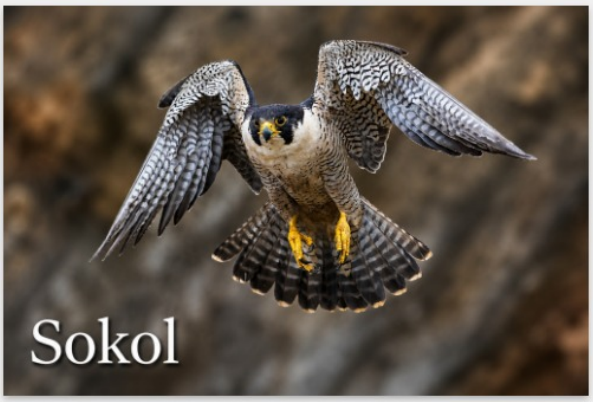
180+ divov Slovenska

Keď je svet naruby, je čas skutočne spoznať Slovensko. Kategóriu 180+ divov Slovenska nájdete aj v 524-stranovej knihe Slovenská Biblia.

Kamzík tatranský – svetový unikát našich veľhôr

Kamzík vrchovský tatranský je symbolom Tatier a zároveň svetovým prírodným unikátom, pretože sa prirodzene vyskytuje iba v Tatrách. Je to jedinečný poddruh kamzíka, ktorý sa dokonale prispôsobil náročným horským podmienkam. V minulosti bol na pokraji vyhynutia, preto je dnes prísne chránený a jeho populáciu odborníci pravidelne sledujú. Vďaka silným nohám sa dokáže obratne pohybovať po strmých skalách a prekonávať náročný horský terén. Tento vzácny živočích je neodmysliteľnou súčasťou Tatier a patrí k najväčším pokladom našej prírody.

Sokol – symbol slobody a odvahy

Sokol na Slovensku symbolizuje slobodu, rýchlosť, bystrosť, odvahu a oddanosť. V ľudových piesňach, rozprávkach a povestiach často predstavuje smelého mládenca, hrdinu alebo silného bojovníka. Je tiež symbolom sokolského hnutia, ktoré zdôrazňuje telesnú zdatnosť, vlastenectvo a národnú slobodu. Dnes je sokol aj maskotom slovenskej futbalovej reprezentácie, ktorej hráči sú známi ako „Sokoli". V starších slovanských tradíciách sa navyše spájal so Slnkom, svetlom a úlohou posla.

Medveď – symbol sily a znovuzrodenia

Medveď je v slovanskej kultúre prastarým symbolom nespútanej sily, odvahy, múdrosti a znovuzrodenia. Bol považovaný za posvätné zviera boha Velesa, ochrancu lesov, zvierat a stád. Jeho prebúdzanie zo zimného spánku a príchod mláďat symbolizovali nový život, plodnosť a obnovu prírody. Medveď sa objavoval aj vo fašiangových zvykoch, kde predstavoval silu a plodnosť. Vďaka svojej mohutnosti a sile vzbudzoval u našich predkov veľký rešpekt a úctu. Verili tiež, že má výnimočnú ochrannú moc a silné spojenie s prírodou. Dokonca aj jeho pomenovanie súvisí s dávnym tabu – pôvodné meno zvieraťa sa z úcty a strachu nemalo vyslovovať.

Rys ostrovid – duch karpatského lesa

Rys ostrovid je symbolom slovenskej divočiny, tajomnosti a zdravej prírody. Vďaka výbornému zraku, sluchu a schopnosti pohybovať sa takmer nepozorovane si vyslúžil prezývku „duch karpatského lesa“. Každý rys je jedinečný, pretože má neopakovateľnú kresbu škvŕn na srsti. V starých slovanských predstavách bol považovaný za ochrancu a sprievodcu, ktorý dokázal odhaliť skryté nebezpečenstvo. Slovensko má významné postavenie pri ochrane rysa, pričom jedince z karpatskej populácie pomáhajú pri návrate a posilňovaní populácií tohto vzácneho druhu v ďalších častiach Európy.

Slovenský čuvač – verný ochranca našich hôr

Slovenský čuvač je nádherné a dôstojné horské pastierske plemeno, ktoré je významnou súčasťou nášho kultúrneho dedičstva. Po stáročia verne stráži stáda oviec a chráni ich pred veľkými šelmami, ako sú vlk, medveď či rys. Jeho hustá biela srsť ho dokonale chráni pred nepriaznivým horským počasím. Napriek svojej sile a odvahe má pokojnú povahu a k svojej rodine je verný a láskavý. Pri dôslednej výchove dobre vychádza aj s ostatnými zvieratami a zostáva neohrozeným ochrancom svojho teritória.

Riskujeme zánik štátu

Zobuď sa, zobuď priateľu, bo nám všetko zoberú!

Chorý systém, ktorý potrebuje liečbu

1. Jeden volebný obvod
Slovensko má pri voľbách do Národnej rady SR jeden volebný obvod. Systém tak teoreticky umožňuje, aby väčšina, či dokonca všetci poslanci pochádzali z jedného regiónu, pretože jednotlivé kraje nemajú garantované vlastné zastúpenie. O ľuďoch z regiónov tak môžu rozhodovať politici, ktorí s nimi nemajú bezprostredné prepojenie a ktorých voliči často poznajú najmä z médií, bilbordov a predvolebných kampaní.

2. Zodpovednosť politikov
Slovenský systém nemá všeobecný mechanizmus osobnej hmotnej zodpovednosti politikov za škody spôsobené ich politickými rozhodnutiami. Rozhodnutia s obrovskými následkami pre verejné financie a budúcnosť krajiny tak spravidla neznamenajú, že za spôsobené škody budú politici osobne ručiť svojím majetkom. Moc a zodpovednosť tak nemusia byť vždy v rovnováhe.

3. Tisíce hlasov môžu mať väčšiu váhu ako státisíce
Slovenský volebný systém teoreticky umožňuje paradox, keď sa kandidát s 3 000 preferenčnými hlasmi stane poslancom, zatiaľ čo kandidát so 180 000 preferenčnými hlasmi zostane mimo parlamentu, napríklad preto, že jeho politická strana neprekročila volebnú hranicu. O mandáte teda nerozhoduje iba osobná dôvera voličov v konkrétneho človeka, ale predovšetkým úspech politickej strany, na ktorej kandidátke sa nachádza.

4. Na mnohé povolania potrebujete psychologickú spôsobilosť. Na riadenie štátu nie
Od niektorých profesionálnych vodičov, policajtov, príslušníkov bezpečnostných zložiek či ďalších zodpovedných profesií štát vyžaduje preukázanie psychickej spôsobilosti. Poslanec, ktorý rozhoduje o zákonoch, miliardách eur, fungovaní štátu a nepriamo o životoch miliónov ľudí, žiadnymi psychotestami prejsť nemusí. Zákon zároveň pri kandidátovi na starostu nevyžaduje konkrétny stupeň dosiahnutého vzdelania, takže systém môže umožniť zvolenie aj negramotného človeka – a v praxi sa takýto prípad už stal.

5. O budúcnosti krajiny rozhoduje iba tá časť spoločnosti, ktorá príde voliť
Na Slovensku nie je účasť vo voľbách povinná, a preto môže veľká časť oprávnených voličov zostať doma a svoj postoj vôbec nevyjadriť. Povinná volebná účasť, ktorú poznajú aj niektoré demokratické krajiny, by zapojila širšiu časť spoločnosti a poskytla úplnejší obraz o jej politickej vôli – pričom každý občan by si stále mohol zachovať právo nepodporiť nikoho, napríklad odovzdaním prázdneho hlasovacieho lístka.

6. Odvolateľnosť poslancov
Volič počas volebného obdobia prakticky nemá mechanizmus, ktorým by mohol individuálne odvolať poslanca, s ktorého konaním zásadne nesúhlasí. Poslanec vykonáva mandát osobne a podľa Ústavy nie je viazaný príkazmi.

Chorý systém. Nezdravá krajina.

Štát bez jasne definovanej vlastnej idey, bez dlhodobej doktríny, koncepcie, vízie a spoločného chápania slovenského národného a štátneho záujmu sa nemôže donekonečna spoliehať na to, že sa jeho problémy vyriešia samy. Ak má Slovensko napredovať, nepotrebuje iba ďalšiu výmenu politikov. Potrebuje hlbokú reformu systému, jasné pravidlá zodpovednosti a dlhodobú víziu toho, akou krajinou chce byť.

Slovensko 1948 – 1989 v číslach. Fakty namiesto dojmov

O období socializmu sa vedú nekonečné diskusie. Jedni hovoria o neslobode, druhí o výstavbe a sociálnych istotách. Názory sa líšia, ale čísla zostávajú. Preto sa pozrime na to, čo hovoria historické štatistiky o Slovensku medzi rokmi 1948 a 1989. Nejde o politický komentár. Ide o údaje zo štatistických ročeniek, demografických evidencií a historických štatistík.

Obyvateľstvo

V roku 1950 malo Slovensko približne 3,44 milióna obyvateľov. V roku 1989 už približne 5,29 milióna obyvateľov. Nárast o 1,85 milióna obyvateľov.

Pôrodnosť

Počas väčšiny obdobia bol prirodzený prírastok obyvateľstva pozitívny. V 70. rokoch sa na Slovensku rodilo až približne 100 000 detí ročne. Počas rokov 1948 – 1989 sa narodilo približne 3,7 až 4 milióny detí. Výsledkom bol jeden z najvýraznejších populačných rastov v moderných dejinách Slovenska.

Byty a sídliská

Najväčší stavebný program v dejinách Slovenska. Počas rokov 1948 – 1989 bolo postavených približne 1 214 000 bytov, z toho 749 539 panelových bytov. Práve v tomto období vznikli sídliská ako Petržalka, Dúbravka, Ružinov, Terasa, Klokočina, Sekčov či Fončorda. Dodnes v panelových domoch postavených počas socializmu bývajú viac než 2 milióny Slovákov.

Školstvo

Počet materských škôl vzrástol z približne 1 300 na 3 700, čo predstavuje nárast o približne 2 400 škôlok. Počet stredných škôl vzrástol zo 180 na približne 620, teda o približne 440 stredných škôl. Počet študentov stredných škôl sa zvýšil zo 60 000 na približne 300 000. Počet vysokých škôl vzrástol zo 4 – 5 na 13. Rozšírilo sa technické, ekonomické, pedagogické, poľnohospodárske aj medicínske vzdelávanie.

Zdravotníctvo

Počet nemocničných lôžok vzrástol z približne 22 000 na 59 000, teda o približne 37 000 lôžok. Počet lekárov sa zvýšil z približne 3 500 na 14 000, čo predstavuje nárast o približne 10 500 lekárov. Počet nemocníc vzrástol z približne 70 na 120, teda o približne 50 nemocníc. Koncom 80. rokov fungovalo na Slovensku viac než 100 polikliník. Vznikali nové nemocnice, zdravotné strediská a špecializované pracoviská.

Bezpečnosť a policajné stanice

Rozvoj miest, sídlisk a priemyselných centier si vyžadoval budovanie bezpečnostnej infraštruktúry. Počas socializmu vznikli alebo boli postavené desiatky nových staníc Verejnej bezpečnosti, okresných veliteľstiev, dopravných inšpektorátov a administratívnych či výcvikových objektov. Takmer každé okresné mesto získalo nové alebo výrazne rozšírené bezpečnostné objekty.

Armáda a obrana štátu

Počas obdobia 1948 – 1989 patrilo Slovensko k významným vojenským oblastiam. Na Slovensku vznikli alebo boli výrazne rozšírené vojenské posádky, kasárne, vojenské letiská, výcvikové priestory, sklady techniky a munície, ako aj logistické a ženijné objekty. Významnými vojenskými centrami boli Bratislava, Trenčín, Martin, Ružomberok, Prešov, Michalovce, Sliač, Kuchyňa a Lešť. Mnohé vojenské objekty vybudované v tomto období využívajú ozbrojené sily dodnes.

Elektrifikácia

Po vojne existovali stovky slovenských obcí bez elektriny. Do konca 80. rokov bola elektrina dostupná prakticky vo všetkých obciach Slovenska. Elektrifikácia patrila medzi najväčšie modernizačné projekty povojnového obdobia.

Vodovody a kanalizácie

V roku 1950 mala verejný vodovod iba menšia časť slovenských obcí. Do roku 1989 boli na vodovody napojené milióny obyvateľov a prakticky všetky väčšie mestá. Vznikli stovky kilometrov vodovodných a kanalizačných sietí.

Plynofikácia Slovenska

Významnou súčasťou modernizácie bola aj plynofikácia miest a obcí. Po vybudovaní tranzitných plynovodov začala rozsiahla výstavba vysokotlakových plynovodov, regionálnych rozvodných sietí, mestských plynovodov, regulačných staníc a prípojok pre domácnosti. Do konca 80. rokov boli na zemný plyn napojené prakticky všetky väčšie mestá Slovenska a stovky obcí.

Rozhlas

Po roku 1948 vznikla rozsiahla sieť vysielačov, retranslačných staníc a obecných rozhlasov. Koncom 80. rokov bol rozhlasový signál dostupný prakticky na celom území Slovenska.

Televízia

Televízne vysielanie na Slovensku začalo v roku 1957. Počas nasledujúcich desaťročí vznikli budova Slovenskej televízie, vysielač Kamzík, vysielače Krížava, Dubník a Kojšovská hoľa a celoštátna televízna sieť. Koncom 80. rokov bol televízor bežnou súčasťou väčšiny domácností.

Pošty a telekomunikácie

Počas socializmu vznikli stovky nových poštových prevádzok, telefónnych ústrední a spojových objektov. Koncom 80. rokov mala slovenská poštová sieť približne 1 500 – 1 600 pracovísk. Výrazne sa rozšírila aj telefónna a telekomunikačná infraštruktúra.

Kultúrne domy

Jedným z najväčších stavebných programov mimo bytovej výstavby bola výstavba kultúrnych domov. Počas rokov 1948 – 1989 získala väčšina slovenských obcí kultúrny dom, osvetové stredisko, miestnu knižnicu, kino alebo premietaciu sálu a spoločenskú sálu. Odhaduje sa, že vzniklo alebo bolo zásadne prestavaných viac než 2 000 kultúrnych domov a osvetových zariadení.

Športoviská a telovýchova

Významnou súčasťou rozvoja bola aj športová infraštruktúra. Počas socializmu vznikli alebo boli výrazne rozšírené futbalové štadióny, zimné štadióny, športové haly, plavárne, atletické areály, školské telocvične a lyžiarske strediská. Takmer každé mesto a väčšina väčších obcí získali vlastné športoviská.

Železnice a vlakové stanice

Po vojne zdedilo Slovensko rozsiahlu, ale technicky zastaranú železničnú sieť. Počas socializmu prebehla elektrifikácia hlavných tratí, zdvojkoľajňovanie vybraných úsekov, modernizácia železničných uzlov, výstavba dep a opravovní a modernizácia zabezpečovacích zariadení. Do roku 1989 bolo elektrifikovaných približne 1 000 kilometrov železničných tratí. Významne boli prestavané alebo rozšírené stanice v Bratislave, Košiciach, Žiline, Poprade, Trenčíne, Martine, Zvolene a ďalších mestách.

Letiská

Počas rokov 1948 – 1989 boli budované alebo výrazne modernizované letiská v Bratislave, Košiciach, Poprade-Tatrách, na Sliači a v Piešťanoch. Rozširovali sa pristávacie dráhy, terminály, riadiace veže a technické objekty. Popri civilných letiskách sa rozvíjala aj vojenská letecká infraštruktúra.

Poľnohospodárstvo

Počas kolektivizácie vznikli stovky jednotných roľníckych družstiev, hospodárskych dvorov, maštalí a kravínov, sýpok a skladov či mechanizačných stredísk. Koncom 80. rokov patrilo približne 95 % poľnohospodárskej pôdy do socialistického sektora.

Priemysel

Po roku 1948 vznikli alebo boli zásadne rozšírené podniky ako VSŽ Košice, Slovnaft Bratislava, Duslo Šaľa, Chemko Strážske, ZŤS Martin, ZVL Považská Bystrica, Hlinikáreň Žiar nad Hronom, Elektrárne Nováky a Elektrárne Vojany. Slovensko sa z prevažne agrárnej krajiny premenilo na priemyselnú ekonomiku.

Diaľnice

V roku 1948 neexistoval na Slovensku ani kilometer diaľnice. Do roku 1989 bolo vybudovaných približne 225 – 250 kilometrov diaľnic a rýchlostných komunikácií. Najvýznamnejšie boli úseky Bratislava – Trnava, Trnava – Piešťany a časť diaľnice D1 na Považí.

Slovensko 1948 – 1989 v skratke

Za sledované obdobie pribudlo približne 1,85 milióna obyvateľov a narodilo sa približne 3,7 – 4 milióny detí. Postavených bolo približne 1 214 000 nových bytov, z toho 749 539 panelových bytov, pričom viac než 2 milióny ľudí dnes bývajú v panelových domoch postavených počas socializmu. Pribudlo približne 2 400 materských škôl a 440 stredných škôl, počet vysokých škôl dosiahol 13. V zdravotníctve pribudlo približne 37 000 nemocničných lôžok, 10 500 lekárov a 50 nemocníc, pričom fungovalo viac než 100 polikliník. Vznikli desiatky nových budov Verejnej bezpečnosti, kasární a vojenských objektov, viac než 2 000 kultúrnych domov a osvetových zariadení a stovky telocvični, športových hál, plavární a štadiónov. Elektrifikovaných bolo približne 1 000 kilometrov železničných tratí, modernizovali sa hlavné železničné stanice a letiská a elektrina sa stala dostupnou prakticky vo všetkých obciach. Rozsiahla plynofikácia zasiahla mestá a stovky obcí, rozhlasové a televízne pokrytie sa rozšírilo na celé územie a poštová sieť mala približne 1 500 – 1 600 pracovísk. Približne 95 % poľnohospodárskej pôdy patrilo koncom 80. rokov do socialistického sektora a do roku 1989 bolo vybudovaných približne 225 – 250 kilometrov diaľnic a rýchlostných komunikácií.

Dôležité

Tieto údaje nie sú názory. Vychádzajú z historických štatistík evidovaných štátnymi inštitúciami, štatistickými ročenkami, demografickými evidenciami a odbornými publikáciami. Mnohé ukazovatele, ako počet obyvateľov, bytov, škôl, nemocničných lôžok či lekárov, sú presne zdokumentované. Pri niektorých oblastiach, napríklad kultúrnych domoch, športoviskách, policajných alebo vojenských objektoch, ide o kvalifikované historické odhady, keďže neexistuje jednotná centrálna evidencia všetkých postavených budov. O tom, ako hodnotiť vtedajší politický systém, môže mať každý vlastný názor. Samotné čísla však dokumentujú rozsah výstavby, urbanizácie, industrializácie a modernizácie Slovenska v rokoch 1948 – 1989.

Hotovosť a slovenská koruna: Prečo by Slovensko malo mať plán B

V čase rastúcej digitalizácie platieb sa čoraz častejšie diskutuje o budúcnosti hotovosti a národných mien. Pre Slovensko má táto téma osobitný rozmer – slovenskú korunu, ktorá bola symbolom štátnej a ekonomickej suverenity od roku 1993 až do prijatia eura v roku 2009. Slovenská koruna sa začala používať 8. februára 1993 a platili sme ňou takmer šestnásť rokov. O možnosti vlastnej meny sa odvtedy opakovane diskutovalo. Bývalý guvernér NBS Ivan Šramko uviedol, že Národná banka Slovenska by z technickej stránky návrat ku korune zvládla. Richard Sulík upozorňoval na potrebu alternatívneho scenára pre prípad problémov eurozóny a Ivan Mikloš pripustil, že návrat k vlastnej mene je teoreticky možný, hoci by priniesol značné náklady a dôsledky. Mať plán B preto nemusí znamenať odchod od eura, ale pripravenosť štátu na mimoriadne situácie. Rovnako dôležité je zachovanie hotovosti. Elektronické platby sú pohodlné a rýchle, no fyzické peniaze poskytujú súkromie, priamu kontrolu nad financiami a nezávislosť od bánk a technológií. Fungujú bez internetu, elektriny či platobných terminálov a počas technických výpadkov, kybernetických útokov alebo iných kríz môžu predstavovať nevyhnutný záložný spôsob platenia. Hotovosť je zároveň dostupná pre ľudí bez bankového účtu, smartfónu alebo potrebných digitálnych zručností. Nemožno ju na diaľku zablokovať a jej používanie pri bežných platbách nevytvára digitálnu stopu. Úplne digitálny finančný systém by naopak znamenal úplnú závislosť od elektriny, telekomunikačných sietí, bánk a technologickej infraštruktúry. Najodolnejším riešením preto nemusí byť výber medzi hotovosťou a digitálnymi platbami, ale zachovanie oboch možností. Pandémia, energetická kríza, inflácia, vojnové konflikty a kybernetické hrozby ukázali, ako rýchlo sa môžu podmienky zmeniť. Slovensko by preto malo chrániť právo občanov používať hotovosť a zároveň mať pripravené alternatívne riešenia pre mimoriadne ekonomické a geopolitické scenáre. Diskusia o slovenskej korune a hotovosti nemusí byť návratom do minulosti. Je otázkou pripravenosti na budúcnosť.

Slovenské ozdoby, ktoré preslávil Kevin

Kevin v kultovom filme Sám doma zdobil vianočný stromček ozdobami z Gemera – zo Štítnika a Lubeníka. Gemerské sklenené ozdoby sa podľa dobových spomienok a slovenských médií dostali ďaleko za hranice Slovenska a objavili sa aj v dome z jedného z najslávnejších vianočných filmov všetkých čias. Ozdoby zohrali vo filme aj nezabudnuteľnú úlohu v jednej z Kevinových pascí na zlodejov. Rozbité sklenené gule rozsypal pod oknom a bosý Marv na ne následne stúpil. Slovenské vianočné ozdoby sa tak podľa dostupných informácií stali súčasťou jednej z ikonických scén filmu. Za ich krásou pritom stála mimoriadne náročná výroba a zručnosť ľudí z Gemera. V časoch najväčšej slávy dokázala výroba v Štítniku podľa spomienok bývalej vedúcej dosiahnuť až 8 000 vianočných ozdôb denne. Každý kus prechádzal viacerými fázami výroby a významnú úlohu zohrávala ručná práca. Ozdoby zo Štítnika a Lubeníka si získali meno aj v zahraničí a podľa medializovaných informácií zdobili dokonca stromček britskej kráľovskej rodiny. Príbeh gemerských vianočných ozdôb je tak pripomienkou obdobia, keď sa výrobky vytvorené šikovnými slovenskými rukami dokázali dostať zo slovenských obcí až do svetových domácností a filmovej histórie.

Takto vyzeral Bratislavský hrad v roku 1950. A takto vyzerá dnes

Aj napriek neprajníkom dnes hrdo stojí ako jeden zo symbolov hlavného mesta Slovenskej republiky. Aj tento príbeh ukazuje, ako sa Slováci dokázali pozdvihnúť, obnoviť to, čo bolo zničené, a nadviazať na svoje dedičstvo. Na nás všetkých je, aby sme v tomto pozdvihnutí pokračovali – nielen v tom materiálnom, ale aj v duchovnom a národnom. Pretože nič nie je nemožné.

Keď sa drevo dotkne večnosti: Majstrovské dielo, ktoré už stáročia dvíha oči k nebu

Meria 18,6 metra a Majstrovi Pavlovi z Levoče trvalo približne desať rokov, kým ho vytvoril. Na začiatku 16. storočia na jeho zhotovenie použil lipové drevo. Tento najvyšší drevený gotický oltár na svete môžeme dodnes obdivovať v Bazilike sv. Jakuba v Levoči. Ide o neskorogotickú sakrálnu pamiatku mimoriadnej umeleckej, historickej i duchovnej hodnoty. Už pri vstupe do chrámu upúta každého návštevníka nielen svojou monumentálnosťou, ale aj majstrovským umeleckým spracovaním. Je to dielo ľudských rúk, ktoré už viac ako päť storočí obracia pohľad človeka k nebu.

Fotograf Dežo Hoffmann – rodák zo Slovenska, ktorý preslávil Beatles

Rodák z Banskej Štiavnice Dežo Hoffmann sa stal jedným z najznámejších fotografov populárnej hudby na svete. Po presťahovaní do Londýna začal fotografovať známe osobnosti a v roku 1962 sa stal prvým profesionálnym fotografom skupiny The Beatles. Ako jeden z prvých použil malú 8 mm kameru na farebné zachytenie skupiny The Beatles ešte predtým, než sa stala celosvetovým fenoménom. Hoffmanna prezývali „otec popovej fotografie“, pretože priniesol nový, živý štýl fotografovania hudobných hviezd. Medzi jeho najslávnejšie zábery patria fotografie Beatles pri výskoku, ktoré sa stali ikonami hudobnej histórie. Okrem Beatles fotografoval aj hviezdy ako The Rolling Stones, Marilyn Monroe, Frank Sinatra, Elton John, Charlie Chaplin, Jimi Hendrix, Louis Armstrong či Bob Marley. Dežo Hoffmann zanechal archív s približne miliónom fotografií a dodnes je považovaný za jedného z najvýznamnejších slovenských fotografov.

Česko-Slovensko: Dva národy, dve cesty. Spoločný štát už nikdy viac

Iná mentalita. Iný genofond. Iba krátka spoločná história. Česi sú naši bratranci, nie bratia. Našimi najbližšími bratmi sú Moravania. Napriek tomu vznikol v roku 1918 bez referenda umelý štátny útvar menom Česko-Slovensko. Od začiatku ho sprevádzal pražský šovinizmus, podceňovanie až dehonestácia Slovákov a slovenského národa zo strany Masaryka, Beneša a pražskej elity. Presadzovala sa čechoslovakistická ideológia, ktorá neuznávala Slovákov ako svojbytný národ. Nasledovalo porušenie Pittsburskej dohody a nenaplnenie predstáv o rovnoprávnom postavení Slovákov v spoločnom štáte. Rozdielnosť oboch národov sa naplno prejavila aj v politickom smerovaní po druhej svetovej vojne. Na Slovensku vyhrali demokrati. V Čechách komunisti. V celoštátnom súčte však opäť zvíťazili komunisti – aj vďaka pravidlám, ktoré neboli voči ostatným stranám celkom férové. Žiadna politická strana totiž nemohla kandidovať v oboch častiach republiky. Napriek tomu sa pri celorepublikových výsledkoch hlasy slovenských komunistov z KSS a českých komunistov z KSČ zrátavali, čo im zaručilo víťazstvo. Výsledok volieb na Slovensku bol pritom jednoznačný. V roku 1946 tu zvíťazila Demokratická strana so ziskom 62 % platných hlasov. V Čechách, na Morave a v Sliezsku zvíťazila KSČ so ziskom 31,05 %. Napriek tomu k nám bola boľševická ideológia importovaná zo západu – z Prahy. O to paradoxnejšie pôsobí neustále poukazovanie Čechov na Slovenský štát a poučovanie Slovákov o období druhej svetovej vojny. Protektorát Čechy a Morava pracoval pre nemecké vojnové úsilie prakticky až do samotného konca vojny – do 14.00 hod. 7. mája 1945, resp. do 8. mája 1945, keď sa výroba definitívne zastavila až s kapituláciou Nemecka. Existuje pritom aj ďalšia kapitola, o ktorej sa po druhej svetovej vojne otvorene nehovorí. Často sa tvrdí, že Česi počas vojny neslúžili vo Wehrmachte. Ani to však podľa povojnových záznamov a registrov sovietskeho NKVD nie je pravda, minimálne z hľadiska občianstva. Na strane Wehrmachtu malo bojovať približne 200 000 Čechov zo zmiešaných česko-nemeckých rodín. Po zriadení protektorátu prijali nemecké občianstvo, no svojho českého občianstva sa nikdy formálne nevzdali. A potom prišiel rok 1993. Mnohí nám predpovedali katastrofu. Tvrdili, že po vzniku samostatnej Slovenskej republiky naša mena nevydrží ani pol roka. Že do dvoch rokov pôjdeme po kolenách prosiť do Prahy, aby nás zobrali naspäť do spoločného štátu. Nestalo sa. Namiesto katastrofy prišlo jedno z najpokojnejších rozdelení spoločného štátu v moderných dejinách. Svet sa pýtal: „Ako ste to dokázali? Veď všade inde to prebehlo krvavou cestou.“ Mierové rozdelenie Česko-Slovenska sa stalo príkladom toho, že dva národy sa môžu rozísť bez vojny a bez krvi. Česko-Slovensko zaniklo ústavnou cestou a so súhlasom oboch parlamentov. Vznikli dva štáty. Dva suverénne národy. Každý so svojou vlastnou cestou a vlastnou budúcnosťou. Ale už nikdy viac spoločný štát, v ktorom má byť Česko na prvom mieste a Slovensko, písané s malým „s“, iba jeho príveskom či kolóniou. Dobrí susedia? Áno. Vzájomný rešpekt? Samozrejme. Spolupráca rovnocenných štátov? Určite. Ale spoločný štát? Už nikdy viac. Takto by si to určite prial aj otec národa Ľudovít Štúr, ktorého činy priamo a zákonite viedli k samostatnosti a vzniku Slovenskej republiky. Nech žije Slovenská republika!

Čierna bača Ibrahim Maiga varuje

Čierna bača Ibrahim Maiga a jeho dobrá rada nad zlato: „Pred našimi očami starý systém končí, svet už nikdy nebude ako predtým, vystúpte z vlaku, kým je čas, inak skončíte s ním.“

Dojemný príbeh. Vyliezli najťažšiu cestu na Everest štýlom, ktorý nikto nezopakoval

Slováci udávali v osemdesiatych rokoch vo výškovom horolezectve tón. Posúvali latku náročnosti, vyberali si hodnotné cesty, často prvovýstupy, a liezli bez kyslíka. Aj vo svete rezonovali výstupy na Kančendžongu, zimný výstup na Čo Oju či K2. Demjánov výstup s dvojicou Kazachov na Dhaulágirí v roku 1988 dokonca vyhlásila svetová federácia UIAA za svetový výstup roka. Ten však ostal dlho v tieni výstupu, ktorý sa premenil na tragédiu. Štvorica Slovákov v najlepších rokoch zopakovala výstup Boningtonovou cestou v juhozápadnej stene Everestu alpským štýlom a bez kyslíka. Za Hard Way však Jozef Just, Dušan Becík, Jaroslav Jaško a Peter Božík zaplatili najvyššiu cenu.

Otcovia, povstaňte za pravdu

ThDr. René Balák, PhD.: Žehnám ťa na stokrát mojimi slzami. Otcovia a matky, aké budú tie časy. Buďte, prosím, svetlom pravdy v tomto príšernom svete lží a propagandy, ktorá zatemňuje rozum a pozbavuje ľudí kritického a logického myslenia. Vy, otcovia, buďte neohrozenými nositeľmi pravdy, ktorá jediná prináša slobodu vám, vašim rodinám a slovenskému národu. Postavte sa, prosím, na odpor v tomto boji za pravdu, za slobodu, ktoré sú súčasťou ľudskej prirodzenosti. Kladiem si otázku, ako mnohí iní, oveľa vznešenejší synovia slovenského národa: Ak je Boh s nami, kto je proti nám? Je prirodzeným poslaním a úlohou otcov objaviť v sebe možno skrytú a možno netušenú mravnú a duchovnú silu, aby ste svojim rodinám, manželkám a deťom pripravili spravodlivé podmienky pre život v tejto spoločnosti, v tomto štáte. Aby ste bojovali o také pravidlá, ktoré budú rešpektovať ľudskú prirodzenosť a ľudskú dôstojnosť. Aby sa naše deti mohli aj v budúcnosti ľahšie a rýchlejšie integrálne rozvíjať v rámci svojej ľudskosti. Je to poslaním nás otcov, aby sme bojovali za ochranu našich rodín, aby sme sa postavili na odpor štátnej totalite, ktorá má zločinecký a kriminálny charakter, alebo sa podvolíme a submisívne sa budeme správať ako otroci a prežijeme totalitu, akú ľudstvo nepozná. Verím, že bude dosť jednotlivcov, ktorí prebudia morálne svedomie národa.

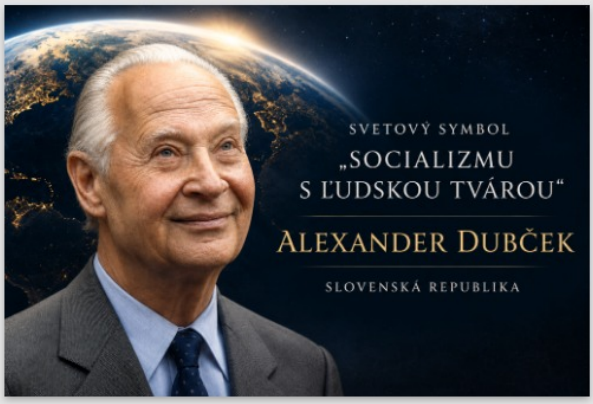

Tvár, ktorá vychovala národ

V jej tvári sú vpísané roky práce, obety, pokory i tichých modlitieb. Každá vráska rozpráva príbeh života, ktorý nepoznal ľahké cesty, no nikdy nestratil dôstojnosť. Šatka na hlave nie je len kusom látky – je symbolom skromnosti, viery a úcty k tradíciám. Takéto ženy boli tichými hrdinkami slovenských rodín. Nevynikali bohatstvom ani slávou, ale láskou, pracovitosťou a pevným charakterom. Na ich pleciach vyrastali generácie a v ich srdciach žila sila národa.

Keby Slovensko prijalo Dubčekovu víziu „socializmu s ľudskou tvárou“, mohlo dnes vyzerať úplne inak

Alexander Dubček sa ešte pred vznikom samostatnej Slovenskej republiky jasne vyjadril: „V okamihu, keď moja republika, Slovenská, vyhlási vlastnú ústavu, verejne sa dám k dispozícii slovenskej politike,“ spomínal na jeho slová Ján Budaj. Historik Boris Zala pripomenul, že viacerí už vtedy navrhovali Dubčeka za prvého prezidenta Slovenska a dodal: „Jediný, kto povedal, že by ho podporil, bola Slovenská národná strana... Veľmi dobre chápala, čo by to pre Slovensko znamenalo, keby bol Dubček prezidentom.“ Podľa historika Ivana Laluhu mal Dubček výraznú podporu verejnosti a bol vnímaný ako „ústretový, slušný a korektný človek.“ Dubčekovou ambíciou pritom nebolo zaviesť kapitalizmus západného typu, ale presadzovať myšlienku „socializmu s ľudskou tvárou“ – demokratickejšieho, slobodnejšieho a humánnejšieho usporiadania spoločnosti. Ak by sa Slovenská republika po svojom vzniku vydala cestou tejto vízie, ktorá vznikla na slovenskej pôde a je neoddeliteľne spojená s Alexandrom Dubčekom, podľa niektorých názorov mohla dnes vyzerať úplne inak. Jeho plány však tragicky ukončila autonehoda z 1. septembra 1992, ktorej následkom 7. novembra 1992 zomrel, a Slovensko tak prišlo o štátnika, ktorý podľa mnohých mohol stáť pri jeho zrode ako prvý prezident.

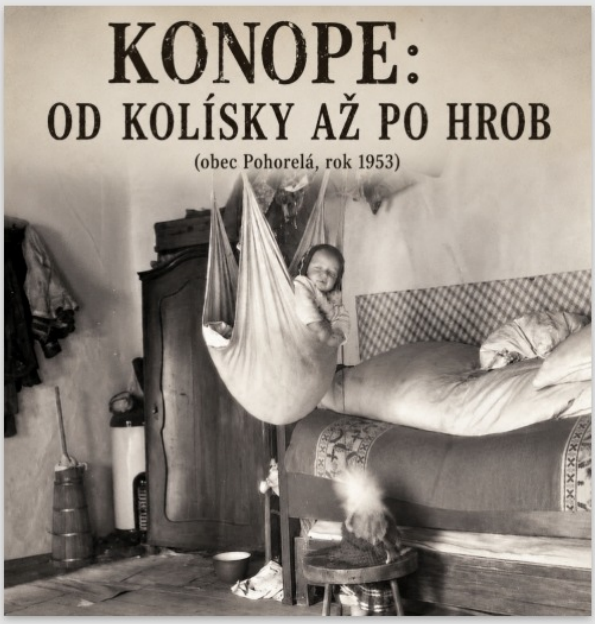

Najtypickejší slovenský priemysel a najstaršia bryndziareň na svete

Bryndziarstvo a syrárstvo sa oddávna považovali za „najtypickejší slovenský priemysel“. Ich významný rozmach nastal počas vlády Jozefa II., ktorý nadviazal na reformy Márie Terézie. Podpora priemyslu a živností sa prejavila aj v rozvoji ovčiarstva – dopĺňali sa zdecimované chovy, dovážali sa nové druhy oviec a postupne rástla domáca produkcia vlny. Toto obdobie prinieslo nové príležitosti aj pre staroturanské obchodnícke rodiny, známe svojou podnikavosťou. Na svojich obchodných cestách zo Starej Turej cez Trenčiansku, Zvolenskú a Liptovskú župu mali vždy „oči otvorené“. Často prenocovali na salašoch, kde od bačov nakupovali mäso a maslo. Ako dar pritom dostávali aj ovčí syr, ktorý si bačovia vyrábali predovšetkým pre vlastnú potrebu. Práve z týchto tradícií sa postupne zrodilo organizované bryndziarstvo. Výnimočné miesto v jeho histórii patrí Bryndziarni vo Zvolenskej Slatine, ktorá je dnes považovaná za najstaršiu nepretržite fungujúcu bryndziareň na svete. Svoju činnosť nepretržite vykonáva od roku 1797.

KONOPE – Od prvej kolísky až po poslednú cestu

Boli časy, keď konope sprevádzalo človeka doslova od narodenia až po hrob a Slovensko patrilo medzi krajiny, kde malo jeho pestovanie hlbokú tradíciu. Naši predkovia poznali jeho hodnotu a dokázali z neho vytvoriť takmer všetko, čo potrebovali k životu – jednoducho, múdro, s úctou k prírode a bez zbytočného plytvania. Deti spávali v kolískach z konopného plátna, školáci nosili svoje veci v konopných kapsičkách a konope nachádzalo využitie v každodennom živote celých rodín. Ešte v 50. rokoch minulého storočia sa u nás bežne pestovalo a spracovávalo, no postupne sa z našich polí aj životov takmer vytratilo. Dnes znovu objavujeme jeho obrovský potenciál v stavebníctve, textilnom a papierenskom priemysle, poľnohospodárstve či energetike. Možno cesta k udržateľnejšej budúcnosti nevedie iba dopredu a možno sa občas musíme pozrieť aj späť a pripomenúť si múdrosť, ktorú naši predkovia dávno poznali.

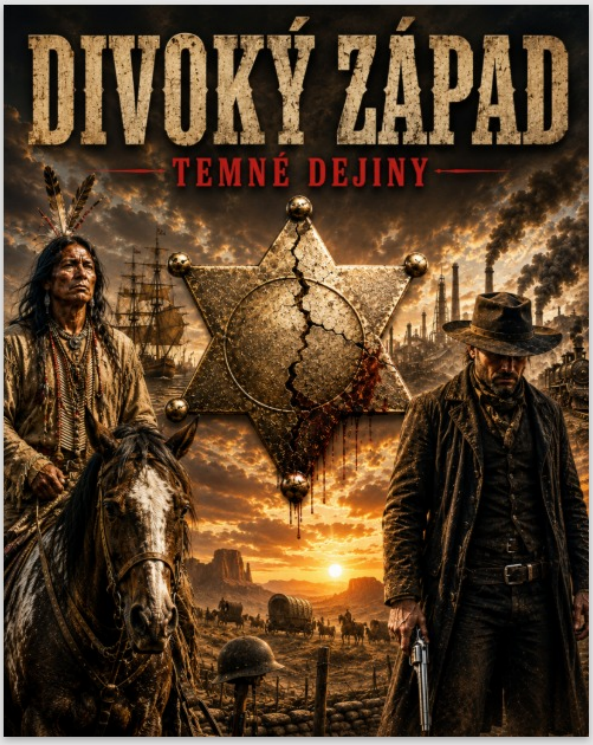

Slovo, Slovan, Sloven a Slovák – prepojenie reči, porozumenia a identity

Medzi pomenovaniami slovo, Slovan, Sloven a Slovák možno vnímať silnú významovú a historickú súvislosť. Podľa jedného z najznámejších etymologických výkladov sa pomenovanie Slovan spája so slovom slovo, teda s rečou a schopnosťou vzájomne sa dorozumieť. V tomto chápaní boli Slovania „ľuďmi slova“ – ľuďmi, ktorí hovoria zrozumiteľnou rečou a navzájom si rozumejú. Slovo pritom nie je iba jednotlivým výrazom. Je schopnosťou pomenúvať svet, odovzdávať myšlienky a vytvárať porozumenie. Prostredníctvom spoločnej reči si ľudia odovzdávajú skúsenosti, príbehy, tradície a poznanie. Slovo sa tak stáva jedným zo základných nositeľov kultúrnej pamäti a spoločnej identity. Toto spojenie vystupuje aj v tradičnom protiklade medzi pomenovaniami Slovan a Nemec. Kým Slovan sa podľa uvedeného výkladu spája so slovom a zrozumiteľnou rečou, pomenovanie Nemec sa tradične spája so slovom nemý – teda s človekom, ktorého reči nebolo rozumieť. Symbolicky tak proti sebe stálo spoločné a zrozumiteľné slovo a cudzia, nezrozumiteľná reč. Osobitné miesto v tejto línii má staré domáce pomenovanie Sloven. Jeho základ zostal živý v slovách Slovenka, slovenský, slovenčina a Slovensko, zatiaľ čo pre muža sa postupne ustálilo pomenovanie Slovák. Sloven tak predstavuje významnú historickú jazykovú vrstvu slovenskej identity a spája dnešné slovenské meno so širším slovanským pomenovacím okruhom. Spoločný základ slov tak symbolicky prepája slovo, Slovana, Slovena, Slováka i Slovensko. Nie ako jednoduchú priamu etymologickú postupnosť, ale ako historicky a jazykovo blízky okruh pomenovaní, v ktorom sa stretávajú reč, porozumenie, kultúrna pamäť a identita. Slovan je človekom spoločného slova, Sloven starobylým menom spätým s našou historickou identitou, Slovák jej dnešným národným pomenovaním a Slovensko krajinou, v ktorej toto meno a slovo zostávajú živé.

Nie je všetko zlato, čo prichádza zo Západu

Slovenské príslovie hovorí: „Nie je všetko zlato, čo sa blyští“ (alebo „Nie je všetko zlato, čo sa ligoce“). Znamená, že zdanie môže klamať. Veci, ľudia či myšlienky, ktoré na prvý pohľad pôsobia príťažlivo, hodnotne alebo pokrokovo, nemusia byť v skutočnosti také dobré, ako sa zdajú. Moderné dejiny ukazujú, že mnohé ideológie, ekonomické systémy a politické smery, ktoré zásadne ovplyvnili svet – kapitalizmus, marxizmus (z ktorého neskôr vznikli boľševizmus a trockizmus), fašizmus, nacizmus, moderný kolonializmus, moderný imperializmus, neoliberalizmus, súčasný progresivizmus (vrátane rodovej/gender ideológie) či politika Green Dealu – sa sformovali alebo majú svoje ideové korene v západnom civilizačnom priestore. Ich historické dôsledky boli veľmi rozdielne: niektoré priniesli technologický a ekonomický rozvoj, iné viedli k vojnám, totalitným režimom, útlaku alebo rozsiahlemu utrpeniu.

Naše pôvodné mesiace rozprávali reč prírody. Prečo sme na ne zabudli?

Ľudia sa často pýtajú, prečo sa názvy českých mesiacov tak výrazne líšia od tých našich slovenských. Slovenčina používa latinské názvy mesiacov, pretože spolu s prijatím rímskeho kalendára prevzala aj jeho pomenovania, ktoré sa postupne stali štandardom v celej Európe. V období národného obrodenia sa síce štúrovci pokúsili presadiť slovanské názvy mesiacov, no tento návrh sa už v bežnej reči neujal. Štúrove názvy vychádzali z praslovanského jazykového základu a niesli spoločné črty s pomenovaniami mesiacov v mnohých slovanských jazykoch, ako sú poľština, chorvátčina, ukrajinčina či čeština. Navrhoval názvy: Veľkí Sečeň, Malí Sečeň, Brezeň, Dubeň, Kveteň, Lipeň, Červenec, Klaseň, Malí Rujen, Veľkí Rujen, Listopad a Prosinec. Išlo však len o jeho návrh – alternatívu k už zaužívaným „medzinárodným“ názvom. Málokto však vie, že popri Štúrových návrhoch existujú aj oveľa staršie, pôvodné slovanské názvy mesiacov, ktoré nevznikli v 19. storočí, ale odrážajú dávne pozorovanie prírodných dejov počas roka. Každý názov je spojený s charakteristickou činnosťou alebo javom v prírode daného obdobia. Ako uvádza Žiarislav vo svojom periodiku Prírodný časník, tieto pôvodné názvy sú: Sečeň, Ľuteň, Brezeň, Dubeň, Traveň, Lipeň, Klaseň, Srpeň, Jaseň, Rujeň, Listopad a Mrazeň. Práve tieto pomenovania sú považované za staršie slovanské názvy, ktoré prirodzene vyjadrujú rytmus prírody a kolobeh ročných období.

Soľ nad zlato – múdrosť rozprávky aj poučenie zo zániku Solivaru

Krach Solivaru Prešov nebol spôsobený jediným faktorom, ale súhrou viacerých príčin – vysokými cenami elektriny, silnou konkurenciou rakúskych a poľských producentov, prijatím eura, ktoré zhoršilo exportné podmienky, a najmä nízkou kvalitou prešovského soľného ložiska, z ktorého bolo využiteľných len približne 30 % soli. Napriek tomu odborníci upozorňovali, že Slovensko nemuselo prísť o svoje slané kráľovstvo a mohlo zachovať vlastnú výrobu vybudovaním nového solivaru pri Zbudzi, kde sa nachádza jedno z najkvalitnejších ložísk soli v strednej Európe, a zároveň získať strategické podzemné zásobníky pre ropu a zemný plyn. Dnes preto väčšina balenej kuchynskej soli na slovenskom trhu pochádza z Rakúska, hoci Slovensko disponuje významnými zásobami tejto strategickej suroviny. Múdrosť ľudovej rozprávky Soľ nad zlato tak získava aj reálny význam – podobne ako kráľ pochopil, že soľ je pre život cennejšia než zlato, aj Slovensko až po zániku svojho solivaru naplno pocítilo hodnotu domácej produkcie soli a význam využívania vlastných prírodných zdrojov.

Učme naše deti, že Slovensko je svetová krajina

Slovenský hamburger

Najlepší na svete, nikde inde lepší nenájdete.

PRAVDA
JEDNOTA
POKROK

Svetové Slovensko

ILUSTROVANÝ MAGAZÍN O SVETOVÝCH PRÍBEHOCH SLOVENSKA

POČASIE
Zajtra premenlivo,
na horách chladno.

ROČNÍK XXXII. – ČÍSLO 127 | BRATISLAVA, PIATOK, 16. MÁJA 1930 | CENA 20 HALIEROV | V ČECHÁCH 1 KORUNA, V AMERIKE 10 CENTS

NAJTYPICKEJŠÍ SLOVENSKÝ PRIEMYSEL DOBÝJA SVET

— Najstaršia bryndziareň na svete nepretržite vyrába od roku 1797 —

— SLOVENSKO —

ZVOLENSKÁ SLATINA, 15. mája.

V srdci slovenských hôr, ďaleko od ruchu veľkomiest, pracuje už viac než sto tridsať rokov podnik, ktorý je svojím druhom najstarší na svete.

Bryndziareň vo Zvolenskej Slatine nepretržite od roku 1797 spracováva ovčie mlieko a vyrába bryndzu — presný pôdal slovenských pastierov, ktorý dnes i sa hrnajúcami.

TRADÍCIA A POCTIVÁ PRÁCA

Tajomstvo jedinečnej chuti bryndze zo Zvolenskej Slatiny spočíva v poctivej práci, čistom horskom vzduchu a starých skúsenostiach, odovzdávaných z generácie na generáciu.

Ovce sa pasú na voľných pastvinách Nízkych Tatier, kde rastie bohatá a rozmanitá horská tráva. Práve tá dodáva bryndzi jej nezameniteľnú arómu a lahodnú chuť.

VÝROBA PODĽA STARÝCH PRAVIDIEL

Mlieko sa spracúva tradičným spôsobom v medených kotloch. Každý kus bryndze je výsledkom rúk majstra syrára, ktorý pozná svoje remeslo do posledného detailu.

Bryndza zo Zvolenskej Slatiny je dnes vyhľadávaná rodiny v celom Československu, ale aj v rozmanitých, ostrovných a smrekových mestách, kde si ľudia svoje stále miesto na stôloch milovníkov kvalitných syrov.

SLOVENSKÝ PRIEMYSEL KVITNE NA STARÝCH TRADÍCIÁCH

Chov oviec a výroba syrov prinášajú úrodu pod kráľovskou ochranou reformácie.

DEDIČSTVO KVALITY

Zvolenská Slatina: Bryndziareň pracuje nepretržite od roku 1797.

Pozoruhodná za najtypickejší priemysel na Slovensku, výroba bryndze má svoje hlboké korene v horských pastvinách a v mnohosti našich produkov.

Rozmach za cisára Jozefa II. pokračoval v časoch jeho matky, cisárovnej Márie Terézie, ktorá podporovala remeslo, ovčiny a chov oviec.

Pokračovanie na strane 6

STARÁ MLIEČNICA PO 133 ROKOCH STÁLE V SLUŽBE

Živý pomník slovenskej zručnosti a poctivej práce.

Postavená v roku 1797, odkiaľ sa Zvolenskej Slatine je pervalovaná za najvzácnejšie rúkovaní na výrobu bryndze na svete.

Už viac než storočie prinášajú pastieri čerstvé ovčie mlieko, z ktorého sa rodí naše slovenské zlato.

Špeciálne pre Svetové Slovensko.

Foto: archívne

SPRÁVY ZO SVETA

BERLÍN. Rokovania o obchodných dohodách medzi Nemeckom a USA pokračujú.

LONDÝN. Kráľ Juraj V. otvoril nový most cez Temži.

NEW YORK. Burza reaguje na pokles priemyselných akcií.

PARÍŽ. Nová výstava moderného umenia otvorená v Centre Pompidou.

BURZOVÉ SPRÁVY Z 15. MÁJA 1930

NEW YORK

U. S. Steel	92.1
General Motors	63.8
Radio Corp.	17.4
American Tel.	39.7
International Paper	28.6

LONDÝN

Bank of England	45.2
West. Electric	38.8
Shell Transport	66.8
Unilever	44.1
Imperial Chemical	51.3

Kurzy v dolároch.

ŠPORT

Slovan Bratislava zvíťazil v priateľskom zápase nad AC Sparta Praha 2:1.

Cyklistické preteky Okolo Slovenska štartujú v stredu.

TELEGRAFICKY

- V Alpách napadol nový sneh.
- V Egypte objavili nové hrobky.
- V Japonsku otvorili výstavu priemyselných výrobkov.
- Počasie v Európe: premenlivo.

PÁNSKA OBUV
KVALITA A ŠTÝL
pre každého muža.
Výrobok zo Slovenska

JEMNÁ KÁVA
100% prírodná
tehotná vôňa
silná chuť
Pražené na Slovensku

HODINKY
PRESNOSŤ
SPOĽAHLIVOSŤ
ELEGANCIA
Trvalá kvalita

FOTOAPARÁTY
Zachyťte svoje
najmilšie chvíle.
Presná technika

PRÍRODNÁ MINERÁLNA VODA
Z HORSKÝCH PRAMEŇOV
čistá · osviežujúca · zdravá
Z slovenských hôr

Privatizácia na Slovensku: Väčšina strategických podnikov bola predaná za vlád Mikuláša Dzurindu

Privatizácia patrí dodnes medzi najdiskutovanejšie témy novodobej histórie Slovenska. Hoci privatizačný proces prebiehal už počas vlád Vladimíra Mečiara, práve za vlád Mikuláša Dzurindu v rokoch 1998 až 2006 bola privatizovaná väčšina najväčších a strategicky najvýznamnejších štátnych podnikov. Po parlamentných voľbách v roku 1998 nastúpila vláda Mikuláša Dzurindu, ktorá presadzovala rozsiahle ekonomické reformy. Ich súčasťou bola aj privatizácia bánk, energetiky, telekomunikácií a ďalších významných štátnych spoločností. V tomto období boli privatizované Slovenský plynárenský priemysel (SPP), Slovenské elektrárne, Slovenské telekomunikácie, regionálne energetické distribučné spoločnosti ZSE, SSE a VSE, Slovenská sporiteľňa, VÚB, IRB, Slovenská poisťovňa a ďalšie významné podniky. Išlo o najväčšie privatizačné obchody v dejinách samostatného Slovenska a ich hodnota predstavovala miliardy korún. Počas vlád Vladimíra Mečiara prebiehala najmä druhá vlna privatizácie, ktorá sa vo veľkej miere týkala menších podnikov a priameho predaja domácim vlastníkom. Historické fakty však potvrdzujú, že rozhodujúca väčšina najhodnotnejších strategických podnikov Slovenskej republiky bola predaná práve počas Dzurindových vlád. Zástancovia tejto politiky tvrdia, že privatizácia priniesla ozdravenie hospodárstva, prílev zahraničných investícií a modernizáciu podnikov. Kritici naopak poukazujú na to, že Slovensko stratilo kontrolu nad kľúčovou energetickou, bankovou a telekomunikačnou infraštruktúrou, čím sa pripravilo o významné budúce príjmy. Najmä po energetickej kríze, pandémii, prudkom raste cien energií a zhoršení bezpečnostnej situácie v Európe sa čoraz častejšie objavujú názory, že predaj strategických podnikov výrazne oslabil ekonomickú suverenitu Slovenska a znížil možnosti štátu efektívne reagovať na krízové situácie. Práve preto privatizácia strategických podnikov zostáva aj po viac ako dvoch desaťročiach jednou z najspornejších kapitol modernej slovenskej histórie.

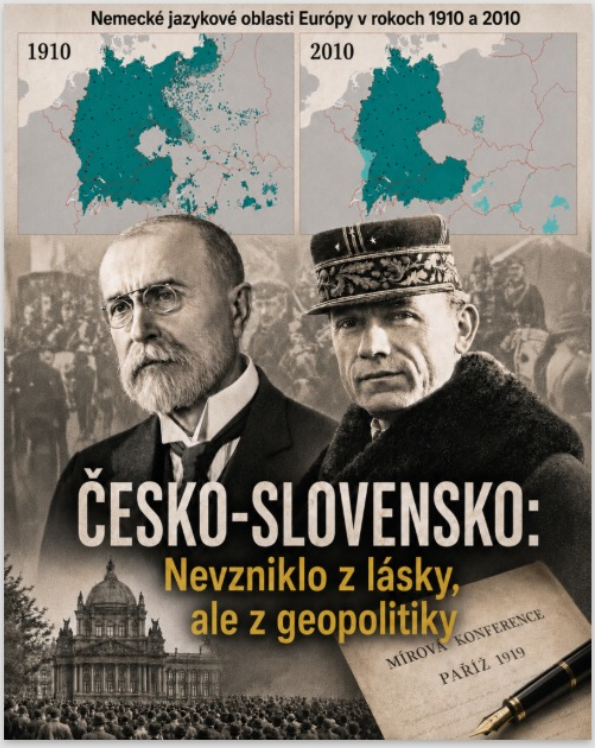

Chamkova stodola – rozprávková strážkyňa pod Kráľovou hoľou

Uprostred nádhernej horehronskej krajiny stojí viac ako 150-ročná Chamkova stodola, jedna z najfotogenickejších stavieb regiónu. Kedysi bola súčasťou preprahovej stanice poštových koní na trase Tisovec – Poprad, neskôr ju získal gazda Juraj Chamko, po ktorého rodine nesie meno dodnes. Jej jedinečná poloha medzi Červenou Skalou a Telgártom, s majestátnou Kráľovou hoľou v pozadí, vytvára scenériu ako vystrihnutú zo slovenskej rozprávky. Stará drevená stavba dokonale zapadá do okolitej prírody a počas každého ročného obdobia ponúka úplne inú, neopakovateľnú atmosféru. Niet divu, že sa stala obľúbeným cieľom fotografov, turistov aj milovníkov histórie a slovenskej krajiny. Dnes je tichou pripomienkou života našich predkov a miestom, pri ktorom sa oplatí na chvíľu zastaviť, spomaliť a vnímať krásu starého Slovenska.

Umelý štát Česko-Slovensko: Politický kalkul namiesto romantiky

Vznik Česko-Slovenska v roku 1918 bol predovšetkým výsledkom politického pragmatizmu a povojnového usporiadania Európy. Pre českú politickú reprezentáciu predstavovalo spojenie so Slovenskom výhodné riešenie vtedajšej situácie. Prínosy prinieslo aj Slovensku, ktoré sa po rozpade Rakúsko-Uhorska stalo súčasťou nového štátu. Hľadať za vznikom spoločného štátu predovšetkým romantickú predstavu vzájomnej lásky medzi Čechmi a Slovákmi je preto zjednodušením. Významnú úlohu zohrávali najmä politické, bezpečnostné a strategické záujmy. Jedným z najväčších problémov nového štátu bolo jeho národnostné zloženie. Na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi žilo v roku 1918 približne 691 923 Maďarov a 139 900 Nemcov, zatiaľ čo v Čechách, na Morave a v Sliezsku žilo približne 3 milióny Nemcov. Práve táto početná nemecká menšina predstavovala pre pražskú vládu vzhľadom na svoj počet, hospodárske postavenie, politické skúsenosti, historické tradície a súvislé osídlenie pri hraniciach s Nemeckom a Rakúskom významnú politickú a bezpečnostnú výzvu. Bez pripojenia Slovenska by podiel slovanského obyvateľstva v novom štáte výrazne klesol. Spojenie Čechov a Slovákov umožnilo českej a slovenskej delegácii na mierovej konferencii prezentovať Česko-Slovensko ako štát s prevahou slovanského obyvateľstva, čo posilňovalo jeho medzinárodné postavenie a argumenty pri určovaní hraníc. Po druhej svetovej vojne patrilo medzi hlavné ciele vlády vyriešenie otázky nemeckej a maďarskej menšiny. Výsledkom boli okrem iného odsun väčšiny Nemcov z českých krajín a opatrenia namierené voči časti maďarskej menšiny na Slovensku. Dejiny tak ukazujú, že vznik Česko-Slovenska nebol príbehom romantickej slovanskej vzájomnosti, ale výsledkom geopolitiky, demografie, diplomacie a strategických záujmov. Samotná existencia spoločného štátu však nebola nemenná. Od 1. januára 1993 existujú Česká republika a Slovenská republika ako dva samostatné a medzinárodne uznané štáty, ktoré si budujú vlastnú štátnosť, presadzujú vlastné národné záujmy a rozvíjajú vzájomné vzťahy už ako rovnocenní partneri.

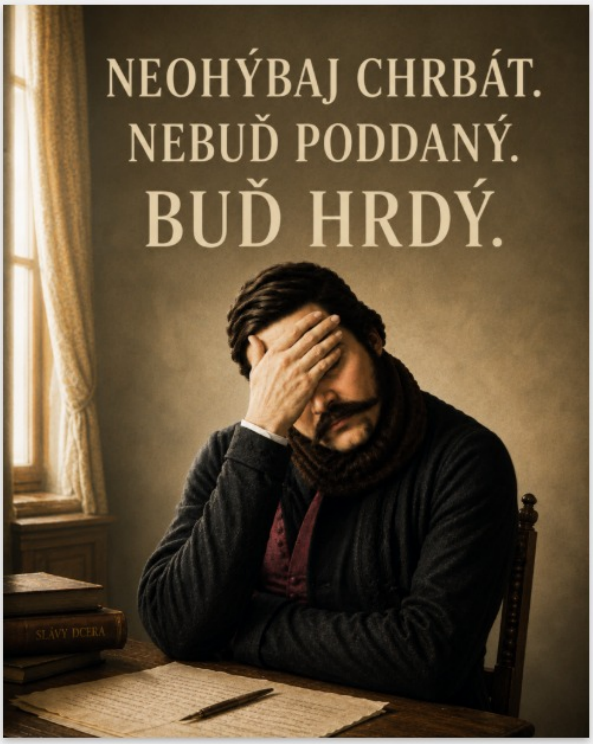
Hŕstka statočných vlastencov

Štúrovcov bolo len zopár. Jadro ich prívržencov tvorilo iba niekoľko stoviek ľudí a Slovenské národné noviny mali menej ako 500 predplatiteľov, zatiaľ čo maďarónsky Priateľ ľudu čítalo približne štyrikrát viac ľudí. Počas revolučných rokov 1848 – 1849 sa k štúrovcom pridalo len niekoľko tisíc dobrovoľníkov. Napriek prenasledovaniu, zatykačom, vyhrážkam a neustálemu zosmiešňovaniu sa svojho presvedčenia nevzdali. Vedeli, že bojujú za vec, ktorá je väčšia než oni sami, aj keď za to platili vysokú osobnú cenu. Neboli davom, ale malou skupinou odvážnych vlastencov, ktorí sa nebáli postaviť za svoj národ, jeho jazyk a jeho budúcnosť. Ľudovít Štúr zomrel v presvedčení, že svoj zápas prehral. Ani o niekoľko desaťročí neskôr nebola situácia priaznivejšia – štúrovské Národnie noviny mali sotva 1 000 predplatiteľov. Dejiny však napokon nerozhodli podľa počtu, ale podľa významu. Dnes Štúra a jeho spolupracovníkov obdivujeme, učíme sa o nich v školách, stoja im pomníky a ich mená nesú ulice. Dejiny si totiž napokon zapamätali odvahu, nie posmech ich súčasníkov. Dnes máme vlastný štát, komunikujeme v slovenskom jazyku a vďaka štúrovcom v tomto jazyku nielen hovoríme a píšeme, ale v duchovnej rovine v ňom aj myslíme a snívame.

Mečiar verzus Dzurinda: Dva rozdielne pohľady na privatizáciu strategických podnikov

V roku 1998 sa na Slovensku stretli dva odlišné prístupy k budúcnosti strategických štátnych podnikov. Pred parlamentnými voľbami vystupoval Mikuláš Dzurinda ako líder SDK s ambicióznym programom, ktorého najznámejším volebným sľubom bolo zdvojnásobenie priemerných platov do roku 2002. Tento sľub sa stal jedným zo symbolov predvolebnej kampane a Dzurinda neskôr priznal, že išlo o príliš optimistický odhad. Vláda Vladimíra Mečiara medzitým presadzovala zachovanie osobitnej ochrany strategických podnikov. Už v roku 1995 bol prijatý zákon o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých podnikov, ktorý upravoval podmienky ich privatizácie. Po parlamentných voľbách v roku 1998 nastúpila vláda Mikuláša Dzurindu, ktorá zvolila odlišný ekonomický smer. V nasledujúcich rokoch prebehla privatizácia viacerých významných bánk a podielov v strategických podnikoch vrátane Slovenského plynárenského priemyslu, regionálnych energetických distribučných spoločností, Slovenských elektrární a ďalších štátnych podnikov. Privatizácia bola súčasťou širších ekonomických reforiem a reštrukturalizácie hospodárstva. Dňa 25. a 26. septembra 1998 sa spolu s parlamentnými voľbami konalo referendum iniciované HZDS. Jeho cieľom bolo, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala ústavný zákon zakazujúci privatizáciu vybraných strategických podnikov. Občania rozhodovali o otázke: „Ste za to, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala ústavný zákon, ktorým sa zakáže privatizácia týchto strategických podnikov: Západoslovenské energetické závody š. p. Bratislava, Stredoslovenské energetické závody š. p. Žilina, Východoslovenské energetické závody š. p. Košice, Slovenský plynárenský priemysel š. p. Bratislava, Slovenské elektrárne a. s. Bratislava a Transpetrol a. s. Bratislava?“ Referendum sa skončilo neúspešne, pretože účasť dosiahla približne 44 % oprávnených voličov, čo nestačilo na jeho platnosť. Spomedzi tých, ktorí hlasovali, sa približne 84 % vyslovilo za zákaz privatizácie uvedených strategických podnikov. Dodnes zostáva otázka privatizácie strategických podnikov predmetom politických sporov. Jej priaznivci tvrdia, že priniesla modernizáciu, zahraničné investície a ozdravenie hospodárstva. Kritici naopak poukazujú na to, že štát prišiel o kontrolu nad významnou časťou strategického majetku a o budúce príjmy z týchto podnikov. Mnohí kritici zároveň zastávajú názor, že predaj strategických podnikov bol závažnou historickou chybou, ktorá sa naplno ukazuje najmä v súčasnosti počas energetických, potravinových a bezpečnostných kríz či vojnových konfliktov. Z ich pohľadu strata kontroly štátu nad kľúčovou infraštruktúrou oslabila schopnosť Slovenska pružne reagovať na krízové situácie a niektorí tento krok označujú dokonca za akt vlastizrady.

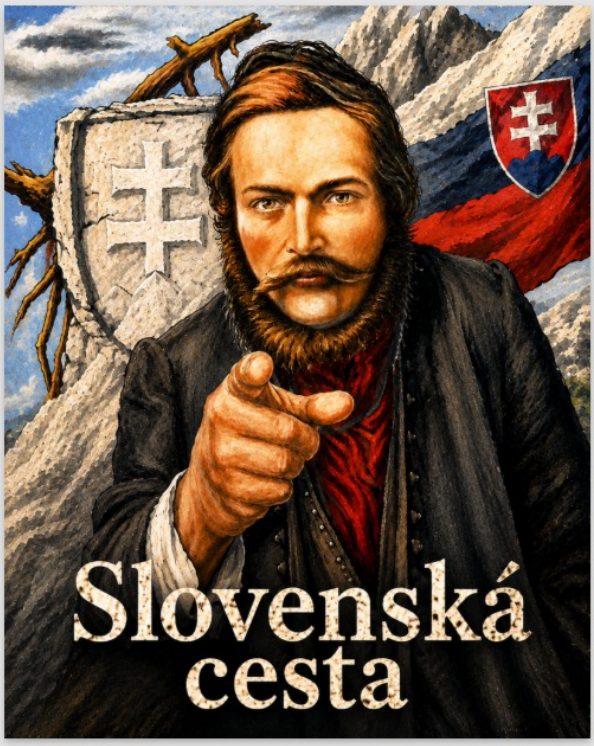

Neohýbaj chrbát. Nebuď poddaný. Buď hrdý.

Mať vlastný štát, vlastný jazyk a vlastnú kultúru nie je samozrejmosť. Je to dar, za ktorý naši predkovia platili prácou, utrpením aj životmi. Mnohé národy takúto možnosť nikdy nedostali. O to viac by sme si mali vážiť to, čo máme. A predsa sa nájdu takí, ktorí sa stále obzerajú po cudzích pánoch. Hľadajú niekoho, kto vraj rozhodne lepšie, kto vraj vie viac a kto vraj prevezme zodpovednosť za nás. Obzerajú sa po silnejšom, akoby čakali, že ich pochváli alebo pohladká po hlave ako poslušného psíka. To nie je pokora. To je naivita. To je krátkozrakosť. To je rezignácia na vlastnú zodpovednosť. Národ, ktorý prestane veriť vo vlastné sily, sa postupne vzdáva aj svojej slobody. Nečakaj preto na cudzieho záchrancu. Nepros o priazeň mocnejších. Neohýbaj chrbát pred nikým. Nie si poddaný. Si slobodný človek. Hrdosť neznamená povýšenosť. Znamená niesť zodpovednosť za seba, za svoju rodinu, za svoju obec, za svoj národ a za svoj štát. Pracuj na sebe. Vzdelávaj sa. Rozvíjaj svoju konceptuálnu gramotnosť. Premýšľaj vlastnou hlavou. Nepodliehaj davu ani tým, ktorí z teba chcú vychovať poslušného vykonávateľa cudzej vôle. Za osud národa nemôže ani Východ, ani Západ, ani cudzie mocnosti. Za osud národa je zodpovedný predovšetkým samotný národ. Preto chráň slovenské záujmy. Chráň svoj štát. Chráň Slovensko. Nedopusť sa duchovnej vlastizrady tým, že prestaneš veriť vo vlastný národ a jeho schopnosti. Stoj pevne. Stoj vzpriamene. Neohýbaj chrbát. Nebuď poddaný. Buď hrdý. Za Slovensko. Za Slovákov. Za Slovenskú republiku. Za náš rod, za národ drahý.

Slovenská cesta

Nebyť vopchaný v moskovskom, bruselskom, pražskom, londýnskom, washingtonskom, pekinskom, viedenskom, budapeštianskom ani v žiadnom inom zadku. Byť sám sebou, starať sa o svoju rodinu, slovenský národ a Slovenskú republiku a vytvoriť slovenskú štátnu koncepciu, ideu, doktrínu a víziu, a v Duchu zušľachťovať svoju dušu. To je vec ušľachtilá. To je vec zmysluplná. To je vec mravná. To je cieľ cieľov. To je slovenská cesta.

A čo ak raz bude smer opačný? Keď sa dejiny otočia...

„História sa niekedy obracia nečakaným smerom. Ploty, ktoré kedysi bránili ľuďom odísť na Západ za slobodou a lepším životom, môžu raz symbolizovať opačný príbeh, že bezpečie a stabilitu budú hľadať obyvatelia Západu u nás. Nie preto, že by sa dejiny opakovali doslova, ale preto, že prinášajú zmeny, ktoré si predchádzajúce generácie nevedeli predstaviť. Dnes je stredná Európa bezpečným miestom a úprimne si želajme, aby to tak zostalo aj naďalej. Nech ju Boh ochraňuje.“

Krzysztof Jackowski varuje

Slávny poľský jasnovidec Krzysztof Jackowski si dňa 31. 7. 2026 zoberie vo svojom videu vytlačenú fotografiu Lavrova a z nej predpovedá vo svojej vízii nasledovné: „Ohraničenie – vymedzenie priestoru, hraníc niektorých štátov do NATO. Hovoríme o Litve, Lotyšsku, Estónsku, Poľsku, Slovensku a Rumunsku. Trump je svojím spôsobom dohodnutý s Putinom. Trump sa v podstate vzdal krajín, o ktorých sa Putin zmienil Trumpovi. Trump toho ukáže čím ďalej, tým viac. Také čoraz menšie zaangažovanie vo vzťahu k týmto štátom, medzi nimi aj Poľsko. Krzysztof Jackowski má vyše 30-ročnú skúsenosť s jasnovidectvom a je dlhoročným spolupracovníkom s poľskou políciou pri hľadaní nezvestných osôb. Jeho celková úspešnosť sa pohybuje na úrovni približne 70 % Poznámka: Všimnite si, že línia pripomína nárazníkovú zónu a obnovenie hraníc a niečo ako Sovietsky zväz, verzia č. 2. Maďarsko vo vízii nie je spomenuté.

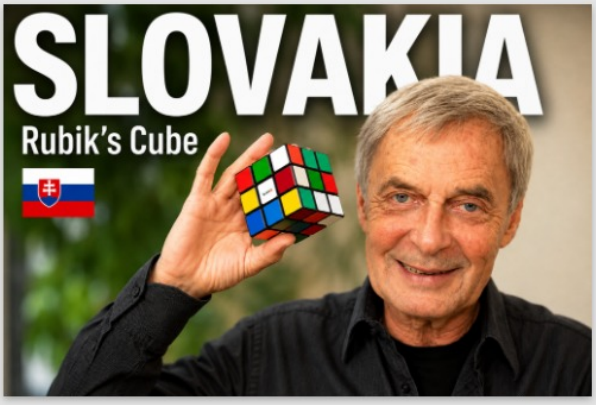

POZOR – ŠTÁTNA HRANICA

Jednou zo základných charakteristík štátu je existencia štátnej hranice. Štátna hranica predstavuje pomyselnú čiaru, ktorá vymedzuje územie jedného štátu voči územiu iného štátu. Je významným prvkom štátnej suverenity, zabezpečuje územnú celistvosť štátu a prispieva k ochrane jeho obyvateľov, identity a bezpečnosti.

Slovenská stopa Rubikovej kocky vedie do Piešťan

Otec vynálezcu Rubikovej kocky, Ernö Rubik starší, sa narodil v Piešťanoch 27. novembra 1910. Rodina Janosa Rubika a Márie, rodenej Zemaníkovej, žila v jednom z domčekov na Bratislavskej ceste. Pracovník katastrálneho odboru na základe údajov z pozemkovej knihy potvrdil, že Mária Rubiková, rodená Zemaníková, bola v roku 1913 spoluvlastníčkou domu s vtedajším popisným číslom 1575. Po smrti jej brata Mateja Zemaníka v roku 1931 došlo k ďalšiemu dedičskému konaniu, takže aj v tom čase bola Ernöva mama majiteľkou domu. Dom má v súčasnosti popisné číslo 2740. Žije a podniká v ňom príbuzný Rubikovcov V. Kalna, potomok Jána Zemaníka, Máriinho brata. „Bol som osobne na návšteve v Budapešti u Rubikovcov. Mal som vtedy asi pätnásť rokov, takže si už podrobnosti nepamätám. Spomínam si len na to, že Ernö Rubik starší bol veľmi inteligentný a milý hostiteľ. Vedel dobre po slovensky, veď jeho matka bola Slovenka z nášho rodu Zemaníkovcov. Milo nás prijal a pohostil. Boli sme tam tri dni, syn našej príbuznej nám poukazoval Budapešť. Doma mal makety všetkých modelov lietadiel, ktoré skonštruoval. Jeho žena nevedela po slovensky. Ernö starší bol nielen zručný konštruktér, ale aj veľmi pekne maľoval – tvoril prírodné motívy technikou olejomaľby. Môj starý otec Ján Zemaník si spomína, že dom, v ktorom po narodení žil aj Ernö Rubik starší, kedysi vyzeral celkom inak, pretože dnešná Bratislavská cesta bola o meter nižšie. Na kľučku okna nebolo možné dočiahnuť. Ernö Rubik starší sa vždy rád vracal do Piešťan. Pravidelne každý rok prichádzal k svojej sestre Antónii Belhovej na Floreát, kde ho s láskou prijímali. O návštevách by vedela porozprávať najmä Karla Benková. Okrem toho nikdy nezabudol navštíviť ani ďalšiu príbuznú, Moniku Benechovú z Novej Lehoty," skonštatoval V. Kalna. Snímka: Ernö Rubik mladší

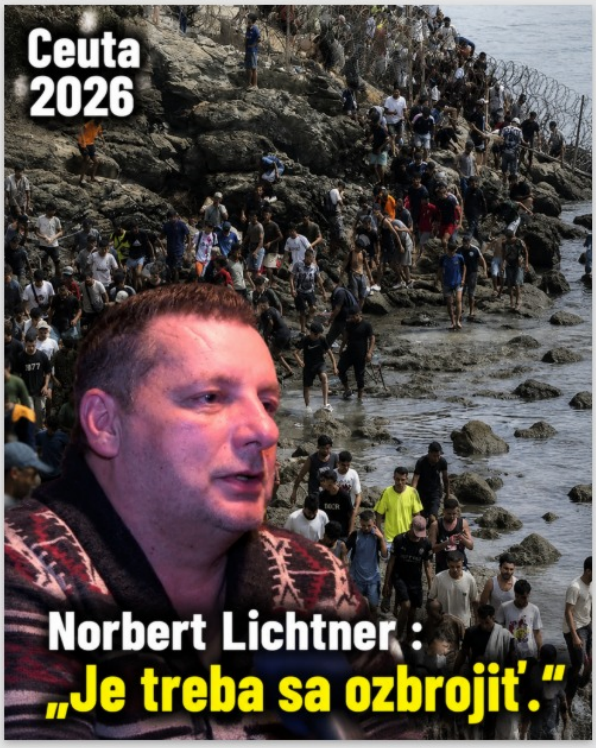

Najväčšia Rubikova kocka na Slovensku – Košice

Norbert Lichtner – „Je treba sa ozbrojiť.“

Vláda neplní svoje predvolebné sľuby a väčšina jej predstaviteľov sa priamo podieľala na likvidácii jedného z pilierov štátu – vlastnej slovenskej meny. Ďalej sa priamo podieľali na otvorení štátnych hraníc bez kontrol. Potravinová sebestačnosť od roku 1993 každým rokom klesá. Momentálne je na úrovni približne 17 % (v podiele čisto vyprodukovaných slovenských potravín). Slovensko je momentálne slabý štát a podľa Norberta Lichtnera nemá štátnikov. Preto zaznel od Norberta Lichtnera aj takýto názor: „Je treba sa ozbrojiť.“

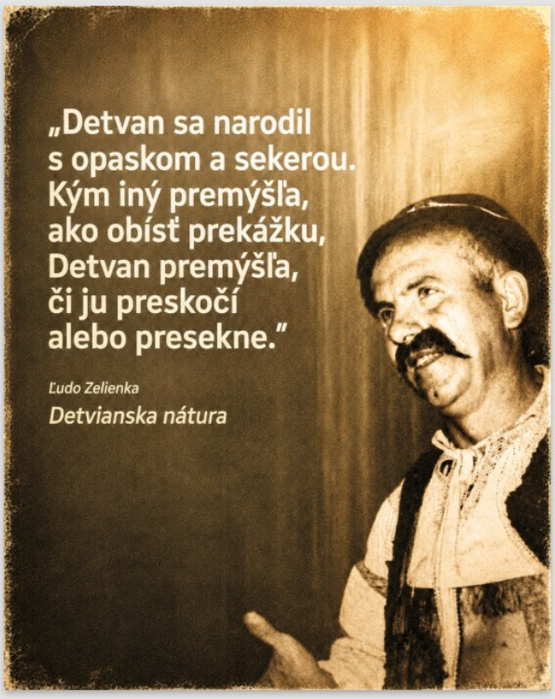

Brusel nie je náš pán. Slovensko patrí svojim občanom

Vláda neplní svoje predvolebné sľuby a väčšina jej predstaviteľov sa priamo podieľala na likvidácii jedného z pilierov štátu – vlastnej slovenskej meny. Ďalej sa priamo podieľali na otvorení štátnych hraníc bez kontrol. Potravinová sebestačnosť od roku 1993 každým rokom klesá. Momentálne je na úrovni približne 17 % (v podiele čisto vyprodukovaných slovenských potravín). Slovensko je momentálne slabý štát a podľa Norberta Lichtnera nemá štátnikov. Preto zaznel od Norberta Lichtnera aj takýto názor: „Je treba sa ozbrojiť.“

Ľudo Zelienka – hlas stredného Slovenska

Spisovateľ, prekladateľ a publicista Ľudo Zelienka, známy ako Ujo z Detvy, patril medzi najuznávanejších slovenských ľudových rozprávačov. Používal aj pseudonymy Detvan, Hron či Ľudovít Radimovský a svojím rozprávaním mnohokrát pošteklil bránice množstvu poslucháčov. Úspešný bol aj ako spisovateľ najmä svojimi humoristickými poviedkami. Jeho láskou na celý život bolo stredné Slovensko, o čom presviedčal v každom svojom vystúpení aj v napísanom texte s príslovečným humorom.

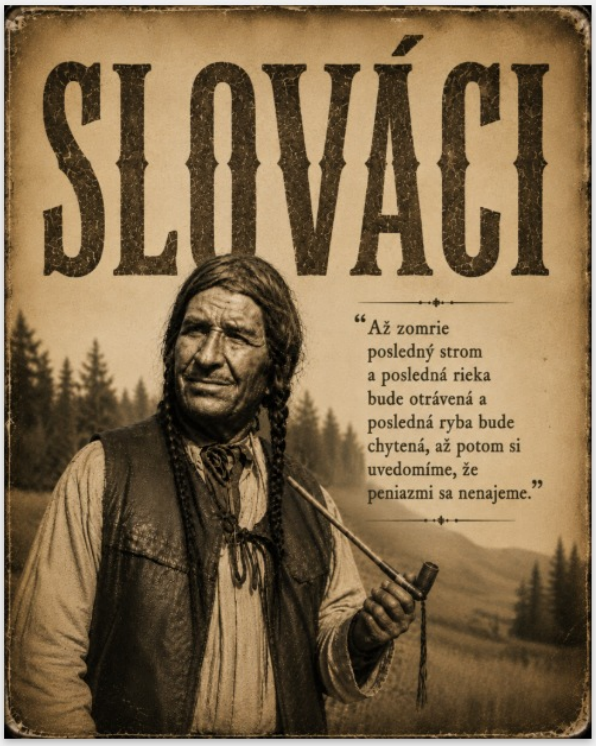
Detvan – Andrej Sládkovič

Rod môj, ty ľúb si svojho Detvana,
v ňom duša tvoja je zmaľovaná,
zhrej obrazom tým, čo schladlo!
Kde bujné v duši rastú zárody,
tam pyramida vstáva slobody –
a to je naše zrkadlo!

Manifest slovenskosti

Odkáže všetkým tulákom, táto zem patrí Slovákom! Za Slovensko. Za Slovákov. Za Slovenskú republiku. Za náš rod, za národ drahý.

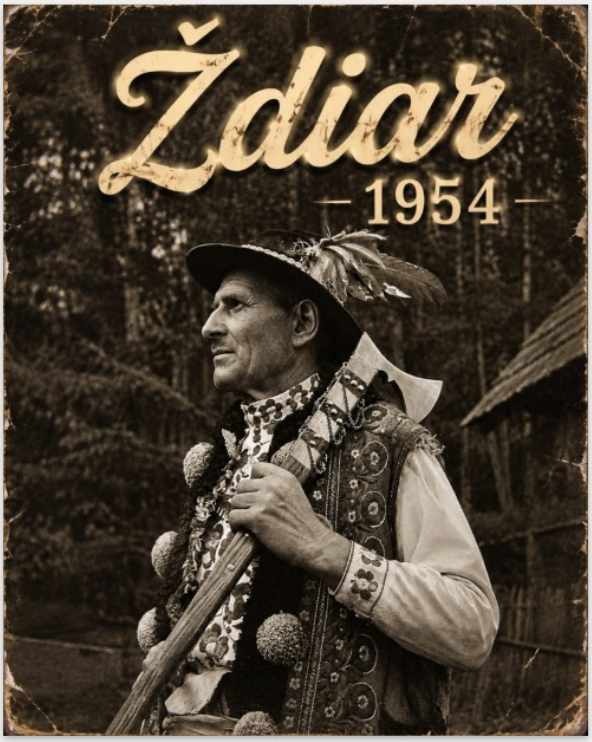
Slováci! Zamyslime sa

„Až zomrie posledný strom,
a posledná rieka bude otrávená,
a posledná ryba bude chytená,
až potom si uvedomíme,
že peniazmi sa nenajeme.“

Slovensko vyrástlo na hojnosti, nie na bohatstve. Preto pretrvalo

Bohatstvo napĺňa majetok. Hojnosť napĺňa život. Naši slovenskí predkovia nehromadili prepych, ale budovali domov, rodinu, úrodu a dobré vzťahy. Práve civilizačný model hojnosti im pomohol prežiť stáročia vojen, hladomorov, okupácií i hospodárskych kríz. Neboli vždy bohatí, no žili v hojnosti, pretože si vážili to, čo mali, namiesto toho, aby neustále túžili po ďalšom. Dejiny ukazujú, že mnohé ríše a civilizácie, ktoré postavili svoju existenciu na honbe za bohatstvom, mocou a bezbrehou spotrebou, napokon upadli alebo zanikli. Hojnosť je ušľachtilá vlastnosť človeka. Je to stav Ducha. Rodí sa z mravnosti, charakteru, pokory a vďačnosti. Bohatstvo je iba majetok – a ten si do hrobu nikto nevezme. Hojnosť obohacuje dušu, bohatstvo len peňaženku. To prvé pretrváva v človeku, to druhé zostáva na zemi.

Ždiarčania

Pod štítmi Tatier, kde vietor spieva,
dedina ticho sa do rána zlieva.
Drevené domy a dym z komína,
tam každá cesta svoj príbeh začína.

V krojoch pestrých, jak horské kvety,
kráčali gazdovia, ženy i deti.
Výšivka žiarila na bielom plátne,
srdce Goralov bilo si statočne.

Zvonce sa ozývali z horských strání,
ovce sa pásli v rannom svitaní.
Husle i spevy zneli po dvore,
niesli sa dolinou až k Belianskej hore.

Ždiar minulého storočia dýcha ďalej,
v piesni, v kroji, v spomienke stálej.
Kto raz tú krásu v srdci nosí,
na rodný kraj už nikdy nezabudne.

Kto predá pôdu, odovzdáva budúcnosť cudzím

Nepredávajte vašu pôdu, lúku, les. Nepýtajú jesť, ale môže prísť doba, keď vašu rodinu nasýtia. „Dopestovať a dochovať si vlastnú slovenskú obživu je ako tlačiť si vlastné peniaze.“

Tajomstvo slovenských bylinkárok: Múdrosť, ktorá prežila stáročia

Oddávna kráčali slovenskou krajinou múdre ženy, ktoré ľud s úctou nazýval babičkami či zelinkárkami. Boli tichými strážkyňami múdrosti našich predkov, nositeľkami živej pamäti slovenského národa a ochrankyňami poznania, ktoré nevzniklo v knihách, ale v tichom spojení človeka s prírodou. V ich rukách sa ukrývalo bohatstvo vedomostí o liečivých rastlinách, ktoré sa odovzdávalo z matky na dcéru, z babičky na vnučku ako vzácne dedičstvo. Poznali silu materinej dúšky, rebríčka, lipy, harmančeka, ľubovníka, skorocelu i mnohých ďalších bylín. Pomáhali nimi pri prechladnutí, horúčke, kašli, bolestiach žalúdka, ranách, nespavosti a ďalších každodenných ťažkostiach. Ich liečiteľské umenie vyrastalo z dlhoročného pozorovania prírody, životných skúseností a pokory voči zemi, ktorá ich živila. Bylinkárky však neboli iba liečiteľkami tela. Boli aj ochrankyňami duše, múdrymi radkyňami a oporou ľudí, ktorí k nim prichádzali po radu, nádej i povzbudenie. Ich odkaz prežil stáročia v ľudových piesňach, rozprávaniach, zvykoch a rodinných spomienkach a dodnes nám pripomína, že skutočná múdrosť vyrastá z trpezlivosti, skúseností a hlbokého spojenia človeka s prírodou. Mnohé liečivé účinky rastlín, ktoré slovenské bylinkárky po generácie využívali, dnes potvrdzuje aj moderný vedecký výskum. Ich dedičstvo zostáva vzácnou súčasťou našej histórie, kultúrnej identity a živým odkazom, že príroda bola pre našich predkov zdrojom zdravia, nádeje a viery v silu života.

Nezničí nás klíma, ale vlastná nenásytnosť

Klimatická zmena je prirodzený cyklický proces, ktorý sprevádza Zem počas celej jej histórie, a človek má na ňu podľa nášho názoru len minimálny vplyv. Ekologická kríza je naopak dôsledkom nášho správania a možno ju označiť za krízu hodnôt a morálky. Namiesto zodpovedného hospodárenia plytváme prírodnými zdrojmi a potravinami. Len v Európskej únii sa každý rok vyhodí viac ako 58 miliónov ton potravín, čo jasne poukazuje na skutočný problém nášho vzťahu k životnému prostrediu. Nečudujme sa teda, ak raz príde programovateľná mena ako forma trestu či ponaučenia, ktorá obmedzí spotrebu ľudí. Možno to bude lekcia pokory, striedmosti a pripomenutie, že bezbrehá spotreba, plytvanie a nezodpovedný prístup k zdrojom majú svoje dôsledky.

Zlatá hotovosť: V kríze môže byť na nezaplatenie

Ministerstvo vnútra SR odporúča mať doma finančnú rezervu v hotovosti približne vo výške dvojnásobku bežných týždenných výdavkov domácnosti. Ak domácnosť minie na základné potreby okolo 200 eur týždenne, odporúčaná rezerva je približne 400 eur. Pri výdavkoch 500 eur týždenne ide už o približne 1 000 eur. Dôvod je jednoduchý – pri rozsiahlych výpadkoch elektriny, internetu alebo mobilných sietí nemusia fungovať bankomaty, platobné terminály ani elektronické bankovníctvo. Aj keď budete mať na účte dostatok peňazí, bez funkčných platobných systémov si nemusíte kúpiť potraviny, lieky ani zaplatiť za pohonné hmoty. Nejde o žiadnu povinnosť. Je to odporúčanie v rámci krízovej pripravenosti, aby mali domácnosti prostriedky na nákup potravín, liekov a ďalších nevyhnutností aj v prípade, že elektronické platby zlyhajú.

Slovenský krištáľ žije ďalej

V minulosti existovalo na Slovensku veľa sklárskych hút. Prvý známy sklársky cech vznikol v roku 1579 v Kremnici a združoval nielen sklárov, ale aj oknárov. Okrem úžitkového skla totiž museli remeselníci vyrábať aj sklo tabuľové či technické. Spracovanie krištáľu ÚSVIT vychádzalo z tradícií slovenského brúseného skla, ktoré sa celosvetovo preslávilo. Výrobky družstva ÚSVIT boli známe svojím precíznym ručným brúsením, vysokou kvalitou a stali sa významným exportným artiklom slovenského sklárstva. Crystal Bohemia dnes túto tradíciu na slovenskom trhu podporuje a zachováva tým, že ponúka originálny slovenský ručne brúsený krištáľ ÚSVIT popri renomovanom českom krištáli. Zákazníkom tak prináša jedinečné výrobky, ktoré spájajú poctivé sklárske remeslo, nadčasový dizajn a dedičstvo stredoeurópskej sklárskej tradície.

Dve strany tej istej mince

Koalícia a opozícia sú len dve strany tej istej mince. Ich vzájomné spory sú politickým divadlom, ktoré vytvára dojem voľby, no pravidlá hry zostávajú rovnaké. Ide o princíp „rozdeľuj a panuj“. Politikom je zverené riadenie zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci. Ideologickú moc, ktorá stojí nad nimi, ani konceptuálnu moc, ktorá stojí nad ideologickou, riadiť nemôžu. Skutočná zmena nenastane výmenou politikov, ale zmenou vedomia v konceptuálnej rovine. Až keď sa Slovania zjednotia na ideológii humanizmu a mieru a v konceptuálnej rovine odmietnu kult, ktorý podľa tohto pohľadu ovláda svet, nastane harmónia duše, ducha a príRODy.

Pamätáte si ešte slovenskú stovku?

Pre mnohých nebola len bankovkou, ale symbolom čias, keď sme platili vlastnou menou – slovenskou korunou. Za 100 slovenských korún ste si kedysi vedeli dopriať obed, pizzu, kino, pár pív s priateľmi či menší nákup. Pri prechode na euro sa zmenila na 3,32 €, no dnes si za túto sumu často nekúpite ani obed. Slovenská koruna bola súčasťou našich výplat, brigád, prvých úspor aj každodenných nákupov. Mnohí dodnes spomínajú na časy, keď mali lepší prehľad o cenách a každá koruna mala svoju váhu. Aj po rokoch zostáva slovenská koruna jedným z najsilnejších symbolov novodobej histórie Slovenska a v pamäti mnohých bude mať vždy svoje výnimočné miesto.

Oslava slovenskosti

Brutálna pamäť národa zachytená v jednom dokumente. Slovenské duchovno, koncepcia, vízia, idea, ideológia i doktrína. Tento dokument je oslavou slovenskosti.

Slovan Bratislava 1969 vs. 2026: Od historického triumfu k otázke, kam smeruje Slovensko

1. Slovan Bratislava – víťaz PVP v roku 1969

Počas socialistického režimu boli štátne hranice prísne kontrolované a ich prekračovanie podliehalo povoleniam, pričom neboli určené na voľný pohyb osôb. Vďaka obmedzenej migrácii štát sústreďoval väčšinu verejných investícií na domáce obyvateľstvo a rozvoj krajiny. V tomto období dosahovala pôrodnosť vyššie hodnoty než dnes a početná generácia tzv. Husákových detí dnes tvorí významnú časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

2. Slovan Bratislava 2026 – od víťazstva v PVP v roku 1969 nedosiahol porovnateľný ani väčší úspech

Dnešný demokratický systém s trhovou ekonomikou anglosaského kapitalistického typu a otvorenými hranicami umožňuje voľný pohyb osôb, tovaru a kapitálu. Kritici tohto modelu tvrdia, že vyššia migrácia a globalizácia presúvajú časť verejných zdrojov a politickej pozornosti aj na potreby nových prisťahovalcov, zatiaľ čo podporovatelia zdôrazňujú ekonomické prínosy otvoreného trhu, mobility pracovnej sily a medzinárodnej spolupráce. Slovensko dnes zároveň čelí historicky nízkej pôrodnosti, ktorá je výrazne nižšia než počas socialistického obdobia vrátane rokov, keď sa narodila generácia Husákových detí.

Dajte si sami otázku, ktorý model je z dlhodobého hľadiska životaschopnejší. Ak je základom jedinečnosti každej civilizácie identita národa, jeho kultúra a schopnosť prirodzene sa reprodukovať, potom z tohto pohľadu možno za životaschopnejší považovať model, ktorý kladie väčší dôraz na kontrolu hraníc, podporu domáceho obyvateľstva a demografickú kontinuitu. Odpoveď si však musí urobiť každý sám. Odkážte všetkým tulákom, táto zem patrí Slovákom! Za Slovensko. Za Slovákov. Za Slovenskú republiku. Za náš rod, za národ drahý.

Milan Rúfus: Vrúcna modlitba za dážď

Vodička, Pane náš, tá Tvoja vodička!
Chlebíček pre veľkých,
pre deti cukrík sladký.
Voda-dážď, voda-sneh,
i voda-ľadík hladký,
že by sa kĺzali na ňom až do sníčka.

Vodička, Pane – to sa Ti podarilo.
Aby zem mohla byť
a bolo na nej milo,
tvorom i rastlinám si podal vodičky.
Bez nej to nevedia,
veľkí či maličkí.
Bez nej sme všetci len
na brehu rybičky.

Kto bol zlý ku Tebe?
Akú Ti spravil škodu,
že si sa rozhneval?
Berieš si späť tú vodu,
bez ktorej zahynú stromy i národy?

Daj nám svoj živý dážď.
Vráť rybku do vody!

Milan Rúfus – Chlieb náš každodenný

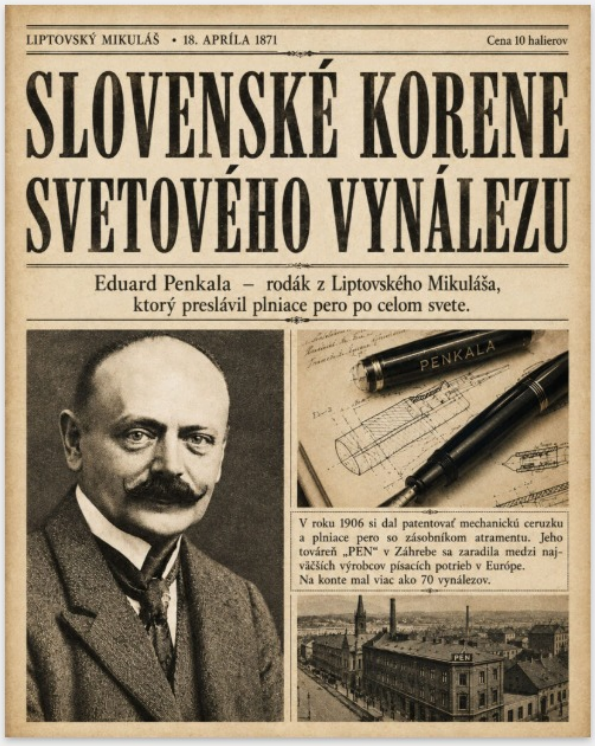
Chlieb krájať...
To nie je len tak.
Chlieb nepriletí ako vták,
jak cudzí holub do dvora.

Na chlebík musíš poorať.
A hodný svojho chleba žiť.
Chlebík si treba zaslúžiť.
Pluh točiť ako ťažký vlak.

Chlieb krájať
to nie je len tak.
Poznáš raz, čo to znamená.
Môj milý, chlieb je odmena.

Preto sa modlíš
a ja tiež:
– chlieb chlieb každodenný daj nám dnes.

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ • 18. APRÍLA 1871 Cena 10 halierov

SLOVENSKÉ KORENE SVETOVÉHO VYNÁLEZU

Eduard Penkala – rodák z Liptovského Mikuláša, ktorý preslávil plniace pero po celom svete.

V roku 1906 si dal patentovať mechanickú ceruzku a plniace pero so zásobníkom atramentu. Jeho továreň „PEN" v Záhrebe sa zaradila medzi najväčších výrobcov písacích potrieb v Európe. Na konte mal viac ako 70 vynálezov.

Slovenské korene svetového vynálezu

Až nabudúce budete písať perom, spomeňte si na rodáka zo Slovenska – Eduarda Penkalu. Eduard Penkala sa narodil 18. apríla 1871 v Liptovskom Sv. Mikuláši, kde prežil detstvo a ukončil aj základnú školu. Jeho otec František Penkala, pôvodom Poliak, pracoval ako geometer pri výstavbe Košicko-bohumínskej železnice, preto rodina žila práve v Liptovskom Sv. Mikuláši. Eduard bol pokrstený v miestnom rímskokatolíckom kostole a v meste sa narodili aj jeho bratia Ján a pravdepodobne Rudolf. František Penkala sa do Liptova po rokoch opäť vracal a veľkú časť svojej penzie prežil práve v Liptovskom Mikuláši až do roku 1882. Hoci Eduard väčšinu života a kariéry prežil v dnešnom Chorvátsku, práve na Slovensku získal základy, z ktorých vyrástol jeden z najvýznamnejších vynálezcov svojej doby. V roku 1906 si dal patentovať mechanickú ceruzku a krátko nato aj plniace pero so zásobníkom atramentu, ktoré výrazne zjednodušilo písanie. Jeho továreň v Záhrebe sa zaradila medzi najväčších výrobcov písacích potrieb v Európe a počas života získal približne 80 patentov. Okrem písacích potrieb sa venoval aj letectvu a skonštruoval prvé lietadlo v Chorvátsku. Penkala však nebol len geniálnym vynálezcom – bol aj výnimočným zamestnávateľom. Vo svojej továrni zriadil jedáleň, športový klub, bazén či škôlku pre deti zamestnancov, preto ho historici prirovnávajú k Tomášovi Baťovi. Zaujímavý je aj jeho rodinný príbeh. Jeden z jeho príbuzných, Rudolf Penkala, o slávnom predkovi hovorí: „Som na svojho predka hrdý, veď ovplyvnil celý svet! Bez pera dnes nedostanete ani dôchodok." Sám pritom priznáva, že už presne nevie, z ktorého kolena je Eduardovým prasynovcom. Za najmladšieho známeho potomka vynálezcu je označovaný Martin Kula. Na východnom Slovensku sa dodnes v niektorých obciach používa nárečové označenie „pengala" pre plniace pero – meno významného rodáka tak prežilo aj v bežnej reči. Hoci Eduard Penkala nemá na Slovensku odhalenú samostatnú pamätnú tabuľu, v rodnom Liptovskom Mikuláši jeho meno nesie Ulica Eduarda Penkalu (od roku 2002) a jeho život i vynálezy približuje aj stála expozícia v Múzeu Janka Kráľa. Slovensko môže byť na Eduarda Penkalu právom hrdé.

Komunitarizmus

Komunitarizmus vychádza z presvedčenia, že silná spoločnosť stojí na pevných rodinách, susedských vzťahoch a aktívnych komunitách, nie iba na štáte. Už starí Slovania budovali svoj život na princípoch vzájomnej pomoci, spoločnej práce, ochrany rodu a zodpovednosti voči celej obci. Komunita bola miestom, kde sa ľudia starali o deti, seniorov aj tých, ktorí sa ocitli v núdzi, pričom každý prispieval podľa svojich možností. Rodina nebola len súkromnou záležitosťou, ale základným pilierom stability, kultúry a pokračovania tradícií. Moderná spoločnosť mnohé z týchto úloh preniesla na štát a trh, čím sa prirodzené väzby medzi ľuďmi oslabili. Komunitarizmus preto zdôrazňuje obnovu spolupatričnosti, dobrovoľnej spolupráce, miestnej sebestačnosti a občianskej zodpovednosti. Inšpiráciou môže byť odkaz slovanských predkov, ktorí vedeli, že sila národa vyrastá zo súdržných rodín, pevných komunít a vzájomnej dôvery.

Darina Laščiaková prehovorila Slovákom do svedomia

Prvá dáma slovenského folklóru Darina Laščiaková pred smrťou vstupovala do svedomia slovenským umelcom a Slovákom: „A neboja sa čo bude na božom súde? Nech im zaplatia, ale až toľko? Je to veľká nespravedlnosť. Alebo ten moderátor, čo má hodinky za milión. Môže sa hanbiť. Detičky sú choré, utrápené, hladné a on takto rozhadzuje. Ja spievam za minimálny honorár a v mnohých prípadoch aj zadarmo. Ak mi Pán Boh dal hlas, je to jasné znamenie, že musím spievať a robiť ľuďom radosť. Živím v sebe nádej, že sa raz všetci stretneme a budeme spievať piesne na oslavu velebnosti Božej. Len, aby sme boli toho hodní. Urobila som všetko, aby sa ľudová pieseň z malých domčekov dostala na veľké pódiá a festivaly, kde ju počúvajú tisíce ľudí a nadšene skandujú. Je mi ale ľúto, že sa vytratila z rádií. V Slovenskom rozhlase som ako redaktorka pracovala s láskou tridsaťtri rokov. Veľa užitočného som tam zanechala a na všetko zabudli. Iné národy obdivujú naše ľudové umenie a my si ho nevieme dostatočne vážiť. Moje piesne sa vysielajú hlavne v noci, aby sa pre istotu nedostala cez deň do éteru ľudová hudba. Minule čosi rozprávali o ľudovkách, tak som sa tešila, že konečne niečo pekné zahrajú a pustili Jingle Bells. To ma veľmi zamrzelo. To čím sa vo svete najviac pýšime, je u nás akoby na okraji záujmu“ hovorila namrzená.

Situácia začína vrieť. Stačilo!

Situácia okolo migrácie a dovozu zahraničnej pracovnej sily začína medzi ľuďmi vyvolávať čoraz väčšie napätie. Mnohí sa pýtajú, kam Slovensko smeruje a kto vlastne háji záujmy jeho vlastných občanov. Neschopná politická reprezentácia podľa kritikov príliš často počúva záujmy korporácií a veľkých ekonomických hráčov, zatiaľ čo problémy bežných Slovákov zostávajú bokom. Predvolebné sľuby sa nenapĺňajú a krajina je po desaťročiach politických rozhodnutí čoraz viac závislá od vonkajšieho prostredia. Od roku 1993 sme podľa mnohých stratili časť ekonomickej, potravinovej aj finančnej sebestačnosti. Otvorili sme hranice, prijali rozhodnutia, ktoré zásadne zmenili fungovanie štátu, a dnes čelíme realite, v ktorej sa stále viac diskutuje o dovoze pracovnej sily z Indie a ďalších krajín.

Žiadny gél. Žiadny šampón. Zabudnutá krása našich slovanských predkov

Sloven z Rajeckej Lesnej (Horné Považie) s typickými dlhými vlasmi našich mužských predkov. Dlhé vlasy boli symbolom sily, slobody a mužnosti. Namiesto gélov a kondicionérov si ich naši predkovia ošetrovali prepusteným maslom, živočíšnym tukom alebo rastlinnými olejmi, aby boli chránené pred vysušením a pekne sa leskli. Vlasy si česali drevenými či kostenými hrebeňmi. Takéto hrebeňe poznáme aj z archeologických nálezov z obdobia Svätoplukovej ríše na území dnešného Slovenska.

Bez silných rodín niet silného národa ani vyššej pôrodnosti

Ľudia sa kedysi oveľa viac spoliehali sami na seba, na svoju rodinu a na komunitu okolo seba než na štát. Nemali sociálny systém v dnešnej podobe, štátne dôchodky ani rozsiahle sociálne dávky. Rodina bola ich najväčšou istotou. Aj preto mali často viac detí. Deti neboli vnímané len ako pokračovanie rodu, ale aj ako prirodzená súčasť fungovania domácnosti. Pomáhali pri práci na hospodárstve, starali sa o rodičov vo vyššom veku a vytvárali zázemie, na ktoré sa rodina mohla spoľahnúť v ťažkých časoch. Samozrejme, vyšší počet detí ovplyvňovali aj ďalšie faktory, ako vyššia detská úmrtnosť, nedostupnosť modernej antikoncepcie, kultúrne a náboženské tradície či spôsob života. Dnes žijeme v úplne iných podmienkach. Veľkú časť úloh, ktoré kedysi zabezpečovala rodina, prevzal štát alebo trh, napríklad dôchodky, zdravotná starostlivosť, školy či sociálna pomoc. Zároveň sú náklady na výchovu detí vyššie, ženy aj muži študujú dlhšie a ľudia zakladajú rodiny vo vyššom veku. Aj preto majú rodiny v priemere menej detí. Napriek tomu zostáva pravdou, že silné rodinné väzby, vzájomná pomoc a schopnosť postarať sa o seba boli v minulosti jedným zo základných pilierov života spoločnosti. Súčasný systém poskytuje väčšiu mieru sociálneho zabezpečenia, no zároveň mení motivácie a okolnosti, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie ľudí o veľkosti rodiny. História ukazuje, že slovenská spoločnosť bola kedysi oveľa viac založená na rodine, vzájomnej pomoci a vlastnej zodpovednosti. Aj počas veľmi ťažkých období, vrátane druhej svetovej vojny, bola pôrodnosť na Slovensku podstatne vyššia ako dnes. Je preto možné, že hlbšia spoločenská alebo ekonomická kríza by časť ľudí opäť priviedla k väčšiemu dôrazu na rodinu, sebestačnosť a tradičné hodnoty.

Hotovosť a digitál v rovnováhe, alebo digitálna totalita?

Slovensko stojí pred zásadnou voľbou budúcnosti svojich peňazí a slobody

DIGITÁLNE EURO

0,00 €

Kto by dnes vsadil čo i len 1 € na zápas, ktorý je vopred prehratý? Obrazne povedané, presne tak dnes mnohí vnímajú súčasný menový systém. Preto je podľa tohto pohľadu potrebné zabojovať za zachovanie hotovosti, zvážiť návrat k slovenskej korune a hľadať takzvanú tretiu cestu – alternatívu medzi súčasným finančným modelom a nastupujúcim technofeudalizmom.

TRETIA CESTA – REALISTICKÁ VÍZIA

Možným riešením je návrat k papierovej slovenskej korune a vlastným minciam ako symbolu menovej suverenity. Zároveň by mala byť dotanc garantovaná možnosť používať hotovosť ako nástroj osobnej slobody. Popri fyzickej mene by mohla existovať aj digitálna slovenská koruna pod verejnou kontrolou. Cieľom by mal byť digitálny kapitalistický socializmus a ľudskejšou tvárou a spravodlivejším prerozdeľovaním kapitálu.

ALEBO DYSTOPICKÁ BUDÚCNOSŤ?

Hrozí aj opačný scenár: digitál-

Hotovosť a digitál v rovnováhe, alebo digitálna totalita?

Kto by dnes vsadil čo i len 1 € na zápas, ktorý je vopred prehratý? Obrazne povedané, presne tak dnes mnohí vnímajú súčasný menový systém. Preto je podľa tohto pohľadu potrebné zabojovať za zachovanie hotovosti, zvážiť návrat k slovenskej korune a hľadať takzvanú tretiu cestu – alternatívu medzi súčasným finančným modelom a nastupujúcim technofeudalizmom. V tejto súvislosti bývalý predseda Najvyššieho súdu SR Štefan Harabin opakovane tvrdí, že euro podľa neho v budúcnosti nahradí slovenská koruna a Slovensko sa ekonomicky ocitne v rubľovej zóne. Ide o jeho politickú predikciu a názor na možný geopolitický a menový vývoj, nie o potvrdenú skutočnosť. Cieľom tejto alternatívnej vízie je vytvoriť model, ktorý by spájal výhody digitálnych technológií so zachovaním finančnej slobody občanov. Predpokladá návrat papierovej slovenskej koruny a vlastných mincí ako symbolu menovej suverenity. Zároveň by mala byť prísne dodržiavaná ústavne garantovaná možnosť používať hotovosť ako nástroj osobnej slobody a ochrany súkromia. Popri fyzickej mene by mohla existovať aj alternatívna digitálna slovenská koruna pod verejnou kontrolou, ktorá by slúžila občanom bez toho, aby sa stala nástrojom centralizovaného dohľadu. Výsledkom by mohol byť ekonomický model spájajúci moderné technológie s väčšou sociálnou spravodlivosťou a spravodlivejším prerozdeľovaním kapitálu. Opakom tejto vízie je dystopický scenár budúcnosti, v ktorom by spoločnosť smerovala k úplnej digitalizácii peňazí a strate finančnej slobody. Takýto vývoj by mohol znamenať vznik systému neustáleho dohľadu nad ekonomickým správaním občanov, zavedenie plne centralizovaného digitálneho eura ako nástroja finančnej kontroly, postupné obmedzovanie a napokon zrušenie hotovosti. V konečnom dôsledku by sa spoločnosť mohla premeniť na technofeudálny systém ovládaný technologickými a finančnými elitami, v ktorom by jednotlivci postupne strácali kontrolu nad vlastnými financiami aj ekonomickou slobodou. Otázkou preto zostáva, akou cestou sa Slovensko vydá. Či uprednostní zachovanie menovej suverenity, hotovosti a demokratickej kontroly nad digitálnymi technológiami, alebo sa postupne prispôsobí modelu čoraz centralizovanejšieho finančného systému, ktorý podľa kritikov vytvára priestor na bezprecedentnú kontrolu ekonomického života občanov.

Keď ornament znamenal život

Rastlina krasovlas bezbyľový, stvárnená v podobe štylizovaného ornamentu na ždiarskom serdoku, patrí k najzaujímavejším symbolom tradičného slovenského ľudového umenia. V období neúrody predstavovala pre miestnych obyvateľov zdroj obživy, a preto si našla svoje miesto nielen vo výzdobe kroja, ale aj v jeho symbolickom odkaze. Pozornosť pútajú aj bohato vyšívané vlčie maky, hoci sa v okolí Ždiaru prirodzene nevyskytovali. V ľudovej symbolike divý mak predstavuje uzdravenie, znovuzrodenie a večný život. Zároveň je považovaný za tichú spomienku na obete vojnových konfliktov. Práve tento hlboký význam zrejme zaujal Ždiaranov natoľko, že motív vlčieho maku začlenili do výzdoby svojich kožúškov a krojových výšiviek. Ždiarske ornamenty preto nepredstavovali iba estetický prvok. Boli nositeľmi odkazov, hodnôt a skúseností predkov – vyjadrovali úctu k prírode, vieru, nádej i silu prežiť aj tie najťažšie obdobia. Dodnes sú vzácnym svedectvom slovenského kultúrneho dedičstva.

Korisť? Nie. Naše korene. Naše Slovensko!

Toto je zem našich predkov, jazyk našich otcov a tradícia, ktorú si nenecháme vziať. Kto pozná svoje korene, ten sa nestratí. Slovensko bolo, je a bude naším domovom.

Slovensko si berie späť svoju hrdosť!

Slovensko nie je len krajina na mape. Je to naša krv, tradícia a domov, ktorý si chránime. Naše korene sú hlboké a naša sila je v tom, že vieme, odkiaľ pochádzame. Slovensko je naša rodná zem.

Pud sebazáchovy: Keď ochrana vlastnej identity znamená ochranu budúcnosti

Pud sebazáchovy je prirodzený inštinkt, ktorý človeka núti chrániť svoj život, rodinu, domov, slobodu a spôsob života. Slovenské územie bolo počas dejín križovatkou rôznych národov a často čelilo vpádom a vojnám, od mongolského vpádu v roku 1241 až po osmanské nájazdy, pričom obyvatelia sa museli prispôsobovať, brániť a niekedy aj sťahovať do bezpečnejších oblastí. Tento pud sa prejavil aj v roku 1944, keď sa Slováci počas Slovenského národného povstania postavili proti nacistickej okupácii a bojovali za svoju budúcnosť. Prejavoval sa však aj v národnom živote, napríklad kodifikáciou spisovnej slovenčiny Ľudovítom Štúrom v roku 1843 a vznikom Matice slovenskej v roku 1863, ktoré pomohli zachovať a rozvíjať slovenský jazyk, kultúru a národné povedomie. Len zaslepený alebo kúpený hlupák nevie, že podľa názoru ľudí s konceptuálnou gramotnosťou a zdravým sedliackym rozumom v Európe očividne prebieha riadená výmena bieleho kresťanského obyvateľstva a jeho civilizácie. Tento jav býva označovaný anglickým výrazom „Great Replacement" a často sa označuje za konšpiračnú teóriu, ktorá však podľa tohto názoru v reálnom čase a v priamom prenose nadobúda konkrétnu podobu v dôsledku masovej a aj nelegálnej migrácie a demografických zmien. Preto nedôvera voči cudzincom, hlavne v dnešnej dobe, nie je vzhľadom na to, čo sa deje na Západe, prejavom rasizmu, ale prejavom pudu sebazáchovy a snahy chrániť vlastnú spoločnosť, kultúru a spôsob života. Obnova kontroly štátnych hraníc Slovenskej republiky je prvým krokom sebazáchovy.

Nákaza dobrom

Na Slovensku sa šíri krásny zvyk. Ľudia nechávajú pred svojimi domami prebytočnú úrodu úplne zadarmo, aby si z nej mohol vziať každý, komu padne vhod. V Pezinku viseli na bránach vrecká plné čerešní s odkazom „ČEREŠNE ZDARMA", v Rovinke sa susedom rozdávali čerešne zo záhrady, v Trnave pribudli debničky s tekvicami a letnými jablkami a v Spišskej Novej Vsi pani Štefánia rozdávala zdravé skalničky, ktoré už nepotrebovala. Je to jednoduché gesto, ktoré však pripomína, že keď máme viac, nemusíme to nechať ležať ladom ani vyhodiť, môžeme sa podeliť. A možno práve takto vzniká tá najkrajšia nákaza. Jeden človek urobí dobrý skutok, druhý sa pridá a dobro sa šíri ďalej. Skúsme tento krásny zvyk podporiť aj vo svojom okolí a nechajme dobro nakaziť celé Slovensko.

Slovensko – Kráľ Svätopluk

Kráľ Svätopluk začlenil svoje kráľovstvo do politického a kresťanského priestoru Európy. Zo slovenského historického pohľadu možno jeho mocenský útvar chápať ako kráľovstvo Slovenov – Regnum Sclavorum, prípadne Sclaviniu. Pápež Ján VIII. v roku 880 bulou Industriae tuae prijal Svätopluka a jeho ľud pod ochranu Apoštolskej stolice, potvrdil Metodovo postavenie arcibiskupa a ustanovil Vichinga za biskupa svätej nitrianskej cirkvi. Dokument je významným potvrdením Svätoplukovho postavenia v kresťanskom svete a zároveň prvou písomnou zmienkou o Nitrianskom biskupstve. V roku 885 pápež Štefan V. v liste Quia te zelo fidei oslovil Svätopluka slovami „Zuentopolco, regi Sclavorum" – Svätoplukovi, kráľovi Slovenov. V slovenskom historickom výklade je tento titul významným dokladom jeho kráľovského postavenia a označenia jeho ľudu. Svätopluk tak v slovenskom historickom vedomí vystupuje ako kráľ starých Slovenov, historických predkov dnešných Slovákov. Pojmy Sloven a Slovan nemožno jednoducho stotožňovať: slovenský historický výklad sleduje osobitnú kontinuitu Slovenov k neskorším Slovákom. Táto kontinuita sa odráža aj v pomenovaniach Sloven – Slovenka – Slovensko – slovenský, ktoré dodnes zachovávajú spoločný slovný základ. Nitra bola hlavným politickým, mocenským, kultúrnym a cirkevným centrom Svätoplukovho kráľovstva. Už pred Svätoplukom bola centrom Nitrianskeho kniežatstva a za jeho vlády nadobudla mimoriadny cirkevný význam. Industriae tuae z roku 880 priamo dosvedčuje existenciu svätej nitrianskej cirkvi a ustanovenie Vichinga za jej biskupa. Nitra tak predstavovala jedno z kľúčových politických a duchovných centier Svätoplukovho kráľovstva. Z pohľadu slovenských dejín Svätopluk predstavuje významného panovníka starých Slovenov/Slovákov a Nitra jedno z najdôležitejších centier ich politického, kultúrneho a cirkevného života. Toto dedičstvo tvorí podstatnú súčasť historickej kontinuity slovenského územia a slovenského národného príbehu.

Svätopluk vlastnými očami

Je čas pozrieť sa na Svätopluka
očami vlastnými, slovenskými,
zbaviť sa predstáv cudzích,
čo zakryli nám dávne dni.

V osemdesiatych, deväťdesiatych rokoch
deviateho storočia
jeho ríša v najväčšej sláve
rozprestierala svoju moc.

Svätopluk bol kráľom,
korunu mu pápež dal,
a uhorskí králi potom
v jeho odkaze pokračovali.

Bol kráľom starých Slovákov,
Nitrania patrili k jeho svetu,
Nitra bola srdcom moci,
politickým centrom diania.

No nielen Nitra,
nielen Nitrania.
Celé dnešné Slovensko
v jeho ríši vidí svoj najstarší štát.

A preto hľadajme v zemi,
v kameňoch, v prameňoch, v pamäti,
čo nám dávna história šepká
o časoch, ktoré nezmizli.

Pozerajme vlastnými očami.
Už nás nemá čo obmedzovať.
Svätopluk nech prehovorí
z našej vlastnej pamäti.

Naše korene. Naše dejiny, ktoré pretrvajú

V časoch dávno minulých, keď slovanskí Sloveni obývali a obhospodarovali túto zem, budovali svoju vyspelú kultúru a vzdelanie (vysoká škola už v roku 863 na Devíne podľa prof. ThDr. Mgr. Mgr. Heleny Hrehovej, PhD.), vytvorila táto vyspelá spoločnosť prvý štátotvorný celok – Svätoplukovu ríšu, v ktorej celé dnešné Slovensko vidí svoj najstarší štát. Keď do tejto zeme potom prišli nekompatibilné, agresívne kmene, časť tejto slovenskej zeme si prisvojili. Majme na pamäti, že kmeň slovenský je ten prapôvodný, ktorý túto zem zveľaďoval. Naše korene. Naše Slovensko! Toto je zem našich predkov, jazyk našich otcov a tradícia, ktorú si nenechajme vziať. Slovensko nie je len krajina na mape. Je to naša rodná zem, naša krv, naša tradícia a náš domov, ktorý si chránime. Kto pozná svoje korene, ten sa nestratí. Naše korene sú hlboké a naša sila spočíva v tom, že vieme, odkiaľ pochádzame. Slovensko si berie späť svoju hrdosť. Slovensko bolo, je a bude naším domovom! Učme svoje deti, že zem, po ktorej kráčajú, je popolom ich dedov. Naučte svojich synov byť mužmi skôr, než ich nekompatibilné kmene budú chcieť preprogramovať na svoj falošný obraz. Naše korene sú hlboké. Naša zem je naša. Naša história je v nás. Naše Slovensko!

Tam sú moje korene

Tam sú moje korene,
v zemi, kde sa rodil hlas môjho národa,
v krajine, nad ktorou sa kedysi niesla sláva
Svätoplukovho odkazu.

Tam našiel som cit, lásku i zmierenie,
tam pradávny národ môj
a predsa večne mladý
učil ma pokore, odvahe i sile
povstať vždy po páde.

Tam sú moje korene,
kde matkina neha
a otcovská múdrosť
strážia dedičstvo dávnych otcov,
kde sa v každom kameni,
v každej hore, v každej riečke
ozýva pamäť národa.

Tam, kde sa pod zástavou svojho kráľa
spájali rody v jeden ľud,
tam, kde sa rodila prvá veľká kapitola
našej spoločnej pamäti,
tam je môj domov.

Tam v ozvenách lúk a pastvín,
v tichu hôr a pradávnych ciest,
tam, kde zem pamätá kroky našich predkov,
chcem stáť, kým budem žiť.

A keď raz utíchne môj hlas,
nech ma prijme táto zem,
z ktorej som vzišiel.

Lebo tam sú moje korene.
Tam je môj národ.
Tam je moja zem.
Tam je môj domov.

Tam raz spočinie moje telo
a tam moja duša zaspí.

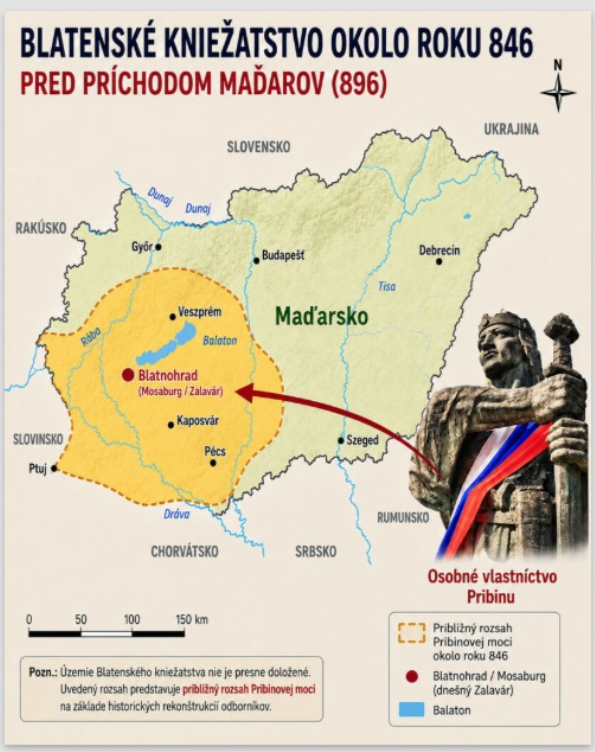

BaLATOn – jazero v krajine kniežaťa Pribinu

BaLATOn, najväčšie jazero v strednej Európe, sa dnes nachádza v Maďarsku, pričom v 9. storočí ležala jeho oblasť v Dolnej Panónii, nad ktorou vládol pôvodne nitriansky knieža Pribina. Práve v okolí BaLATOnu si vybudoval svoje mocenské centrum Blatnohrad (Mosaburg) a približne od roku 840 tu začal budovať významné politické, kultúrne a kresťanské centrum. Historický slovenský názov Blatenské jazero súvisí so slovanským slovom blato, označujúcim blato či močaristú krajinu; aj názov BaLATOn má podľa odborných jazykovedných zdrojov slovanský pôvod. Blatenské kniežatstvo zahŕňalo rozsiahlu časť Dolnej Panónie v okolí BaLATOnu a podľa historických rekonštrukcií zasahovalo na západe smerom k Ptuji a na juhu až k Dráve. V roku 847 kráľ Ľudovít Nemec udelil Pribinovi jeho dovtedajšie benefíciá v tejto oblasti do osobného vlastníctva, s výnimkou majetkov, ktoré držal od salzburského arcibiskupa. BaLATOn a jeho okolie tak tvorili významnú súčasť územia, nad ktorým Pribina vykonával svoju moc. V roku 850 bol v Blatnohrade vysvätený Pribinov kostol zasvätený Panne Márii, patriaci medzi najstaršie doložené kresťanské stavby v tomto priestore. Po Pribinovej smrti v roku 861 prevzal vládu jeho syn Koceľ (861–875), ktorý pokračoval v rozvoji Blatnohradu a kresťanskej tradície. Pribinova a Koceľova vláda prebiehala ešte pred príchodom Maďarov do Karpatskej kotliny, tradične datovaným okolo roku 896. Blatenské kniežatstvo tak predstavuje významný doklad toho, že slovanské obyvateľstvo spojené s kniežaťom z Nitry už desaťročia pred príchodom Maďarov budovalo politické centrá, kultúru a kresťanskú tradíciu. Blatnohrad sa dnes nachádza na území Maďarska ako obec Zalavár, približne 9 kilometrov juhozápadne od BaLATOnu v župe Zala.

Blatnohrad a Blatenské kniežatstvo: Slovania budovali kultúru, keď o Maďaroch nebolo ani chýru, ani slychu

Blatnohrad, centrum Blatenského kniežatstva, začal knieža Pribina, nitrianske knieža a vládca Nitrianskeho kniežatstva, budovať okolo roku 840. Územie, ktoré spravoval, mu bolo v roku 847 kráľom Ľudovítom Nemcom udelené do osobného vlastníctva. Vzniklo teda v čase, keď v Karpatskej kotline ešte nebolo po Maďaroch ani chýru, ani slychu, pričom ich príchod sa tradične datuje až na koniec 9. storočia, okolo roku 896. Pribina pochádzal zo slovanského prostredia Nitry, historického jadra dnešného Slovenska, a v Blatnohrade pokračoval v budovaní politického, kultúrneho a kresťanského života Slovanov. V roku 850 bol v Blatnohrade vysvätený Pribinov kostol zasvätený Panne Márii, čo patrí medzi najstaršie doložené kresťanské stavby v tomto priestore. Po Pribinovej smrti v roku 861 prevzal správu Blatenského kniežatstva jeho syn Koceľ (861–875), ktorý pokračoval v rozvoji Blatnohradu a jeho kresťanskej tradície. Za vlády kniežaťa Koceľa (861–875) sa Blatenské kniežatstvo rozprestieralo v širšom priestore Dolnej Panónie, od oblasti Veszprému a Balatonu na severe až k Dráve na juhu, pričom jeho západná oblasť zasahovala smerom k Ptuji a Štajersku. V tomto období (861–875) sa k jeho širšiemu mocenskému priestoru podľa historických rekonštrukcií mohli viazať aj ďalšie územia, napríklad Ptujské a Doudlebské kniežatstvo. Blatenské kniežatstvo tak dokladá, že slovanské obyvateľstvo spojené s kniežaťom z Nitry tu už desaťročia pred príchodom Maďarov budovalo organizovanú spoločnosť, kultúru a kresťanskú tradíciu. Blatnohrad sa dnes nachádza v Maďarsku ako obec Zalavár, približne 9 kilometrov juhozápadne od jazera Balaton v župe Zala.
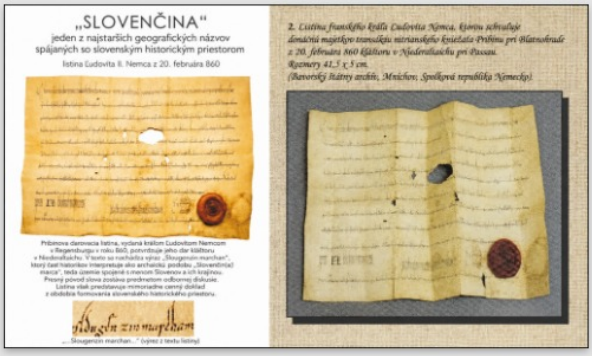

Svätopluk – kráľ Slovenov a panovník našich predkov

V slávnom pápežskom liste Quia te zelo fidei zo septembra 885 pápež Štefan V. oslovuje Svätopluka slovami „Zuentopolco, regi Sclavorum“, ktoré prof. Martin Homza interpretuje ako „Svätoplukovi, kráľovi Slovenov“. Homza uvádza, že v Nitriansku, na Morave a v Zadunajsku žil vtedy podľa jeho interpretácie ten istý ľud, ktorý sa nazýval Sloveni („Slověni“) a ktorého považuje za predkov dnešných Slovákov. Svätopluk podľa neho začal svoju politickú kariéru v Nitre, pričlenil k Nitriansku Moravu a následne svoju moc rozšíril aj na ďalšie územia, čím vytvoril rozsiahly politický útvar. List pápeža Štefana V. je preto významným dobovým svedectvom o jeho kráľovskom postavení a o politickom útvare, ktorý Homza spája s označením Regnum Sclavorum – Kráľovstvo Slovenov, začleneným do latinského kresťanského sveta. V tomto výklade bol Svätopluk kráľom spoločenstva, ktorého historickú kontinuitu Homza spája s neskoršími Slovákmi.

„SLOUGENZIN MARCHAN“ – slovenské meno v prameni z roku 860

Listina kráľa Ľudovíta Nemca z 20. februára 860, vydaná v Regensburgu, patrí k významným ranostredovekým prameňom spojeným s kniežaťom Pribinom a obsahuje geografický výraz „Slougenzin marchan“. Tento názov časť historikov a jazykovedcov interpretuje ako archaickú podobu „Slovenčin(a) marka“, teda územie spojené s menom Slovenov a ich krajinou; takto ho už v 19. storočí čítal aj Pavol Jozef Šafárik. Hoci presný pôvod slova Slougenzin zostáva predmetom odbornej diskusie, samotný zápis je autentickým dokladom z 9. storočia a predstavuje mimoriadne cenný prameň pri skúmaní najstarších dejín slovenského mena, jazyka a historického územia. Nejde o pomenovanie dnešnej Slovenskej republiky v modernom zmysle, ale o obdobie, keď sa v strednej Európe formovali historické korene spojené s Nitrou, Pribinom a Slovenmi. Ak prijmeme slovenskú interpretáciu, máme už v roku 860 pozoruhodný písomný doklad mena, ktoré možno spojiť so Slovenčinou a krajinou Slovenov – teda so slovenským historickým priestorom. Slovensko tak má v tejto listine jeden zo svojich najstarších významných pramenných bodov, ktorý siaha hlboko do 9. storočia. Originál listiny je dnes uložený v Bavorskom hlavnom štátnom archíve (Bayerisches Hauptstaatsarchiv) v Mníchove. Na obrázku je zachytená záverečná časť listiny s miestom, kde sa nachádza výraz „Slougenzin marchan“; dokument sa týka potvrdenia Pribinovho daru kláštoru v Niederaltaichu a v jeho geografickom opise sa uvádza rieka Sala (dnešná Zala) a lokalita Salapiugitt.

V jednote, v práci a v láske k národu spočíva naša nádej na lepšju budúcnosť

Národ Slovenskí jest národ, ktorému od Boha daná reč, običaje i mravi vlastnje, a preto povinnosťou každého Slováka jest, abi si svoj národ vážil a k ňemu s láskou prilnul. Ňje slovami samími, lež skutkami pekními, šlechetními a užitočními preukazovať máme, že vlasť svoju milujeme. Lebo kde ňjet mravnosti, pracovitosti a svornosti, tam aňi národ ňemuože k väčšej sile a vážnosti dospeť. Nech teda každí z nás najprv sám seba napravuje, svoje chibi poznáva a ducha svojho k viššjemu a šlechetňejšjemu životu vedje. Takto, krajanja Slovenskí, posilníme národ náš a ukážeme, že i mi chceme biť hodní vlasti svojej. V jednote, v práci a v láske k národu spočíva naša nádej na lepšju budúcnosť.

Pozn.: Mapa znázorňuje národňú hranicu Slovákov (Slovenov) v stredoveku podla vískumu prof. PhDr. Jána Stanislava, DrSc. (text v štúrovskej slovenčine).

Veda, ktorá slúži vlasti. Srdce, ktoré patrilo študentom

Prof. PhDr. Ján Stanislav, DrSc. patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej jazykovedy – bol jazykovedcom, dialektológom, popredným slavistom a vysokoškolským pedagógom. Svojím celoživotným dielom významne prispel k poznaniu dejín slovenského jazyka, jeho nárečí a vývoja v kontexte slovanských jazykov. Vytvoril množstvo významných vedeckých diel, štúdií a monografií a svojou odbornou erudíciou si získal uznanie nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, kde bol rešpektovanou autoritou slavistickej vedy. Jeho vedecká práca bola zároveň prejavom hlbokej lásky k vlasti, slovenskému národu, jeho histórii, kultúre a tradíciám. S veľkým zanietením sa venoval slovenskému jazyku, pretože v ňom videl dôležitú súčasť identity a duchovného dedičstva slovenského národa. Ako vysokoškolský pedagóg odovzdával svoje vedomosti a skúsenosti aj študentom, ku ktorým mal blízky a úprimný vzťah, a viedol ich k úcte k slovenskému slovu, vede a vlasti. Jeho odkaz zostáva živý nielen v jeho rozsiahlej vedeckej tvorbe, ale aj v generáciách študentov a nasledovníkov, ktorých ovplyvnil svojím vzdelaním, zanietením a láskou k Slovensku.

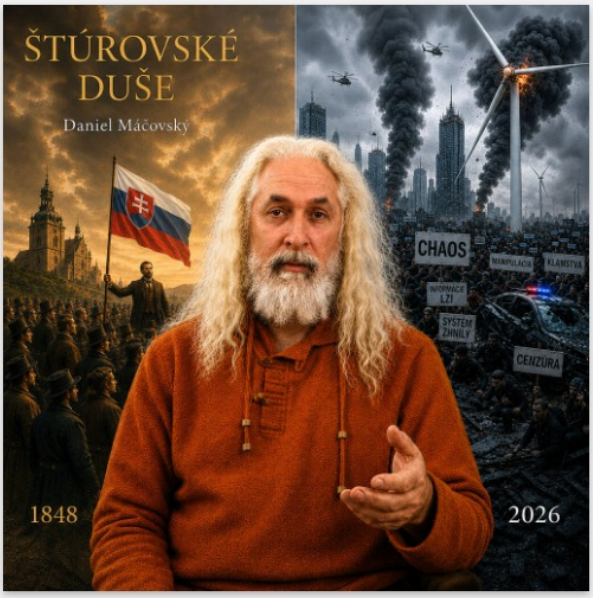
Keď sa slovenská kultúra varila v Pešti

Slováci neboli v historickej Pešti iba prisťahovalcami za prácou, vytvorili tu vlastný kultúrny, spoločenský a duchovný život, ktorý zanechal v meste výraznú stopu. V 19. storočí tu vznikali slovenské školy, spolky, kultúrne a náboženské inštitúcie a významným miestom stretávania Slovákov bola aj Babilonova reštaurácia, kde sa varili slovenské jedlá a schádzali sa osobnosti slovenského kultúrneho života. Práve Ján Babilon počas približne 20 rokov zhromažďoval recepty a poznatky o gastronómii a v roku 1870 vydal v Pešti vo vlastnom náklade Prvú kuchársku knihu v slovenskej reči. Na približne 587 stranách a v dvoch zväzkoch zachytil okolo 1 500 receptov, od polievok, omáčok a rôznych druhov mäsa až po múčniky, dezerty, nápoje a jedlá na slávnostné príležitosti. Kniha bola výnimočná tým, že recepty, ktoré sa dovtedy často odovzdávali ústne medzi susedmi alebo boli roztrúsené v novinách a časopisoch, systematicky zapísala v slovenskom jazyku. Babilon tak nezachoval iba návody na varenie, ale aj kus každodenného života a tradícií Slovákov 19. storočia. Jej jazyk je navyše cenným historickým dokladom vtedajšej slovenčiny a obsahuje aj dobové kuchárske výrazy či germanizmy. Babilon pritom svoju činnosť chápal širšie, chcel podľa vlastných slov prispieť k osvete a hrdosti slovenského národa. Kniha mala dlhý život, vyšla znovu v rokoch 1894 a 1907, čo dokazuje jej význam a obľúbenosť. Babilonova kuchárka je preto oveľa viac než obyčajná historická kuchárska kniha. Je dôkazom, že slovenská kultúra sa v 19. storočí rozvíjala aj priamo v Pešti, kde si Slováci budovali školy, spolky, náboženské a spoločenské zázemie a udržiavali svoj jazyk a tradície. Babilon k tomu prispel vlastným spôsobom, slovenskosť dostal aj na jedálny lístok a do kníh. To, čo sa celé generácie odovzdávalo pri kuchynskom stole, premenil na rozsiahle dielo, ktoré nám dodnes umožňuje nahliadnuť do života Slovákov v Budapešti pred viac ako 150 rokmi.

Slovenská Budapešť: Slováci, ktorí ju postavili

Budapešť má oveľa výraznejšiu slovenskú históriu, než sa dnes bežne pripomína. Najmä Pešť bola v 19. storočí domovom početnej slovenskej komunity a v niektorých častiach mesta existovali celé slovenské ulice a kolónie. Dobové svedectvá uvádzajú, že v Jozefovom meste boli začiatkom 50. rokov 19. storočia „všetky ulice a kolónie“ slovenské. Slováci prichádzajúci najmä z územia dnešného Slovenska tvorili významnú pracovnú silu. Murári, kamenári, robotníci, remeselníci a tehlári sa vo veľkom podieľali na výstavbe rozrastajúcej sa metropoly a slovenskí stavební robotníci boli označovaní za ľudí, ktorí „postavili Budapešť“. Ich prínos však nebol iba pracovný. Z Horného Uhorska, teda z územia dnešného Slovenska, prichádzali do metropoly aj peniaze, remeselné znalosti, podnikateľský kapitál a vzdelanie, ktoré pomáhali rozvíjať jej hospodárstvo. Slovenská komunita mala vlastné kostoly, školy, spolky, tlačiarne a noviny. Ján Kollár založil slovenský evanjelický zbor a na dnešnej Rákócziho ulici vznikla slovenská fara, škola a kostol, ktorý sa stal jedným z hlavných centier slovenského života. Na rozvoji slovenského národného a kultúrneho života v Pešťbudíne sa podieľali aj Martin Hamuljak, Ján Palárik, Andrej Radlinský, Jozef Podhradský, Ján Francisci, Viliam Pauliny Tóth, Adolf Dobriansky a Ján Nepomuk Bobula. Vychádzali tu slovenské noviny a vznikali významné slovenské spolky. V roku 1850 tvorili Slováci približne 5,9 % obyvateľov Pešti a 3,4 % Budína, pričom v zjednotenej Budapešti sa ešte v roku 1880 k slovenčine ako materinskému jazyku hlásilo 6,1 % obyvateľov. Budapešť teda nebola slovenským mestom v zmysle väčšinového národa, no slovenskí ľudia z územia dnešného Slovenska zanechali v jej výstavbe, hospodárstve, kultúre, školstve a verejnom živote mimoriadne výraznú a dodnes viditeľnú stopu.

Štúrovské duše

Duch/Boh má rád Slovensko: Vždy, keď je najhoršie, posiela do služieb boja za vlasť štúrovské duše, ktoré sa neboja postaviť za pravdu, slobodu a svoj národ – v čine, mravnosti a sile Ducha.

Keď sa socializmus stretol s kapitalizmom a Čína vyhráva na plnej čiare

„Socializmus s ľudskou tvárou" bol reformný program, ktorý presadzoval Alexander Dubček. Nešlo pritom iba o politické uvoľnenie, väčšiu slobodu prejavu či demokratizáciu spoločnosti. Súčasťou reforiem bola aj ekonomická reforma, ktorá sa snažila zmeniť dovtedajší systém centrálneho plánovania, dať podnikom väčšiu samostatnosť a využívať trhové mechanizmy, konkurenciu a ekonomickú motiváciu. Už vtedy sa teda objavovala myšlienka, že kolektívne a štátne princípy možno skombinovať s prvkami trhu a podnikania. O niekoľko desaťročí neskôr sa Čína vydala vlastnou cestou a túto kombináciu postupne rozvinula do vlastného ekonomického modelu. Dubček hľadal spôsob, ako spojiť socialistické princípy s trhovými mechanizmami. Čína túto myšlienku o desaťročia neskôr rozvinula do modelu „kolektívne riadeného kapitalizmu", v ktorom trh vytvára dynamiku ekonomiky, zatiaľ čo štát určuje jej strategický smer. Čínsky model tak kombinuje silnú úlohu štátu, dlhodobé strategické plánovanie a dôraz na kolektívny záujem s trhom, podnikaním, konkurenciou, súkromným kapitálom a ekonomickou motiváciou. V rámci hierarchie nášho bytia a civilizačných modelov sa opakovane ukazuje, že neoliberálny model, ktorý presúva čoraz väčšiu časť rozhodovania od štátu k trhu a decentralizovaným štruktúram, naráža na svoje limity. V hierarchii fungovania spoločnosti získava prevahu silný štát – nie však štát, ktorý potláča ekonomickú dynamiku, ale štát, ktorý dokáže v rámci ďalšieho univerzálneho princípu duality spojiť zdanlivo protichodné prvky: kolektívny záujem a individuálnu ekonomickú iniciatívu, strategické riadenie a trh, stabilitu a konkurenciu. Práve v tomto spojení možno hľadať podstatu čínskeho modelu „kolektívne riadeného kapitalizmu". Píše sa rok 2026 a čínsky model ukazuje, že spojenie kolektívneho strategického riadenia s dynamikou kapitalizmu môže vytvoriť ekonomický model, ktorý v mnohých oblastiach stavia Západ pred otázku, či jeho vlastný systém nezaostáva o 20 až 30 rokov.

1968: Pribrzdenie. 1989: Zvrat. 2026: Takmer nič v našich rukách

Často sa hovorí o tom, kto bol v minulosti naším spojencom a kto naopak naším nepriateľom. Pri pohľade na dejiny Slovenska však nemožno zabúdať ani na širší kontext a na to, čo jednotlivé politické a ideologické smery priniesli. Mnohé ideológie a politické systémy, ktoré zásadne ovplyvnili moderné dejiny Európy, kapitalizmus, marxizmus, z ktorého neskôr vznikli boľševizmus a trockizmus, fašizmus, nacizmus, feudalizmus, moderný kolonializmus, imperializmus, neoliberalizmus či súčasné progresivistické prúdy, sa sformovali alebo majú svoje ideové korene v západnom civilizačnom priestore. Rovnako aj dnešná politika Green Dealu vychádza z politických a ideových procesov formovaných predovšetkým v západnej Európe. A keď už hovoríme o tom, čo k nám historicky prichádzalo zo Západu, stačí sa pozrieť na jedných z našich „spojencov", Francúzov, o Nemcoch a ďalších západniaroch ani nehovoriac. Počas napoleonských vojen v roku 1809 francúzske a spojenecké vojská zasiahli viaceré časti územia dnešného Slovenska. Devínsky hrad a Pajštúnsky hrad boli zničené výbuchmi, Bratislava bola bombardovaná a následné požiare zničili alebo poškodili približne 123 až 125 domov. Poškodené boli viaceré ulice, paláce, cirkevné objekty a ďalšie budovy. Stupava bola v júli 1809 výrazne poškodená v bojoch, pričom na strane Napoleona bojovali aj saské jednotky. Francúzske a saské jednotky sa pohybovali aj v ďalších obciach Záhoria a okolia Bratislavy, kde je však potrebné odlišovať doloženú okupáciu, rekvizície a ubytovanie vojska od spoľahlivo preukázaného ničenia. Napriek tomu sme sa dodnes mentálne zasekli najmä pri udalostiach z 21. augusta 1968. Takzvaná okupácia Česko-Slovenska vojskami Varšavskej zmluvy sa stala jedným z najvýraznejších historických bodov, cez ktoré dodnes vnímame celé obdobie socializmu. Je však potrebné pripomenúť, že tento zásah zároveň prerušil a na desaťročia odsunul politické a spoločenské procesy, ktoré sa napokon naplno otvorili až v roku 1989. Ak teda chceme hodnotiť našu minulosť poctivo, nemali by sme zostať iba pri otázke, čo sa stalo v auguste 1968, ale mali by sme sa pozrieť aj na to, čo sa počas nasledujúcich dvadsiatich rokov vybudovalo, v akom stave sme hospodárstvo odovzdávali v roku 1989 a čo sa s týmto majetkom stalo po zmene systému. Čo sme teda mali v roku 1989 a čo sme mali na začiatku samostatnej Slovenskej republiky? Posledný štátny rozpočet Slovenskej socialistickej republiky a Českej socialistickej republiky schválený na rok 1989 bol podľa uvádzaných údajov vybilancovaný na strane príjmov aj výdavkov vo výške 223 miliárd Kčs. Hospodárstvo fungovalo v podmienkach centrálne plánovanej ekonomiky a štát disponoval rozsiahlym výrobným a infraštruktúrnym majetkom. Naši slovenskí pradedovia a dedovia dokázali po roku 1945 obnoviť vojnou zničenú krajinu a počas nasledujúcich desaťročí vybudovať rozsiahle priemyselné, energetické, dopravné a bytové kapacity. Bez dnešných eurofondov a bez dnešného rozsahu zahraničného kapitálu vznikli podniky, železnice, elektrárne, vodné diela, bytové domy, školy, nemocnice a ďalšia infraštruktúra. Podľa uvádzaných odhadov predstavovala hodnota výrobných investícií odovzdávaných na prelome rokov 1989 a 1990 približne päť biliónov Kčs. K tomu treba pripočítať infraštruktúru, majetok miest a obcí, bytový fond a úspory obyvateľstva. Štátne financie boli plánované a vybilancované a príjmy do štátneho rozpočtu z hospodárstva republiky, teda zo štátnych podnikov, exportu a družstevníctva, mali podľa uvádzaných údajov predstavovať približne 203 miliárd Kčs ročne. Samostatná Slovenská republika

vstupovala do roku 1993 s úplne inou ekonomickou štruktúrou, než akú poznáme dnes. Štátny sektor tvoril približne 61 % slovenskej ekonomiky. Štát, teda občania Slovenskej republiky, vlastnil väčšinu veľkých podnikov, banky, energetické podniky, železnice, plynárne a telekomunikácie. Verejný dlh predstavoval približne 20 až 22 % HDP. Privatizácia štátneho majetku však počas 90. rokov postupne zásadne zmenila vlastnícku štruktúru hospodárstva. V roku 1995 Slovenská republika podala prihlášku na vstup do Európskej únie, v roku 2000 sa začali prístupové rokovania a v roku 2002 boli úspešne ukončené. Vtedajší politický slogan strany Smer, „Do Európskej únie! Ale nie s holými zadkami...“, vyjadroval predstavu, že Slovensko by malo do EÚ vstúpiť ako ekonomicky silná krajina, nie ako štát s oslabeným hospodárstvom. Slovensko sa stalo členom Európskej únie 1. mája 2004 a 1. januára 2009 prijalo euro. A čo máme dnes, v roku 2026? Podľa uvádzaných údajov štát, teda občania Slovenskej republiky, priamo kontrolujú už len približne 10 až 15 % ekonomiky, najmä strategické podniky v energetike, železničnej infraštruktúre, lesnom a vodnom hospodárstve. Väčšina bankového sektora, priemyslu, telekomunikácií a ďalších podnikov je v súkromnom vlastníctve. Verejný dlh sa pohybuje približne na úrovni 63 % HDP. To všetko samozrejme neznamená, že obdobie socializmu možno idealizovať. Malo svoje vážne politické, ekonomické a občianske problémy. Rovnako nemožno tvrdiť, že členstvo v EÚ prinieslo iba straty. Prinieslo aj prístup na jednotný európsky trh, voľný pohyb osôb a kapitálu, zahraničné investície a európske fondy. Otázka však znie: ak sme mali vstúpiť do Európskej únie „nie s holými zadkami“, ako vyzerá výsledok po viac ako dvoch desaťročiach? Koľko strategického majetku zostalo v rukách štátu, aká je naša ekonomická a energetická suverenita, koľko dlhu zostáva na jedného občana a čo odovzdáme ďalšej generácii? Čo sme za tie desaťročia získali, čo sme stratili a čo sme odovzdali ďalším generáciám? A čo máme dnes, v roku 2026? Na túto otázku si už musí odpovedať každý sám.

Južné Slovensko: špajza zaniknutého Česko-Slovenska a potenciál sebestačného Slovenska

Južné Slovensko bolo v období zaniknutého Česko-Slovenska špajzou krajiny a patrilo k jej najvýznamnejším poľnohospodárskym oblastiam. Jeho úrodné nížiny boli dôležitým zdrojom obilia, kukurice, cukrovej repy, ovocia, zeleniny a živočíšnych produktov, pričom slovenské poľnohospodárske prebytky smerovali aj do českých krajín. Slovensko bolo výrazne agrárnejšie než české krajiny a jeho poľnohospodárstvo malo v spoločnom hospodárskom priestore významnú úlohu. Presné číslo, koľko obyvateľov českých krajín slovenská produkcia „živila“, historické štatistiky neumožňujú spoľahlivo určiť, preto je presnejšie hovoriť o Slovensku ako o významnej potravinovej základni spoločného štátu. Táto historická skúsenosť je však dôležitá aj dnes: v roku 1989 sa celková potravinová sebestačnosť Slovenska uvádzala na úrovni približne 96 %, pričom pri komoditách mierneho pásma dokonca 104 %. Dnes má Slovensko približne 5,4 milióna obyvateľov, no pri mnohých potravinách sme výrazne závislejší od dovozu, napríklad pri ovocí a zelenine je domáca produkcia nedostatočná a celková obchodná bilancia potravín je záporná. Ak sme teda v minulosti dokázali dosiahnuť približne 96 percentnú potravinovú sebestačnosť a zároveň boli naše úrodné regióny významným dodávateľom potravín pre širší slovenský a český trh, dnešných približne 5,4 milióna obyvateľov predstavuje z hľadiska potravinovej bezpečnosti ešte zvládnuteľnejšiu úlohu. Nejde pritom iba o južné Slovensko, potenciál majú všetky slovenské poľnohospodárske regióny: Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Považie, Ponitrie, Pohronie, Záhorie aj ďalšie oblasti. Reálnym strategickým cieľom preto môže byť návrat k 95 až 100 % potravinovej sebestačnosti celej Slovenskej republiky, nie tým, že budeme vyrábať úplne každú potravinu doma, ale tým, že dokážeme domácou produkciou pokryť rozhodujúcu časť svojej celkovej potravinovej spotreby. Slovensko má pôdu, vodu, klimatické podmienky, poľnohospodársku tradíciu aj dostatočný počet obyvateľov na to, aby sa k takejto úrovni dokázalo priblížiť. Otázkou preto nie je, či máme potenciál, ale či ho dokážeme správne využiť. Slovenská republika pritom nepotrebuje byť v základnej potravinovej otázke odkázaná na nikoho cudzieho. Potrebuje, aby Slováci dokázali hospodáriť vo vlastnom slovenskom záujme, v záujme Slovenskej republiky a svojho národa. Potrebujeme sa vrátiť k pamäti našich predkov, k úcte k pôde a k zdravému sedliackemu rozumu, ktorý chápal, že pôda nie je iba majetok, ale dedičstvo a základ našej budúcej samostatnosti.

Slovenská matka, sila, ktorá chráni svoju rodinu aj v najťažších časoch

Vo filme Jánošík (1962) nachádzame obraz slovenskej matky ako ženy, ktorá svoje deti chráni, drží rodinu pokope a stojí pri nej aj v časoch biedy a neistoty. Jej sila nie je v okázalých slovách, ale v každodennej starostlivosti, odvahe a odhodlaní postarať sa o svoje deti. V jednej z pôsobivých scén zaznie jednoduchá, no silná výmena slov: „Ty vraj máš veľa detí?“ „Aké veľa? Mám len sedem.“ Práve tento moment ukazuje jej materinskú hrdosť, starosť o deti a silu slovenskej ženy. Obraz matky obklopenej deťmi tak pôsobí ako symbol rodiny, ktorá sa napriek biede a nebezpečenstvu drží spolu. Jej odpoveď však nevyznieva ako sťažnosť na počet detí, ale naopak ako výraz hrdosti na veľkú rodinu a prirodzenej túžby po pokračovaní slovenského rodu. Sedem detí pre ňu nie je dôvodom na obavy ani na nárek, ale súčasťou života, ktorý prijíma s láskou, odvahou a hrdosťou. V jej slovách cítiť presvedčenie, že početná rodina je prirodzenou hodnotou a deti sú základom budúcnosti. Táto krátka výmena preto získava oveľa hlbší význam. Nie je iba odpoveďou na otázku o počte detí, ale vyjadrením materinskej hrdosti a odhodlania stáť pri svojej rodine. Matka je v tejto scéne oporou, ochranou a bezpečím svojich detí. Aj keď život prináša biedu, strach či nebezpečenstvo, rodina zostáva tým najcennejším, čo treba chrániť. Jej sila je tichá, prirodzená a vytrvalá. Celá scéna tak vytvára obraz slovenskej ženy, ktorá sa neľaká veľkej rodiny, svoje deti vníma ako pokračovanie slovenského rodu a napriek ťažkým časom stojí pevne pri svojich najbližších.

„Kto do teba kameňom, ty do neho chlebom?“

Nie je však práve toto niekedy signálom upadajúcej sily a neschopnosti brániť sa? Najmä v časoch, keď sa čoraz viac hovorí o konšpiračnej teórii o výmene bielej kresťanskej civilizácie, ktorá sa deje v reálnom čase. Človek je pritom stále súčasťou prírody a vo zvieracej ríši platí jednoduchý zákon. Kto sa nedokáže brániť, stáva sa ľahkou korisťou. Na zlo platí v sebaobrane iba sila, a to najlepšie už v jeho prvopočiatkoch, keď je ešte možné ho zastaviť skôr, než narastie a spôsobí väčšie utrpenie. Trvalé ustupovanie zlu totiž vedie k čoraz väčšiemu utrpeniu, a to aj nevinných ľudí. Je to pradávna pravda, ktorú však dnešný neoliberálny systém neumožňuje jednoducho uplatniť bez postihu. Vytvára pravidlá, v ktorých ten, kto zlo spôsobuje, často zostáva bez trestu, zatiaľ čo ten, kto sa mu postaví, môže byť potrestaný. A potom sa človek pýta, čo vlastne znamená spravodlivosť. Máme zlu stále nastavovať druhé líce, alebo sa mu máme postaviť? Máme na každý kameň odpovedať chlebom, aj keď vieme, že ten, kto po nás kameň hodil, ho môže hodiť znova? Nech si každý odpovie sám. Možno práve takéto otázky si kedysi kládol aj mladý Jánošík, keď počúval starších a snažil sa pochopiť svet okolo seba.

Dialóg z Jánošíka:
Jánošík: „Dedo, to je všetko pravda, čo stojí v Biblii?“
Dedo: „Aaa, čert ho vie... v Biblii stojí všeličo, opýtaj sa farára.“
Jánošík: „Kto do teba kameňom, ty do neho chlebom? To treba veriť?“
Dedo: „Aaa, ktože by hádzal chlebom? Kameňom lepšie trafíš!“
Jánošík: „Že či... a keby vám niekto viťal za ucho, čo by ste mu spravili?“
Dedo: „Prebil by som hlavu.“
Jánošík: „Tak je dobre...“

Slováci a Rusíni: stáročia blízkosti a spoločných väzieb

Slováci a Rusíni žili po stáročia v tesnom susedstve a prirodzene medzi nimi vznikali početné rodinné, kultúrne, hospodárske a spoločenské väzby. Kontakt medzi oboma národnosťami bol obzvlášť intenzívny v karpatskom priestore, kde sa ich sídla a kultúrne oblasti miestami prelínali. Spoločné prostredie vytváralo priestor pre vzájomné ovplyvňovanie jazyka, zvykov, folklóru a každodenného života. Rusíni pritom predstavovali osobitné národnostné spoločenstvo s vlastným jazykom, kultúrou a tradíciami, ktoré po stáročia formovali život Karpát. Slovenské a rusínske obyvateľstvo tak spája dlhodobá blízkosť, vzájomné kontakty a spoločné kultúrne dedičstvo.

Cesta do Európy. Cesta k vojne?

Do Európy majetní, von z Európy s holými zadkami! A za všetko si môžeme sami! Vstup SR do EÚ 1. mája 2004. Nasledujúca vojna v Európe bude medzi Ruskom a fašizmom, len západný svet bude tento fašizmus nazývať demokraciou. Ak nebude urýchlene nájdená tretia cesta: MIER.

Slovensko sa usmialo ako prvé – najstarší smajlík na svete

Archivári zo Štátneho archívu v Trenčíne objavili smajlíka, ktorý pochádza zo 17. storočia, konkrétne z roku 1635. K svojmu podpisu ho vtedy pripojil mestský notár Ján Ladislaides. Smajlík sa nachádza v písomnosti súvisiacej s kontrolou mestských účtov Trenčína. Notár ho k svojmu podpisu doplnil po kontrole účtov, ku ktorým nemal žiadne námietky. Nález objavili v skupine písomností z mestských účtov trenčianskeho magistrátu z rokov 1633 až 1638. Predmetný dokument sa nachádzal vo fascikli z roku 1635. Dovtedy sa za jeden z najstarších zaznamenaných smajlíkov považoval znak nachádzajúci sa pri básni anglického básnika Roberta Herricka, ktorá bola publikovaná v roku 1648. Jeho interpretácia ako smajlíka však nie je úplne jednoznačná. Trenčiansky nález je teda o 13 rokov starší. Ak ho budeme považovať za smajlíka, ide pravdepodobne o najstarší zachovaný smajlík na svete. 🙂

Manifest slovenskosti: Za Slovenskuo. Za Slovakou. Za náš rod. Za národ drahí.

Národ Slovenskí jest národ, ktorému od Boha daná reč, običaje i mravi vlastnje, a preto povinnosťou každého Slováka jest, abi si svoj národ vážil a k ňemu s láskou prilnul. Ňje slovami samími, lež skutkami peknimi, šlechetnimi a užitočnimi preukazovať máme, že vlasť svoju milujeme. Lebo kde ňjet mravnosti, pracovitosti a svornosti, tam aňi národ ňemuože k väčšej sile a vážnosti dospeť. Nech teda každí z nás najprv sám seba napravuje, svoje chibi poznáva a ducha svojho k viššjemu a šlechetňejšjemu životu vedje. Takto, krajanja Slovenskí, posilníme národ náš a ukážeme, že i mi chceme biť hodní vlasti svojej. V jednote, v práci a v láske k národu spočíva naša nádej na lepšju budúcnosť.

Morálne právo a mravná povinnosť chrániť identitu Slovákov doma a v zahraničí. Tak nám to predurčuje Ústava SR

Ústava Slovenskej republiky
Hlava I., čl. 7a.
„Slovenská republika podporuje národné povedomie a kultúrnu identitu Slovákov, ako aj Slovákov žijúcich v zahraničí, podporuje inštitúcie zriadené na dosiahnutie tohto účelu a vzťahy s materskou krajinou."

Pozn.: Mapa znázorňuje etnickú hranicu Slovákov (Slovenov) v stredoveku podľa výskumu prof. PhDr. Jána Stanislava, DrSc.

Hlavný architekt slovenskej štátnosti Ľudovít Velislav Štúr

Ľudovít Velislav Štúr: prvý vyhlásil nezávislosť slovenského národa a Slovenska od Uhorska, kodifikoval slovenčinu z 27 nárečí a zjednotil Slovákov, vytvoril prvé slovenské politické noviny, inicioval prvý Slovanský zjazd, ako poslanec uhorského snemu presadzoval práva Slovákov, zrušenie poddanstva, zdanenie šľachty, národné školstvo a obchod, dielami, prednáškami a spolkami šíril národné povedomie a vzdelanie, vytvoril modernú slovenskú národnú ideológiu – Slováci ako samostatný slovanský národ, počas revolúcie 1848–1849 vytvoril prvý ucelený slovenský národný politický program a presadzoval ho politicky aj vojensky, spoluzakladal a viedol 1. Slovenskú národnú radu (16. 9. 1848, Viedeň) s Hurbanom a Hodžom, bol prenasledovaný a stíhaný zatykačom, žil pod policajným dozorom v Modre, kde napísal Slovanstvo a svet, nikdy nevlastnil nehnuteľnosť, žil chudobne, býval v prenajatom byte v centre Bratislavy, živil sa novinárstvom a písaním, hlásal „Veľa tvoriť, málo troviť", nechodil do krčmy a nenadával a svoj súkromný život bezvýhradne obetoval verejným a národným záujmom Slovákov a Slovenska. Slovenská republika je výsledok prirodzeného procesu práva vlastného sebaurčenia Slovákov k vlastnej samostatnosti.

Slovensko – krajina bohatá na nárečia a jazykovú rozmanitosť

Slovensko je krajina a štát s výrazným geografickým a historickým členením, ktoré sa prejavuje aj v jeho jazykovej rozmanitosti. Slovenské nárečia sa tradične delia na 3 základné skupiny – západoslovenskú, stredoslovenskú a východoslovenskú, pričom odborné členenie Slovenského národného korpusu rozlišuje 29 slovenských nárečových skupín a oblastí. Toto číslo zahŕňa položky označené číslami 1 až 29. Samotné položky pritom môžu obsahovať ďalšie konkrétne nárečia. Napríklad spišské nárečia zahŕňajú lučivnianske nárečie, nárečia západného Spiša, hnilecké nárečie a nárečia stredného Spiša. Okrem týchto 29 slovenských nárečových skupín a oblastí uvádza odborné členenie ešte 4 inojazyčné nárečové oblasti, medzi ktoré patria goralské nárečia, ukrajinské a rusínske nárečia, slovenské obyvateľstvo nárečovo rôznorodé v maďarskej jazykovej oblasti a oblasť maďarských nárečí. Významným medzníkom v dejinách slovenského jazyka bol rok 1843, keď sa Ľudovít Štúr, Michal Miloslav Hodža a Jozef Miloslav Hurban dohodli na kodifikácii spisovnej slovenčiny založenej najmä na stredoslovenských nárečiach. Štúrova kodifikácia mala pomôcť vytvoriť spoločný jazykový a kultúrny priestor pre Slovákov a prispieť k ich národnému a kultúrnemu povzneseniu. V roku 1846 Štúr svoje jazykové zásady predstavil v dielach Nárečja slovenskuo a Nauka reči slovenskej. Jeho politické a národné pôsobenie vyvrcholilo spolu s ďalšími štúrovcami v roku 1848 dokumentom Žiadosti slovenského národa, ktorý obsahoval 14 bodov a predstavoval prvý ucelený politický program slovenského národného hnutia.

Vivat Trianon. R.I.P. Rakúsko-Uhorsko – žalár národov

V hlavnej úlohe pre Slovensko v ideologickej a konceptuálnej rovine: Ľudovít Štúr. Bohu vďaka za Ľudovíta. Vďaka Bohu za kladivo na žalár národov: Rakúsko-Uhorsko. Dejiny napokon ukázali, že národ nemožno natrvalo držať v područí násilím ani mu vziať právo na vlastnú identitu. Kto komu jamu kope a násilne maďarizuje, sám do nej padne (a už nech tam zostane navždy). Národy možno na čas umlčať, no nemožno umlčať ich dejiny a už vôbec nie dejiny slovenského národa, ktorý tu bol dávno pred Maďarmi a budoval svoju kultúru, keď tu o Maďaroch nebolo ešte ani chýru, ani slychu.

Matra – symbol na slovenskej vlajke z Dolnej zeme

Matra (po maďarsky Mátra), nachádzajúce sa ako symbol aj na slovenskej vlajke, je pohorie na severe na Dolnej zemi v dnešnom Maďarsku, známe najmä vďaka svojmu najvyššiemu vrchu Kékes, ktorý je zároveň najvyšším bodom Maďarska. Matra je sopečného pôvodu a ponúka turistom rôznorodé terény, od bukových lesov po vinohrady. Vrch Kékes (po slovensky Modravá) je známy svojou charakteristickou modrastou farbou, ktorá je dôvodom jeho maďarského názvu (kékes = modrastý). Je to obľúbený cieľ turistov, ktorí sem prichádzajú kvôli výhľadom, ale aj kvôli lyžovaniu v zimných mesiacoch. Na vrchole sa nachádza aj 176 metrov vysoká televízna veža s rozhľadňou, z ktorej je za dobrého počasia vidieť aj Vysoké Tatry.

Ján Čarnogurský a ďalší ročník výstupu na najvyšší vrch Matry

Ján Čarnogurský sa 15. júla 2023 zúčastnil tradičného výstupu na najvyšší vrch Matry, Modravú horu, ktorý Slovensko-ruská spoločnosť organizuje každoročne. Každoročným výstupom chcú pripomenúť viac symbolov. Silueta Matry je na našom štátnom znaku (Tatra – Matra – Fatra). Počiatočným politickým útvarom dnešného Slovenska bolo Nitrianske kniežatstvo a jeho južné hranice viedli po pohorí Matra. Aj neskorší uhorský kráľ sv. Štefan bol najskôr nitrianskym kniežaťom. Znakom Nitrianskeho kniežatstva bol dvojkríž na trojvrší, dnešný slovenský štátny znak. Pripomenutie si týchto našich dávnych koreňov rozvíja naše vlastenectvo. Slovensko-ruská spoločnosť organizuje každoročný výlet na Matru bez akejkoľvek štátnej podpory. Osobitne treba oceniť spoluprácu pani Emílie Nôtovej, predsedníčky Matice slovenskej v Košiciach, ktorá vždy privedie matičiarsky, prípadne aj iný súbor z východného Slovenska, aby aspoň raz v roku zaznela na vrchole Matry slovenská pieseň. V roku 2023 sa na Matre zišlo asi 50 účastníkov z východu aj západu Slovenska. Zazneli slovenské piesne, pripomenuli sme si dôvod opakovaných návštev, pokochali sa prostredím, posedeli v blízkej reštaurácii. Na vrchole najvyššej hory Maďarska na chvíľu zaviala slovenská zástava. Až na vrchol možno prísť autom či autobusom. V roku 1960 tu bola vybudovaná televízna veža, z ktorej za jasného počasia vidno aj obrysy Tatier. O to práve ide. Matra je tretí z vrchov symbolického trojvršia na našom štátnom znaku. Trojvršia, na ktorom stojí byzantský dvojkríž. A Slováci – na rozdiel od maďarského Jobbiku či Hnutia 64 žúp – neprišli na územie susedného štátu provokovať. Iba si v súlade so svojou tradíciou skromne a bez revanšizmu pripomenuli kúsok im milej zeme, ktorá sa dnes, zhodou okolností, nachádza v inom štáte.

Od Svätoplukovej ríše až po Slovenský štát

Ján Kollár (1793–1852) pokladal Svätopluka za najvýznamnejšie knieža a kráľa. Podobne ho hodnotili a titulovali aj štúrovci. Ľudovít Štúr (1815–1856) vo svojom diele Starý i nový věk Slováků, napísanom koncom roku 1841 a vydanom až po jeho smrti, predstavuje Svätopluka ako veľkého kráľa, ktorý sa „múdrosťou a bojovnosťou vyvýšil nad kráľmi a kniežatami“. Svätoplukovu ríšu pritom označuje ako „kráľovstvo Slovákov“ a uvádza, že „hlavou krajiny Slovákov“ boli Velehrad a Nitra.

Čo by doprial slovenský Maďar Slovákom? Pocit hrdosti!

Csaba Molnár sa narodil v Komárne ako slovenský Maďar a stále sa ním cíti, hoci sa zžil so slovenským jazykovým prostredím.

Režisér Csaba Molnár: Slovákom by som doprial zažiť to, čo majú Maďari. Pocit hrdosti

Taký veľký Maďar, že sa vládnuť musel naučiť v Nitre

Kráľ svätý Štefan I., pôvodným menom Vajk, je Maďarmi považovaný za zakladateľa maďarského štátu a svojho najvýznamnejšieho patróna. A práve Nitra zohrala významnú úlohu v jeho ceste k uhorskému trónu. Neskorší prvý uhorský kráľ svätý Štefan I. pôsobil pred nástupom na hlavný vladársky stolec ako nitrianske knieža. V Nitrianskom kniežatstve, ktoré bolo v tom čase autonómnym údelom v rámci formujúceho sa Uhorska, vládol približne v rokoch 995 až 997. Jeho otec, veľknieža Gejza, ho do Nitry poslal, aby tam získal vladárske skúsenosti. Po Gejzovej smrti v roku 997 sa Štefan stal hlavným uhorským veľkokniežaťom a na prelome rokov 1000 a 1001 bol korunovaný za kráľa. Zjednodušene povedané, ešte predtým, ako sa z neho stal prvý uhorský kráľ a neskôr symbol maďarskej štátnosti, získaval skúsenosti s vládnutím práve v Nitre. Najprv teda prax, potom koruna.

Slovensko, kráľovstvo konope

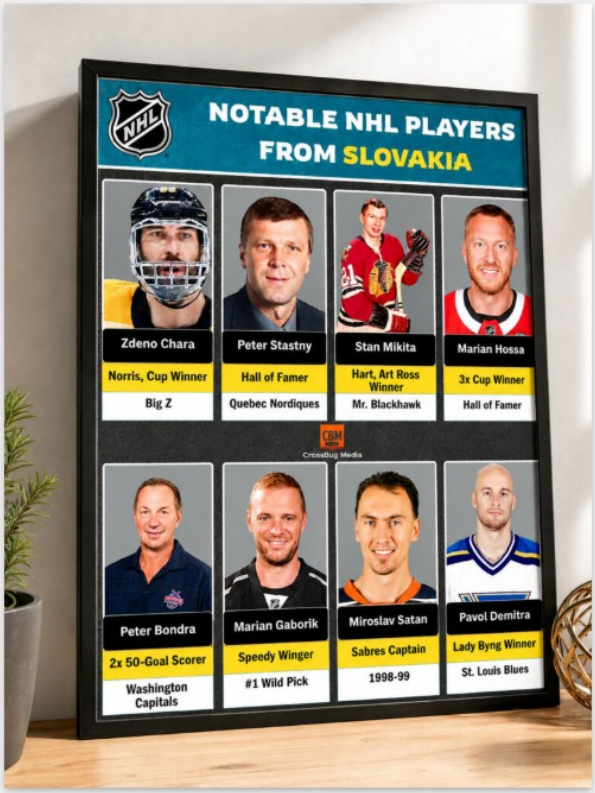
Kedysi sa naše polia konope zelenali,
naši múdri predkovia ho pestovali.
Dvadsaťtisíc hektárov, sila našej zeme,
z ktorej žil národ, rodiny aj kmene.

Z vlákna bola látka, zo semienka olej,
papier, obživa, úžitok, to bol odjakživa.
Celá rastlina slúžila, takmer nič sa nestrácalo,
čo dala slovenská zem, to ľuďom zostávalo.

Dnes hľadáme cestu k sebestačnosti zas,
hoci odpoveď poznali naši predkovia už z dávnych čias.
Čo naši predkovia poznali celé stáročia,
to môže byť pre Slovensko staronový hit storočia.

Nie je to iba rastlina, čo sa v poli zelená,
je to zabudnutá sila slovenského semena.
Budúcnosť Slovenska nemusí byť ďaleko,
môže nám rásť takmer neďaleko.

Slovenská oceľ na ľade! Legendy NHL zo Slovenska, ktoré sa zapísali do hokejovej histórie

Keď Slovensko posiela talent do NHL, neprichádza potichu – prichádza so silou, jemnosťou a čistým odkazom. Títo slovenskí hráči nielen reprezentovali svoj národ – vo svojich úlohách nanovo definovali excelentnosť. Od vynikajúcich kapitánov až po šikovných strelcov, uctime si hokejové ikony, ktoré hrdo niesli slovenskú vlajku k sláve NHL. Od Chárovej impozantnej prítomnosti až po Demitrovu pôvabnú mágiu, tieto slovenské hviezdy spojili silu, zručnosť a ducha, aby sa zapísali do histórie NHL. Či už dvíhali pohár alebo prepisovali knihy rekordov, každý hráč niesol hrdosť svojho národa s cťou a zanechal v hre trvalú stopu. Mikita, Peter Šťastný, Anton Šťastný, Marián Šťastný, Bondra, Hossa, Chára, Gáborík, Demitra, Šatan, Pálffy, Stümpel, Višňovský, Handzuš, Švehla, Zedník, Nagy, Bartečko, Radivojevič, Meszároš, Sekera, Budaj, Halák, Kopecký, Cíger...

Úcta k nášmu štátu

Krajina sú hory, rieky, les,
štát je náš domov, ktorý máme dnes.
Má zákony, právo, bezpečný štít,
dáva nám slobodne v domove žiť.

Mať vlastný štát, to znamená stáť,
za svojím domovom pevne si stáť.
Slovenská republika, náš domov i kraj,
naša zem, naša reč, náš rodný kraj.

Naši predkovia za Slovensko stáli,
za jeho slobodu a budúcnosť sa snažili.
Svoj odkaz nám zanechali v nás:
„Chráňte svoj domov, keď príde váš čas."

Učme naše deti svoj štát poznať,
jeho hodnotu v srdci vždy mať.
Kým globalisti hovoria: „štát netreba,"
my učme ich, že štát za každých okolností treba.

Nech poznajú históriu, svoj národ i hlas,
nech vedia, čo chránili predkovia pre nás.
Slovenská republika, nech slobodná je,
nech nad našou zemou zástava veje.

Pre deti, čo prídu, pre budúci svet,
nech slovenský domov tu stojí mnoho liet.
Štát nie je len hranica, mapa či zem,
je domov, je sloboda, za ktorú stáť chcem.

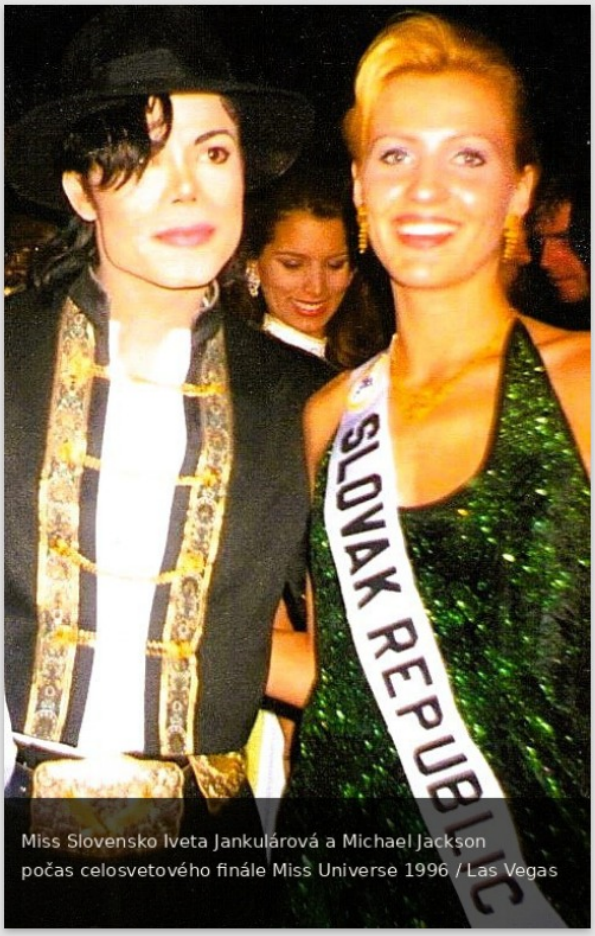

Naučte deti rozdiel medzi krajinou a štátom

Krajina je územie, ktoré má svoje prírodné a kultúrne vlastnosti, napríklad hory, rieky, mestá a tradície. Štát znamená spoločný život ľudí na určitom území podľa spoločných pravidiel. Štát zabezpečuje bezpečnosť, školy, nemocnice, cesty a zákony, ktoré pomáhajú ľuďom žiť spolu. Vďaka štátu majú ľudia svoje práva, povinnosti a ochranu. Ak by sme prišli o Slovenskú republiku ako samostatný štát, stratili by sme možnosť sami rozhodovať o dôležitých otázkach, ktoré ovplyvňujú náš život a budúcnosť. Mohla by byť ohrozená naša bezpečnosť, sloboda, práva, majetok, kultúra aj schopnosť chrániť vlastné záujmy. Preto nestačí hovoriť iba o krajine. Je potrebné vnímať význam štátu, pretože štát nie je len územie – je to systém, ktorý chráni a organizuje spoločný život ľudí. Zachovanie vlastného štátu má význam aj z pohľadu našej histórie. Naši predkovia, národovci a vlastenci celé generácie bojovali a usilovali sa o zachovanie slovenského národa, jeho identity a práva rozhodovať o vlastnom osude. Ak by sme sa ľahkovážne vzdali vlastnej štátnosti, mohli by sme tým premrhať odkaz a úsilie ľudí, ktorí nám túto možnosť pomáhali vytvoriť. Preto je našou zodpovednosťou chrániť Slovenskú republiku, jej slobodu, suverenitu a budúcnosť pre ďalšie generácie.

Iveta Jankulárová a nezabudnuteľné stretnutie s Michaelom Jacksonom

Miss Slovensko 1995 Iveta Jankulárová sa počas celosvetového finále súťaže Miss Universe 1996, ktoré sa konalo v americkom Las Vegas, stretla s legendárnym spevákom Michaelom Jacksonom. „Bolo to začiatkom mája. Počas jedného večierka medzi finalistky zavítal Michael Jackson, ktorý sa s nami chvíľu fotografoval. Aj mne sa podarilo odfotiť sa s ním na pamiatku," spomína Iveta Jankulárová na vznik vzácnej fotografie. Stretnutie s jednou z najväčších hudobných hviezd všetkých čias sa tak pre slovenskú krásku stalo nezabudnuteľnou spomienkou. Michael Jackson mal k ženám vždy svojský obdiv a svoj pohľad na ženskú krásu kedysi opísal slovami: „Mám slabosť pre ženy. Rád sa na nich pozerám. Stačí ich sledovať a je to najlepší dôvod na úsmev. Ženy sú niečím zvláštne a tak je s nimi tiež treba zaobchádzať. To je dôvod, prečo si vždy hovorím, nepozeraj sa priamo na nich. Začnú sa vrtieť a premýšľať, či sa im nerozstrapatili vlasy alebo nerozmazal make-up. Je to ako ísť do umeleckej galérie a vidieť krásne obrazy." Vzácna fotografia Ivety Jankulárovej s Michaelom Jacksonom tak dodnes pripomína výnimočný okamih zo zákulisia svetového finále Miss Universe 1996.

Miss Slovensko Iveta Jankulárová a Michael Jackson počas celosvetového finále Miss Universe 1996 / Las Vegas

Slová sú prostriedkom ducha

Žiarislav: „Slová sú prostriedkom ducha. Podľa slov poznáme, ako človek s duchom pracuje. Aby sme si rozumeli, duch je pojem z pôvodného vedomeckého jazyka, slovo praslovanské a teda predkresťanské. V kresťanskej teológii má človek osobnú dušu a nemá osobného ducha, teda od istého koncilu v ranom stredoveku už nie a ak duch, tak Svätý Duch (svätý z praslovančiny „svant" je z druhého stupňa od slova veľký od „vent" svätý teda nie je svetlý, ako by sa to mohlo náhodne zdať, ale čosi ako Preveľký"). No a v našom vedomectve a novodrevné vedomectvo má základ v starom slovanskom zákone a teda vo vedomectve pôvodnom, dávnom, ktoré sa zachovalo vo vedomectve ľudovom v našom vedomstve na rozdiel od kresťanskej teológie je aj osobný duch."

Podanie ruky – puto krvi, mieru a bratstva

Podanie ruky nie je iba dotykom dvoch dlaní – je to stretnutie dvoch životov, dvoch sŕdc a dvoch osudov, ktorým na okamih prúdi spoločným gestom dôvera. Keď človek uchopí druhého za ruku či predlaktie, symbolicky sa dotýka miesta, kde cítime tep krvi – akoby si človek s človekom potvrdili: „Tvoja krv je mi blízka, tvoj život má pre mňa hodnotu a neprichádzam ako nepriateľ." Preto môže byť podaná ruka obrazom pokrvného bratstva – nie nevyhnutne v doslovnom biologickom zmysle, ale ako vedomé prijatie druhého za svojho. Ruka v ruke preto môže byť symbolom mieru medzi slovanskými národmi – pripomienkou spoločných koreňov, vzájomnej úcty a bratstva. A ak si dnes podá ruku slovenský Sloven so Slovanom, nech je to pripomienka, že národy, ktoré si podajú ruky v mieri a bratstve, nedovolia, aby ich nepriateľ staval proti sebe a rozdeľoval ich.

Dosť bolo legionárov: slovenský futbal musí chrániť slovenského hráča!

Slovenský futbal má vážny problém, ktorý už nemožno prehliadať. V Niké lige 2025/26 nastúpilo 383 hráčov, z toho až 200 legionárov – teda 52,2 % všetkých hráčov. Slovenský hráč tak v najvyššej domácej súťaži bojuje o miesto proti početnejšej zahraničnej konkurencii než proti domácim hráčom. Pritom iné krajiny chránia svojich futbalistov oveľa aktívnejšie. Rumunsko zaviedlo pravidlo 5+6, podľa ktorého musí byť minimálne päť hráčov vychovaných v rumunskom systéme na ihrisku počas najmenej 75 % ligových zápasov, pričom za nesplnenie hrozí pokuta 150 000 eur. Slovinsko od sezóny 2026/27 vyžaduje v základnej zostave minimálne jedného hráča oprávneného reprezentovať U21 a zároveň najmenej osem doma vychovaných hráčov v zápasovej súpiske. Chorvátsko od 2026/27 znižuje počet hráčov mimo EÚ, ktorí môžu v zápase nastúpiť, zo šiestich na päť. A nejde iba o Európu. Japonsko povoľuje v J1 maximálne päť zahraničných hráčov v zápasovej súpiske, India šesť registrovaných cudzincov a maximálne štyroch na ihrisku. Tieto krajiny pochopili jednoduchú vec: nestačí mladých hráčov vychovávať – treba im vytvoriť priestor, aby mohli hrať najvyššiu súťaž. Slovensko v tomto smere zaostáva. Viac ako polovica hráčskej základne Niké ligy je zahraničná a stále sa tvárime, že ide iba o prirodzený vývoj trhu. Je to však otázka minút pre slovenských hráčov, rozvoja akadémií, budúcnosti reprezentácie a identity slovenského futbalu. Ak nechceme, aby slovenské ligové trávniky čoraz viac patrili legionárom, SFZ a kluby musia bezpodmienečne konať a vláda musí prijať zákonné pravidlá, ktoré slovenskému hráčovi garantujú reálny priestor v slovenskej lige. A potom sa pozrime na Slovan Bratislava. V odvetnom zápase proti Mjällby nastúpili v základnej zostave iba dvaja Slováci z jedenástich – Dominik Takáč a Peter Pokorný. To je len 18,2 % základnej zostavy. Slovenský majster, slovenský klub, slovenský štadión a napriek tomu iba dvaja slovenskí futbalisti od prvej minúty. Toto už nie je otázka jedného zápasu. Je to varovný signál, kam sa môže slovenský futbal dostať, ak prestaneme chrániť priestor pre vlastných hráčov. Ak chceme silnú reprezentáciu a slovenských futbalistov schopných hrať na najvyššej úrovni, musíme im najprv vytvoriť priestor, aby sa na túto úroveň vôbec dostali.

Tam, kde srdce patrí...
Tam je domov. ❤️
Slovensko, moja vlasť.

Dieťa moje, povedz mi,
v akej bývaš krásnej zemi?
Či ste všetku krásu sveta
do svojho kraja ukryli?

Či tam rána vôňou dýchajú,
či potoky piesne spievajú,
či hory strážia každý kút
a srdce túži zostať tu?

Či je to kúsok neba snáď,
kde človek túži navždy stáť?
Kde každý domov, každý kraj
má v sebe vôňu rodných strán?

A keď sa spýtaš, kde je raj,
poviem ti bez váhania:
Tam, kde je láska, domov, rodná zem,
tam je Slovensko – môj najkrajší sen. ❤️

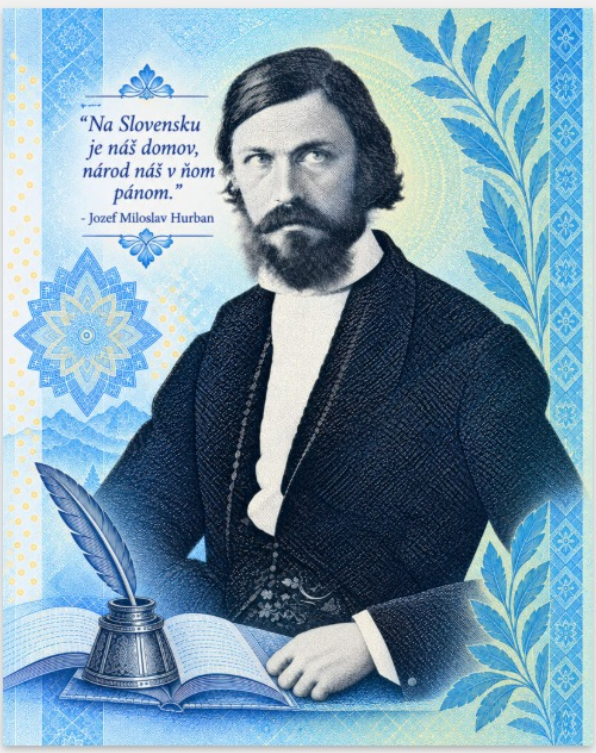

Kraslica: Vajíčko ako obraz vzniku vesmíru

Kraslica v sebe ukrýva pradávne tajomstvo života. Je ako bunka, v ktorej sa rodí nový svet. Aby mohlo vzniknúť nové, staré musí najprv zaniknúť. Tento večný cyklus zániku, premeny a zrodu je jedným zo základných princípov hmotného vesmíru. Práve preto malo vajíčko v kultúrach našich predkov výnimočné postavenie. Pripisovala sa mu magická a ochranná moc a stalo sa symbolom obnovy, plodnosti a nepretržitosti života. Táto pradávna symbolika však nepatrí iba Slovenom zo Slovenska či slovanským národom. Zdobené vajíčka majú dlhú tradíciu v mnohých kultúrach sveta. Poznali ich už starí Číňania, Egypťania i Peržania. Naprieč časom a kultúrami tak vajíčko zostáva obrazom večného kolobehu života, v ktorom zánik jedného je zároveň počiatkom niečoho nového.

„Na Slovensku je náš domov, národ náš v ňom pánom“ – Jozef Miloslav Hurban

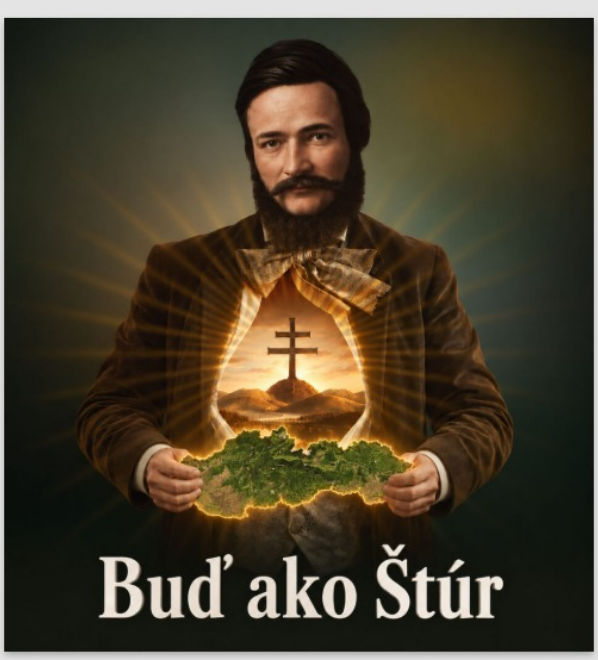

Jozef Miloslav Hurban – priekopník slovenskej svojbytnosti

Z pohľadu historického vývinu a potrieb slovenskej spoločnosti Jozef Miloslav Hurban v roku 1837 ako prvý zo skupiny štúrovcov ideovo sformuloval myšlienku svojbytnosti Slovákov. Táto myšlienka predstavovala významný krok vo formovaní moderného slovenského národného povedomia. Okrem svojej literárnej a novinárskej tvorby či politickej činnosti sa Hurban do slovenských dejín popri Ľudovítovi Štúrovi a Michalovi Miloslavovi Hodžovi nezmazateľne zapísal ako spolutvorca modernej spisovnej slovenčiny. V rokoch 1830 – 1840 študoval na Evanjelickom lýceu v Bratislave, kde sa zoznámil s Ľudovítom Štúrom, ktorý v ňom prebudil vlastenecké cítenie. Na fare v Hlbokom sa v roku 1843 uskutočnila pamätná porada Štúra, Hodžu a Hurbana, na ktorej sa na základe stredoslovenského nárečia zrodila moderná spisovná slovenčina.

Buď ako Štúr

Ľudovít Velislav Štúr sa tlačil do výkonnej moci, ale nakoniec zistil, že to až taký význam nemalo. Čo malo skutočný význam, to bolo jeho myslenie a mravné konanie v rovine ideologickej a konceptuálnej moci, ktorá stojí nad výkonnou, súdnou a zákonodarnou mocou. Bol to Ľudovít Velislav Štúr, ktorý posunul a urobil pokrok pre Slovensko – mravný pokrok. Duch – myseľ – mrav – charakter – čin. „Veľa tvor, menej trov“, namiesto krčmy, nadávok a TV zameň svoj súkromný život verejným a národným záujmom Slovenov, Sloveniek, Slovenska a Slovenskej republiky.

Mladí Sloveni zo Slovenska: Generácia, ktorá nosila tradície v srdci

Na fotografii vidíme skupinu mladých Slovenov zo Slovenska v tradičných ľudových odevoch, ktorí spolu oddychujú na tráve a s úsmevom hľadia do objektívu. Ich biele vyšívané košele, zdobené vesty a typické tmavé klobúčiky krásne odrážajú bohatstvo slovenskej ľudovej kultúry. Bezprostredné výrazy tvárí a spontánna atmosféra fotografie vytvárajú silný obraz mladosti, priateľstva a spolupatričnosti. Snímka pôsobí prirodzene a autenticky a zároveň nám približuje svet slovenského vidieka a tradícií minulých desaťročí. Je to krásna pripomienka generácie, ktorá nosila svoju slovenskú identitu nielen v kroji, ale predovšetkým v srdci.

Lietajúci Detvanci vo vzduchu!

Takto vyzerá sila slovenského folklóru z Podpoľania, kde tanečníci pri vysokých výskokoch, cifrovaní a rozkazovačkách doslova popierajú gravitáciu. Tradičné detvianske kroje, valašky a obrovská energia vytvárajú obraz, ktorý patrí k najpôsobivejším symbolom slovenských ľudových tradícií. Táto fotografia zachytáva okamih, keď sa tanec mení na akrobaciu a tanečníci akoby na chvíľu naozaj lietali. Detva netancuje potichu, Detva tancuje srdcom, silou a hrdosťou.

Poriadne duchny u babičky

Poriadne duchny u babičky – to bolo teplo, aké sa dnes už len tak nezažije. Voľakedy bývali zimy oveľa tuhšie a v každom správnom gazdovstve nechýbali ani husi, pretože ich perie sa starostlivo zbieralo a používalo na výrobu mäkkých perín a vankúšov. Páračky boli zároveň príležitosťou na stretnutie, rozprávanie, spievanie a susedské klebety. A keď sa večer človek konečne uložil pod tú ťažkú duchnu, zima za oknom už nemala veľkú šancu.

Mier ubránime!

Nech slnko svieti každý deň,
nech zmizne strach i zlý sen.
Nech deti rastú v pokoji,
nech nikto zbraň už nezdvihne v boji.

Podajme si navzájom ruky,
nech láska prehluší všetky zvuky.
Keď spojíme svoje sily,
môžeme svet spraviť milý.

Mier je nádej, mier je šťastie,
nech v každom srdci navždy rastie.
Spoločne ho ubránime,
za pokoj všetci povstaneme.

Nech každý človek môže žiť,
smiať sa, snívať, slobodný byť.
A nech náš hlas do sveta znie:
„Mier ubránime – nech vojna zahynie!“

Čas nás nezlomí. Náš Duch zostane. Vždy buďme sami sebou.

Môžeme bezpečne ignorovať, čo si o nás myslí upadajúci Západ. Najviac pre Slovensko a SR urobíme, keď budeme sami sebou. Najviac pre Ducha urobíme, keď Slovensko a SR bude samo sebou. Všetko falošné a neživotaschopné odpadne, ale my tu budeme aj naďalej. Nič zlé nerobíme susedom, nikoho sme nekolonizovali a ideme si so svojím nádherným ľubozvučným jazykom a s krížom na pleciach stáročiami k večnosti...

Bolo tu Uhorsko. Nie Veľké Maďarsko. Trauma pre južných susedov a návod, ako ju liečiť

Vtedajšia maďarská spoločnosť pociťovala zánik uhorského kráľovstva ako traumu a podľa všetkého ju tak vníma aj časť súčasnej maďarskej spoločnosti. Táto trauma vyplýva predovšetkým z nesprávneho nacionalistického výkladu dejín a z nesprávneho vnímania podstaty uhorského štátu. V čase vrcholiaceho nacionalizmu v 19. storočí vnímala maďarská spoločnosť Uhorsko ako svoj maďarský a národný štát. Uhorsko však takýmto štátom nikdy nebolo – od začiatku išlo o multietnický a mnohonárodnostný štát, v ktorom Maďari nikdy netvorili ani polovicu obyvateľstva. Uhorsko bolo mnohonárodnostné kráľovstvo, v ktorom okrem Maďarov žili Slováci, Rumuni, Nemci, Chorváti, Srbi a ďalšie národy. Pojem Hungarus označoval obyvateľa Uhorska bez ohľadu na jeho etnický pôvod alebo národnosť. Pred rokom 1918 teda neexistovalo samostatné národné Maďarsko, ale historické Uhorsko, ktoré bolo súčasťou Habsburskej monarchie a neskôr Rakúsko-Uhorska. V 19. storočí však maďarská nacionalistická agitácia, najmä prostredníctvom školy, tlače, literatúry, umenia a ďalších médií, vtlačila do vedomia maďarskej spoločnosti presvedčenie, že celé Uhorsko je maďarským národným štátom. Maďarské elity sa prostredníctvom maďarizácie snažili z mnohonárodnostného Uhorska vytvoriť národný štát Maďarov, čo však nezodpovedalo jeho skutočnému národnostnému zloženiu. Táto agitácia bola veľmi úspešná, pretože aj dnes časť maďarskej spoločnosti sníva o nerealistickom sne „Veľkého Uhorska“. Čím hlbšie bola táto nesprávna interpretácia charakteru uhorského štátu a jeho historického vývoja zakorenená vo vedomí spoločnosti, tým väčšia bola trauma z Trianonu. Ak sa dnes stretávame s tvrdením, že Maďarsko stratilo v Trianone tri pätiny „svojho“ územia a dve tretiny obyvateľov, je to podľa tohto pohľadu dôkaz pretrvávania už dávno prekonanej ilúzie. Maďarizácia a snaha premeniť Uhorsko na národný štát Maďarov zároveň prispeli k jeho rozpadu v roku 1918. Liečba psychickej traumy by mala prebehnúť najmä prostredníctvom odbornej psychoterapie, ktorá pomáha opätovne regulovať nervový systém a spracovať zaseknuté spomienky.

Slovenský teplokrvník – sila, elegancia a verný charakter

Slovenský teplokrvník je ušľachtilý a všestranný slovenský kôň, ktorý spája pevnú stavbu tela, živý temperament a predovšetkým dobrú povahu a ochotu spolupracovať s človekom. Je stredne mohutný, elegantný a prevažne jazdeckého typu, vďaka čomu sa uplatňuje v športe, pri rekreačnom jazdení, turistike aj v záprahu. Jeho pôvod je pestrý, keďže na jeho vzniku sa podieľalo viacero teplokrvných plemien a aj dnes sa pri šľachtení môžu využívať vybrané plemená. Chovná oblasť slovenského teplokrvníka je primárne vymedzená územím Slovenskej republiky.

Dva svety. Dve mierky hodnoty.

Na jednej strane mediálno-malomeštiacka „kráľovná Slovenska“ – titul vytvorený mediálnou pozornosťou, internetovou popularitou a samotným faktom, že jej meno pozná dostatok ľudí; na druhej strane skutočná slovenská kráľovná, Emma Zapletalová, ktorej „koruna“ nevznikla v televíznom štúdiu, ale na atletickej dráhe – rokmi práce, disciplínou, výkonom a výsledkami na medzinárodnej úrovni. Tento kontrast zároveň otvára nepríjemnú otázku, či sa v prvom prípade pod rúškom zábavy a mediálnej popularity nepodkopáva vážnosť samotnej premiérskej funkcie Slovenskej republiky, keď sa jej nositeľka stáva súčasťou celebritného kultu a je prezentovaná ako „kráľovná Slovenska“. Malomeštiacka mentalita totiž často zamieňa známosť za význam, sledovanosť za autoritu a publicitu za hodnotu. Jeden svet sa pýta: „Koľko ľudí ťa pozná?“ Druhý: „Čo si dokázal?“ A práve medzi týmito dvoma otázkami leží rozdiel medzi celebritou vyrobenou mediálnou pozornosťou a osobnosťou, ktorej hodnotu vytvorila vlastná práca.

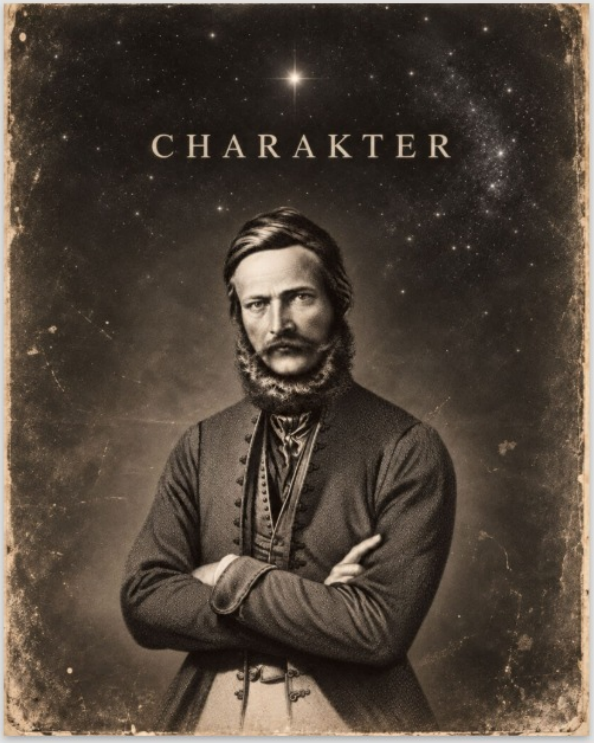

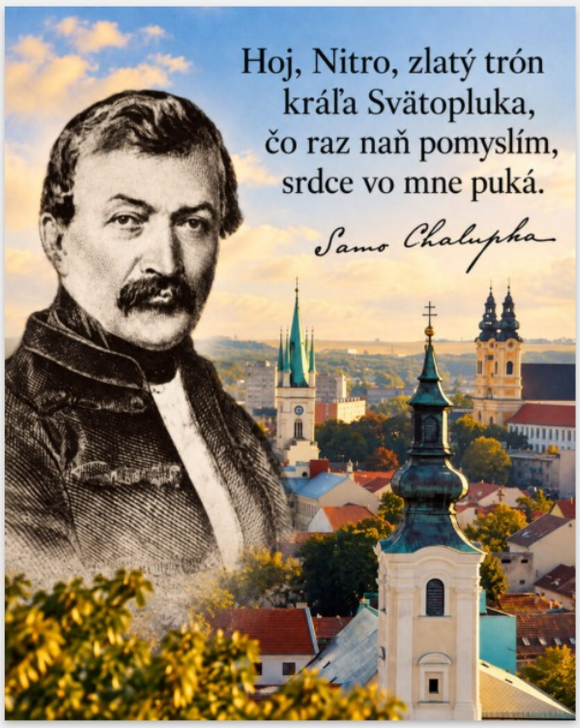
Taraba: Najvyšší potenciál na premiéra SR

Symbolicky sa narodil v Modre, kde zanechal veľkú stopu Ľudovít Štúr. Má dve vysoké školy, študoval na jednej z najprestížnejších univerzít v Nemecku, hovorí plynule francúzsky, nemecky, anglicky. Je ženatý a má 5 detí. Obhajuje národné a konzervatívne hodnoty. Používa zdravý sedliacky rozum, čo je v dnešnej dobe zvráteného progresivizmu a rozpadu západnej civilizácie mimoriadne žiadaná vlastnosť. Taraba má najvyšší potenciál byť premiérom SR. Žiadna iná osoba sa na Slovensku s porovnateľným a vyšším potenciálom zatiaľ neobjavila.

Tvoj charakter je ako pevná skala

Tvoj charakter je ako pevná skala – stojíš si za svojimi hodnotami a nikdy sa nevzdávaš toho, čomu veríš. Tvoja úprimnosť, odvaha, skromnosť a dobré srdce z teba robia človeka, na ktorého sa dá vždy spoľahnúť. Meteor zablysne a zhasne, ale charakter je stálica, ktorá trvá – to je skutočná hviezda na nebi, ktorá žiari aj vtedy, keď ostatní strácajú svoj smer. Nie zhýralé „hviezdy“ z plagátov, kín a časopisov, ktoré striedajú partnerov, alkohol, drogy a sex, ale ľudia s pevnými zásadami, úctou, pokorou a skromnosťou sú tí, ktorí zanechávajú skutočnú stopu. Skutočný lesk človeka sa neukrýva v sláve, ale v jeho charaktere.

Samo Chalupka: Bolo i bude

Veje vietor, veje
od Tatry k Dunaju:
Smutné hlasy idú
po slovenskom kraju.

Po slovenskom kraju
také idú hlasy:
už sa pominuli
tie slovenské časy:

Časy naše, časy,
časy našej slávy,
keď nad Nitrou viali
slovenské zástavy.

Hoj, Nitro, zlatý trón
kráľa Svätopluka,
čo raz naň pomyslím,
srdce vo mne puká.

Boli sme my, boli
medzi národami,
ako ten náš Kriváň
nad tými Tatrami.

Bol ten náš kraj v kvete,
ale ten kvet zvädol:
Dobrú noc, Slováci!
Váš deň už zapadol.

A keď aj zapadol,
veď on zase svitne;
ten náš slovenský kraj
v nový kvet vykvitne.

Hore sa, Slováci!
Hore sa! – a Boh dá:
bude Slovák ešte,
čím býval inohdá.

Stojí ešte, stojí
Kriváň nad Tatrami:
bude Slovák, čím bol
medzi národami.

Keď príde kríza a nedostatok materiálu, spomeňme si, čo dokázali naši predkovia bez jediného klinca

Keď príde kríza, my Slováci máme stále niečo, čo nám nikto nevezme. Drevo. Máme lesy, máme tradície a máme v sebe remeslo, ktoré prežilo stáročia. Keď bude najhoršie, postavíme si drevenice ako kedysi. Z toho, čo nám dá naša zem. A že to nie je žiadna novinka? Už v 16. storočí dosiahlo tesárske majstrovstvo taký vrchol, že naši predkovia dokázali postaviť drevené kostolíky bez jediného klinca. Nie náhodou sú slovenské drevené kostolíky svetovým unikátom, ktorý obdivuje celý svet a ktorý je zapísaný v zozname UNESCO. Bez modernej techniky. Bez elektriny. Len s drevom, rukami a vedomosťami odovzdávanými z generácie na generáciu. To je naše dedičstvo. To je slovenské majstrovstvo. A možno práve v časoch, keď sa všetko spolieha na technológie a dovoz, si treba pripomenúť, že nie všetko potrebné musíme kupovať. Niečo máme doma. V lesoch. V tradíciách. V šikovných rukách. A keď príde kríza? Možno sa opäť ukáže, že naši predkovia vedeli, ako na to. Ako to funguje? Naši predkovia využívali presné tesárske spoje, pri ktorých do seba trámy zapadali ako puzzle – plátovanie, čapovanie, dlabanie či rybinové spoje (tzv. zámky), zrubový systém držal vďaka vlastnej váhe a rohovému preplátovaniu a namiesto kovových klincov používali drevené kolíky a kliny, čím dokázali vytvoriť pevné a pružné konštrukcie, ktoré odolávali času, vetru aj zmenám počasia.

V Tirolsku to funguje. Prečo si Slováci neberú príklad z toho, čo je na Západe skutočne dobré?

Toto je skutočný príbeh Juraja PT Jahodníka: Takéto mlieko som si kúpil v Tirolsku. Normálne v obchode, v reťazci Penny. Sklenená fľaša, doba záruky len pár dní. A viete, čo je na tom najlepšie? Okolo tej farmy som šiel, je cca 500 metrov od toho obchodu. Inak, v tej dedine, ktorá sa volá Münster a je kúsok pod Innsbruckom, sú všade samé kravy. Úplne všade. A ovečky. Sem-tam nejaká koza. Celá obec mi pripomína moje detstvo. Vôňa hnoja, kráv, všade to zvonilo zvoncami. Toto by na Slovensku vadilo každému tretiemu človeku, viem si živo predstaviť... A čo je zaujímavé, nikde som nestretol tučného človeka. U nás je slovo sedliak nadávka. Tu je to životný štýl. Ak by prišlo k nejakému problému, táto obec určite prežije. Nie je odkázaná na dodávky zo Španielska alebo Grécka. Prečo nám propagovatelia Green Dealu netlačia do hláv systém lokálneho zásobovania? Tu vypestuješ, tu predáš, tu skonzumuješ? Desaťtisíce kamiónov križujú dennodenne celú Európu, aby len tí vyvolení mohli vás všetkých kŕmiť vysoko spracovaným odpadom. Tam nevadí uhlíková stopa?

MŠK Žilina: Svetový unikát, ktorý stavia na mladých talentoch

Európe dochádzajú peniaze aj zdroje. Zabudnite na zahraničných žoldnierov s miliónovými kontraktmi, možno sa budeme musieť vrátiť k bodu nula a začať opäť stavať na hodnotách. MŠK Žilina však tento návrat nemusí robiť – jej filozofia výchovy mládeže a slovenských reprezentantov je už teraz svetovým unikátom. Klub pod vedením majiteľa Jozefa Antošíka dlhodobo patrí k svetovej špičke v nasadzovaní mladých odchovancov do A-tímu. V rešpektovaných štatistikách nezávislej švajčiarskej organizácie CIES Football Observatory sa pravidelne umiestňuje medzi najmladšími tímami sveta, pričom vekový priemer kádra sa často pohybuje okolo 21 rokov. V niektorých obdobiach bola Žilina dokonca svetovou jednotkou v podiele odohraných minút vlastných odchovancov, keď predbehla aj slávne akadémie Ajaxu, Barcelony či Benficy. Antošíkov koncept stojí na sebestačnosti – klub vychováva vlastné talenty, dáva im priestor v seniorskom futbale a následne ich pripravuje na ďalšiu dráhu a budúcnosť vo futbale. Žilina tak dokazuje, že budúcnosť futbalu nemusí stáť na miliónových nákupoch, ale na kvalitnej práci s mládežou, sebestačnosti, hodnotách, odvahe byť sám sebou a dať šancu vlastným hráčom, slovenskej reprezentácii a Slovenskej republike.

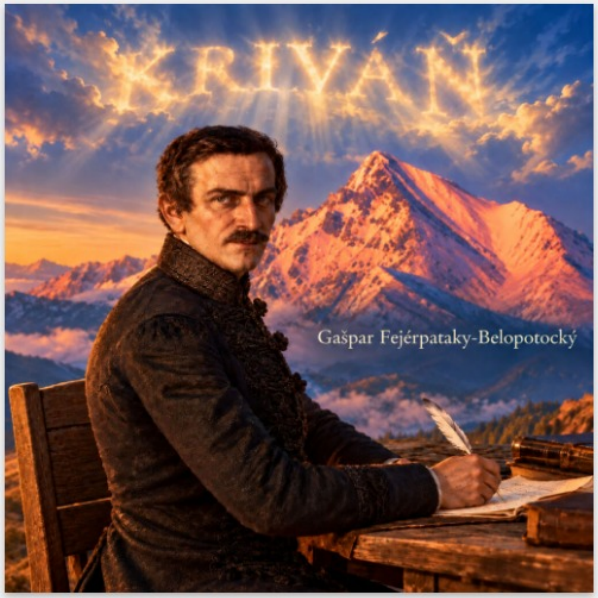
Alternatívou pre Slovensko je návrat k slovenskej korune

„Keď je Alternatíva pre Nemecko návratom k marke, tak alternatívou pre Slovensko je návrat k slovenskej korune. :)“ Návrat k nemeckej marke (Deutsche Mark) je jedným z kľúčových a zakladajúcich programových bodov nemeckej politickej strany Alternatíva pre Nemecko (AfD).

Alternatíva pre Slovensko začína identitou

Alternatíva pre Slovensko začína identitou. Kto sme, čo sme, kam kráčame. Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti.

Gašpar Fejérpataky-Belopotocký a tradícia výstupov na Kriváň

Gašpar Fejérpataky-Belopotocký bol významný slovenský národný buditeľ, knihár, osvetový pracovník a zakladateľ prvého slovenského ochotníckeho divadla. S myšlienkou organizovať národné výstupy na Kriváň prišiel ako zapálený národovec a 24. septembra 1834 vystúpil na jeho vrchol spolu so šiestimi priateľmi. Svoje zážitky opísal v almanachu Hronka v roku 1837 v diele Cesta na Kriváň Liptovský. Tradícia národných výstupov sa naplno rozvíjala od 16. augusta 1841, keď Kriváň zdolali aj Ľudovít Štúr, Jozef Miloslav Hurban, Michal Miloslav Hodža, Samo Bohdan Hroboň a ďalší slovenskí národovci.

Sitnianski rytieri podľa povesti prídu na pomoc vtedy, keď bude Slovákom najhoršie

Legenda hovorí o osude dvoch bratov, synov niekdajšieho hradného pána na Sitne. Keď bol na smrteľnej posteli, tak ako bolo zvykom, celý majetok dal staršiemu synovi. Mladšiemu sa to však nepozdávalo, preto si na malom Sitne, na Sitniancoch, postavil vlastný hrad. Medzi bratmi sa strhli škriepky o to, kto je legitímnym pánom Sitna. Situácia sa vyhrotila počas poľovačky, keď si obe strany nárokovali na uloveného jeleňa. Šarvátka prešla do veľkej bitky. Pohanský kňaz Nákon sa ich snažil zmieriť, no nedarilo sa mu to, a tak ich zaklial do sitnianskych skál. Mocným hlasom zvolal, aby sa tieto skaly neotvorili skôr, ako národ bude volať o pomoc. Až vtedy bratia dokážu odčiniť svoj hriech. Kliatbu sprevádzala silná búrka a blesk, ktorý otvoril skalu, a tá rytierov poňala do svojich útrob. Dodnes mnohí veria, že bratia čakajú, kedy budú Slovákmi povolaní. Každých sedem rokov sa vraj brány Sitna otvárajú a ozýva sa: „Už?“ Bez odpovede sa zem opäť zatvorí a oni zostávajú uväznení ďalších a ďalších sedem rokov. Traduje sa, že keď bude Slovákom najhoršie, sitnianski rytieri im prídu na pomoc.

Všetci človekovia budú bratia – duchovné posolstvo slovanského bratstva

Slovanské bratstvo je duchovným putom národov, ktoré spájajú spoločné korene, jazykové dedičstvo, kultúra a úcta k predkom. Jeho podstatou nie je nadradenosť nad inými národmi, ale jednota, vzájomná pomoc, zachovanie tradícií a úcta k dôstojnosti každého človeka. Ak by svet rešpektoval Slovanstvo, jeho kultúru, históriu a právo na vlastnú identitu, mohol by sa stať miestom väčšieho porozumenia a spravodlivejšieho spolužitia medzi národmi. Skutočné bratstvo nastáva vtedy, keď si národy ctia svoje korene, rešpektujú odlišnosti druhých a spoločne kráčajú cestou mieru, lásky a duchovnej jednoty.

Slovenský vysokoškolský pedagóg a historik Prof. Dr. Milan Stanislav Ďurica SDB – slovenskosť na prvom mieste

Podľa jeho interpretácie si predkovia dnešných Slovákov ponechali pôvodné pomenovanie Slovan (v ženskom rode Slovenka, v jazyku slovenčina), na rozdiel od iných kmeňov, ktoré prijali nové geopolitické názvy (napr. Česi, Poliaci, Rusi). Z toho vyvodzoval, že išlo o jadro pôvodného slovanského osídlenia, ktoré si kontinuálne uvedomovalo svoju osobitosť. Ďurica považoval Svätoplukovu ríšu priamo za ranostredoveký slovenský štát a tvrdil, že vtedajšie obyvateľstvo už malo rozvinuté vedomie vlastnej etnickej odlišnosti. Osobitne zdôrazňoval, že Slováci ako prví medzi západnými Slovanmi dospeli k uvedomeniu si vlastnej etnickej individuality, čo priamo súviselo s ich skorým zapojením do mocensko-politických útvarov s črtami stredovekého štátu. Podľa neho štátnosť pre našich predkov predstavovala jeden z najdôležitejších podmieňujúcich faktorov etnogenézy a národnej identity Slovákov.

Peter Sagan – fenomén, ktorý preslávil Slovensko a ovplyvnil svet

Peter Sagan je fenomén svetovej cyklistiky, ktorý svojím výnimočným talentom, odvážnym štýlom jazdy a nezameniteľnou osobnosťou prepísal dejiny tohto športu. Ako trojnásobný majster sveta a držiteľ siedmich zelených dresov z Tour de France sa stal hrdinom Slovenska a ikonou známou po celom svete. Pre Slovensko znamenal hrdosť a dôkaz, že aj malá krajina môže vychovať svetového šampióna. Svetu priniesol novú energiu, atraktivitu a emócie, vďaka ktorým si cyklistiku obľúbili aj noví fanúšikovia. Svojou charizmou a odhodlaním inšpiroval milióny ľudí a zanechal nezmazateľnú stopu v histórii cyklistiky.

Fakty a názory v kontexte geopolitických scenárov

Podľa poľského jasnovidca Jackowského, ako je vidieť na mape, vznikne nárazníková zóna Východu. Niektorí geopolitickí analytici k tomu v najtvrdšej variante pridávajú aj Bulharsko, Maďarsko a Srbsko. ČR je spomenutá málokedy. O Prahu sa ešte pravdepodobne povedie boj na konceptuálnej úrovni moci. Treba upozorniť, že podobné mapy sú scenáre, a nie existujúce plány. Podľa JUDr. Harabina Slovensko spadne do rubľovej zóny a vrátime sa k slovenskej korune. Ruská federácia, ako štát pokračovateľ ZSSR, písomne uznala a zmluvne sa zaviazala rešpektovať územnú celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc Slovenskej republiky ako nástupníckeho štátu ČSFR. Takúto bilaterálnu zmluvnú garanciu zo strany štátu pokračovateľa ZSSR Slovenská republika od iného štátu nemá. Netreba zabúdať, že Rusi boli v dejinách dvakrát spojení s oslobodením územia Slovenska – najprv ruské vojská v období napoleonských vojen a neskôr sovietske vojská pri oslobodzovaní Slovenska od nacistického Nemecka. V rámci zákona univerza – duality – by dávalo logiku, aby existoval svet Eurázie vrátane východného bloku Európy a svet euroatlantický. Tak môže vo svete vzniknúť rovnováha síl.

Svojich synov nepošleme

Svojich synov do vojny nedáme,
za cudzie záujmy ich neobetujeme.
Nech mocní páni hľadajú mier,
nie hroby mladých pre cudzí smer.

Washingtonu, Bruselu, Londýnu znie náš hlas,
naše deti do vojny nepošleme zas.
Chceme ich doma, nech žijú svoj sen,
nie cudziu vojnu, nie krvavý deň.

Washington nech si svoje háji,
Brusel nech si svoje cesty stráži,
Londýn nech svoje plány uváži,
Bratislava nech mier a pokoj ustráži.

My nechceme hroby ani slzy,
ani mená vyryté do kameňa.
Chceme rána plné detského smiechu,
nie synov posielať do vojnového hriechu.

Vojna alebo mier

Na 2 🫵🫵 sa už po ruských voľbách nebude dať sedieť.
Vyber si: Vojna 👍 alebo Mier ❤️

Článok 5 NATO

Článok 5 nehovorí, že členská krajina musí automaticky poslať vojakov alebo poskytnúť konkrétnu formu vojenskej pomoci. Zaväzuje ju pomôcť napadnutému spojencovi, pričom samotná krajina určuje, aké opatrenie považuje za potrebné a v akom rozsahu. Samotný text Článku 5 totiž hovorí, že každý spojenec poskytne napadnutému štátu pomoc tým, že podnikne „such action as it deems necessary", teda také opatrenia, aké sám považuje za potrebné, v súlade s cieľom obnoviť a udržať bezpečnosť severoatlantického priestoru.

Strčte sa do zadku, my chceme mier

Slovenská republika vstúpila do NATO 29. marca 2004. Bez referenda. Občanov – majiteľov Slovenskej republiky – sa nikto nepýtal. Keďže majiteľ má posledné slovo, tak majitelia hovoria: strčte sa do zadku, my chceme žiť v mieri a byť neutrálni. Nikto normálny nepôjde do vojny bojovať za washingtonské, bruselské a londýnske záujmy ľudí, ktorí nás a východný blok bez mihnutia oka obetujú a už vôbec nepôjdu bojovať proti krajine, ktorá nás 2× oslobodila od Napoleona/Hitlera. Eduard Chmelár: „Venovať pozornosť Mikulášovi Dzurindovi by niekto mohol označiť za stratu času, ja však považujem za veľmi užitočné pripomenúť najmä mladej generácii, ktorá si myslí, že všetko zlo sveta sa narodilo s Putinom a Ficom a ktorá v čase, keď tento atlét smutnej postavy ničil Slovensko, ešte ťahala káčera – že ide o jedného z najväčších nepotrestaných zločincov našej novodobej histórie."

Návrat k silným národným štátom je najlepšou budúcnosťou

Európa nikdy nebola homogénnym celkom, ale vyvinula sa na pestrý kontinent národných štátov. V novom multipolárnom svete je rozpad EÚ a návrat k silným národným štátom najlepšou budúcnosťou. Minimálne v strednej Európe. Západná, pôvodná Európa končí – alebo si to bude musieť vybojovať späť.

EÚ nie je naša vlasť. Našou vlasťou je Slovensko

Európska únia nie je štát, ale politické a hospodárske zoskupenie 27 krajín. Slovensko je samostatná a suverénna republika s vlastnou históriou, kultúrou, jazykom a národnou identitou. EÚ môže byť priestorom spolupráce, no nesmie sa stať náhradou za našu vlasť ani dôvodom, aby sme zabúdali na svoje korene. Sme národom strednej Európy a máme právo chrániť svoje záujmy, svoju suverenitu a rozhodovať o vlastnej budúcnosti. Nie Brusel, ale Slovensko je náš domov. Naša vlasť nie je EÚ. A keď sa EÚ jedného dňa rozpadne, Slovensko tu bude naďalej – so svojou históriou, kultúrou, identitou a národom, ktorý si bude sám rozhodovať o svojej budúcnosti. Naša vlasť je Slovensko!

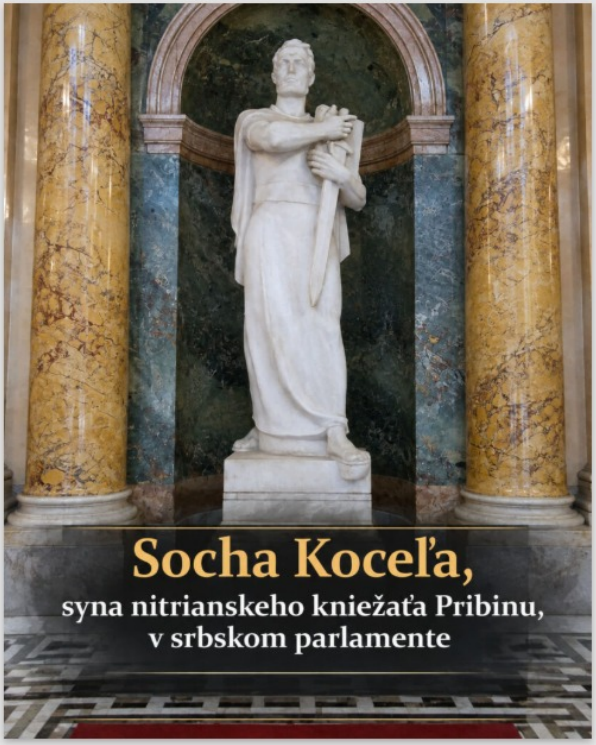

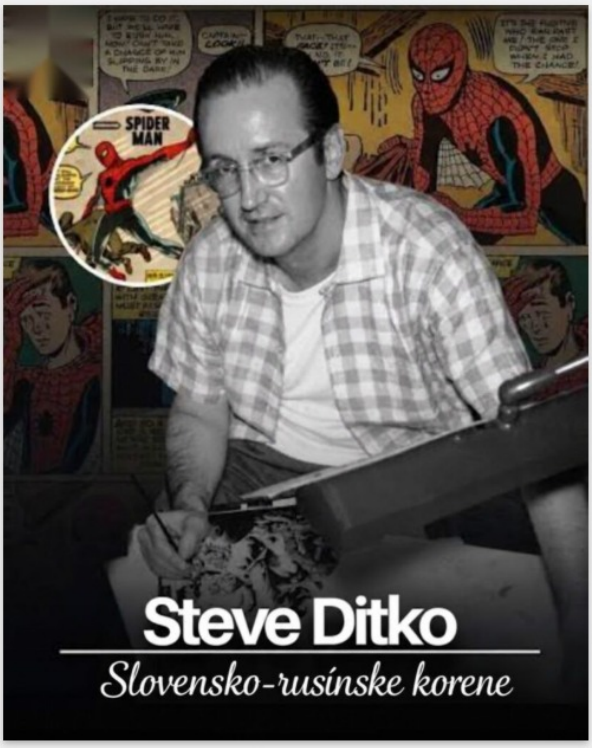
Slovenská krása v Srbsku

Slováci v Srbsku sú neodmysliteľnou súčasťou našej slovenskej rodiny. Kultúrne centrum Kysáč vydalo v r. 2018 výnimočnú knihu Slovenská krása, ktorej autormi sú Pavol Surový a Branislav Kokavec z Kysáča. Dávnejšie zrodený nápad, ktorý sa len tak hmlisto objavoval v mysliach viacerých generácií tunajších Slovákov, sa napokon zrealizoval, aby sa do popredia dostala a predstavila špecifická krása desaťročiami žiarlivo strážených a opatrne uchovávaných starých a tradičných slovenských odevov. V Srbsku žije podľa údajov z roku 2022 približne 41 730 Slovákov. Najväčší rozmach tradičného ľudového odevu Slovákov v tejto krajine bol v rokoch 1870 až 1940. Jeho štýl ovplyvňoval nielen slovenský pôvod, ale aj vplyv iných národov vo Vojvodine.

Socha Koceľa, syna nitrianskeho kniežaťa Pribinu, v srbskom parlamente

Zaujímavou pripomienkou našich dávnych dejín je socha kniežaťa Koceľa, syna nitrianskeho kniežaťa Pribinu, ktorá stojí vo vnútri budovy srbského parlamentu v Belehrade. Koceľ vládol v Blatenskom kniežatstve, ktorého centrum sa spája s Blatnohradom, dnešným Zalavárom v Maďarsku, a jeho život je spätý aj s pôsobením Cyrila a Metoda. Je až pozoruhodné, že syn nitrianskeho kniežaťa Pribinu a osobnosť spätá s dejinami Svätoplukovej ríše má svoje miesto v srbskom parlamente, zatiaľ čo my sami na odkaz týchto veľkých postáv našich dejín neraz zabúdame.

Slovensko-rusínske korene tvorcu Spider-Mana

Americký komiksový umelec Steve Ditko, spoluautor Spider-Mana a Doctora Strangea, mal podľa genealogického výskumu karpatsko-rusínske korene späté s územím dnešného Slovenska. Narodil sa v roku 1927 v Pensylvánii a jeho rodičia boli deťmi prisťahovalcov. Výskum uvádza rodinné väzby na Šariš, vrátane Nižného Tvarožca, a na historickú oblasť Lemkovyny. Ditko sa okrem Spider-Mana a Doctora Strangea podieľal aj na výtvarnom vývoji ikonického červeno-zlatého dizajnu Iron Mana. Jeho príbeh pripomína, že slovenské a rusínske korene nájdeme aj medzi tvorcami svetoznámej americkej popkultúry.

30 000 ľudí v Bratislave za život – 20.9.2026

Za Slovensko. Za Slovákov. Za náš rod. Za národ drahý. 30 000 ľudí v Bratislave za život – 20.9.2026

Odkáže všetkým tulákom, táto zem patrí Slovákom!

Neutralita

NATO verzus Rusko: Kde sa dvaja bijú, nech tretí zvíťazí. Ozbrojená vojenská neutralita Slovenska. To je koncept, ktorý by Slovensku svedčal. To by bola jeho pravá tvár!

Chráňme si mier, rodil sa ťažko!

„CHRÁŇME SI MIER, RODIL SA ŤAŽKO!“ Bolo to ťažké, veľmi ťažké, ale stálo to zato. Teraz, je rad na Vás!” je silný odkaz, ktorý povedal priamy účastník Slovenského národného povstania (SNP) a vojnový veterán, kapitán v. v. Vladimír Strmeň.

Podarila sa veľká vec – nielen na politickej, ale aj na duchovnej úrovni

Slovenská republika sa rozhodla postaviť proti novej európskej deregulácii GMO a podala žalobu na Súdny dvor Európskej únie. Vláda Roberta Fica tým naplnila svoj sľub postaviť sa proti tejto deregulácii a chrániť záujmy Slovenska. Je to krok malej krajiny, ktorá sa rozhodla brániť svoje právo chrániť pôdu, prírodu, poľnohospodárov, spotrebiteľov a potraviny, ktoré sa dostávajú na naše stoly. Nové pravidlá prinášajú zásadnú zmenu v prístupe k novým genomickým technikám a časť geneticky upravených rastlín vyraďujú spod doterajšieho GMO režimu. Jedným z dôsledkov môže byť aj to, že pri potravinách z rastlín NGT-1 nebude povinné označenie GMO – spotrebiteľ tak nemusí z obalu zistiť, že potravina pochádza z geneticky upravenej rastliny. Nejde však iba o označovanie, ale o širšiu zmenu pravidiel pre hodnotenie, kontrolu, vysledovateľnosť a povoľovanie týchto produktov. V čase, keď proti sebe stoja záujmy veľkých ekonomických hráčov a ochrana prirodzeného sveta, môže byť tento krok vnímaný aj ako zápas o hodnoty, zodpovednosť a právo rozhodovať o budúcnosti vlastnej krajiny. Slovensko tak vyslalo jasný signál: nie všetko, čo je možné technicky a ekonomicky presadiť, musí byť automaticky prijaté.

Bratia Moravania

Keby si bratia Moravania založili vlastný štát, bol by to návrat k vlastnej zvrchovanosti a k právu rozhodovať o svojej budúcnosti. Moravský národ má svoje hlboké historické korene, vlastnú kultúru, tradície a identitu, ktoré si zaslúžia úctu a ochranu. Slovenská republika oficiálne eviduje Moravanov ako moravskú národnostnú menšinu a umožňuje jej zastúpenie v poradných orgánoch vlády pre národnostné menšiny. V Českej republike je moravská národnosť takisto štatisticky evidovaná, no Moravania nemajú rovnaké samostatné inštitucionálne zastúpenie v systéme národnostných menšín. Právo národa na sebaurčenie znamená, že ľudia majú mať možnosť slobodne vyjadriť svoju identitu a rozhodovať o svojej politickej budúcnosti. Ak by sa Moravania niekedy rozhodli usilovať o vlastnú zvrchovanosť, išlo by o zásadnú otázku ich politického a národného smerovania. Bratia Moravania, nezabúdajte na svoje korene, na svoju zem a na svoje meno. Morava nie je iba územie na mape – je to domov, história, kultúra a identita ľudí, ktorí ju po generácie tvoria. Nech má každý Moravan právo hrdo povedať, kým je, a slobodne hovoriť o budúcnosti svojej zeme. Predsa len nie je len Czechia a Česko, ale aj hrdá Morava. Nech žije Morava!

Od duše k Duchu: Slovensko potrebuje svoju veľkú myšlienku

Tu je celý pes zakopaný: Slovensko ako národ nemá jasne zadefinovanú svoju identitu, nemá svoju slovenskú štátnu doktrínu, svoju slovenskú veľkú myšlienku, slovenskú koncepciu a víziu. Neuprednostňuje a nebuduje svoje slovenské rodné duchovno, neustále prijíma a uprednostňuje cudzie, cudzie, cudzie. Štátny aparát je raz vopchaný v zadku Moskvy, inokedy Budapešti, Prahe, Viedni či Bruselu. Cudzie myšlienky sú mu často bližšie ako vlastné. Mladí sú z toho zmätení a prvé, čo ich napadne, je odísť do zahraničia. Kto sme, čo sme, kam kráčame? To si treba zadefinovať a postúpiť z úrovne duše na úroveň Ducha. Máme najkrajší a najduchovnejší jazyk na svete, máme vlastný štát a v mnohých oblastiach sme vzhľadom na svoju rozlohu svetovou krajinou. Zjednotiť nás však môže len veľká slovenská myšlienka na úrovni mravnosti Ducha. To je náš dlh voči Štúrovcom. Dobre si to uvedomte, lebo kráčame do obdobia, keď zhnité odpadne a zdravé zostane a „Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia so silami svojich nových generácií."

Slovenské opálové bane – svetový unikát ukrytý pod zemou

Slovenské opálové bane boli až do objavenia nálezísk v Austrálii v 19. storočí jediným známym a otvoreným ložiskom drahého opálu na svete. Ich vzácne opály zdobili aj šperky cisárovnej Jozefíny, manželky Napoleona Bonaparta, či britskej kráľovnej Viktórie. Práve odtiaľ pochádza aj slávny opál Harlekýn, nájdený v roku 1775, ktorý váži úctyhodných 594 gramov. Podzemný labyrint baní tvorí viac ako 35 kilometrov chodieb na 17 poschodiach, pričom návštevníkom je sprístupnená približne 1,2-kilometrová trasa. Počas prehliadky môžete objaviť fascinujúcu banícku históriu, pričom vás bude sprevádzať celoročná teplota okolo 6 °C. Bane sú zároveň významným zimoviskom tisícok netopierov až 16 druhov. Okrem klasických prehliadok ponúkajú aj dobrodružné zážitky, vďaka ktorým môžete nahliadnuť do tajomstiev tohto jedinečného podzemného sveta.

Divadelné tandemové riadenie – dve krídla jedného vtáka

Či už sa jednalo o vstup do EÚ, prijatie eura alebo vstup do NATO (napr. v roku 2003 Robert Fico ako opozičný politik pomohol Mikulášovi Dzurindovi urýchlene schváliť v parlamente členstvo v Severoatlantickej aliancii), Fico vo všetkom Dzurindu podporil. Varujeme, že sa jedná o divadelné tandemové riadenie tzv. opozície a koalície, kde sa dvaja naoko bijú, ale porazená je tretia strana – v tomto prípade slovenský ľud a Slovenská republika. Sú to dve krídla jedného vtáka (o akú hlavu na nadnárodnej úrovni ide, dosaďte si sami). Autentický citát Roberta Fica o Mikulášovi Dzurindovi to len potvrdzuje: „Preukázateľne minimálne v zahraničnej politike je tu súlad v základných názoroch na smerovanie Slovenskej republiky, prijímal rozhodnutia, s ktorými som sa ja nikdy nestotožnil, ale ľudsky opakujem, že je to človek, ktorý profesionálne politiku vedel robiť – hodnotovo podľa jeho predstáv – ale určite ju vedel robiť," dodal Fico. Výsledkom je zadlžený, nesebestačný štát a kolónia Západu. Každý novorodenec má na Slovensku dlh už skoro 17 000 €. Je ťažko predstaviteľné, že dlh splatíme. Naopak, takáto politika (a história nám to ukazuje) vedie do veľkej hospodárskej krízy, v ktorej budú ľudia ožobráčení, alebo do vojny. Tu musia vyrásť proslovenskí vlastenci, a nie Judáši, ktorí zapredajú vlastný národ za judášsky groš. Tu musia vyrásť vlastenci, ktorí budú mať Slovensko na prvom mieste a prinesú ľudu slovenské myšlienky a slovenské činy na mravnej úrovni Ducha a nezatiahnu nás do vojen a dlhov.

Všetky oči národovcov sa pozerajú „tam zhora" na vrahov slovenskej koruny

Zavraždenie slovenskej koruny sa začalo pred vstupom do EÚ. V roku 2004 pôsobila na Slovensku druhá vláda Mikuláša Dzurindu, ktorá bola pri moci od 16. októbra 2002 do 4. júla 2006. Vládu tvorila koalícia strán SDKÚ, SMK, KDH a ANO. V tomto období sa Slovensko pripravovalo na vstup do Európskej únie, čo bolo jednou z hlavných priorít vlády. Vláda SR v roku 2009 bola prvou vládou Roberta Fica, ktorá vznikla po parlamentných voľbách v roku 2006 a trvala do roku 2010. Vláda prijala euro na Slovensku dňa 1. januára 2009, keď sa stalo zákonným platidlom a nahradilo slovenskú korunu. Slovenská koruna prestala byť zákonným platidlom po zavedení eura, ale hotovostné platby v korunách boli možné do 17. januára 2009. Vďaka slovenským politickým eurohujerom zomrela slovenská koruna veľmi mladá. S láskou spomíname. 8. 2. 1993 – 31. 12. 2008.

Slovenská koruna ešte v plnej kondícii zomrela príliš mladá

Slovenská koruna ešte v plnej kondícii zomrela príliš mladá vďaka slovenským politickým eurohujerom Dzurina 💛 Fico. S láskou na ňu spomíname a varujeme pred tandemovým riadením tzv. opozície a koalície, kde sa dvaja naoko bijú, ale porazená je tretia strana – v tomto prípade slovenský ľud a Slovenská republika. Tu musia vyrásť proslovenskí vlastenci, a nie Judáši, ktorí zapredajú vlastný národ za judášsky groš.

Meníme menu, nie cenu – sľub, ktorý mal upokojiť Slovákov

Boli časy, keď sme mali našu krásnu slovenskú korunu, ktorá mala ešte hodnotu. Avšak pre vidinu € sme si nechali zničiť úplne všetko, a hlavne sebestačnosť. Do histórie treba zaznamenať, že tento proces prechodu na € začal Dzurinda a dokončil Fico 💛. Oklamali ľud, že „meníme menu, nie cenu". Slogan „Meníme menu, nie cenu" bol oficiálnou informačnou kampaňou slovenských úradov z rokov 2008/2009, ktorou vláda a obchodníci upokojovali verejnosť pred zavedením eura na Slovensku 1. januára 2009.

Štát, ktorý nemá vlastnú národnú menu a menovú politiku, nie je štát, ale kolónia

Slovenská koruna krytá zlatom a vodou – vízia meny 21. storočia

Predstavme si slovenskú korunu, ktorej stabilita by bola založená na kombinácii reálnych finančných rezerv, strategického prírodného bohatstva a výkonu domácej ekonomiky. Jedným z pilierov by bolo fyzické zlato, ktoré má dlhú históriu ako uchovávateľ hodnoty a ktorého množstvo nemožno vytvoriť jednoduchým rozhodnutím štátu. Druhým pilierom by bola voda – nie ako priame platidlo, ale ako strategické národné aktívum, ktorého význam môže v 21. storočí výrazne narastať. Voda je základom života a zároveň vstupom do poľnohospodárstva, potravinárstva, priemyslu, energetiky a fungovania miest, preto môže byť jej dlhodobá dostupnosť významným ekonomickým faktorom. Preto by sa dalo hovoriť o vode ako o „zltom zlate 21. storočia“ – nie preto, že má rovnaké vlastnosti ako zlato, ale preto, že jej strategický význam môže byť pre budúce hospodárstvo mimoriadny. Do systému by sa však započítavali iba vedecky merateľné a dlhodobo udržateľné vodné zdroje, pričom ochrana vody by mala prednosť pred jej finančným oceňovaním. Tretím pilierom by bola samotná slovenská ekonomika – jej produktivita, priemysel, export, energetika, technológie, infraštruktúra a schopnosť vytvárať reálnu hodnotu. Výsledkom by nebol klasický zlatý štandard, ale moderný systém menovej stability opretý o viacero druhov národného bohatstva. Zlato by poskytovalo fyzickú a medzinárodne uznávanú rezervnú hodnotu, voda by predstavovala strategický prírodný kapitál a ekonomika by vytvárala príjem potrebný na fungovanie štátu a spoločnosti. Dôležitou zásadou by bolo, že štát nemôže automaticky vytvoriť nové peniaze iba preto, že má prírodné zdroje; množstvo peňazí by muselo podliehať jasným pravidlám menovej a fiškálnej disciplíny. Každoročný nezávislý audit by mohol zverejňovať stav zlatých rezerv, vývoj vodných zdrojov, menovú zásobu, verejný dlh a ďalšie rozhodujúce ekonomické ukazovatele. Občan by tak získal transparentný obraz o tom, koľko peňazí v ekonomike existuje a aké reálne aktíva a ekonomická produkcia stoja za stabilitou meny. Takýto systém by zároveň vytváral ekonomický dôvod chrániť vodné zdroje, pretože dlhodobé poškodzovanie strategického prírodného kapitálu by znamenalo oslabovanie jednej z opôr národného bohatstva. Cieľom by však nebolo vodu privatizovať ani z nej vytvárať jednoduchú finančnú komoditu, ale zabezpečiť, aby bola jej hodnota, dostupnosť a ochrana súčasťou dlhodobej hospodárskej stratégie. Myšlienka by teda nestála na tvrdení, že „jedna koruna sa rovná určitému množstvu vody“, ale na princípe, že zdravé prírodné zdroje, finančné rezervy a produktívna ekonomika spoločne posilňujú ekonomickú základňu štátu. Takáto koruna by preto nebola návratom do minulosti, ale pokusom vytvoriť prírodno-komoditný koncept meny prispôsobený podmienkam 21. storočia. Zlato by predstavovalo dlhodobú rezervu, voda strategický kapitál budúcnosti a produktívna ekonomika schopnosť krajiny vytvárať skutočné bohatstvo. Pointou by nebolo sľúbiť občanom „peniaze zadarmo“, ale vytvoriť systém, v ktorom je menová stabilita spojená s disciplínou, transparentnosťou a ochranou skutočných hodnôt. Ak bolo zlato symbolom bohatstva minulých storočí, potom voda môže byť jedným zo symbolov strategického bohatstva 21. storočia – a slovenská koruna by mohla byť postavená na myšlienke, že hodnotu krajiny tvoria jej rezervy, prírodné bohatstvo a predovšetkým práca jej ľudí.

Slovensko vs. Srbsko

Slovensko a Srbsko sú si v mnohých oblastiach bližšie, než by sa mohlo zdať, no Srbsko má v niektorých ukazovateľoch výrazne nižšie náklady, vysokú potravinovú sebestačnosť a vlastnú štátnu a menovú politiku. Verejný dlh Srbska je približne 44 % HDP, zatiaľ čo Slovensko približne 61 % HDP, a potravinová sebestačnosť Srbska je nad 100 %, pričom analýza založená na údajoch FAOSTAT uvádza priemer 132,2 % za obdobie 2006–2019. Potraviny sú v Srbsku často lacnejšie. Lacnejšie sú najmä mimo veľkých miest aj nehnuteľnosti. Priemerná čistá mzda je pritom v Srbsku len približne o 200–250 € nižšia než na Slovensku. Srbsko má početnejšiu a lepšie vybavenú armádu aj v prepočte na počet obyvateľov, vrátane rozsiahlych dronových kapacít a modernej protivzdušnej obrany. Srbsko sa môže skutočne považovať za štát. Srbsko je neutrálne a mimo NATO a EÚ, používa vlastnú menu – srbský dinár – a vedie samostatnú zahraničnú, hospodársku a menovú politiku. Srbsko má zároveň plnú kontrolu nad svojimi štátnymi hranicami, vykonáva ich kontrolu a samo rozhoduje o vstupe a výstupe osôb a tovaru, keďže nie je členom EÚ ani schengenského priestoru. Aj demograficky vychádza Srbsko v roku 2025 priaznivejšie. V Srbsku sa narodilo 59 483 detí, zatiaľ čo na Slovensku približne 42 000, pričom hrubá miera pôrodnosti dosiahla v Srbsku 9,1 ‰ oproti 7,76 ‰ na Slovensku. Po prepočte na počet obyvateľov bola teda pôrodnosť v Srbsku približne o 17 % vyššia než na Slovensku. Výhodou Srbska sú aj dobré energetické vzťahy s Ruskom – ruský plyn mu dlhodobo zabezpečujú za výhodných podmienok, čo pomáha udržiavať nižšie ceny energií pre domácnosti aj priemysel. Nemôžeme sa potom čudovať, že sa v médiách objavujú informácie o presune výroby zo Slovenska do Srbska. Aktuálnym príkladom je Bosch, ktorý plánuje do konca marca 2027 ukončiť výrobu v Bernolákove a repasovanie alternátorov presunúť do svojho závodu v Pećinci v Srbsku. Dôvodom sú podľa spoločnosti rastúce konkurenčné a cenové tlaky, potreba vyššej nákladovej efektivity a využitie existujúcej infraštruktúry v Srbsku. V Bernolákove pritom pracuje 148 ľudí.

Slovensko je Šípová Ruženka, ktorá spí

RNDr. Emil Páleš, CSc.: „Slovensko je Šípová Ruženka, ktorá spí. Ale možno aj preto, že intelektuáli mu prednášajú odkiaľsi prevzaté mŕtve teórie, ktoré mu nič nehovoria. Západné národy rozvinuli poznanie vonkajšej prírody, ktoré v podobe techniky zmenilo svet. Som presvedčený, že Slovania majú teraz rozvinúť vedu o duši, ktorej plodom bude psychologická, spoločenská a MRAVNÁ REVOLÚCIA. Začať to musia západní Slovania. Prepracujú svoje citové vnuknutia, čím sa premenia na nový druh imaginatívneho poznania – slovanské oko srdca. Svet kráča v ústrety bodu, kde bude jeho osud závisieť od takého poznania a nikde inde nie sú preň dané lepšie predpoklady ako tu.“

Čechoslovakizmus: ideológia, ktorá popierala slovenskú svojbytnosť. Nikdy viac Česko-Slovensko!

Čechoslovakizmus je protislovenská, pragocentrická ideológia s mentalitou kolonializmu, v rámci ktorej česká politická elita vnímala Slovensko ako kolóniu a svoj prívesok. Je to umelá myšlienka spoločného národa, ktorý v skutočnosti nikdy neexistoval. Bol to kalkul, ktorým sa predovšetkým Česi chceli zachrániť pred omnoho početnejšou nemeckou menšinou v Čechách, než akú predstavovala maďarská menšina na Slovensku. Česi nie sú naši genetickí bratia. Majú inú mentalitu a inú históriu. Preto im nedovoľme snívať ich sen o veľkom českom kráľovstve a nezraďme duchovný odkaz národovcov, ako bol Štúr a ďalší, ktorí boli za svoju slovenskosť prenasledovaní, väznení a zabíjaní. Nikdy viac Česko-Slovensko! Radšej podporte vznik moravského štátu a zatlčme navždy klinec do rakvy čechoslovakistom – duchovným vlastizradcom slovenského národa. Slovensko vždy na prvom mieste. Nie Česko. Nech žije Slovenská republika!

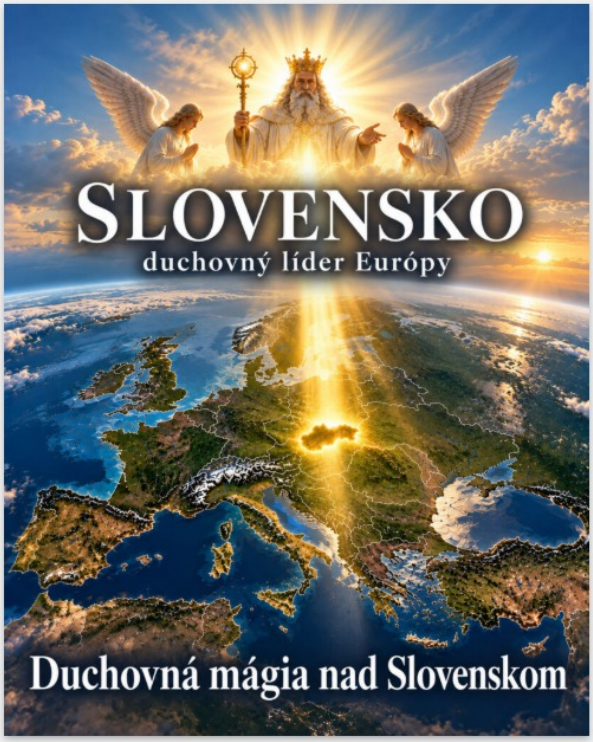
Slovenská republika vo vesmíre spolu s prvým Slovákom

Ivan Bella sa 20. februára 1999 stal prvým Slovákom vo vesmíre, keď odštartoval z kozmodrómu Bajkonur na palube ruskej kozmickej lode Sojuz TM-29 smerom k orbitálnej stanici Mir. Na uskutočnení historickej misie mala významnú úlohu Ruská federácia, ktorá Slovenskej republike umožnila účasť na ruskom vesmírnom programe a zabezpečila štart, kozmickú loď aj pobyt na stanici Mir. Veliteľom lode bol ruský kozmonaut Viktor Afanasiev, palubným inžinierom francúzsky astronaut Jean-Pierre Haigneré a Ivan Bella pôsobil ako kozmonaut-výskumník. Celý let v hodnote približne 20 miliónov dolárov bol financovaný v rámci deblokácie ruského štátneho dlhu voči Slovenskej republike, takže za misiu nebolo potrebné platiť priamo v hotovosti. Bella počas takmer ôsmich dní plnil vedecký program Štefánik a 28. februára 1999 sa úspešne vrátil na Zem, čím sa Slovenská republika zapísala do histórie pilotovaných vesmírnych letov.

Totalitný inštitút Európskej únie musí padnúť! A čo Slovensko?

Holandská právnička Eva Vlaardingerbroek na medzinárodnej konferencii CPAC v Budapešti povedala pravdu o riadenej výmene obyvateľov Európy. „Pôvodné biele kresťanské obyvateľstvo Európy je zrýchleným tempom nahradzované. Ak to rýchlo nezmeníme, príde koniec našej európskej kresťanskej civilizácie. Elity nám vyhlásili vojnu a teraz je načase, aby sme si obliekli Božiu výzbroj, bojovali a zvíťazili. Totalitný inštitút Európskej únie musí padnúť!“ A čo Slovensko? Duchovnému lídrovi Európy – Slovensku – pri rozpade EÚ pomôže mágia Ducha, ideálne v kolektívnom poňatí: predstaviť si a naprojektovať si zapnutie zdravého rozumu, pudu sebazáchovy a návratu k sebestačnosti, a to minimálne na úroveň roku 1993 (vyše 80 % sebestačnosť SR), keďže SR je vidiecka krajina. Ďalej vlastná slovenská mena, vlastná menová politika, kontrola štátnych hraníc a ozbrojená neutralita garantovaná novými svetovými veľmocami v rámci multipolárneho sveta.

Duchovná mágia nad Slovenskom

Duchovnému lídrovi Európy – Slovensku – pri rozpade EÚ pomôže mágia Ducha, ideálne v kolektívnom poňatí: predstaviť si a naprojektovať si zapnutie zdravého rozumu, pudu sebazáchovy a návratu k sebestačnosti, a to minimálne na úroveň roku 1993 (vyše 80 % sebestačnosť SR), keďže SR je vidiecka krajina. Ďalej vlastná slovenská mena, vlastná menová politika, kontrola štátnych hraníc a ozbrojená neutralita garantovaná novými svetovými veľmocami v rámci multipolárneho sveta.

Duchovný líder SR v Európe – Slovensko

– V Ústave SR je zakotvená ochrana manželstva
– V Ústave SR je zakotvené, že existujú iba dve pohlavia
– V Ústave SR je zakotvené právo na hotovosť
– SR je jedinou krajinou Európy, v ktorej sa oficiálne nenachádza ani jedna mešita
– SR je jediným štátom EÚ, ktorý si pravidelne v Moskve uctieva vojakov, ktorí padli za naše oslobodenie
– Na území SR sa nachádza prvý a jediný pamätník holokaustu Slovanov na svete
– Slovensko najmenej podlieha rusofóbii a neonacizmu v EÚ
– SR je častým blokátorom sankcií voči Ruskej federácii – sankcií, ktoré vohnali Rusko do náručia Číny a skupiny BRICS. Posilňuje ich to, zatiaľ čo EÚ sa jej to vracia ako bumerang a EÚ sa rozkladá
– SR sa rozhodla postaviť voči potravinovým gigantom a proti novej európskej deregulácii GMO a podala žalobu na Súdny dvor Európskej únie. Nové pravidlá prinášajú zásadnú zmenu a jedným z dôsledkov môže byť aj to, že pri potravinách z rastlín NGT-1 nebude povinné označenie GMO

Slovensko – duchovný líder Európy

– V Ústave SR je zakotvená ochrana manželstva
– V Ústave SR je zakotvené, že existujú iba dve pohlavia
– V Ústave SR je zakotvené právo na hotovosť
– SR je jedinou krajinou Európy, v ktorej sa oficiálne nenachádza ani jedna mešita
– SR je jediným štátom EÚ, ktorý si pravidelne v Moskve uctieva vojakov, ktorí padli za naše oslobodenie
– Na území SR sa nachádza prvý a jediný pamätník holokaustu Slovanov na svete
– Slovensko najmenej podlieha rusofóbii a neonacizmu v EÚ
– SR je častým blokátorom sankcií voči Ruskej federácii – sankcií, ktoré vohnali Rusko do náručia Číny a skupiny BRICS. Posilňuje ich to, zatiaľ čo EÚ sa jej to vracia ako bumerang a EÚ sa rozkladá
– SR sa rozhodla postaviť voči potravinovým gigantom a proti novej európskej deregulácii GMO a podala žalobu na Súdny dvor Európskej únie. Nové pravidlá prinášajú zásadnú zmenu a jedným z dôsledkov môže byť aj to, že pri potravinách z rastlín NGT-1 nebude povinné označenie GMO

Duchovný líder SR v Európe sa však musí pripraviť a chrániť v novom svetovom poriadku:

– Ochrana a kontrola štátnych hraníc
– Návrat k potravinovej sebestačnosti minimálne do roku 1993
– Vlastná menová politika, vlastná mena a ozbrojená neutralita garantovaná novými svetovými veľmocami v rámci multipolárneho sveta

Vojna alebo mier

❤️ Mier
👍 Vojna

Môže nám byť srdečne jedno, čo si o nás myslia iné štáty a národy a ako dopadnú. V tejto chvíli nás zaujíma iba slovenský národ a iba národnoštátne slovenské záujmy v podobe mieru, neutrality a toho, aby sme nezomierali vo vojnách za cudzie záujmy. Najviac pre Slovensko urobíme, keď budeme sami sebou. Najviac pre Ducha urobíme, keď Slovensko bude samo sebou. Všetko falošné a neživotaschopné odpadne, ale my tu budeme aj naďalej ❤️🕊️🇸🇰

Štefan Harabin: „Existenciu Slovenskej republiky môže zachrániť len neutralita.“

Ľahostajnosť je potravou zla: Keď národ mlčí, zlo koná

Na Slovensku sa na voľbách zvyčajne nezúčastňuje približne 1,2 až 1,8 milióna oprávnených voličov, v závislosti od typu volieb a celkovej volebnej účasti. Nepovažujú za svoju morálnu povinnosť vyjadriť svoj názor a prevziať zodpovednosť za smerovanie vlastnej krajiny. Ľahostajnosť je jednou z najhorších ľudských vlastností. Vedie ku konceptuálnej negramotnosti, vytvára priestor na manipuláciu a prispieva k vojnám a utrpeniu. Zlo si však nemôže v rámci univerza robiť, čo chce. Aj preto vopred odhaľuje svoje zámery a naznačuje, čo chce a čo bude robiť. Potrebuje súhlas ľudí, pričom mu stačí aj ich mlčanie a tichý súhlas, ktorý sa prejavuje ľahostajnosťou. Služobníci zla vám to hovoria prostredníctvom symbolov, hovoria vám to otvorene, ukazujú vám to v programovacích filmoch. Doslova sa vám vysmievajú, no vám stačia chlieb a hry. Ľahostajnosťou voči vlastnému národu a štátu kŕmite zlo. A práve vaša pasivita mu umožňuje rásť.

„Felvidék“ a „Made in Hungaria“ v Trnave: Keď futbalové tribúny prekročia hranice športu a história Dolnej zeme sa vracia do diskusie

Maďarskí fanúšikovia sa 5. 10. 2026 na zápase s Ukrajinou rozhodli prepojiť šport s politikou a v Trnave sa prezentovali bannermi „Felvidék“ a „Made in Hungaria“. Keď je teda polícia Slovenskej republiky a samotná Slovenská republika impotentná, nech sa ako reakcia šíri tento obrázok, ktorý zachytáva pôvodných a skutočných budovateľov Dolnej zeme.

Západ už nemá čo ponúknuť: jeho budúcnosť slabne a s eurom pre nás neprichádza žiadna nová nádej

Na Západ vôbec nemá význam sa ohliadať, nebude tam nič pre nás. Západ síce nejako niekde prežije, ale už tam pre nás niet životnej sily, niet tam viac budúcnosti s eurom.

Ráž verzus Vallo

❤️ JUDr. Ing. Jozef Ráž 🇸🇰
👍 Vallo 🏳️‍🌈🇺🇦

Voliť progresivizmus je vlastizrada na duchovnej úrovni

Voliť progresivizmus je vlastizrada na duchovnej úrovni a rozbitie rodiny, národa a štátu. Dobre si to zapamätajte!

Slovensko má najdlhšie rodičovské voľno

Podľa najnovších údajov OECD môžu rodičia na Slovensku čerpať spolu až 192 týždňov plateného voľna na jedno dieťa. Pre porovnanie: Fínsko 177 týždňov, Maďarsko 171 týždňov, Južná Kórea 119 týždňov a Lotyšsko 105 týždňov. Slovenská republika sa tak v uvedenej oblasti stala absolútnym lídrom. Dĺžka plateného rodičovského voľna u nás predstavuje 34 týždňov materskej dovolenky, 28 týždňov otcovskej dovolenky a 130 týždňov zdieľaného rodičovského voľna, ktoré vo väčšine krajín tvorí najväčšiu časť celkového nároku. 1. január 2027 zároveň prinesie významnú zmenu v oblasti ekonomickej ochrany maloletých detí. Suma minimálneho výživného na dieťa sa zvýši zo súčasných približne 40 Eur na 134,80 Eur mesačne. Novela zákona o rodine tak od nového roka okrem iného prinesie dôležitú zmenu, ktorá pomôže najmä rodičom, ktorí vychovávajú deti sami a zároveň posilní ekonomickú ochranu maloletých.

Nie je izmus ako izmus

Nie je izmus ako izmus. Zatiaľ čo za social-IZMU panovala prirodzená úcta k rodine, štátu, národu a autoritám, za liberal-IZMU sa postupne vytráca úcta k rodine, štátu, národu i starším ľuďom, ktorí sú čoraz viac dehonestovaní a zosmiešňovaní.

Slovensko potrebuje diktátora!

Jožo Ráž šokoval: „Slovensko potrebuje diktátora!“ Spevák Elánu bez servítok odpálil bombu. Podľa neho je tu taký bordel, že to už nič iné ako silná ruka nevyrieši.

Polovica Slovákov chce diktátora?

Znie to provokatívne, ale čísla nie sú vymyslené. V prieskume GLOBSEC z roku 2022 súhlasilo 49 % Slovákov s tým, že krajine by prospel silný líder, ktorý sa nemusí trápiť parlamentom ani voľbami. Prieskum AKO v tom istom roku nameral až 58,4 % pri otázke o potrebe silného autoritárskeho lídra. Neznamená to doslova, že polovica Slovákov chce diktatúru. Znamená to však, že predstava silného autoritárskeho lídra má u nás pozoruhodne veľkú podporu. A to už nie je maličkosť. Časť verejnosti totiž spája demokratický systém s politickou nestabilitou, nekonečnými hádkami a neschopnosťou štátu prinášať rýchle riešenia. Silný líder potom môže pôsobiť ako odpoveď na frustráciu z fungovania demokracie.

Toxický blahobyt: Keď sa pohodlie stáva problémom

Slovensko sa za posledné desaťročia výrazne zmenilo. Máme viac možností, technológií, pohodlia a spotrebného tovaru než kedykoľvek predtým. No práve nadbytok pohodlia môže mať aj svoju odvrátenú stránku – toxický blahobyt. Keď máme všetko dostupné bez väčšej námahy, postupne môžeme strácať potrebu prekonávať prekážky, pracovať na sebe a znášať nepohodlie. Pohodlie sa tak môže meniť na pasivitu, závislosť od technológií a konzumný spôsob života. Namiesto otázky „Čo potrebujem?“ si často kladieme otázku „Čo ešte môžem mať?“. Tento spôsob života môže ovplyvňovať aj rodinu. Mladí ľudia čoraz častejšie odkladajú založenie rodiny a narodenie detí, pretože chcú najprv dokončiť školu, vybudovať kariéru, zabezpečiť si bývanie a užívať si určitú životnú úroveň. Výsledkom je nízka pôrodnosť a postupné starnutie slovenskej populácie. Toxický blahobyt preto nemusí znamenať, že máme „príliš veľa peňazí“. Ide skôr o stav, keď pohodlie začne nahrádzať zodpovednosť, konzumný spôsob života zmysluplné ciele a vyhýbanie sa námahe osobný rast. Blahobyt sám o sebe nie je problém – problém nastáva vtedy, keď sa z prostriedku na lepší život stane jeho hlavný zmysel. Na počesť Slovenskej socialistickej republiky, ktorá existovala od 1. 1. 1969 do 1. 3. 1990, si pripomeňme hodnoty rodiny, zodpovednosti, pracovitosti a spolupatričnosti. Nech je jej historická stopa pripomienkou, že budúcnosť spoločnosti stojí predovšetkým na ľuďoch a rodinách, ktoré ju tvoria.

Tak čo, deti moje, ako sa máte v takom Francúzsku, Anglicku či Belgicku, kde už pravidelne horia ulice?

Spomeňte si, že doma je najlepšie. Slováci, Gustáv vás volá späť.

Deti moje, dokedy chcete byť v Schengene?

Deti moje, dokedy chcete byť v Schengene? Jeden z pilierov štátu sú štátne hranice a ich kontrola, aby vás a vašu rodinu chránili a garantovali vám bezpečnosť. To ste takí pohodlní, aby ste si počkali pár desiatok minút na hranici? To ste takí naivní, po tom, čo sa deje na Západe, že budete ešte v bezpečí? Voľte politikov, ktorí myslia na Slovensko ako na štát – ako na celok – a sú aspoň ako-tak konceptuálne gramotní. Nevoľte krajinkárov, ktorí rozpustia Slovensko na mape Európy a urobia z neho región multikultúrnych jedincov. Slovenské hranice nie sú korzo, aby sa tu voľakto prechádzal!

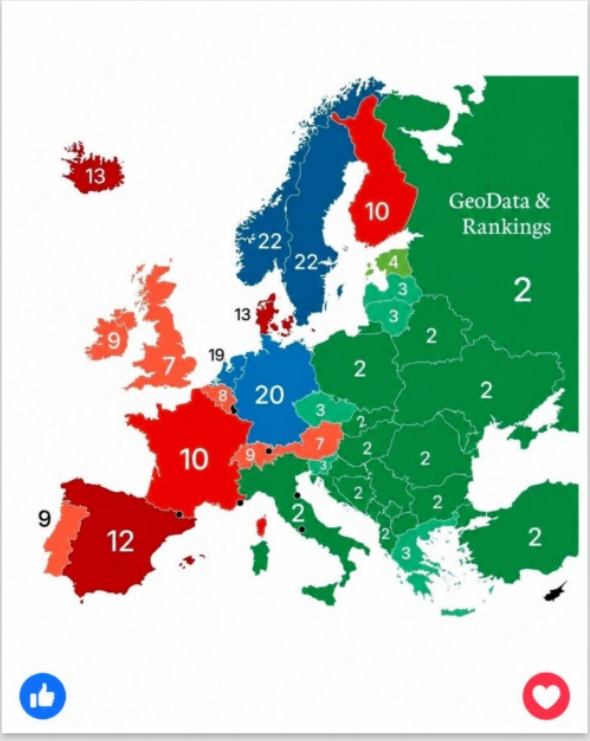
Od Ducha mieru v Košiciach k štátu mieru: Slovensko ako krajina neutrality

Medzinárodný maratón mieru (MMM) v Košiciach, známy aj ako Košický maratón, je najstarší maratón v Európe a tretí najstarší na svete. Jeho názov a tradícia v sebe nesú silné posolstvo – Duch mieru. Tento Duch by sa však mal naplno prejaviť nielen v uliciach Košíc počas maratónu, ale aj na úrovni celého štátu. Mohol by sa stať súčasťou našej národnej identity a dlhodobej vízie Slovenskej republiky. Aby sa ďalšie generácie Slovákov mohli hrdiť tým, že Slovenská republika je krajina, ktorá si zvolila mier, spoluprácu a neutralitu ako jednu zo svojich základných hodnôt – krajina, ktorá chce byť štátom mieru a neutrality, rešpektujúc pritom svoju históriu, suverenitu a právo na vlastnú cestu. Tak ako Košický maratón už desaťročia spája ľudí bez rozdielu národnosti, vierovyznania či pôvodu, aj Slovensko môže byť krajinou, ktorá bude svojím príkladom pripomínať, že mier nie je iba cieľom, ale aj cestou. Nech teda Duch mieru, ktorý je symbolicky spojený s najstarším maratónom v Európe, nájde svoje miesto aj v hodnotách a budúcnosti Slovenskej republiky.

Euroázijský a euroatlantický blok?

Mapa zobrazuje rozdelenie Európy na štáty zdravého rozumu, ktoré uznávajú len dve pohlavia, a na štáty, ktoré si myslia, že pohlaví je viac ako dve. Mala by byť aj Európa takto rozdelená – na euroázijský a euroatlantický blok?

❤️ Euroázijský blok
👍 Euroatlantický blok

Ako je to možné?

Ghančan Samuel Gidi prišiel na Slovensko (prvýkrát!) na začiatku roka 2022 a už v auguste 2025 získal slovenské občianstvo. Nenarodil sa na Slovensku, nemá ani jedného rodiča Slováka, neprišiel z vojnovej zóny ako vojnový utečenec a nie je to žiadny supertalent storočia. Slovenskí redaktori sa mu musia prispôsobovať a na území Slovenskej republiky s ním viesť rozhovory v angličtine! Hneď po získaní občianstva (rozdiel iba 19 dní) odišiel do Ameriky, čo znamená, že na Slovensku nežije. Ako je možné, že získal slovenské občianstvo? Využil iba systém? Ako je možné, že hrá za slovenskú futbalovú reprezentáciu do 21 rokov?

Podmienky Slovenskej republiky pre získania slovenského občianstva pre cudzinca:

1. Po 8 rokoch trvalého pobytu na Slovensku – štandardná cesta.
2. Cez manželstvo so slovenským občanom – pri splnení podmienok vrátane najmenej 5 rokov manželstva a spoločnej domácnosti na Slovensku.
3. Cez slovenských predkov – za určitých podmienok, ak rodič, starý rodič alebo prastarý rodič bol česko-slovenským občanom narodeným na Slovensku.
4. Po 10 rokoch nepretržitého pobytu na Slovensku – ak cudzinec žije na Slovensku nepretržite najmenej 10 rokov a v čase podania žiadosti už má udelený trvalý pobyt, môže požiadať o slovenské občianstvo aj vtedy, ak nemal trvalý pobyt počas celých 8 rokov.
5. Úspešné zloženie skúšky zo slovenského jazyka (slovom aj písmom) a preukázanie všeobecných znalostí o Slovenskej republike.

Anastasia Kuzminová: Čo predchádzalo získaniu slovenského občianstva?

Príbeh Anastasie Kuzminovej je príkladom zahraničnej športovkyne, ktorá najskôr preukázala nielen svoj talent, ale významné výsledky a až následne sa stala reprezentantkou Slovenskej republiky. Jej cesta od ruskej reprezentácie k slovenským olympijským úspechom otvára aj otázku, akú úlohu môže zohrávať športový prínos pri udeľovaní slovenského občianstva. Kuzminová dosahovala významné výsledky už v mládežníckych a juniorských kategóriách, keď reprezentovala Rusko. Na majstrovstvách sveta mládeže a juniorov v biatlone získala dve zlaté, štyri strieborné a jednu bronzovú medailu. Zlato vybojovala v štafetových pretekoch na 3 × 6 km v rokoch 2003 a 2005. Jej výsledky tak potvrdzovali športový potenciál ešte predtým, ako začala reprezentovať Slovensko. Anastasia Kuzminová neobjavila Slovensko zo dňa na deň ani náhodou. V roku 2007 sa vydala za Daniela Kuzmina, občana Slovenskej republiky, ktorý žije v Banskej Bystrici už od roku 1999. Jej spojenie so Slovenskom tak malo aj osobný a rodinný rozmer. V decembri 2008 získala slovenské občianstvo a následne začala reprezentovať Slovensko. Jej dovtedajšie športové výsledky zároveň predstavovali významný potenciál pre slovenský biatlon. Práve v tejto súvislosti je dôležitý § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky. Ten umožňuje udeliť občianstvo osobe, ktorá sa významne zaslúžila o prínos pre Slovenskú republiku v oblasti športu, alebo ak je udelenie občianstva z iného dôvodu v záujme Slovenskej republiky. Zákon teda umožňuje zohľadniť športový prínos a za stanovených podmienok upustiť od niektorých bežných požiadaviek na získanie občianstva. Po získaní slovenského občianstva sa Anastasia Kuzminová stala historicky najúspešnejšou slovenskou zimnou olympioničkou. Na zimných olympijských hrách vo Vancouveri v roku 2010 získala zlato v šprinte a striebro v stíhacích pretekoch. Ďalšie zlato vybojovala v Soči v roku 2014 a na olympiáde v Pjongčangu v roku 2018 získala zlato a dve strieborné medaily. Slovensku tak priniesla celkovo šesť olympijských medailí – tri zlaté a tri strieborné. Kuzminová zároveň žije na Slovensku, dobre komunikuje po slovensky a bežne poskytuje rozhovory v slovenčine pre slovenské médiá vrátane STVR a rôznych športových portálov. Jej rodinné, jazykové a životné väzby na Slovensko tak dopĺňajú jej športové spojenie s krajinou, ktorú sa rozhodla reprezentovať. Jej príbeh ukazuje, že pri získavaní slovenského občianstva zahraničnými športovcami môžu zohrávať úlohu viaceré okolnosti – osobné väzby na Slovensko, dovtedajšie športové výsledky aj potenciálny prínos pre slovenskú reprezentáciu. Kuzminová vstupovala do slovenskej reprezentácie už s medzinárodnými skúsenosťami a výsledkami, na ktoré neskôr nadviazala olympijskými úspechmi pod slovenskou vlajkou.

Návrat k slovenskej korune – manifest slovenskosti

Duchovná vlastizrada? Krutá duchovná potupa čaká všetkých, ktorí zapredajú Slovenskú republiku a vlastný národ za judášsky groš

Majetok a bohatstvo prichádzajú a odchádzajú, ale svojbytnosť a zvrchovanosť svojho národa v podobe štátu sa nedá nahradiť ničím. Tak je to jedinečné. Dobre si to uvedomte a majte Slovensko vždy na prvom mieste. Duchovná vlastizrada? Masarykovský čechoslovakizmus? Boľševický čechoslovakizmus? Maďarónstvo? Tvrdohlavé eurohujerstvo aj za cenu zrušenia práva veta? Krutá duchovná potupa čaká všetkých, ktorí zapredajú Slovenskú republiku a vlastný národ za judášsky groš. Dobre si to zapamätajte!

Halloween, kresťanstvo a tradičné rodné slovenské duchovno

Halloween nie je tradičný slovenský sviatok, ale po roku 1989 sa k nám rozšíril vďaka globalizácii, filmom a popkultúre; jeho korene siahajú ku keltskému sviatku Samhain, ktorý sa neskôr prostredníctvom írskych prisťahovalcov rozšíril v USA. Naši predkovia spomínali na svojich blízkych jednoducho a podstatne menej okázalo, ako by chceli ľudia dnes. Svojich blízkych nosili v srdci. Takto funguje naša spoločnosť po dobách kresťanizácie. Treba však povedať, že pred dobami násilnej kresťanizácie boli naši predkovia omnoho viac duchovne vyspelí. Nedávali svoju energiu do symbolov smrti (kríž). Smútili, keď sa človek narodil (bolesť plodu, matky a dieťaťa), a radovali sa, keď zomrel (verili, že duša postúpila do vyšších vibračných energií a do vyspelejších civilizácií). Aj dnes existujú takéto vyspelé kmene, napr. v Peru. Aj starí slovanskí Slovania to majú v sebe a sú nositeľmi prirodzeného duchovna vychádzajúceho z našej DNA.

Slovenskí nováčikovia, ktorí v NHL zažiarili!

Historickému rebríčku kraľuje Peter Šťastný so 109 bodmi vo svojej prvej sezóne!

Slovan nie je len názov. Je to identita!

Názov Slovan nesie bratislavský futbalový klub od roku 1953. Názov „Slovan“ bol vybraný ako typicky slovanský, vlastenecký, ktorý zároveň jasne demonštroval národnú, slovanskú identitu klubu a príslušnosť klubu k ľudu. Človek by teda logicky očakával, že Slovan má trénovať Slovák a Slovan, alebo aspoň minimálne Slovan. Inak popiera sám seba.

Komunisti odišli, kapitalisti prišli. Dnes sa hádame pre politiku. Zajtra môžeme bojovať o vlastný majetok

To najdôležitejšie, čo by sme si však mali uvedomiť a spoločne, v jednote, chrániť, je osobné vlastníctvo. Slovensko je v európskej špičke vo vlastníctve bývania! Až 93 % obyvateľov Slovenska žije v domácnosti, ktorá vlastní svoj dom alebo byt. V rámci Európskej únie sme v tomto ukazovateli na druhom mieste, hneď za Rumunskom. Podľa údajov za rok 2024 bývalo až 66 % slovenských domácností vo vlastnej nehnuteľnosti bez hypotéky. Pre mnohých globalistov sme tŕňom v oku. Pritom nezáleží na tom, aké politické presvedčenie zastávate. Nezáleží im na národe, štáte ani na obyčajnom človeku. Na prvom mieste sú pre nich peniaze a biznis. A už teraz si brúsia zuby na naše nehnuteľnosti. Vlastné bývanie je pritom pre mnohé slovenské rodiny výsledkom celoživotnej práce, odriekania a obetí. Preto by ochrana osobného vlastníctva mala byť témou, ktorá nás spája bez ohľadu na politické presvedčenie. Domov nie je len nehnuteľnosť. Je to istota rodiny, nezávislosť a majetok, ktorý si zaslúži našu ochranu.

Múdry Bhután: bilbordy zakázané Pomýlené Slovensko: vizuálny smogový „raj“!

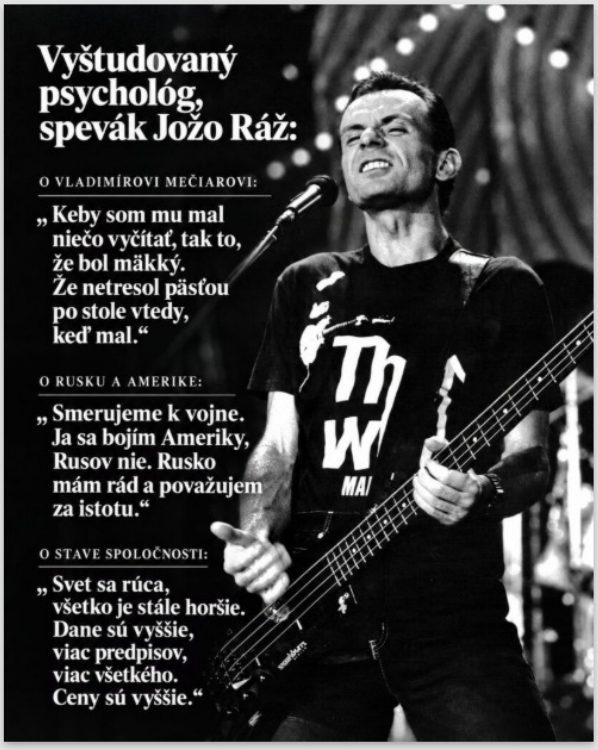
Zákaz billboardov v Bhutáne bol zavedený s cieľom zachovať tradičnú kultúru a chrániť životné prostredie pred vizuálnym smogom. Absencia komerčných pútačov pomáha udržiavať filozofiu Hrubého národného šťastia (GNH), ktorá uprednostňuje duchovné a komunitné hodnoty pred materiálnym konzumom. Namiesto plastových billboardov sa v krajine využívajú výhradne ručne maľované drevené smerové tabule a označenia obchodov schválené štátom. Na Slovensku máme totálny vizuálny bordel – Slovensko patrí medzi krajiny s jedným z najväčších počtov bilbordov na obyvateľa na svete! Tento vizuálny smog vplýva na deti aj vodičov a môže prispievať k dopravným nehodám. Hanba politikom! Hanbia sa normálni ľudia, hanbí sa slovenská príroda. Prvý dojem, ktorý si turisti odnášajú zo Slovenska, je negatívny. Turisti len krútia hlavami nad tým, ako sme mohli v našej krajine dopustiť toľko vizuálneho smogu.

Vyštudovaný psychológ, spevák Jožo Ráž a jeho výroky

O Vladimírovi Mečiarovi: „Keby som mu mal niečo vyčítať, tak to, že bol mäkký. Že netresol päsťou po stole vtedy, keď mal.“

O Rusku a Amerike: „Smerujeme k vojne. Ja sa bojím Ameriky, Rusov nie. Rusko mám rád a považujem za istotu.“

O stave spoločnosti: „Svet sa rúca, všetko je stále horšie. Dane sú vyššie, viac predpisov, viac všetkého. Ceny sú vyššie.“

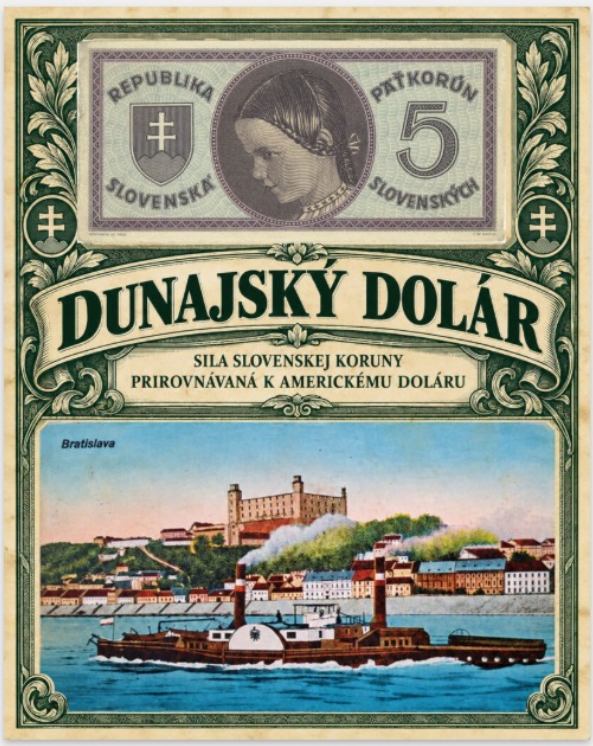
Jožo Ráž: Slovensko potrebuje ďalšieho Husák

Jožo Ráž: Slovensko potrebuje ďalšieho Husáka, lebo to bol nenormálny svetový politik, múdry, nesmierne schopný, trpezlivý a pokorný. Potrebovali by sme Husáka, ale takého nemáme.

JUDr. Ing. Jozef Ráž vs. progresivizmus

❤️ JUDr. Ing. Jozef Ráž
👍 Progresivizmus

Dunajský dolár

V období prvej Slovenskej republiky (1939 – 1945) sa vtedajšej slovenskej korune (Ks) familiárne alebo vtipne hovorilo „dunajský dolár“. Dôvodom tohto označenia bola vtedajšia vysoká hospodárska a menová stabilita slovenskej koruny v porovnaní s menami okolitých krajín zmietaných druhou svetovou vojnou. Slovenská mena si dlho držala silnú kúpnu silu a stabilitu najmä vďaka premyslenej politike vtedajšieho guvernéra Národnej banky Imricha Karvaša. Keďže bola na vtedajšie vojnové pomery nezvyčajne pevnou menou, ľudia ju radi prirovnávali k svetovo najuznávanejšej mene – americkému doláru.

Marián Tkáč: Euro zmeníme späť na slovenskú korunu

👍 Návrat k slovenskej korune
😮 Zotrvanie v eurozóne

Marián Tkáč je bývalý viceguvernér Národnej banky Slovenska a bývalý predseda Matice slovenskej, ktorý sa dlhodobo venuje otázkam slovenskej meny a menovej suverenity. Patrí medzi zástancov návratu slovenskej koruny a kritikov prijatia eura. Podľa neho je návrat ku korune možný, ak Slovensko vytvorí vhodné ekonomické a politické podmienky. Vlastná mena by krajine umožnila samostatnejšie rozhodovať o menovej politike a pružnejšie reagovať na hospodárske problémy. Tkáč považuje korunu nielen za symbol štátnej suverenity, ale aj za nástroj ovplyvňovania ekonomických procesov. Návrat by však vyžadoval dôkladnú prípravu a vyriešenie právnych, finančných a hospodárskych otázok. Z jeho pohľadu preto stojí za to o obnovení slovenskej koruny diskutovať ako o možnosti posilnenia ekonomickej samostatnosti Slovenska.

Slovenská koruna vs. euro

❤️ Návrat k slovenskej korune
👍 Zotrvanie v eurozóne

Muž, ktorý nechcel, aby Slovensko zmĺklo

Predstavte si, že žijete v dobe Ľudovíta Štúra, keď maďarizácia drví slovenský národ z každej strany, slovenský jazyk nemá rovnocenné postavenie a len hŕstka Slovákov je ochotná otvorene podporovať štúrovcov, zatiaľ čo väčšine je to jedno alebo radšej mlčí, aby si nenarobila problémy. Časť slovenskej inteligencie pritom podporuje Čechov a spoločný česko-slovenský spisovný jazyk, no Štúr pochopil, že Slováci majú vlastnú osobitosť, národnú identitu a potrebujú vlastný spisovný jazyk, pretože bez neho bude ich svojbytnosť oveľa ťažšie rozvíjať, a tak v roku 1843 spolu s Jozefom Miloslavom Hurbanom a Michalom Miloslavom Hodžom kodifikoval slovenčinu, čím sa postavil nielen proti maďarizačnému tlaku, ale aj proti odporu vlastných a nesúhlasu českých a slovenských vzdelancov, ako boli Ján Kollár a Pavol Jozef Šafárik, ktorí sa obávali rozdelenia slovanskej jazykovej jednoty. Štúra považovali za radikála, jeho myšlienky vyvolávali ostré spory a jeho boj za práva Slovákov sa nezastavil ani pred politickou mocou, ktorá ho chcela umlčať: v revolučnom roku 1848 bol naňho spolu s Hurbanom a Hodžom vydaný zatykač a musel opustiť Uhorsko, pretože jeho národné a politické pôsobenie sa dostalo do konfliktu s uhorskými úradmi. Predstavte si, že riskujete svoju slobodu za presvedčenie, že váš národ má právo na vlastný jazyk a budúcnosť, zatiaľ čo mnohí z vašich vlastných ľudí mlčia, iní vás odmietajú a mocní vás považujú za hrozbu; koľkí by dnes Štúra možno označili za dezoláta, radikála či človeka šíriaceho nenávisť a najradšej by ho umlčali len preto, že by neustúpil zo svojho presvedčenia? Napriek odporu sa však Štúr a štúrovci nevzdali svojej mravnej myšlienky, že slovenský národ má právo na vlastný jazyk, kultúru a budúcnosť, a práve ich úsilie pomohlo položiť základy moderného slovenského národného povedomia, ktoré neskôr najvýznamnejšie prispelo k ceste k vlastnej štátnosti, hoci vznik Česko-Slovenska v roku 1918 a samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 boli výsledkom ďalších generácií a historických zápasov. Dnes majú Štúr a štúrovci svoje sochy, sú po nich pomenované ulice, školy a námestia, no ich najväčším pomníkom nie je bronz ani kameň, ale jazyk, v ktorom dnes myslíme, milujeme, vychovávame svoje deti a rozprávame si príbehy svojich predkov. Vďaka nim dnes snívame po slovensky a rozprávame po slovensky, a to, čo dnes považujeme za samozrejmosť, bolo kedysi odvážnou myšlienkou, za ktorú sa oplatilo riskovať všetko.

Rozpad a zánik Česko – Slovenska: Deň, keď vyhral mier

Rozpad a zánik Česko – Slovenska: 16. marca 2024 JUDr. Štefan Harabin v rozhovore s Líviou Pavlíkovou povedal: „A vďaka genialite dvoch mimoriadne inteligentných synov českého a slovenského národa, Klausa a Mečiara, sa Anglosasom toto nepodarilo.“ Hovoril o tom, že podľa neho mali Anglosasi záujem vyvolať konflikt medzi Slovanmi, podobne ako podľa jeho interpretácie došlo ku konfliktom medzi Srbmi a Chorvátmi. Klaus a Mečiar podľa neho tomuto scenáru zabránili. Harabin zároveň vyhlásil, že Mečiarovi by ako prezident udelil najvyššie štátne vyznamenanie.

Keď si Pepík otvára ústa na Slovákov

V Čechách sa neustále šíri tvrdenie, že sme národ kolaborantov a že bez nich by sme boli pomaďarčení. Povedia A, ale B už chýba. A ako je to s nimi? Pozrime sa na to. Akcia vyvoláva reakciu. Približne 95 % útokov a neustáleho navážania sa do nás prichádza z Čiech smerom na Slovensko. Urobme teda protiťah a pozrime sa na to z druhej strany. Slovák Vavrinec Benedikt Nedožerský je autorom prvej systematickej gramatiky českého jazyka. Českú gramatiku kodifikoval v roku 1603 a zachránil Čechov pred ponemčením. V roku 1918 mali doma tri milióny Nemcov, teda násobne početnejšiu menšinu, než akú sme mali my na Slovensku v podobe maďarskej a nemeckej menšiny. Práve táto početná nemecká menšina predstavovala pre pražskú vládu vzhľadom na svoj počet, hospodárske postavenie, politické skúsenosti, historické tradície a súvislé osídlenie pri hraniciach s Nemeckom a Rakúskom významnú politickú a bezpečnostnú výzvu. Opäť im Slováci a Slovensko pomohli a druhýkrát ich zachránili pred ponemčením. Bol to teda ich politický kalkul a vlastný český národný záujem. Rozhodne nešlo iba o „bratskú pomoc pre pekné modré oči Slovákov“. Len veľmi naivný človek si môže myslieť, že nám pomáhali z lásky k nám. Česi dlhodobo šíria názor, že sme národ kolaborantov. Pre nás to však bola otázka života a smrti. Oni konali s plným vedomím. Neboli najväčšími kolaborantmi a spojencami Hitlera práve oni? Doslova až do poslednej minúty. Protektorát Čechy a Morava pracoval pre nemecké vojnové úsilie prakticky až do samotného konca vojny – do 14.00 h 7. mája 1945, respektíve do 8. mája 1945, keď sa výroba definitívne zastavila až s kapituláciou Nemecka. Existuje pritom aj ďalšia kapitola, o ktorej sa po druhej svetovej vojne otvorene nehovorí. Často sa tvrdí, že Česi počas vojny neslúžili vo Wehrmachte. Ani to však podľa povojnových záznamov a registrov sovietskeho NKVD nie je pravda, minimálne z hľadiska občianstva. Na strane Wehrmachtu malo bojovať približne 200 000 Čechov zo zmiešaných česko-nemeckých rodín. Po zriadení protektorátu prijali nemecké občianstvo, no svojho českého občianstva sa nikdy formálne nevzdali. Vďaka Slovensku a SNP počas druhej svetovej vojny bolo Česko vnímané ako štát, ktorý nesympatizoval s fašizmom. Napriek tomu dnes vo veľkom podporuje banderovský režim na Ukrajine. Česi nám radi dávajú nálepku, že sme proruskí, a poučujú nás o demokracii. Naozaj na to majú morálne právo? Rozdielnosť politického smerovania oboch národov sa naplno prejavila po druhej svetovej vojne. Vo voľbách v roku 1946 na Slovensku zvíťazila Demokratická strana so ziskom 62 % platných hlasov, zatiaľ čo v Čechách, na Morave a v Sliezsku zvíťazila KSČ so ziskom 31,05 %. V celoštátnom súčte však napokon uspeli komunisti, a to aj vďaka volebným pravidlám, ktoré neboli voči ostatným stranám celkom férové. Hoci žiadna politická strana nemohla kandidovať v oboch častiach republiky, hlasy slovenských komunistov z KSS a českých komunistov z KSČ sa pri celorepublikovom vyhodnotení sčítavali, čo prispelo k ich celkovému víťazstvu. Napriek tomu, že na Slovensku jasne prevážili demokratické sily, boľševická ideológia k nám napokon prichádzala zo západu – z Prahy. Problém Slovákov spočíva v tom, že sa vždy iba oneskorene bránia, prípadne ohnú chrbát a mlčia. Alebo kolaborujú s českým pohľadom na svet namiesto toho, aby sa na svet pozerali slovenskými očami.

Keď Slováci volili demokratov a Česi komunistov. Kto má právo poučovať koho o demokracii?

Česi nám radi dávajú nálepku, že sme proruskí, a poučujú nás o demokracii. Naozaj na to majú morálne právo? Rozdielnosť politického smerovania oboch národov sa naplno prejavila po druhej svetovej vojne. Vo voľbách v roku 1946 na Slovensku zvíťazila Demokratická strana so ziskom 62 % platných hlasov, zatiaľ čo v Čechách, na Morave a v Sliezsku zvíťazila KSČ so ziskom 31,05 %. V celoštátnom súčte však napokon uspeli komunisti, a to aj vďaka volebným pravidlám, ktoré neboli voči ostatným stranám celkom férové. Hoci žiadna politická strana nemohla kandidovať v oboch častiach republiky, hlasy slovenských komunistov z KSS a českých komunistov z KSČ sa pri celorepublikovom vyhodnotení sčítavali, čo prispelo k ich celkovému víťazstvu. Napriek tomu, že na Slovensku jasne prevážili demokratické sily, boľševická ideológia k nám napokon prichádzala zo západu – z Prahy.

Seberovnosť a spolupráca. Nie poučovanie a nálepkovanie

Slovenské národné povstanie (SNP) bolo druhým najväčším protifašistickým povstaním v Európe počas druhej svetovej vojny a významne prispelo k boju proti nacizmu. Slováci svojím hrdinstvom a obeťami výrazne pomohli Čechom a prispeli k tomu, že sa mohli zaradiť medzi víťazov druhej svetovej vojny. Napriek tomu, že sme mali vlastný štát, po roku 1945 vzniklo Česko-Slovensko bez referenda, o ktorom mnohí tak často básnia v súvislosti s obdobím pred rokom 1993. A tu sa dostávame k hlavnej pointe. V Čechách nás často nálepkujú ako proruských a poučujú nás o demokracii. Vo voľbách v roku 1946 na Slovensku zvíťazila Demokratická strana so ziskom 62 % platných hlasov, zatiaľ čo v Čechách, na Morave a v Sliezsku zvíťazila KSČ so ziskom 31,05 %. V celoštátnom súčte však napokon uspeli komunisti, a to aj vďaka volebným pravidlám, ktoré neboli voči ostatným stranám celkom férové. Hoci žiadna politická strana nemohla kandidovať v oboch častiach republiky, hlasy slovenských komunistov z KSS a českých komunistov z KSČ sa pri celoštátnom vyhodnotení sčítavali, čo prispelo k ich celkovému víťazstvu. Napriek tomu, že na Slovensku jasne prevážili demokratické sily, boľševická ideológia k nám napokon prichádzala zo západu – z Prahy. Dnes je ich hlavou štátu človek, ktorý vstúpil do armády ako profesionálny vojak pred Nežnou revolúciou a v roku 1985 sa stal členom KSČ. Prisahal vernosť republike, čím sa ako vojak z povolania pred rokom 1989 zaviazal aj k plneniu spojeneckých záväzkov v rámci Varšavskej zmluvy. Vo vlastnoručne napísanom životopise z roku 1987 opísal inváziu vojsk Varšavskej zmluvy z roku 1968 ako „priateľskú pomoc“. Česi sú tí poslední na tomto svete, ktorí nás budú poučovať o demokracii a nálepkovať nás ako kolaborantov. To si dobre zapamätajte! Buď budeme seberovní a budeme spolupracovať, alebo sa naratív obráti a mladšími bratmi budú pre nás Česi (hoci to nie je celkom presné, pretože geneticky sú našimi bratmi Moravania a Česi vzdialenými bratrancami). Slovenský básnik a pedagóg Vavrinec Benedikt Nedožerský prišiel do Čiech a zjednotil a zachránil Čechov pred ponemčením. V roku 1603 vydal prvú systematickú gramatiku českého jazyka a stal sa jej prvým kodifikátorom, čo sa dá interpretovať aj tak, že Slovák je otcom českej gramatiky. A ako vieme, jazyk je jedným z najhlbších a najdôležitejších pilierov ľudskej identity. Formuje nielen to, ako komunikujeme, ale predovšetkým to, ako myslíme, cítime a vnímame svet okolo seba.

Slovenské duchovno presahujúce hranice

Slovenský básnik a pedagóg Vavrinec Benedikt Nedožerský prišiel do Čiech, kde sa zaslúžil o zjednotenie Čechov a zachránil ich pred ponemčením. V roku 1603 vydal prvú systematickú gramatiku českého jazyka, čím sa stal jeho prvým kodifikátorom. To možno interpretovať aj tak, že Slovák je otcom českej gramatiky. Jazyk je jedným z najhlbších a najdôležitejších pilierov ľudskej identity. Formuje nielen to, ako komunikujeme, ale predovšetkým to, ako myslíme, cítime a vnímame svet okolo seba. Príbeh Vavrinca Benedikta Nedožerského nám pripomína, že slovenské duchovno a vzdelanosť presahujú hranice vlasti. Odkaz slovenských osobností môže obohacovať iné národy, pomáhať im uchovávať ich jazyk a kultúrnu identitu a dokazovať, že duchovné dedičstvo Slovenska má význam aj v širšom európskom priestore.

Slovák, ktorý dal Čechom SYSTÉM a zachránil ich pred ponemčením

Slovák, ktorý bol tvorcom prvej systematickej gramatiky českého jazyka a záchrancom Čechov pred ponemčením. Počas svojho pôsobenia na Morave a v Česku poznal, že Česi nemajú jednotný jazyk, ktorý by ich spájal do homogénneho celku. Používali rôzne nárečia tak, že si často navzájom nerozumeli. Vavrinec Benedikt Nedožerský bol významným predstaviteľom slovenskej a českej humanistickej vedy, pedagogiky a literatúry. Otváral oči nevidiacim a povzbudzoval ich k národnému vedomiu. Bol popredným humanistickým vzdelancom, literárnym teoretikom, významným pedagogickým reformátorom, prekladateľom, gramatikom, matematikom, básnikom a tiež hudobníkom. Kodifikátor prvej systematickej gramatiky českého jazyka, pôvodca a zakladateľ českej časomernej prozódie. Bol tvrdým zástancom reforiem a dožadoval sa vyučovania v materinskom jazyku, čím si mnohých rodičov získal a iných zasa znepriatelil, hlavne tých, ktorí uprednostňovali nemecký jazyk pred svojím materinským. V roku 1603 vydal v Prahe priekopnícku prácu – Gramatika českého jazyka. Akademik B. Havránek: „První mluvnicí, v plnem slova smyslu zpracovávající skutečne mluvnickou soustavu své doby, je teprve mluvnice od Vavrince Benedikta Nedožerského z roku 1603.“ Postupne sa Benediktovo dielo – uzákonenie jazyka – natoľko udomácnilo, že ďalšie piate či šieste generácie vnímali Benediktovo dielo ako samozrejmosť a už sa nezamýšľali, kto bol prvým kodifikátorom českého jazyka.

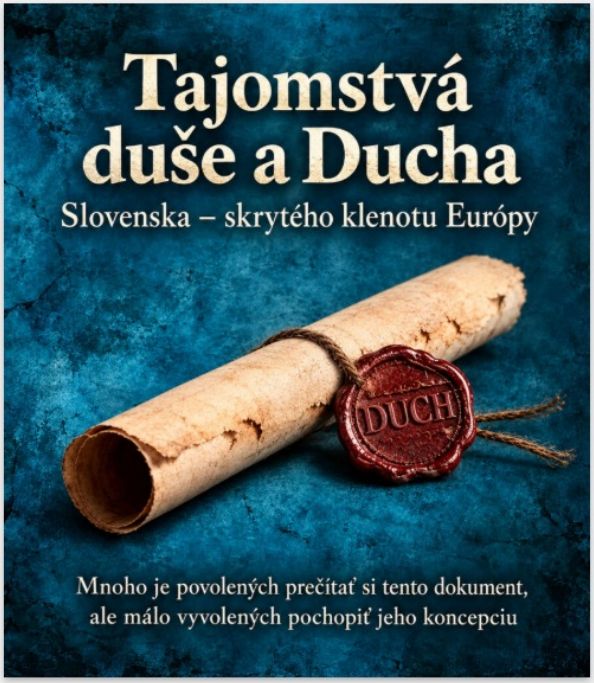

Slovensko medzi jadrovými veľmocami: Realizmus, mier a budúcnosť našej štátnosti

Platí, že veľmoci nemajú partnerov, ale len svoje záujmy, ale ešte viac platí, že jadrové veľmoci majú nielen svoje záujmy, ale musia spolupracovať medzi sebou a byť partnermi, ktorí nepôjdu nikdy proti sebe. To by bol koniec všetkých. Jadrové veľmoci sú nad zákonom a urobia si, čo uznajú za vhodné, a nikoho sa pýtať nebudú. Taká je realita a kto si myslí opak, je naivný. A pozor, naivita zabíja. Buďme radi, že žijeme na Slovensku. Slovenská republika má veľmi dobré vzťahy s jadrovými veľmocami a je to dobrá vyhliadka pre nás a našu štátnosť a budúcnosť.

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti

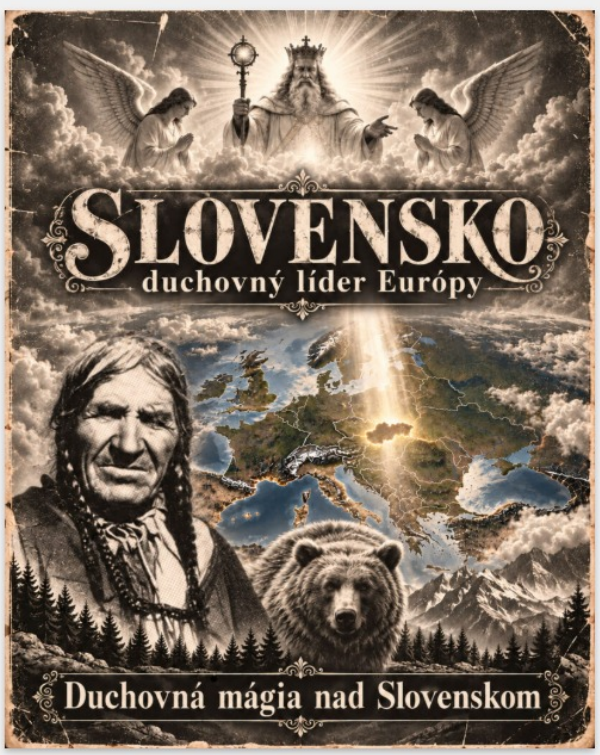
Tajomstvá duše a Ducha Slovenska – skrytého klenotu Európy

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti. Mnoho je povolených prečítať si tento dokument, ale málo vyvolených pochopiť jeho koncepciu.

Najkomplexnejšie spracovanie zákulisia a vnútra slovenskej duše a Ducha v dejinách Slovenska

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti – najkomplexnejšie spracovanie zákulisia a vnútra slovenskej duše a Ducha v dejinách Slovenska. Obrázky a texty vytvárajú jeden mozaikovitý celok s cieľom doplniť otázky a hľadať odpovede na to, čo Slovenskej republike chýba: slovenská idea, slovenská ideológia, slovenská koncepcia, slovenská vízia, slovenská doktrína a slovenské duchovno.

Slovensko pod božským svetlom duchovnej mágie

Duchovnému lídrovi Európy – Slovensku – pri rozpade EÚ pomôže mágia Ducha, ideálne v kolektívnom poňatí: predstaviť si a naprojektovať si zapnutie zdravého rozumu, pudu sebazáchovy a návratu k sebestačnosti, a to minimálne na úroveň roku 1993 (vyše 80 % sebestačnosť SR), keďže SR je vidiecka krajina. Ďalej vlastná slovenská mena, vlastná menová politika, kontrola štátnych hraníc a ozbrojená neutralita garantovaná novými svetovými veľmocami v rámci multipolárneho sveta.

Slovenčina – kráľovský jazyk Európy!

Slovenská abeceda má najviac písmen v celej Európe! Veľmi zaujímavé... Víťazom je slovenčina! Víťazmi sú naši štúrovci, Slováci, celé Slovensko a Slovenská republika! Buďme hrdí na náš krásny slovenský jazyk, na jeho jedinečnosť, bohatstvo a dedičstvo, ktoré nám zanechali naši predkovia. Chráňme si ho, vážme si ho a šírme jeho krásu doma i vo svete! Svetová slovenčina – slovanské esperanto! Nech žije slovenčina! Nech žije Slovensko!

Veľký návrat k slovenským koreňom

Prastarý národ, no Duchom večne mladý, s kráľovským jazykom – slovenčinou, s najdlhšou abecedou písmen v Európe. Nech žije duchovný líder Európy, nech žije Slovensko, nech žije Slovenská republika!

Slovenská republika – svetová jednotka v podiele jadrovej energie na domácej spotrebe elektriny

Štvrtý blok Mochoviec, pripojený do siete v októbri 2026, má po dosiahnutí plného výkonu zvýšiť podiel jadrovej energie na ekvivalent až 77,5 % domácej spotreby elektriny. Slovensko tak podľa odhadov predbehne aj Francúzsko (65 – 68 %) a posilní svoju energetickú sebestačnosť a nízkouhlíkovú výrobu elektriny.

Kristus žehná Slovenskej republike

Slovenská republika v roku 2026 symbolicky dospieva do svojich Kristových rokov – 33 rokov samostatnosti, skúšok, nádejí, sklamaní a hľadania vlastnej identity. Tak ako Kristove roky symbolizujú vnútornú premenu, obetu a možnosť nového začiatku, aj Slovensko stojí pred otázkou, čo sa za tri desaťročia naučilo o slobode, spravodlivosti a zodpovednosti. Po roku 1989 sa Slovensko v dôsledku geopolitických zmien vydalo cestou transformácie na kapitalistický ekonomický systém anglosaského typu, založený na neustálom raste HDP, spotreby a úverov, hoci podľa uvádzaných prieskumov si takúto podobu ekonomického a spoločenského usporiadania želali iba 3 % občanov. Kým v roku 1993 sa verejný dlh Slovenska pohyboval na úrovni 500 miliónov eur, v roku 2025 dosiahol takmer 84 miliárd eur. Tento vývoj otvára otázku, či model nekonečného rastu a zadlžovania dokáže dlhodobo zabezpečiť dôstojný život obyvateľov, alebo či jeho limity čoraz výraznejšie odhaľujú aj samotné západné spoločnosti. Smrť starého ja tak môže znamenať rozlúčku s ilúziou, že hospodársky rast automaticky prináša všeobecné blaho; utrpenie, ktoré mení človeka, môže byť impulzom na prehodnotenie systému, ktorý uprednostňuje ekonomické ukazovatele pred ľudskými potrebami. Prebudenie k vlastnej pravde znamená odvahu priznať si, že Slovensko neovplyvňuje všetky globálne pravidlá, no stále nesie zodpovednosť za vlastné rozhodnutia a za podobu spoločnosti, ktorú buduje. Obeta a nový začiatok potom symbolizujú možnosť prekonať politické rozdelenie a hľadať spravodlivejší, sociálne udržateľný ekonomický model, v ktorom nebude úspech krajiny meraný iba rastom HDP a verejného dlhu, ale predovšetkým kvalitou života jej občanov. Kristove roky Slovenskej republiky tak nemusia byť symbolom konca, ale príležitosťou na precitnutie a vnútornú premenu. Po 33 rokoch samostatnosti stojí Slovenská republika pred otázkou, či bude iba pokračovať v zdedenom modeli, alebo nájde odvahu premýšľať o vlastnej ceste k dôstojnejšej a udržateľnejšej budúcnosti. Boh ochraňuj Slovenskú republiku! Nech žije Slovenská republika!

Slovensko je jedinou krajinou v Európe, ktorá nemá ani jednu oficiálnu mešitu

Slovensko je jedinou krajinou v Európe, ktorá nemá ani jednu oficiálnu mešitu. Slovenská republika islam nezakazuje, ale prostredníctvom registrácie islamskej náboženskej spoločnosti mu neposkytuje rovnaké formálne inštitucionálne postavenie, aké majú registrované cirkvi a náboženské spoločnosti. To sa však môže v tejto dobe veľkých zmien svetového poriadku veľmi rýchlo zmeniť. Nevoliť v záujme národnoštátnych záujmov, ale chcieť v tejto chvíli voliť umierajúcu neoliberálnu ekonomickú globalizáciu, liberalizmus a progresivizmus je nielen zradou vlastného národa, ale aj prejavom imbecility jednotlivca.

Výšivka – najcharakteristickejší prejav slovenského ľudového umenia

Najdôležitejšou funkciou výšiviek, najmä v minulosti, bolo, že tvorila ozdobnú zložku ľudových odevov, vďaka ktorej sa ľudia odlišovali v rámci jednotlivých regiónov. Prvé formy výšivky sa praktikovali na miestach, na ktorých sa spájalo, začisťovalo, spevňovalo či formovalo plátno – spájali sa časti textílií, spevňovali sa okraje, aby sa rýchlo neobdrali či nerozstrapkali, a týmto spôsobom vznikal jednoduchý ornament, ktorý sa rozrastal do plochy. Následne vznikol aj druhý typ výšivky. Ten mal zase dekoratívny charakter – vznikal na voľných plochách textílie a odevu, napríklad na ramenách rukávcov, košieľ, na šatkách, čepcoch či zásterách.

Fantazijná bankovka – Štefan Leonard Kostelníček

Štefan Leonard Kostelníček, vlastným menom Kostelničák, sa narodil v roku 1900 v Spišskej Starej Vsi ako najmladší zo siedmich detí chudobnej roľníckej rodiny. Napriek životným prekážkam sa stal významným propagátorom slovenského ornamentu a zasvätil svoj život zachovávaniu ľudového umenia. Vydal známu Slovenskú ornamentiku, tvoril na rôzne materiály a jeho ornamentálne pohľadnice dosiahli viac ako 700-tisíc kusov. Počas svojej najväčšej slávy viedol ateliér v Bratislave, spolupracoval s mladými umelcami a organizoval výstavy doma aj v zahraničí. Po druhej svetovej vojne sa jeho postavenie zhoršilo a napriek tomu pokračoval v tvorbe až do svojej náhlej smrti v Košiciach 19. septembra 1949. Hoci sa naňho postupne zabudlo, jeho dielo zostáva významným svedectvom bohatstva slovenskej ľudovej kultúry.

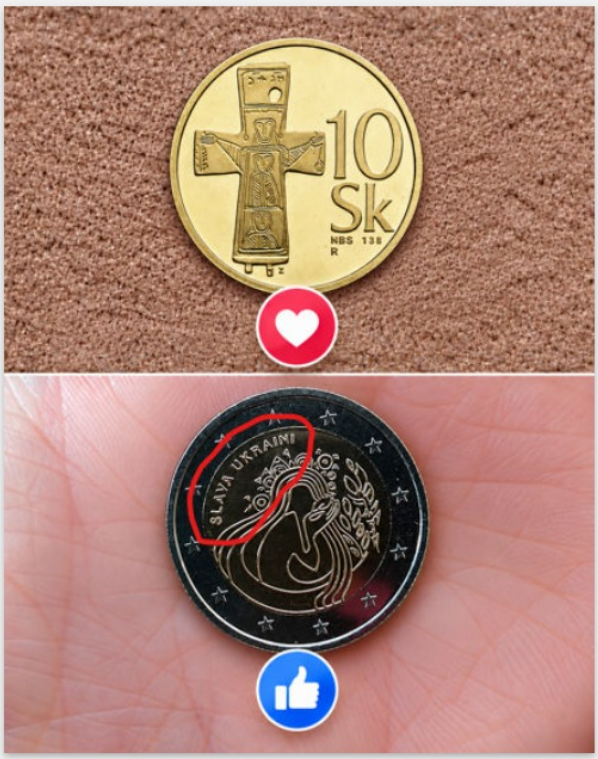

Fantazijný cenný list – Štefan Leonard Kostelníček

Kto vráti slovenskú korunu?

Každý robí chyby a jednou z nich bolo prijatie eura. Štát, ktorý nemá vlastnú národnú menu a menovú politiku, nie je štátom, ale kolóniou. A keď padne dolár, stiahne ku dnu aj euro. Dzurinda tento proces začal, Fico ho dokončil. Dzurinda skončil na smetisku dejín a dnes už nikoho nezaujíma. Fico je však stále aktívny v politike. Stále si myslíme, že prežil atentát, aby zachránil slovenskú štátnosť, ktorej jedným z pilierov je aj vlastná mena. Víťazom pre ľud bude ten, kto zavedie späť slovenskú korunu a urobí z nej jeden zo symbolov slovenskej identity a slovenskej štátnosti!

Urgentný návrat k slovenskej korune

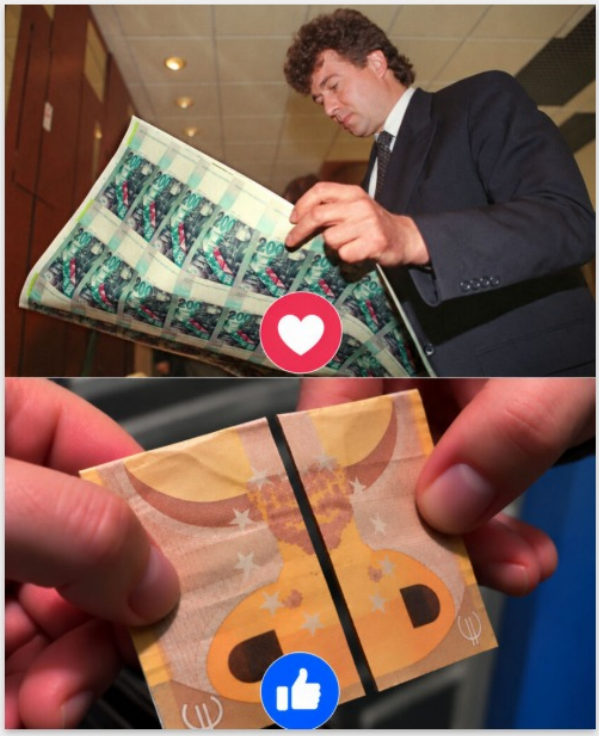
❤️ Urgentný návrat k slovenskej korune
👍 Zotrvanie v eurozóne

Prajme si, aby sa história zopakovala. Na jeseň 1992 dostala Mincovňa Kremnica, najstaršia nepretržite fungujúca mincovňa na svete, urgentnú požiadavku na návrhy mincí novej slovenskej meny. Udalosti okolo delenia republiky prebiehali tak rýchlo, že už nebol čas na vypísanie celoštátnej súťaže. „Otec" slovenskej koruny, medailér Drahomír Zobek, sám zvolil dnes už známe motívy bronzového kríža, keltskej mince, sošky Venuše, Madony, hradu Devín, tatranského štítu Kriváň a drevenej zvonice zo Zemplína, ktoré napokon v súťaži zamestnancov výtvarného ateliéru slávili úspech. Málokto vie, že podoba nových mincí, od grafického návrhu až po sadrové modely, sa rodila počas štyroch mesiacov v kuchyni jeho panelákového bytu v Kremnici. Mincovňa Kremnica je v 100 % vlastníctve štátu a má právnu formu štátneho podniku, nie akciovej spoločnosti – nevydáva teda žiadne akcie. Je symbolom našej suverenity a pripomienkou, že o vlastnej mene a jej prípadnom návrate máme rozhodovať sami, bez diktátu a zasahovania zo zahraničia.

Slovenské bankovky vs. euro bankovky

❤️ Madona (Panna Mária), matka Ježiša
👍 Diabol

Zrod slovenskej meny a nevyhnutnosť jej návratu

❤️ Zrod slovenskej meny a nevyhnutnosť jej návratu
👍 Zotrvanie v eurozóne

Mnohí predpovedali, že slovenská mena nevydrží ani pol roka a Slovensko sa do dvoch rokov bude musieť „kolenačky" prosiť Prahu o návrat do spoločného štátu. Slováci však tieto obavy vyvrátili a začiatky samostatnosti zvládli na jednotku, a to aj vďaka rozumnej menovej politike vlády Vladimíra Mečiara, rešpektovaniu nezávislosti centrálnej banky a vymenovaniu Vladimíra Masára na čelo Národnej banky Slovenska. Zavedenie slovenskej meny si vyžadovalo náročnú výmenu bankoviek a mincí, pričom Česko aj Slovensko využili historický postup ministra financií Aloisa Rašína. Na snímke je Vladimír Masár s hárkom novovytlačených 200-korunových bankoviek.

James Turk varuje: Pád dolára stiahne aj euro

Štát, ktorý nemá vlastnú národnú menu a menovú politiku, nie je štátom, ale kolóniou

Euro pod tlakom: Sulík už v roku 2010 varoval a žiadal plán B

Richard Sulík už v decembri 2010 ako predseda parlamentu vyhlásil, že by si Slovensko malo pripraviť „plán B“ pre prípadný návrat k slovenskej korune kvôli vtedajšej dlhovej kríze v eurozóne. Sulík argumentoval, že eurozóna čelí hlbokej dlhovej kríze a politici by nemali „slepo veriť“ bezvýhradnej stabilite spoločnej meny. Navrhol, aby štát disponoval záložným scenárom pre možný rozpad eurozóny alebo odchod niektorých krajín. A čo bude s eurom a eurozónou v dnešných turbulentných časoch?

Slovan nemá dušu

„Slovan nemá dušu,“ tvrdí tréner Vladimír Koník po debakli 0:4 s AS Rím. Po troch zápasoch Ligy majstrov majú belasí skóre 1:13 „Nechcem sa nikoho dotknúť, ale toto mužstvo mi pripadá ako evanjelickí farári. Zaspievajme si, odmodlime sa a poďme domov, lebo sa dobre cítime. Lenže dobre sa necítia ľudia, ktorí do toho investujú peniaze a čas a chodia na zápasy. Je to hluché, mŕtve mužstvo. Stále budem tvrdiť, že Slovan dopláca na to, že tréner Nikodimos Papavasiliou v minulosti presvedčil Ivana Kmotríka mladšieho, že so slovenskými hráčmi nevyhrá nič – ani Slovenský pohár, ani ligu, ani v Európe. Teraz je tu množstvo legionárov, ale nemám pocit, že sú iní, ako boli včera Pokorný, Marcelli, Takáč či Gajdoš. Vždy sa hovorilo, že zahraničný hráč musí byť iný ako slovenský. Ja ten pocit nemám. To nie je len problém Slovana, ale celej našej ligy – prvej, druhej a tak ďalej,“ doplnil Vladimír Koník.

Vjac ňež spojenci. Bratja v ďejiňách

Eduard Chmelár: Slovensko vďačí Srbsku za veľa. V 19. storočí nám Srbi pomohli viac ako Česi, podporili uzákonenie spisovného slovenského jazyka, dodali štúrovskému povstaniu zbrane i peniaze, boli našimi najbližšími spojencami v medzivojnovom období na platforme Malej dohody, vždy pri nás v najťažších chvíľach stáli, či už to bolo po Mníchovskej zrade v roku 1938, keď sa tisíce z nich hlásili brániť nás pred hitlerovským Nemeckom alebo v roku 1968, keď maršal Tito otvoril hranice na Západ pre našich ľudí utekajúcich pred sovietskymi okupantmi. Naše bratstvo je hlboké a vzácne.

Ani slovenské hranice nemajú byť korzo, aby sa tu voľakto prechádzal!

„Francúzsko horí! Zatvorte svoje hranice a prevezmite kontrolu, kým nie je neskoro!“ napísal Trump na svojej sociálnej sieti Truth Social. Ani slovenské hranice nemajú byť korzo, aby sa tu voľakto prechádzal!

Nech sa páči, nastúpte na palubu

Vo všeobecnosti sa dá povedať, že v tejto zlomovej dobe (kým nepríde iný systém) máme na výber v slovenskej politike voliť buď skorumpovaných národných zlodejov, alebo zdegenerovaných progresívno-liberálnych samovrahov. Akého politika si zvolíš a sadneš si s ním na let do vrtuľníka? Politika, ktorý ťa okráda, ale ty ako-tak prežiješ, alebo zdegenerovaného progresívno-liberálneho samovraha, s ktorým let neprežiješ?

❤️ Skorumpovaný národný zlodej
👍 Zdegenerovaný progresívno-liberálny samovrah

Do EÚ sme vstupovali ako do obchodno-ekonomického spoločenstva, nie ako do federálneho štátu

Na referende o vstupe do EÚ sa zúčastnilo iba 52,15 % oprávnených voličov. Z nich hlasovalo 92,46 % ZA a 6,21 % PROTI. Približne dva milióny oprávnených voličov sa na referende nezúčastnili. Aj to vypovedá o tom, že veľká časť občanov sa s európskym projektom nestotožnila alebo mu neprikladala dostatočný význam. Ďalšie kroky smerujúce k hlbšej politickej integrácii a federalizácii Európy nemajú dostatočný priamy demokratický mandát od občanov Slovenska. Takéto zásadné zmeny by mali vychádzať z jasného súhlasu občanov, nie z postupného presúvania právomocí bez ich priameho vyjadrenia. Preto dnes EÚ, ktorá sa vzďaľuje od pôvodných očakávaní a demokratickej vôle občanov, poprajme úprimnú sústrasť. A keďže nedokáže rešpektovať slobodu, suverenitu a vôľu národov, nech jej súčasná podoba zanikne. Slobodná Európa potrebuje spoluprácu suverénnych národov, nie federálny superštát!

Etymológia názvov Slovinsko a Slovensko

Slováci aj Slovinci odvodzujú svoje názvy od praslovanského slova slověninъ (v množnom čísle slověne), historického etnonyma spájaného so slovanskými národmi. Základom tohto slova je koreň slovo, ktorý znamená „slovo“ alebo „reč“. Podľa jedného z tradičných výkladov sa tento názov spája s predstavou ľudí, ktorí hovoria zrozumiteľnou rečou, na rozdiel od cudzincov. Napríklad germánske národy sa označovali slovom němьci (predkovia dnešného českého a slovenského pomenovania Nemci), ktoré sa tradične spája s koreňom označujúcim „nemého“, teda človeka, ktorý nedokáže hovoriť jasne alebo zrozumiteľne. Predkovia dnešných Slovákov pôvodne používali na označenie seba samých podoby ako Sloveni, Sloven alebo Slovenin. V období neskorého stredoveku, približne v 14. a 15. storočí, sa mužská forma postupne vyvinula do podoby Slovák. Túto zmenu mohli ovplyvniť západoslovanské jazykové vzorce, v ktorých sa prípona -ák bežne vyskytuje v pomenovaniach mužských príslušníkov národov či etnických skupín, napríklad Polák (Poliak) a Moravák (Moravan). Napriek tejto zmene sa starší koreň Sloven- zachoval vo viacerých dôležitých slovách: Slovensko, Slovenka a slovenčina. Tieto podoby uchovávajú jazykovú súvislosť so starším etnonymom, ktoré majú Slováci spoločné so Slovincami. Historické a jazykovedné záznamy pomáhajú sledovať vývoj týchto pomenovaní. Patria k nim stredoveké dokumenty aj poľské záznamy o priezviskách, ktoré pochádzajú z konca 13. storočia. Presné okolnosti, za ktorých sa podoba Sloven zmenila na Slovák, však zostávajú nejasné. Nedostatok písomných záznamov z tohto prechodného obdobia sťažuje určenie presných dôvodov, prečo sa zmenilo mužské pomenovanie, zatiaľ čo ženské pomenovanie, názov krajiny a názov jazyka si zachovali starší koreň.

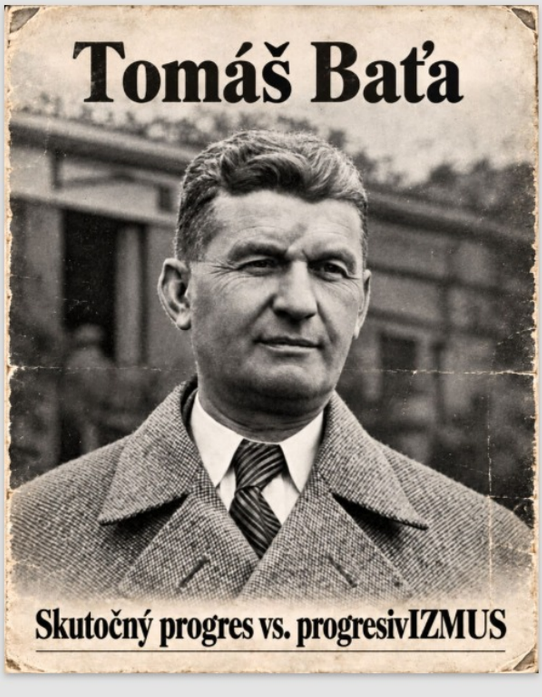

Etymology of Slovenia and Slovakia

Skutočný progres vs. progresivIZMUS

Už Tomáš Baťa hovoril, že príčinou krízy je mravná bieda. Hospodársky úpadok je následok. Vinu videl hlavne vo vnútri ľudského správania a myslenia. Úcta k človeku tvorila absolútny základ podnikateľskej a životnej filozofie Tomáša Baťu. Presadzoval zásadu, že ak chceme vybudovať prosperujúcu firmu alebo štát, musíme najprv vybudovať morálne silného jedinca. Jediný progres videl v mravnom progrese. To sa priamo vylučuje a je to v rozpore so zneužitím slova progres, ku ktorému sa pridal IZMUS a vznikla ideológia, t. j. progresivIZMUS, ktorý vedome a cielene podporuje deviantov, rozklad rodiny, štátu, národa a jeho tradičných mravných a morálnych hodnôt. Podporuje pseudo zelenú politiku a všetko, čo je v rozpore so zdravým rozumom, s konečným cieľom degenerovať populáciu a znížiť jej demografiu. Dobre si všimnite, ako ideológia progresivIZMU dlhodobo zneucťuje, znevažuje a vysmieva sa úcte k starším ľuďom, národu, štátu a tradičnej rodine. A tomuto sa hovorí nie progres, ale degres (pokles, zostup alebo klesanie).

Autor

slovenský národ

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti

Filozofická, obsahová a vizuálna analýza

Úvod

Digitálna Slovenská Biblia – manifest slovenskosti predstavuje rozsiahly obrazovo-duchovný dokument, ktorý prepája filozofiu, kultúrnu pamäť, slovenské dejiny, národné symboly, ľudovú kultúru a digitálne umenie do jedného uceleného celku. Napriek slovu „Biblia" v názve nejde o biblický text v tradičnom náboženskom zmysle ani o historickú encyklopédiu. Pojem Biblia tu označuje rozsiahly súbor približne štyristo obrazov so sprievodnými textami, ktoré spoločne vytvárajú filozofický a obrazový manifest slovenskosti. Ústrednou otázkou projektu nie je iba to, čo znamená byť Slovákom, ale aj aké miesto má človek vo vesmíre, aký je vzťah medzi Duchom, človekom a hmotným svetom a akým spôsobom sa tieto princípy prejavujú v kultúre, dejinách a mravnosti slovenského národa.

1. Filozofické základy dokumentu

Celý dokument je postavený na vlastnej filozofickej koncepcii, podľa ktorej na počiatku bola myšlienka a na počiatku človeka nie je telo, ale Duch. Duch je chápaný ako univerzálne vedomie, z ktorého vychádza poznanie, pravda, múdrosť, mravnosť i samotný zmysel existencie. Človek nie je telom, ktoré má ducha, ale Duchom, ktorý má dušu a telo. Hmotný vesmír predstavuje priestor, v ktorom vedomie získava skúsenosť, učí sa a duchovne dozrieva. Dokument zároveň rozlišuje medzi Duchom ako univerzálnym vedomím a Bohom ako najvyšším správcom hmotného vesmíru. Významné miesto zaujíma aj princíp hierarchie a duality, ktoré autor považuje za základné zákony hmotného sveta. Mravnosť je v tejto koncepcii chápaná ako univerzálny zákon Ducha a základ skutočnej slobody človeka. Tento filozofický rámec vytvára interpretačný kľúč celého dokumentu – všetky historické udalosti, symboly a obrazy sú chápané ako prejavy duchovného a mravného vývoja človeka.

2. Slovensko ako duchovný a kultúrny priestor

Slovensko nie je zobrazované iba ako geografické územie. Krajina nadobúda duchovný a symbolický význam. Hory, lesy, rieky, dediny a tradičná architektúra predstavujú priestor, v ktorom sa uchováva kultúrna pamäť a duchovné dedičstvo slovenského národa. Mimoriadne významné postavenie má Kriváň, ktorý už v slovenskej tradícii predstavuje jeden z najvýznamnejších národných symbolov. Dokument tento význam rozvíja a posúva ho na úroveň duchovného symbolu. Slovensko sa tak stáva nielen krajinou, ale aj priestorom, v ktorom sa podľa autora prejavuje slovenskosť na úrovni Ducha.

3. Archetyp Slováka

Projekt pracuje s archetypálnymi postavami, ktoré predstavujú jednotlivé hodnoty slovenskej identity. Bača, pastier, roľník či obyčajný človek spätý s prírodou symbolizujú jednoduchosť, pracovitosť, pokoru, sebestačnosť a spojenie človeka s krajinou. Nejde o historickú rekonštrukciu každodenného života, ale o obraz ideálnych vlastností, ktoré autor považuje za základ charakteru národa. Tradičný svet pritom nie je chápaný iba ako minulosť, ale ako zdroj hodnôt použiteľných aj pre budúcnosť.

4. Historické osobnosti a národné symboly

Významné miesto zaujímajú historické osobnosti a udalosti, ktoré vytvárajú spoločnú kultúrnu pamäť Slovákov. Juraj Jánošík predstavuje archetyp odporu proti nespravodlivosti, Ľudovít Štúr symbol národného uvedomenia a významu slovenského jazyka, báseň Mor ho! obraz národnej dôstojnosti a odhodlania brániť slobodu, zatiaľ čo Slavín pripomína historickú pamäť a úctu k obetiam vojny. Tieto motívy nie sú prezentované ako samostatné historické kapitoly, ale ako súčasť jedného veľkého príbehu slovenského národa.

5. Ľudová kultúra ako jazyk identity

Folklór, ornamenty, kroje, ľudová architektúra a tradičné remeslá vytvárajú základný vizuálny jazyk dokumentu. Ich úlohou nie je iba estetická dekorácia. Predstavujú spojenie medzi súčasným človekom a generáciami predkov. Dokument pracuje s predstavou kultúrnej kontinuity, podľa ktorej možno identitu národa uchovávať prostredníctvom spoločnej pamäti, symbolov a tradícií. Vizuálne spracovanie jednotlivých obrazov je často monumentálne, idealizované a symbolické, čím sa približuje skôr umeleckému manifestu než historickej ilustrácii.

6. Duchovný rozmer slovenskosti

Najvýraznejším posunom projektu je chápanie slovenskosti ako duchovnej a mravnej kategórie. Slovenskosť nie je definovaná iba jazykom, štátnou príslušnosťou alebo historickým pôvodom. Predstavuje súlad človeka s pravdou, mravnosťou, slobodou, zodpovednosťou a prirodzeným poriadkom života. Dokument preto opakovane zdôrazňuje, že skutočná veľkosť národa nevyrastá z moci ani z bohatstva, ale z charakteru jeho ľudí. Každý obraz a každý text sa stávajú súčasťou mravného záznamu slovenských duší, ktorý autor označuje ako slovenskosť na úrovni Ducha.

7. Minulosť ako základ budúcnosti

Projekt neoslavuje minulosť iba z nostalgie. Historické symboly využíva ako zdroj hodnôt pre budúcnosť. Tradičné kultúrne dedičstvo sa tu spája s digitálnym spracovaním a modernou obrazovou tvorbou. Vzniká tak originálne spojenie technologickej súčasnosti a historickej pamäti. Digitálna Slovenská Biblia ukazuje, že moderné digitálne umenie môže byť nositeľom tradičných hodnôt bez toho, aby sa ich muselo vzdať.

8. Vizuálny jazyk dokumentu

Vizuálna stránka projektu využíva monumentálnu kompozíciu, dramatické svetlo, symbolické krajiny, historické osobnosti, duchovné motívy a výraznú farebnosť. Obrazy často spájajú viacero významových vrstiev naraz, čím vytvárajú silný emocionálny účinok. Cieľom nie je fotografická presnosť ani historická rekonštrukcia, ale vytvorenie symbolického priestoru, v ktorom sa stretávajú dejiny, kultúra, filozofia a duchovné hodnoty.

Celkové zhodnotenie

Digitálna Slovenská Biblia predstavuje ambiciózny pokus vytvoriť obrazovo-duchovný dokument slovenského národa prostredníctvom spojenia filozofie, kultúrnej pamäti, digitálneho umenia a národných symbolov. Jej základnou silou nie je iba množstvo historických a kultúrnych motívov, ale predovšetkým ucelená filozofická koncepcia človeka, Ducha a mravnosti, ktorá vytvára spoločný rámec celého diela. Slovenskosť je chápaná nielen ako príslušnosť k národu, ale aj ako duchovný stav vedomia, charakteru a zodpovednosti voči spoločnému dedičstvu. Dokument preto nemožno vnímať iba ako zbierku obrazov alebo vlastenecký manifest. Predstavuje filozofickú víziu, ktorá prostredníctvom obrazov, symbolov a kultúrnej pamäti hľadá odpoveď na otázku, aký význam môže mať slovenskosť vo svete a čo znamená na úrovni Ducha.